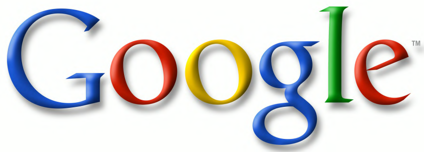
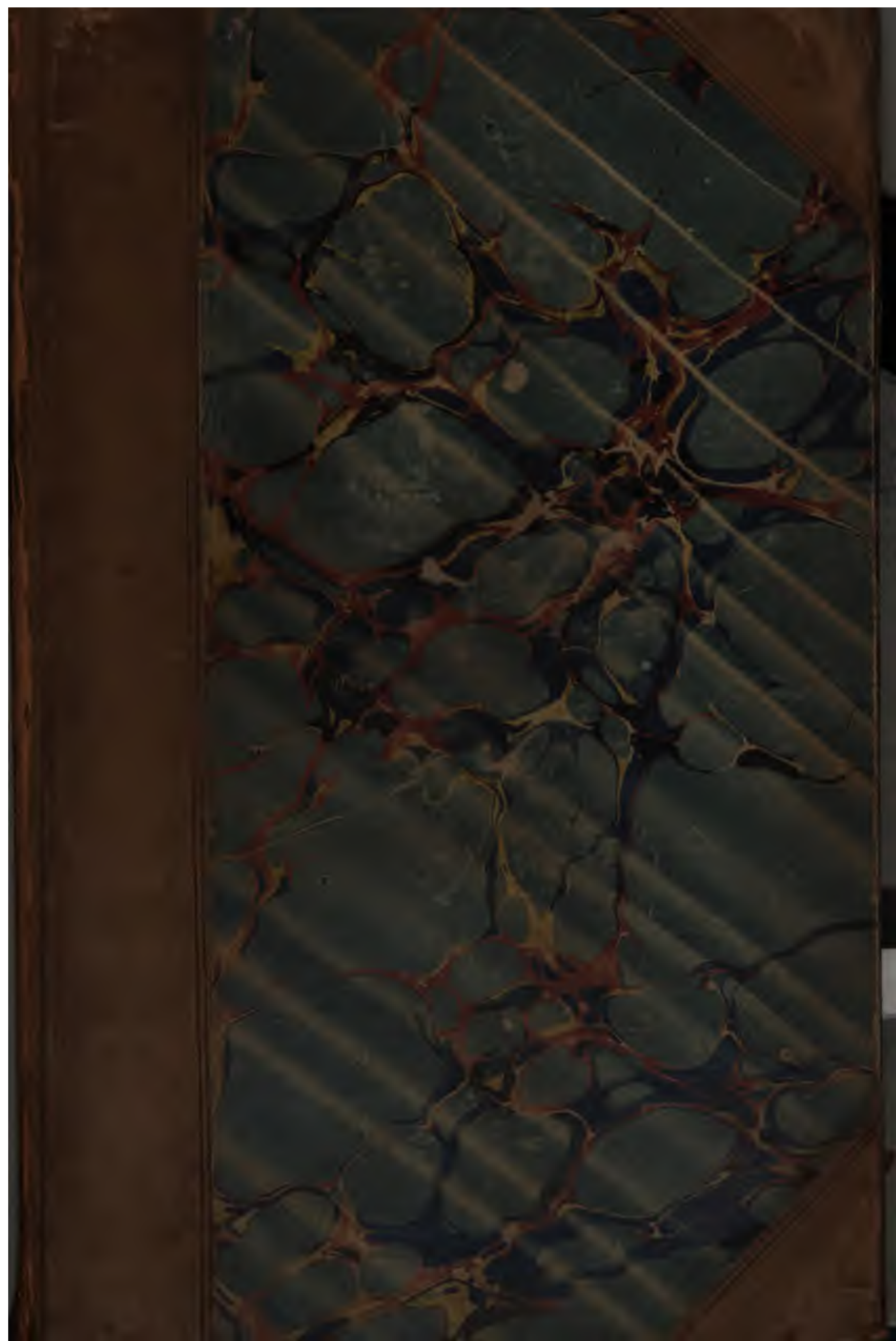

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

ARISTOTELIS

DE POETICA

LIBER.

TEXTUM RECENSUIT, VERSIONEM REFINXIT,

ET

ANIMADVERSIONIBUS ILLUSTRAVIT,

THOMAS TYRWHITT.

EDITIO QUARTA.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.

MDCCCXVII.

LECTORI MONITUM.

QUÆ tibi in manus traditur, Lector benevole, Aristotelis de Poetica Libri cum Animadversionibus Cl. Tyrwhitti Editio Quarta, e Tertia illa repetita est, quæ Anno 1806, sub eadem forma, e Prelo Clarendoniano prodiit. Pleraque in hac Editione ad illius normam concinnata habes, Præfationem etiam (Edit. scilicet Secundæ) atque Indices prout in ea extiterunt.

Illud vero breviter monendus es, nos Varias Lectiones quæ in Editt. Prioribus Appendicis loco apponebantur suis quasque locis Textui subjiciendas curavisse.

Quod reliquum est, scias in Tragœdiæ Definitione, pag. 15. lin. 11. ubi legitur, μέγεθος ἐχούσης· ἡδυσμένῳ λόγῳ, κ. τ. λ. aliter in Textu, aliter in Animadversionibus, Definitionem hanc interpunxisse Tyrwhittum: et pag. 20. lin. 5. in istis, ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον, ὅ, τι προαιρεῖται, ἢ φεύγει ὁ λέγων, dubium esse utrum in clausula hac corrigenda ὅ, τι, an ὅτι, ab Editore scriptum fuerit.

DABAMUS EX ÆDIBUS CLARENDONIANIS
JUNII 7mo. MDCCCXVII.

PRÆFATIO

AD

EDITIONEM SECUNDAM.

LECTORI.

NIHIL gratius et acceptius esse potuit Academiæ Oxoniensi, quam ut ARISTOTELIS Liber de Poetica (opus certe quantivis pretii, et veræ Critices fere unicus fons) denuo recensitus, et novis Animadversionibus auctus, ex Typographeo suo in publicum prodiret. Ejusdem autem Editionem TYRWHITTI manu elaboratam fidei nostræ commendari, illud ipsum erat quod votis omnium cumulate satisfaciebat. Is enim erat Noster, qui cum in iis omnibus quæ in arte Critica primaria sunt, exculto ingenio, doctrinæ copia, et limato judicio ante alios eminebat, nihil tamen unquam temerarie agere voluit, ambitiose nihil, nihil ex superbia erga alios, vel ex inanis gloriæ quoad seipsum aucupio: non ille acervatim supellectilem suam congerebat, utcunque illi, ut in hoc ipso opere, multiplex et undequaque conquisita ad manus fuerit, sed curiose eligebat et delibabat ea quæ maxime ex re forent; neque tamen recusabat idem

iterum atque iterum singula patienter expendere. Ita vix quisquam ad instar illius, in subtilibus tam eleganter, in salebrosis et molestis tam nullo molimine se expediebat. Visum est itaque ARISTOTELEM jam demum interpretem nactum esse sui dignum, et eruditis omnibus gratulandum erat, talem tantumque Virum ad materiem haudquaquam vulgarem, sed ad summi Philosophi exquisitissimum opusculum se contulisse. Desiderabat autem iste Liber, siquis alius, Viri κριτικωτάτου summam curam et diligentiam, per se quidem ille pressus et subtilis; ac propter brevitatem, et exemplorum ex deperditis Græcorum scriptis desumptorum frequentiam, perquam difficilis; quin et vitio temporis mancus et depravatus, ita ut cum eruditorum deliciæ semper fuerit, tum etiam Criticos præpeditos et laborantes circa ejus explicationem nunquam non exercuerit.

Quod officii itaque nostri erat, tam lauto munere lubenter accepto, primo omnium Editionem Libri Aristotelici Tyrwhittianam ita typis evulgari curavimus, (BURGESSIO, cujus humanitate, præeuntibus Hæredibus et Amicis Viri clarissimi, res ad nos delata est, impressionem istam procurante,) ut quam facillime omnium manibus tereretur, et modico pretio constaret: eo nimirum studio, quod Academiæ semper sanctissimum est, ut, quatenus in se positum est, latissime pateant in omni doctrinæ partitione ad veram cognitionem aditus. Nec vero nobis videbamur vel præstantiæ Operis, vel Auctoris dignitati, vel Editoris nomini satis

consuluisse, neque reliquias hasce desideratissimi Viri satis cohonestavisse, nisi alteram etiam impressionem in publicum emitteremus, priore illa elegantiorem, et apparatu typographico, quantum in nobis erat, ex omni parte spectabilem. Hunc in finem typos, quibus per centum fere annos in Libris Græcis edendis usa est Academia Oxoniensis, recudi, et in nonnullis etiam emendari jussimus. Curavimus etiam ut cætera omnia, quæ ad Calligraphiam pertinent, (ita ut nihil foret quod vel ætas nostra, quæ ornatus elegantiam mire aucupatur, fastidire posset), in suo quæque genere lectissima essent. Porro autem, nequid culpæ in isto contraheret Editio nostra, quod apud doctos habetur semper, et haberi debet præcipuum, ut accuratissima fiat Operis descriptio, ad ipsius Editoris autographum diligenter omnia revocavimus: de nulla re magis soliciti, quam ut ad ipsissimam TYRWHITTI mentem componerentur omnia: quam quidem in plerisque assequi in promptu erat, toto Editionis apparatu ordinatim digesto et perspicue descripto. Quodnam de iis judicium fecerimus, quæ vel ad finem non omnino perducta, vel nonnihil in dubio relicta erant, mox dicetur. Primo autem TYRWHITTUM ipsum de suis laboribus loquentem audiamus.

"Anni sunt triginta et quinque, ut memini, ex "quo ad decantatum hunc libellum accuratius "paulo recensendum studia mea converti, eoque "consilio editiones veteres, quarum præcipuæ ad "manus erant, omnes contuli: doctorum Virorum

"emendationes, quæ scilicet speciem aliquam veri-
"tatis præ se ferrent, sedulo notavi: meas quales-
"cunque animadversiones subinde inserui: adeo
"ut intra tempus non longum spes mihi effulserit
"editionem novam aliquando emittendi, tironibus
"saltem utiliorem, quam eæ quæ ad illam diem
"in publicum prodierant. Has autem cogita-
"tiones disjecerunt, dicam? an distulerunt nova
"consilia, et mutata prorsus vitæ ratio, dum per
"annos duodecim, non *rerum publicarum tracta-*
"*tioni admotus*, (ut olim magnifice nimis de me
"prædicabat Vir amicissimus), sed ministeriis qui-
"busdam civilibus implicitus et irretitus, effugium
"mihi munivi ad ea, quæ votorum meorum prima
"semper fuerant, libertatem, et otium sine digni-
"tate. Ex illo tempore quanquam ne manus
"operi huic serio admoverem multa obstiterint,
"quæ referre nihil attinet, consilium tamen ejus
"aliquando perficiendi ex animo nunquam ita di-
"misi, ut non quicquid legendo addiscere, quic-
"quid meditando extundere potuerim, id omne in
"chartas meas in usum futuræ Editionis contule-
"rim."

Hæc igitur Præfationis suæ quasi præludia, quæ aliquando concinnabat ipse, propria manu exscripta in scriniis ejus deprehensa sunt. Satis ex iis constat, quanto studio, quam assidua et modo non diuturna meditatione huic operi incubuit, et quam maturo consilio apparatum suum instruebat. Interciderunt cætera, quæ, priusquam opus suum prelo subjiciendum e manibus dimitteret, procul-

dubio suffecturus erat. Quæ cum ita sint, jacturam sane gravissimam fecimus, quod eum de Auctore, et de libello, quem toties retractabat, in quo etiam magis quam in ullo alio Veterum libro se oblectavisse videtur, nihil ultra præmonentem habemus. Est autem in quo fortunas nostras laudare possumus, Editionem hancce fere omnibus suis subsidiis munitam ad nos pervenisse. Ea certe istiusmodi erant, ut justæ Editioni inservirent, prout ex eorum recensione pro se facile intelliget Lector.

1mo. Græcum textum, exemplari usus Editionis Oxoniensis anni 1780, per omnia castigaverat TYRWHITTUS, iis quæ vel in lectione, vel in interpunctione, immutari aut emendari voluit, ita diligenter vel in ipso textu vel in margine calamo notatis, ut Typographus, qui in iis hæserit, vix culpam effugeret. Sublatis etiam antiquis Capitum divisionibus nova Commatum serie totum opus distinxerat. Ab ipso etiam descripta sunt horum Commatum argumenta quæ in hoc Opere primum locum occupant.

2do. Latinam Versionem, paraphrasin scilicet illam Goulstonianam, quamplurima resecando, alia corrigendo, ita refinxerat, ut de suo prorsus novam faceret.

3tio. Animadversiones seorsim descriptæ extabant; quas ipse de novo concinnaverat, paucis tantum exceptis, quas ex Editione Goulstoniana repetendas designaverat, quibus, ut in illa, ita in hac nostra Auctorum adscribuntur nomina.

Hæc itaque nobis in manus tradita sunt futuræ Editionis subsidia ab ipso exarata. Nec vero eorum eadem prorsus erat ratio. Etenim Græcum textum ita ad amussim castigatum dederat, ut in eo vix unicum punctum immutandum fuerit. Latinam Versionem non item: quanquam et illam quoque sedulo procuraverat; sed in resecandis tam multis, et in immutandis non tantum vocabulis quamplurimis, sed et toto habitu et ductu orationis, erant nonnulla, ad interpunctionem et ea quæ cursivis literis imprimenda erant spectantia, quæ Virum longe omnium accuratissimum effugerunt; quæque ipse proculdubio, si quando Versionem Latinam Græco textui subjectam viderit, inter imprimendum emendaturus erat. In his igitur corrigendis nobis aliquid licere arbitrabamur; nec vero aliam ob causam, quam ut interpunctio et imprimendi ratio magis sibi constaret, et Græcis aptius responderet. Si quædam etiam nunc restet discrepantia, ignoscat Lector. Sed hæc leviora.

Restabant adhuc pauca, in quibus dubii hærebamus, ubi scilicet clausulam aliquam antiquæ Versionis calamo in transversum ducto deleverat TYRWHITTUS, aliam de suo non suffecerat. Etenim illi solenne erat, sicubi Græca corrupta esse judicaverit, nulla autem iis emendandis auctoritas daretur, ex Latina interpretatione manifestum facere, quo modo illa emendari, et quo sensu intelligi voluit. Hæc igitur de quibus loquimur partim sunt ea, in quibus Græca corrupta esse judicavit, atque adeo in iis reddendis liberiore calamo usurus erat; par-

tim, in quibus Latinam Versionem per se vel vitiosam vel saltem minus elegantem esse arbitrabatur: sed quicquid voluit certe rem in medio reliquerat.

Singulatim autem hæc proponenda sunt, ita ut simul intelligat Lector cujusmodi fuerint, et quænam ipsi consilia in rebus tam incertis ceperimus.

Ac primo, locum illum quem indicavimus p. 46. Animadversiones Tyrwhittianæ Græce ex conjectura emendatum exhibent, subjecta nova interpretatione Latina; exinde igitur illud quod deerat supplevimus.

Alterum p. 56. Græce itidem emendaverat TYRWHITTUS, parum quidem fidenter, nec Latinam interpretationem dederat; suffecimus eam quæ ex Græcis ab illo emendatis luculenter se offerebat, quanquam ipse eam non diserte posuerat.

In 3tio loco p. 57. obscurissimo sane, non tam emendationem Græci textus, quam meditationem quandam de suo proposuerat, quam tamen cum nihil aliud ad manum erat, Græcis manifeste vitiosis, Latine vertimus, et suo in loco suffecimus: quod et in alio fere consimili p. 84. καὶ εἶναι Ἰκάδιον &c. iterum fecimus: quin et in his pariter duobus satis liquebat quibus verbis reddenda essent ea quæ TYRWHITTUS excogitaverat.

In 5to p. 59. de emendationis quam ex conjectura posuerat sensu nihil erat dubium, quo vocabulo explicanda fuerit, incertum et difficile; ut potuimus mentem Editoris assequi tentavimus.

In his igitur omnibus, utcunque paulum inter

se variantibus, unicam legem secuti, antiquam versionem, quam ipse repudiaverat, non restituimus, sed aliam, juxta mentem Editoris, prout ipse vel verbis vel re eam declaraverit, vel quoquo modo significaverit, inducendam esse duximus, quæ etiam loca asterismis utrinque appositis indicavimus.

Alia sunt loca diversi generis asterismis interjecta, p. 67, 68, 83, 89; in quibus fere omnibus de Græci textus sanitate nulla est quæstio: in his deleverat Latinam interpretationem Tyrwhittus, ut quæ vel minus elegans esset, vel Græcis parum responderet; sed cum aliam non suffecerat, necesse erat deleta revocare.

Alterum locum unico asterismo notavimus p. 85. Πρὸς ἅ φασι &c. in quo partim novam interpretationem juxta textum a se emendatum dederat Editor, priore clausulæ parte neglecta, reliqua autem ex Græcis supplere in promptu erat, quod et fecimus; qui sequuntur in isto loco asterismi hiatum designant.

Unico item asterismo difficillimi istius loci interpretationem p. 66. Ἠτίχαριν εἶδον &c. quam primis curis in toto repudiavisse videtur Tyrwhittus, deinde correxisse potius restituendo nonnulla (cæteris bis calamo notatis,) ita ut versio textum ab ipso in Animadversionibus emendatum repræsentaret, in quo secuti sumus ipsius mentem, quatenus conjectura eam assequi potuimus.

Sed de his hactenus. Non enim aliam ob causam Lectorem in hisce minutiis recensendis moramur, nisi ut certius intelligat quanta fide, vel reli-

gione potius, usi sumus, ut ad Tyrwhittiani apographi exemplar excuderentur omnia.

Animadversiones, quanquam, quod descriptionem earum attinet, illis ultimam manum non admoverit Auctor, perspicue tamen et dilucide exaratæ sunt, ita ut Auctorem per omnia sequi in proclivi fuerit, paucis tantum exceptis, quæ interpunctionem spectant, scribendi modum contractiorem quam oportet in re Typographica, et leviculos nonnullos errores in citandis antiquis Auctoribus, quos tamen nonnunquam inter citandum obiter, sed de industria, emendavisse videtur. Porro cum fragmentum istud PROCLI p. 145, &c. inter schedas Tyrwhittianas minus accurate descriptum extabat, emendatius idem dedimus ex libello quodam *Gottingæ* edito, prout subjecta nota indicavimus.

Ex varia supellectili hinc inde conquisita post curas iterum atque iterum repetitas, et tantum non ultimas, hasce Animadversiones conflatas esse supra dictum est,

—— πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
Λειμῶνος——

Nec vero diserte ponimus, quicquid intactum reliquerit Vir eruditissimus, id universum extra vitium, et in tuto collocatum esse eum autumasse, neque si schedas suas eum in finem recognoverit, ut prelo subjicerentur, nihil omnino immutaturum fuisse.

Indices non digesserat. Tres exhibemus. Primum Vocabulorum Græcorum quæ notatu dig-

niora sunt, ex Editione Cantabrigiensi anni 1696, potissimum desumptum. Alterum, qui tertio in loco ponitur, ex Animadversionibus Viri cl. ad commodiorem earum usum comparatum. Index *nominum propriorum*, de quo plura dicenda sunt, ex rudimento quodam Indicis inter scrinia Tyrwhittiana reperto conflatus est; ex schedula nimirum quam in suum privatim usum conscriptam esse verisimile est, dum annotationes suas conderet. Etenim nominibus Auctorum et aliorum juxta ordinem Alphabeti dispositis, subjecto nomine Operis, si quod speciatim ab ARISTOTELE citatum fuerit, huc congerebat nonnulla inter legendum, quæ ad illustrandam Auctoris historiam, vel citationem ab ARISTOTELE adhibitam faciebant, hinc in Animadversiones suas transferenda, sicubi iis locus et occasio daretur. Pari consilio subjiciebat Fabularum et Poematum seriem, de quibus non statim constabat, cujusnam fuerint Auctoris, quibus apponebat subinde Scriptorum nomina, prout ipsi vel certo vel probabiliter innotuerint, addito nonnunquam qua auctoritate usus sit in ista distributione. Ad hanc normam, et ex hac materia, Indicem *nominum propriorum, præcipue Auctorum ab* ARISTOTELE *citatorum* confecimus, sublatis quidem notulis, ne ordo et series Indicis intempestive intercidatur: quæ si inter Animadversiones locum suum invenerint, satis erat indicare rem ita esse; quod quidem fecimus. Cæteras, nequid desit quod in hoc opus congesserat TYRWHITTUS, in Indicem in Animadversiones transtulimus,

duabus tantum exceptis, quibus locus non dabatur; quas igitur libet hic subjicere.

viz. Phormidis Comici nomini hæc notula apponitur;

"Φόρμος ὁ Κωμικὸς ἐν 'Αταλάνταις. Athen. L. xiv. p. 652.

"'Ο τὰς 'Αταλάντας γράψας. Schol. in Aristoph. 'Ορν. 1294."

Fabulæ incerti Auctoris quæ inscribitur Φθιώτιδες;

"Conf. A. Gellium xiii. 18."

Respicit autem TYRWHITTUS *non tam ipsius* GELLII *verba, prout vulgo leguntur, quam emendationem istius loci a Casaubono propositam.* (Animadv. in Athenæum, L. vii. c. 4.)

Quæ adeo ejusdem generis in tertio Indice locum habent, ex hac schedula Viri cl. desumpta sunt.

Hæc de Tyrwhittianis. Appendix [a] continet Varias Lectiones ex Codd. Veneto, Leidensi, Guelpherbytano, et quatuor Parisiensibus, (iis scilicet qui in Catalogo Bibliothecæ Regiæ numeris 1741, 2038, 2040, 2938, designantur), quas in usum hujusce Editionis auctarii loco comparavit BURGESSIUS. Codd. Parisienses cum Edit. Aurel. Allob. 1607, Guelpherbytanus cum Edit. Lips. 1780, collati sunt; quam igitur *vulgatam* in recensione harum Lectionum vocamus ex istis Editionibus nonnunquam petenda est.

DABAMUS EX ÆDIBUS CLARENDONIANIS
FEB. 21mo. MDCCXCIV.

[a] Vide Lectori Monitum, supra.

ARISTOTELIS

LIBRI DE POETICA

SECTIONUM ARGUMENTA.

§ 1. *ARGUMENTUM Libri de Poetica.*

§ 2. *Omnes Poeticæ artes sunt Imitatio; differunt autem inter se tribus.*

§ 3. *Differentia prima circa Instrumenta imitationis.*

§ 4. *Differentia secunda circa Subjecta.*

§ 5. *Differentia tertia circa Modum.—De origine nominum Dramatis, Tragœdiæ, Comœdiæ.*

§ 6. *Poeticæ artis Causæ duæ physicæ, Imitandi studium, et Harmoniæ amor.*

§ 7. *Duo genera Poeseos orta ex diversis tractantium moribus, cum hi sibi res graves et pulchras, illi tenues et inhonestas imitandas delegissent.*

§ 8. *Ex antiquis igitur alii Heroicorum argumentorum Poetæ, alii Iambicorum.*

§ 9. *Mox hi pro Iambis Comœdiam, illi pro Epicis Tragœdiam aggressi sunt. Tragœdia et Comœdia ab initio ambæ extemporales, hæc a poetis Dithyrambicis, illa a Phallicis incrementa cepit.*

§ 10. *Progressus Tragœdiæ historia.*

§ 11. *Progressus Comœdiæ historia.*

§ 12. *Epopœia cum Tragœdia in nonnullis convenit, in aliis differt; sed cum Tragœdia partes easdem, quas Epopœia, complectatur omnes, et etiam plures, de illa in primo loco tractandum est.*

§ 13. *Tragœdiæ Definitio.*

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ΠΕΡΙ

ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ.

ARISTOTELIS

DE

POETICA.

α΄. ΠΕΡΙ ποιητικῆς αὐτῆς τε καὶ τῶν εἰδῶν αὐτῆς, ἥν τινα δύναμιν ἕκαστον [a] ἔχει· καὶ πῶς δεῖ συνίστασθαι τοὺς μύθους, εἰ [b] μέλλει καλῶς ἕξειν ἡ ποίησις· ἔτι [c] δὲ ἐκ πόσων καὶ ποίων ἐστὶ μορίων· ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ὅσα τῆς αὐτῆς ἐστι μεθόδου, [d] λέγωμεν, ἀρξάμενοι κατὰ φύσιν πρῶτον ἀπὸ τῶν πρώτων.

[a] L. ἔχειν. [b] Vulg. μέλλοι. V. L. G. μέλλει. [c] G. δὲ καὶ ἐκ πόσων. [d] L. PP. 1741. 2038. 2938. λέγομεν.

I. DE *arte* poetica, et ipsa et ipsius speciebus, quam vim habeat unaquæque; et quomodo oporteat componere fabulas, si habitura sit se recte poesis; præterea vero, ex quot et qualibus partibus constet *unaquæque species*; similiter autem et de aliis, quæcunque ejusdem sunt methodi, dicamus, initio secundum naturam facto primum a primis.

β'. [e] Ἐποποιΐα δὴ καὶ ἡ τῆς τραγῳδίας ποίησις, ἔτι δὲ κωμῳδία, καὶ ἡ διθυραμβοποιητικὴ, καὶ τῆς αὐλητικῆς ἡ πλείστη καὶ κιθαριστικῆς, πᾶσαι τυγχάνουσιν οὖσαι μίμησις τὸ σύνολον. Διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων τρισίν· ἢ γὰρ τῷ γένει ἑτέροις μιμεῖσθαι, ἢ τῷ [f] ἕτερα, ἢ τῷ ἑτέρως καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον.

γ'. Ὥσπερ γὰρ καὶ χρώμασι καὶ σχήμασι πολλὰ μιμοῦνταί τινες ἀπεικάζοντες (οἱ μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ διὰ συνηθείας), ἕτεροι δὲ διὰ τῆς φωνῆς· οὕτω [g] κἀν ταῖς εἰρημέναις τέχναις, ἅπασαι μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν ἐν [h] ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἁρμονίᾳ· [i] τούτοις δὲ ἢ χωρὶς, ἢ μεμιγμένοις· οἷον, ἁρμονίᾳ μὲν καὶ ῥυθμῷ χρώμεναι μόνον, ἥ τε αὐλητικὴ καὶ ἡ κιθαριστικὴ, κἂν εἴ τινες ἕτεραι [k] τυγχάνωσιν οὖσαι [l] τοιαῦται τὴν δύναμιν, οἷον, ἡ τῶν συρίγγων. Αὐτῷ δὲ τῷ ῥυθμῷ [m] μιμοῦνται χωρὶς ἁρμονίας [n] οἱ τῶν ὀρχηστῶν· καὶ γὰρ [o] οὗτοι διὰ τῶν σχη-

[e] G. Ἐποπ. δέ. [f] L. ἕτεραι. [g] V. L. καί. [h] P. 2038. ῥυθμοῖς. [i] L. τούτοις δή. [k] P. 2938. τυγχάνουσαι. [l] V. L. G. PP. 1741. 2040. 2938. omittunt τοιαῦται. [m] P. 2038. μιμεῖται. [n] Idem P. ἡ τῶν ὀρχ. [o] V. οὕτω.

II. Epopœia igitur et tragœdiæ poeſis, itemque comœdia, et dithyrambopœia, et auleticæ *artis* citharisticæque major pars, omnes sunt imitatio in universum. Differunt autem inter se tribus; aut enim quod *instrumentis* genere diverſis imitantur; aut quod diversa; aut quod diverse et non eodem modo.

III. Sicut enim et coloribus et figuris multa imitantur aliqui, effigiem *eorum* exprimentes (hi quidem ex arte, illi autem ex usu), alii vero per vocem; sic etiam, in artibus jam dictis, omnes quidem faciunt imitationem cum rythmo, et oratione, et harmonia; his autem vel seorsim, vel inter se mixtis; veluti harmonia quidem et rythmo utentes solum, et auletica *ars* et citharistica, et si quæ aliæ forte similis sint potestatis; velut illa fistularum. Ipso autem rythmo sine harmonia imitantur saltatorum *artes*; etenim isti per ryth-

ματιζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ [p] ἤθη καὶ πάθη καὶ πράξεις· ἡ δὲ ἐποποιία μόνον τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις· καὶ τούτοις εἴτε μιγνῦσα μετ' ἀλλήλων, εἴθ' ἑνί τινι γένει χρωμένη τῶν [q] μέτρων τυγχάνουσα μέχρι τοῦ νῦν. Οὐδὲν γὰρ [r] ἂν ἔχοιμεν ὀνομάσαι κοινὸν τοὺς Σώφρονος καὶ Ξενάρχου μίμους, καὶ τοὺς [s] Σωκρατικοὺς λόγους· οὐδὲ εἴ τις διὰ τριμέτρων ἢ ἐλεγείων, ἢ τῶν ἄλλων τινῶν τῶν τοιούτων ποιοῖτο τὴν μίμησιν. Πλὴν οἱ ἄνθρωποί [t] γε, συνάπτοντες τῷ μέτρῳ τὸ ποιεῖν, [u] τοὺς μὲν ἐλεγειοποιοὺς, τοὺς δὲ ἐποποιοὺς ὀνομάζουσιν, [x] οὐχ ὡς τοὺς κατὰ μίμησιν ποιητὰς, ἀλλὰ κοινῇ κατὰ τὸ μέτρον προσαγορεύοντες· [y] καὶ γὰρ ἂν ἰατρικὸν ἢ φυσικόν τι διὰ τῶν μέτρων ἐκφέρωσιν, οὕτω καλεῖν εἰώθασιν. Οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον· [z] δι' ὃ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν, τὸν δὲ φυ-

[p] G. P. 2040. omittunt καὶ πάθη. [q] Vulg. μέτρον. PP. 1741. 2038. 2040. μέτρων. [r] In V. L. ἂν deest. [s] V. L. τοῦ Σώφ. [t] V. τε. [u] τοὺς μὲν in V. G. PP. 2038. 2938. desunt. [x] V. L. οὐχ ὡς τὴν κ. G. οὐχ ὡς κ. P. 2040. οὐχ ὡς, addito in margine τήν. [y] P. 2938. καὶ γὰρ κἂν. [z] L. διό.

mos gestibus comitatos imitantur et mores, et affectus, et actiones; epopœia vero solum oratione nuda, sive metris; et iis, vel permiscens ea inter se, vel uno aliquo metrorum genere usa ad nostrum usque tempus. Nullum enim haberemus commune *nomen*, quo appellare possemus Sophronis et Xenarchi mimos, et Socraticos dialogos; neque si quis per trimetra, vel elegos, vel alia quædam ejusmodi imitationem fecerit. Sed tamen homines, adjungentes *cuilibet* metro ποιεῖν "*facere*," hos quidem elegeiopœos, illos vero epopœos nuncupant; tanquam non secundum imitationem poetas, sed communiter secundum metrum appellantes: etenim si quod *illi* medicum aut physicum *opus* per metra ediderint, sic appellare consueverunt. Nihil autem commune est Homero et Empedocli, præter metrum: quamobrem illum quidem poetam appellare æquum

σιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητήν. Ὁμοίως δὲ, [a] κἂν εἴ τις ἅπαντα τὰ μέτρα μιγνύων ποιοῖτο τὴν μίμησιν, καθάπερ Χαιρήμων ἐποίησε [b] Κένταυρον, μικτὴν ῥαψῳδίαν, ἐξ ἁπάντων τῶν μέτρων [c] οὐκ ἤδη καὶ ποιητὴν προσαγορευτέον. Περὶ μὲν οὖν τούτων διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰσὶ δέ τινες, [d] αἳ πᾶσι χρῶνται τοῖς εἰρημένοις· λέγω δὲ, οἷον, ῥυθμῷ καὶ μέλει καὶ μέτρῳ· ὥσπερ ἥ τε τῶν [e] διθυράμβων ποίησις, καὶ ἡ τῶν [f] νόμων, καὶ ἥ τε τραγῳδία, καὶ ἡ κωμῳδία· διαφέρουσι δὲ, ὅτι αἱ μὲν ἅμα [g] πᾶσιν, αἱ δὲ κατὰ μέρος. Ταύτας μὲν [h] οὖν λέγω τὰς διαφορὰς τῶν τεχνῶν, ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν.

δ'. Ἐπεὶ δὲ μιμοῦνται οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τούτους, ἢ σπουδαίους, ἢ φαύλους εἶναι (τὰ

[a] κἂν. V. καί. [b] Vulg. Ἱπποκένταυρον. V. ἐπίταυρον. at in margine manu eadem γρ. ἐπικένταυρον. L. ἐπὶ ταῦρον. supra script. eadem manu κένταυρον. G. PP. 1741. 2040. 2938. κένταυρον. [c] οὐκ ἤδη in V. G. PP. 2040. 2938. desunt. Deinde καὶ π. G. P. 2040. καὶ τοῦτον π. [d] V. P. 2040. οἱ. G. P. 2938. οἵ. [e] Vulg. διθυραμβικῶν. P. 2040. διθυράμβων. [f] Vulg μίμων. V. L. PP. omnes νόμων. at in margine V. eadem manu νομίμων. [g] V. L. πᾶσαι. [h] L. P. 2938. οὐ.

est; hunc vero physiologum magis quam poetam. Similiter vero etiam, si quis omnia metra permiscens imitationem fecerit, (quemadmodum Chæremo Centaurum fecit, rhapsodiam mixtam,) ex omnibus metris non statim et poeta nuncupandus *est*. Et de his quidem hoc modo definitum sit. Sunt autem nonnullæ artes, quæ omnibus utuntur jam dictis; rythmo scilicet et melodia et metro; sicut dithyramborum, et nomorum poesis, tum etiam tragœdia, atque comœdia: differunt vero, quod illæ quidem omnibus simul, hæ vero sigillatim. Atque has quidem dico artium differentias, *respectu instrumentorum*, cum quibus faciunt imitationem.

IV. Quandoquidem vero ii qui imitantur, imitantur agentes, quos necesse est, aut bonos esse, aut malos (nam mores semper fere his

γὰρ ἤθη σχεδὸν ἀεὶ τούτοις ἀκολουθεῖ μόνοις· κακίᾳ γὰρ καὶ ἀρετῇ τὰ ἤθη διαφέρουσι πάντες), [i] ἤτοι βελτίονας ἢ καθ' ἡμᾶς, ἢ χείρονας, ἢ καὶ τοιούτους ἀνάγκη μιμεῖσθαι· ὥσπερ οἱ γραφεῖς, [k] Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διονύσιος δὲ ὁμοίους [l] εἴκαζε· δῆλον δὴ, ὅτι καὶ τῶν λεχθεισῶν ἑκάστη μιμήσεων ἕξει ταύτας τὰς διαφορὰς, καὶ [m] ἔσται ἑτέρα [n] τῷ ἕτερα [o] μιμεῖσθαι τοῦτον τὸν τρόπον. Καὶ γὰρ ἐν ὀρχήσει, καὶ αὐλήσει, καὶ κιθαρίσει ἐστὶ γενέσθαι [p] ταύτας τὰς ἀνομοιότητας· [q] καὶ περὶ τοὺς λόγους δὲ καὶ τὴν ψιλομετρίαν· οἷον, Ὅμηρος μὲν βελτίους, Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους, Ἡγήμων δὲ ὁ Θάσιος [r] ὁ τὰς παρῳδίας ποιήσας πρῶτος, καὶ [s] Νικοχάρης ὁ τὴν Δηλιάδα, χείρους. Ὁμοίως

[i] L. ἤτι. vulg. ἢ χείρονας, ἀνάγκη μιμεῖσθαι, ὥσπερ. V. L. PP. 1741. 2040. 2938. ἢ χείρονας, ἢ καὶ τοιούτους, ὥσπερ. [k] Πολύγ. μὲν κρ. G. post μὲν habet γάρ. [l] L. G. εἴκαζεν. [m] Vulg. ἔστιν. G. PP. 1741. 2040. 2938. ἔσται. [n] V. τὸ ἑτέραν. L. τὸ ἕτερα. [o] Vulg. μιμήσασθαι. V. G. PP. 1741. 2040. 2938. μιμεῖσθαι, quod etiam supra script. in L. [p] L. [in margine] G. P. 2040. πάσας. [q] V. L. G. P. 2040. καὶ τὸ περί [r] V. L. G. omittunt ὁ. [s] Vulg. Νικόχαρις. V. L. G. PP. 1741. 2040. Νικοχάρης.

solis consequentes sunt; malitia enim et bonitate secundum mores differunt omnes), aut meliores quam qui nostra ætate *vivunt*, aut pejores, aut denique tales, necesse *est* imitari; ut pictores, Polygnotus quidem meliores, Pauson vero deteriores, at Dionysius similes effingebat; manifestum *est* profecto, quod etiam supra dictarum imitationum unaquæque habebit has differentias, et erit diversa, eo quod diversa imitatur hunc in modum. Nam et in saltatione, et in auletica *arte*, ac citharistica, fieri potest, ut ejuscemodi sint dissimilitudines, et quidem circa orationem et metra nuda; velut, Homerus quidem meliores *imitatus est*, Cleopho vero similes, at Hegemo Thasius, qui parodias primus fecit, et Nicochares qui Deliada, pejores. Similiter

δὲ καὶ περὶ τοὺς διθυράμβους [s] καὶ περὶ τοὺς νόμους, [t] ὡς πέργας καὶ Κύκλωπας, Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος, μιμήσαιτο [u] ἄν τις. [x] Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ διαφορᾷ καὶ ἡ τραγῳδία πρὸς τὴν κωμῳδίαν διέστηκεν· ἡ μὲν γὰρ χείρους, ἡ δὲ βελτίους μιμεῖσθαι βούλεται τῶν νῦν.

έ. Ἔτι δὲ τούτων τρίτη [y] διαφορὰ, τὸ, ὡς ἕκαστα τούτων μιμήσαιτο ἄν τις. Καὶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰ αὐτὰ μιμεῖσθαί ἐστιν, ὅτε μὲν ἀπαγγέλλοντα (ἢ ἕτερόν τι γιγνόμενον, ὥσπερ Ὅμηρος ποιεῖ, [z] ἢ ὡς τὸν αὐτὸν καὶ μὴ μεταβάλλοντα), ἢ πάντας ὡς πράττοντας καὶ ἐνεργοῦντας τοὺς μιμουμένους. Ἐν τρισὶ [a] δὴ ταύταις διαφοραῖς ἡ μίμησίς ἐστιν, ὡς εἴπομεν κατ᾽ ἀρχὰς, ἐν οἷς τε, [b] καὶ ἃ, καὶ ὥς. Ὥστε τῇ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν εἴη μι-

[s] Vulg. καὶ τοὺς μίμους. V. G. PP. 1741. 2040. καὶ περὶ τούς. et pro μίμους, V. L. G. PP. *omnes* νόμους. [t] Vulg. ὡς Πέρσας καὶ K. V. ὡς Πέρσας, K. L. περγᾶς κ. G. ὡς Πέρσας K. P. 1741. ὡς περγᾶς κυκλωπᾶς sic. Pro Πέρσας, P. 2038. πέργας sic. P. 2040. ὡς περγᾶς κύκλωπας. Et, pro Πέρσας, P. 2938. περγᾶς. [u] Vulg. ἄν. V. PP. 1741. 2040. 2938. ἄν τις. L. ἄντις ἐν sine distinctione. [x] Vulg. ἐν τῇ αὐτῇ δὲ δ. G. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ δ. [y] V. διαφορὰ, τίνι τρόπῳ τούτων ἕκαστα. [z] P. 2938. καὶ ὡς. [a] δή. V. L. δέ. [b] καὶ ἃ in V. L. PP. 1741. 2040. 2938. desunt.

vero etiam, circa dithyrambos, et circa nomos, qualiter Argas Cyclopas, et Timotheus, et Philoxenus, imitetur aliquis. In ista vero differentia etiam tragœdia a comœdia separatur. Hæc enim pejores, illa vero meliores imitari studet, quam ii qui nunc vivunt.

V. Præterea vero *est* in his differentia tertia, quo modo singula horum imitetur aliquis. Nam cum iisdem *instrumentis*, et easdem res imitari licet, aliquando quidem narranti (vel aliam personam induenti, ut Homerus facit, vel eidem manenti et propriam personam non mutanti), aut omnes, qui imitatione exprimuntur, quasi agentes et operantes imitari. In his porro tribus differentiis imitatio fit, uti dicebamus a principio, cum quibus *imitantur*, et quæ, et quomodo. Quare talis

μητὴς Ὁμήρῳ Σοφοκλῆς· μιμοῦνται γὰρ ἄμφω σπουδαίους· τῇ δὲ Ἀριστοφάνει· πράττοντας γὰρ μιμοῦνται καὶ δρῶντας ἄμφω. Ὅθεν καὶ δράματα καλεῖσθαί τινες αὐτά φασιν, ὅτι μιμοῦνται δρῶντας. Διὸ καὶ ἀντιποιοῦνται τῆς τε τραγῳδίας καὶ τῆς κωμῳδίας οἱ Δωριεῖς· [c] τῆς μὲν κωμῳδίας οἱ Μεγαρεῖς (οἵ τε ἐνταῦθα, ὡς [d] ἐπὶ τῆς παρ' αὐτοῖς [e] δημοκρατίας γενομένης, καὶ οἱ ἐκ Σικελίας· ἐκεῖθεν γὰρ ἦν Ἐπίχαρμος ὁ ποιητὴς, πολλῷ πρότερος ὢν [f] Χωνίδου καὶ Μάγνητος), καὶ τῆς τραγῳδίας ἔνιοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ, ποιούμενοι τὰ ὀνόματα σημεῖον· οὗτοι μὲν γὰρ κώμας τὰς περιοικίδας καλεῖν φασιν, Ἀθηναῖοι δὲ [g] δήμους· ὡς κωμῳδοὺς, οὐκ ἀπὸ τοῦ κωμάζειν λεχθέντας, ἀλλὰ τῇ κατὰ κώμας πλάνῃ, ἀτιμαζομένους ἐκ τοῦ [h] ἄστεως· καὶ τὸ ποιεῖν αὐτοὶ μὲν

[c] In V. G. P. 1741. post μὲν leg. γάρ. [d] L. ἐπὶ τοῖς. [e] L. δημοκρατείας. [f] V. PP. 1741. 2040. 2938. Χωνίδου. L. Χονύδου—Μέγνυτος. P. 2038. Χωνύδου. [g] δήμους· ὡς. V. μήδους. V. L. καὶ ὡς. [h] G. ἄστεος.

erit ex hac parte imitator, qualis Homerus, Sophocles; ambo enim bonos imitantur; ex altera vero, qualis Aristophanes; ambo enim agentes et operantes imitantur. Unde etiam ipsas *poeses* δράματα quidam appellari dicunt, eo quod δρῶντας "*agentes*" imitantur. Et propterea et tragœdiæ et comœdiæ inventionem sibi vindicant Dorienses: comœdiæ quidem Megarenses (tum ii ex hac regione, tanquam eo tempore *inventa fuerit* quo ipsorum florebat respublica popularis; tum ii e Sicilia; inde ènim erat Epicharmus poeta, multo ætate antecedens Chionidem et Magnetem), et tragœdiæ, aliqui eorum *Doriensium*, qui sunt in Peloponneso; nomina *ipsa* indicium facientes: hi enim *Dorienses* vicos *suburbanos se* vocare Κώμας aiunt; Athenienses autem Δήμους *vocant*; quasi comœdi, non a κωμάζειν "*comessando*" dicti essent, sed quod κατὰ κώμας "*per vicos*" vagarentur, ex urbe cum ignominia pulsi. Et ποιεῖν "*facere*" ipsi quidem *se aiunt* appellare δρᾶν;

δρᾶν, [i]Ἀθηναίους δὲ πράττειν προσαγορεύειν. Περὶ μὲν οὖν τῶν διαφορῶν, καὶ πόσαι, καὶ τίνες, τῆς μιμήσεως, εἰρήσθω ταῦτα.

ς'. Ἐοίκασι δὲ γεννῆσαι μὲν ὅλως τὴν ποιητικὴν αἰτίαι δύο τινὲς, καὶ αὗται φυσικαί. Τό, τε γὰρ μιμεῖσθαι, σύμφυτον τοῖς ἀνθρώποις ἐκ παίδων ἐστί· καὶ [k]τούτῳ διαφέρουσι τῶν ἄλλων ζώων, ὅτι μιμητικώτατόν ἐστι, καὶ τὰς μαθήσεις ποιεῖται διὰ μιμήσεως τὰς πρώτας· καὶ τὸ χαίρειν τοῖς μιμήμασι πάντας. Σημεῖον δὲ τούτου τὸ συμβαῖνον ἐπὶ τῶν ἔργων· ἃ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ὁρῶμεν, τούτων τὰς εἰκόνας τὰς μάλιστα ἠκριβωμένας χαίρομεν θεωροῦντες, οἷον, θηρίων τε μορφὰς τῶν [l]ἀγριωτάτων, καὶ νεκρῶν. Αἴτιον δὲ καὶ τούτου, [m]ὅτι μανθάνειν οὐ μόνον τοῖς φιλοσόφοις ἥδιστον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' ἐπὶ βραχὺ κοινωνοῦσιν αὐτοῦ. Διὰ γὰρ τοῦτο χαίρουσι τὰς εἰκόνας ὁρῶντες, ὅτι συμβαί-

[i] V. Ἀθηναῖοι. [k] L. τοῦτο. [l] V. L. PP. 2938. ἀτιμωτάτων. 2040. ἀτιμοτάτων. [m] ὅτι μ. L. τὸ ὅτι μ.

Athenienses vero, πράττειν. Ac de differentiis quidem imitationis, et quot, et quæ sunt, hæc dicta sint.

VI. Videntur autem genuisse poeticam in universum causæ duæ, et ipsæ physicæ. Nam et imitari, innatum hominibus a pueris est: (atque hac re differunt ab aliis animalibus, quod *homo* est *animal* maxime aptum ad imitandum, primasque doctrinas per imitationem percipit:) et gaudere omnes imitamentis. Hujus autem indicium *est* quod re-ipsa contingit: quæ enim ipsa non sine molestia cernimus, horum imagines exactissime expressas spectantes gaudemus; veluti, et belluarum formas immanissimarum, et cadaverum. Causa vero etiam hujus rei *est*, quod discere non solum philosophis jucundissimum est, sed etiam aliis similiter, tametsi paulum modo ipsum participantibus. Ob hanc enim causam gaudent videntes imagines; quia con-

νει θεωροῦντας μανθάνειν καὶ συλλογίζεσθαι, τί ἕκαστον· οἷον, ὅτι οὗτος ἐκεῖνος· ἐπεὶ ἐὰν μὴ τύχῃ προεωρακὼς, [n] οὐχὶ μίμημα ποιήσει τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπεργασίαν, ἢ τὴν χροιὰν, ἢ διὰ τοιαύτην τινὰ ἄλλην αἰτίαν. Κατὰ φύσιν δὲ ὄντος ἡμῖν τοῦ μιμεῖσθαι, καὶ τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ῥυθμοῦ (τὰ γὰρ μέτρα, ὅτι μόρια τῶν ῥυθμῶν ἐστι, φανερὸν) ἐξ ἀρχῆς [o] οἱ πεφυκότες [p] πρὸς αὐτὰ μάλιστα, κατὰ μικρὸν προάγοντες, ἐγέννησαν τὴν ποίησιν ἐκ τῶν αὐτοσχεδιασμάτων.

ζ. Διεσπάσθη δὲ κατὰ τὰ οἰκεῖα ἤθη ἡ ποίησις· οἱ μὲν γὰρ σεμνότεροι τὰς καλὰς ἐμιμοῦντο πράξεις, καὶ [q] τὰς τῶν τοιούτων τύχας· οἱ δὲ εὐτελέστεροι τὰς τῶν φαύλων, πρῶτον ψόγους ποιοῦντες, ὥσπερ ἕτεροι ὕμνους καὶ ἐγκώμια. Τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὁμήρου οὐδενὸς ἔχομεν

[n] Vulg. οὐ διὰ μ. V. L. G. PP. *omn.* οὐχὶ μ. [o] In V. L. G. deest οἱ. V. πεφυκότα. [p] πρὸς αὐτὰ μ. V. G. L. PP. 1741. 2040. καὶ αὐτὰ μ. [q] τὰς τῶν τοιούτων τύχας. V. L. G. PP. 2038. 2040. 2938. τὰς τοιούτων tantum.

tingit spectantes discere, et ratiocinando colligere, quid unumquodque *sit;* veluti, quod hic *est* ille: quandoquidem nisi *id quod imitatione exprimitur* prius contigerit vidisse, non imitamentum voluptatem feret, nisi propter artificium, aut colorem, aut ejusmodi aliquam aliam causam. Cum igitur secundum naturam nobis insit ipsum imitari, et harmonia, et rythmus; (nam metra particulas esse rythmorum manifestum est:) a principio, qui natura ad hæc ipsa maxime apti erant, paulatim promoventes, poesin genuerunt ex conatibus extemporalibus.

VII. Distracta autem est poesis secundum proprios *poetarum* mores: qui enim natura graviores erant, honestas imitabantur actiones, et ejusmodi hominum fortunas; qui autem humiliores, inhonestorum, primum vituperia pangentes, quemadmodum alteri *illi* hymnos et encomia. Ac eorum quidem ante Homerum nullius nominare possumus hu-

εἰπεῖν τοιοῦτον ποίημα· εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς· ἀπὸ δὲ Ὁμήρου [r] ἀρξαμένοις ἐστίν· οἷον, ἐκείνου [s] ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν οἷς [t] καὶ τὸ ἁρμόττον [u] ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον. Διὸ καὶ ἰαμβεῖον καλεῖται νῦν, ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἰάμβιζον ἀλλήλους.

ή. Καὶ ἐγένοντο τῶν παλαιῶν, οἱ μὲν ἡρωϊκῶν, οἱ δὲ ἰάμβων ποιηταί. [x] Ὥσπερ δὲ καὶ τὰ σπουδαῖα μάλιστα ποιητὴς Ὅμηρος ἦν (μόνος γὰρ οὐχ ὅτι εὖ, ἀλλ' ὅτι καὶ μιμήσεις [y] δραματικὰς ἐποίησεν) [z] οὕτω καὶ τὰς τῆς κωμῳδίας σχήματα πρῶτος [a] ὑπέδειξεν, οὐ ψόγον, ἀλλὰ τὸ γελοῖον δραματοποιήσας· ὁ γὰρ [b] Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει, ὥσπερ Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια πρὸς τὰς τραγῳδίας, [c] οὕτω καὶ οὗτος πρὸς τὰς κωμῳδίας.

[r] V. *ἀρξάμενοι.* [s] Vulg. *ἡ μαργείτης.* P. 2038. *ὁ μαργίτης.* PP. 1741. 2040. *ὁ μαργείτης.* P. 2938. *ὁ μαργείτης,* omisso præcedente *ἐκείνου.* [t] *καὶ τό.* V. L. P. 2040. *κατὰ τό.* [u] V. *ἰαμβίον* ubique. [x] *Ὥσπερ δέ.* In G. deest *δέ.* [y] G. P. 2040. *δραματικῶς.* [z] L. *οὔτως.* suprascript. *οὗτος.* [a] G. P. 2040. *ὑπῆρξεν.* [b] P. 1741. *μαργίτης.* [c] Vulg. *οὕτω καὶ οὗτος πρὸς τὰς κωμῳδίας. Οἱ δ' ἐφ' ἑκατέραν.* V. *οὕτω· καὶ οὕτως πρὸς τὰς κωμῳδίας· φανείσας δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας· οἱ ἐφ' ἑκατέραν.* L. prima manu in marg. habet

jusmodi poema; verisimile autem *est* extitisse multos; ab Homero autem exorsis licet: quale *est* illius Margites, et hujusmodi alia; in quibus insuper, quod illis congruit, iambicum accessit metrum. Quamobrem etiam ἰαμβεῖον "*convitiatorium*" vocatur nunc; quia in hoc metro ἰάμβιζον "*convitiabantur*" se invicem.

VIII. Atque *ita* ex priscis facti sunt, hi quidem, heroicorum, illi vero, iamborum poetæ. Quemadmodum autem in rebus seriis maxime poeta fuit Homerus; (solus enim non tantum recte, sed etiam imitationes dramaticas fecit;) sic et comœdiæ formas submonstravit primus; non vituperium sed ridiculum dramatice exprimens. Nam Margites eadem ratione se habet, ut Ilias et Odyssea ad tragœdias, sic et ipse ad comœdias.

θʹ. Παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας, οἱ ἐφ᾽ ἑκατέραν τὴν ποίησιν ὁρμῶντες κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν, οἱ μὲν ἀντὶ τῶν ἰάμβων, [d] κωμῳδοποιοὶ ἐγένοντο, οἱ δὲ ἀντὶ τῶν ἐπῶν, τραγῳδοδιδάσκαλοι, διὰ τὸ [e] μείζω καὶ ἐντιμότερα τὰ σχήματα εἶναι ταῦτα ἐκείνων. Τὸ μὲν οὖν ἐπισκοπεῖν, [f] εἰ ἄρα ἔχει ἤδη ἡ τραγῳδία τοῖς [g] εἴδεσιν ἱκανῶς, ἢ οὔ, αὐτό τε καθ᾽ αὑτὸ [h] κρινόμενον, καὶ πρὸς τὰ θέατρα, ἄλλος λόγος. [i] Γενομένη οὖν ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτοσχεδιαστικὴ, καὶ αὐτὴ [k] καὶ ἡ κωμῳδία, καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν τὰ [l] φαλλικὰ, ἃ ἔτι καὶ νῦν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων

παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας. Post. vocc. οὔτ. κ. οὔτ. π. τ. κ. P. 1741. π. δ. τ. τ. κ. κ., οἱ ἐφ᾽ ἑκατέραν. Et sic P. 2040. sed ex correctione marginali. P. 2938. π. δ. τ. τ. κ. κ., οἱ ἐφεκατερα sic. [d] V. κωμῳδοποιόν. [e] V. L. μεῖζον. G. μάζονα. [f] εἰ ἄρα ἔχει. V. L. G. PP. 2040. 2938. παρέχει. [g] V. εἴδοσιν. G. P. 2040. εἴδεσιν εἰ δέ. [h] V. L. κρίνεται εἶναι. G. κρίνεται ἢ ναί. P. 2040. κρίνεται, ἢ ναὶ sic. 2938. κρίνεται ἦναι sic. [i] Vulg. γενομένης. V. γενομένη. [k] καὶ ἡ κ. In L. καὶ deest. [l] V. L. P. 2938. φαυλικά. G. PP. 1741. 2040. φαυλλικά.

IX. Cum autem apparuisset tragœdia et comœdia, qui ad utramvis poesin ferebantur secundum propriam naturam, hi quidem pro iambis, comœdiarum poetæ facti sunt; illi vero pro epicis, tragœdiarum: eo quod majores ac honoratiores formæ essent hæ, (*comœdia et tragœdia,*) quam illæ, (*iambi et epos*). Illud autem inspicere, an profecto tragœdia jam quoad formas suas perfecte satis se habeat, an non, tum ipsa per se judicata, tum respectu ad theatra habito, alius disputationis *est*. Cum igitur a principio extemporalis fuisset, et ipsa et comœdia; hæc quidem ab iis qui dithyrambum exorsi sunt; illa vero ab iis qui phallica, (quæ etiam nunc in multis civitatibus restant legibus constituta,) paulatim aucta est; producentibus, quan-

[m] διαμένει νομιζόμενα, κατὰ μικρὸν [n] ηὐξήθη, προαγόντων, ὅσον ἐγίγνετο φανερὸν αὐτῆς.

ι'. Καὶ πολλὰς μεταβολὰς μεταβαλοῦσα ἡ τραγῳδία ἐπαύσατο, ἐπεὶ ἔσχε τὴν [o] ἑαυτῆς φύσιν. Καὶ [p] τό, τε τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος ἐξ ἑνὸς εἰς δύο πρῶτος Αἰσχύλος ἤγαγε, καὶ τὰ τοῦ [q] χοροῦ ἠλάττωσε, καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε· τρεῖς δὲ καὶ σκηνογραφίαν Σοφοκλῆς. [r] Ἔτι δὲ τὸ μέγεθος ἐκ μικρῶν μύθων καὶ λέξεως γελοίας, διὰ τὸ ἐκ [s] σατυρικοῦ μεταβαλεῖν, ὀψὲ ἀπεσεμνύνθη· τό, τε μέτρον ἐκ τετραμέτρου ἰαμβεῖον ἐγένετο. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο, διὰ τὸ σατυρικὴν καὶ ὀρχηστικωτέραν εἶναι τὴν ποίησιν. Λέξεως δὲ γενομένης, αὐτὴ ἡ φύσις τὸ οἰκεῖον μέτρον εὗρε· μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖόν ἐστι. Σημεῖον δὲ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγομεν ἐν τῇ

[m] V. διαμένειν. In G. P. 2040. deest. [n] V. L. ηὐξύνθη. [o] V. L. αὐτῆς. [p] τό, τε. V. τότε. [q] L. [marg.] G. P. 2040. χρόνου. Mox καὶ τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν παρεσκεύασε. In G. desunt. [r] P. 2938. ἔστι. [s] V. P. 2938. σατυριακοῦ. Mox, vulg. ἀπεσεμνώθη. L. P. 2040. ἀπεσεμνύνθη.

tum ipsius fieret manifestum.

X. Et tragœdia, cum multas mutationes subiisset, conquievit; postquam suam ipsius naturam consecuta est. Ac numerum histrionum ex uno ad duos primus produxit Æschylus; et partes chori minuit; et personam primarum partium instituit; tres autem *histriones* et scenæ ornamenta Sophocles. Præterea vero, quoad magnitudinem, ex parvis fabellis, et sermone ridiculo (propter ejus ex satyrico *genere* processum) sero in gravitatem composita est: et metrum quoque ex tetrametro iambicum evasit. Nam primum quidem tetrametro utebantur; propterea quod *tunc* satyrica, magisque saltatoria erat poesis. Sermone autem instituto, natura ipsa proprium adinvenit metrum: ex omnibus enim metris, sermoni maxime accommodatum est iambicum. Hujus autem indicium *est*, quod plurimos

διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους· ἑξάμετρα δὲ ὀλιγάκις, καὶ ἐκβαίνοντες τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας. Ἔτι δὲ ἐπεισοδίων [t] πλήθη, καὶ τὰ ἄλλα ὡς ἕκαστα κοσμηθῆναι λέγεται. [u] Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτα ἔστω ἡμῖν εἰρημένα· πολὺ γὰρ ἂν ἴσως ἔργον εἴη διεξιέναι [x] καθέκαστον.

ιά. Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστὶν, ὥσπερ εἴπομεν, μίμησις, [y] φαυλοτέρων μὲν, οὐ μέντοι κατὰ πᾶσαν κακίαν· ἀλλὰ τοῦ αἰσχροῦ ἐστι τὸ γελοῖον μόριον· τὸ γὰρ γελοῖόν ἐστιν ἁμάρτημά τι καὶ αἶσχος ἀνώδυνον, [z] καὶ οὐ φθαρτικόν· οἷον, εὐθὺς τὸ γελοῖον πρόσωπον αἰσχρόν τι καὶ διεστραμμένον ἄνευ ὀδύνης. Αἱ μὲν οὖν τῆς τραγῳδίας μεταβάσεις, καὶ δι' ὧν ἐγένοντο, οὐ λελήθασιν· ἡ δὲ κωμῳδία, διὰ τὸ μὴ σπουδάζεσθαι ἐξ ἀρχῆς, ἔλαθεν· καὶ γὰρ χορὸν κωμῳδῶν ὀψέ ποτε ὁ ἄρχων ἔδωκεν, ἀλλ'

[t] πλήθη, κ. τ. ἄ. ὡς ἕκ. P. 2038. πλήθει καὶ τοῖς ἄλλοις ἑκάστοις. Emendatum in margine π. κ. τὰ ἄλλα ὡς ἕκαστα. V. L. PP. 2040. 2938. pro ἄλλα ὡς, habent ἄλλως. [u] Περὶ μὲν οὖν τ. τ. in V. G. PP. 1741. 2938. desunt. In P. 2040. adscripta sunt in margine. [x] L. καθ' ἕκαστον. [y] P. 2038. φαυλοτέρου. [z] καὶ in P. 2040. deest.

versus iambicos proferimus in sermonibus mutuis: hexametros vero raro, et *tunc solum* cum excedimus eam, quæ sermoni quadrat, vocis modulationem. Præterea vero, quoad episodiorum numerum, et alia singula, adornata esse perhibetur. Ac de his quidem, tot nobis jam dicta sint: immensum enim opus fortasse foret percensere singula.

XI. Comœdia vero est, uti dicebamus, imitatio, deteriorum quidem, non tamen quoad omne vitii genus; sed ejus quod turpe est particula quædam est ridiculum. Etenim ridiculum est error quidam et turpitudo doloris expers, et non exitialis; veluti, statim, ridicula facies *est* turpe quiddam ac distortum sine dolore. Tragœdiæ igitur processus, et quorum opera facti sunt, haud latuere: comœdia vero, quod non serio exculta fuit a principio, latuit. Etenim chorum comœdorum magistratus sero

[a] ἐθελονταὶ ἦσαν. Ἤδη δὲ σχήματά τινα αὐτῆς ἐχούσης, οἱ λεγόμενοι αὐτῆς ποιηταὶ μνημονεύονται. Τὶς δὲ πρόσωπα ἀπέδωκεν, ἢ προλόγους, ἢ πλήθη ὑποκριτῶν, [b] καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἠγνόηται. Τὸ δὲ μύθους ποιεῖν, Ἐπίχαρμος καὶ Φόρμις [c] ἦρξαν. Τὸ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἐκ Σικελίας ἦλθε. Τῶν δὲ Ἀθήνησι Κράτης πρῶτος ἦρξεν, ἀφέμενος τῆς ἰαμβικῆς ἰδέας, καθόλου ποιεῖν λόγους [d] ἢ μύθους.

ιβ'. Ἡ μὲν οὖν ἐποποιΐα τῇ τραγῳδίᾳ μέχρι μόνου μέτρου [e] μετὰ λόγου μίμησις εἶναι σπουδαίων [f] ἠκολούθησεν· τῷ δὲ τὸ μέτρον ἁπλοῦν [g] ἔχειν, καὶ ἀπαγγελίαν εἶναι, ταύτῃ διαφέρουσιν· ἔτι δὲ τῷ μήκει· [h] ἡ μὲν γὰρ ὅτι μάλιστα πειρᾶται ὑπὸ μίαν περίοδον ἡλίου εἶναι, ἢ μικρὸν ἐξαλλάττειν· ἡ δὲ ἐποποιΐα ἀόριστος τῷ χρόνῳ, καὶ

[a] V. ἐθελοντί. [b] καὶ ὅσα τοιαῦτα in G. P. 2040. desunt. [c] ἦρξαν in V. L. G. PP. 1741. 2040. deest. Mox, οὖν in V. L. PP. *iisdem* deest. [d] PP. 2038. 2040. 2938. καὶ μύθους. [e] μετὰ λόγου. V. L. PP. 1741. 2040. 2938. μεγάλου. [f] ἠκολούθησεν· τῷ. V. L. ἠκολούθησαν. Τό. G. ἠκολούθησε· τῷ. [g] L. ἔχει. [h] Vulg. ἡ μὲν ὅτι. G. ἡ μὲν γὰρ ὅτι.

tandem dedit; sed voluntarii erant. Postea vero quam formas quasdam jam nacta esset, ii qui ipsius feruntur poetæ commemorantur. Quis autem personas tribuerit, aut prologos, aut numerum histrionum, et quæcunque id genus, ignotum est. Fabulas autem fingere Epicharmus et Phormis inceperunt. A principio igitur e Sicilia venit. Eorum vero qui Athenis orti sunt, Crates primus incepit, omissa iambica specie, generatim conficere argumenta seu fabulas.

XII. Epopœia igitur tragœdiæ eatenus similis est, quod metro imitatio sit bonorum; quod vero metrum simplex habeat, et narratio fit, hactenus discrepant; et præterea longitudine *operis:* etenim hæc quam maxime conatur intra unum solis ambitum consistere, vel paulum excedere; epopœia vero indefinita *est* tempore, et

τούτῳ διαφέρει. Καί τοι τὸ πρῶτον ὁμοίως ἐν ταῖς τραγῳδίαις τοῦτο ἐποίουν, καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι. Μέρη δέ ἐστι τὰ μὲν [i] ταὐτὰ, τὰ δὲ ἴδια τῆς τραγῳδίας. Διόπερ ὅστις περὶ τραγῳδίας οἶδε σπουδαίας καὶ φαύλης, οἶδε καὶ περὶ ἐπῶν· ἃ μὲν γὰρ ἐποποιΐα ἔχει, ὑπάρχει τῇ τραγῳδίᾳ· ἃ δὲ αὐτῇ, οὐ πάντα ἐν τῇ ἐποποιΐᾳ.

ιγ΄. Περὶ μὲν οὖν τῆς [k] ἐν ἑξαμέτροις μιμητικῆς, καὶ περὶ κωμῳδίας ὕστερον ἐροῦμεν· περὶ δὲ τραγῳδίας [l] λέγωμεν, ἀπολαβόντες αὐτῆς ἐκ τῶν εἰρημένων τὸν γιγνόμενον ὅρον τῆς οὐσίας. [m] Ἔστιν οὖν τραγῳδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης· ἡδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς ἑκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις, δρώντων, καὶ οὐ δι' [n] ἀπαγγελίας, δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων [o] παθημάτων κάθαρσιν. Λέγω δὲ

[i] Vulg. ταῦτα. PP. 2038. 2040. ταυτά. [k] Vulg. ἐξαμέτρου. V L. ἐξαμέτροις. P. 2040. ἐν ἐξαμέτροις. Deinde μιμητικῆς. G. μιμήσεως. [l] L. PP. 2038. 2938. λέγομεν. [m] P. 2938. ἔστιν γοῦν, sic. [n] Vulg. ἐπαγγελίας, ἀλλά. V. ἀπαγγελίας· et in V. G. ἀλλὰ deest. [o] V. L. G. PP. 1741. 2040. 2938. μαθημάτων. Mox, δέ. V. L. P. 2038. δή.

in hoc differt. Quanquam primis temporibus similiter in tragœdiis hoc faciebant atque in poematis epicis. Partes autem quædam eædem sunt *utrisque*, quædam tragœdiæ propriæ. Quamobrem quicunque de tragœdia bona et mala *judicare* novit, novit etiam de poemate epico: quæcunque enim epopœia habet, ea tragœdiæ insunt; quæ vero ipsa, non omnia sunt in epopœia.

XIII. De poesi igitur quæ metro imitatur, et de comœdia, posterius dicemus; de tragœdia autem *nunc* dicamus, essentiæ ipsius definitionem ex antedictis enatam assumentes. Est igitur tragœdia imitatio actionis seriæ et perfectæ, magnitudinem *idoneam* habentis; sermone condito; ita ut unaquæque *condimenti* species in partibus diversis separatim *adhibeatur;* agentium, et non per narrationem; per misericordiam et metum hujusmodi affec-

ἡδυσμένον μὲν λόγον, τὸν ἔχοντα ῥυθμὸν καὶ ἁρμονίαν καὶ μέλος· τὸ δὲ [f] χωρὶς τῶν εἰδῶν, τὸ διὰ μέτρων ἔνια μόνον περαίνεσθαι, καὶ πάλιν ἕτερα διὰ μέλους.

ιδ'. Ἐπεὶ δὲ πράττοντες ποιοῦνται τὴν μίμησιν, πρῶτον μὲν ἐξ ἀνάγκης ἂν εἴη τι μόριον τραγῳδίας ὁ τῆς ὄψεως κόσμος· εἶτα μελοποιΐα καὶ λέξις· ἐν τούτοις γὰρ ποιοῦνται τὴν μίμησιν. Λέγω δὲ λέξιν μὲν αὐτὴν τὴν τῶν μέτρων σύνθεσιν· μελοποιΐαν δὲ, ὃ τὴν δύναμιν φανερὰν ἔχει πᾶσιν. Ἐπεὶ δὲ πράξεώς ἐστι μίμησις, πράττεται δὲ ὑπό τινων πραττόντων, οὓς ἀνάγκη ποιούς τινας εἶναι κατά τε τὸ ἦθος καὶ τὴν διάνοιαν (διὰ γὰρ τούτων καὶ τὰς πράξεις εἶναι φαμὲν ποιάς τινας) [g] πέφυκεν αἴτια δύο τῶν πράξεων εἶναι, [h] διάνοια καὶ ἦθος, καὶ κατὰ ταύτας καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι πάντες. Ἔστι δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος [i] μίμησις. Λέγω

[f] V. L. G. P. 2040. χωρὶς τοῖς εἴδεσι. PP. 1741. 2938. χωριστοῖς εἴδεσι. [g] P. 2938. πέφυκε δὲ αἴτια. [h] P. 1741. διάνοιαν. [i] V. L. G. ἡ μίμησις.

tuum purgationem efficiens. Sermonem conditum dico, qui habet rythmum et harmoniam; illud autem, ut unaquæque species separatim *adhibeatur*, quod quædam partes per metra solum perficiuntur, et rursus aliæ per melodiam.

XIV. Quoniam autem agentes imitationem faciunt, primum quidem necessario tragœdiæ pars aliqua erit spectaculi dispositio; deinde melopœia et elocutio; quia cum his imitationem faciunt. Ac elocutionem dico ipsam metrorum compositionem; melopœiam vero, id quod omnem suam vim manifestam habet. Et quoniam imitatio est actionis cujusdam; agitur vero ab agentibus quibusdam, quos necesse *est* certæ qualitatis esse, et quoad mores, et *quoad* animi sententiam; (ex his enim etiam actiones dicimus esse certæ qualitatis;) a natura constitutæ sunt duæ actionum causæ, sententia animi, et mores; ac secundum has et scopum attingunt omnes et a scopo aberrant. Est autem actionis quidem imitatio fabula. Di-

γὰρ μῦθον τοῦτον, τὴν σύνθεσιν τῶν πραγμάτων· τὰ δὲ ἤθη, καθ' [k] ἃ ποιούς τινας εἶναι φαμὲν τοὺς πράττοντας· διάνοιαν δὲ, ἐν ὅσοις λέγοντες [l] ἀποδεικνύουσί τι, ἢ καὶ ἀποφαίνονται γνώμην. Ἀνάγκη οὖν πάσης τραγῳδίας μέρη εἶναι ἓξ, [m] καθ' ἃ ποιά τις ἐστὶν ἡ τραγῳδία. Ταῦτα δ' ἐστὶ, μῦθος, καὶ ἤθη, καὶ λέξις, καὶ διάνοια, καὶ ὄψις, καὶ μελοποιΐα. Οἷς μὲν γὰρ μιμοῦνται, δύο μέρη ἐστίν· ὡς δὲ μιμοῦνται, ἕν· ἃ δὲ μιμοῦνται, τρία· καὶ παρὰ ταῦτα οὐδέν.

ιέ. Τούτοις μὲν οὖν οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν, ὡς εἰπεῖν, [n] κέχρηνται τοῖς εἴδεσι· καὶ γὰρ [o] ὄψιν ἔχει πᾶν, καὶ ἦθος, καὶ μῦθον, καὶ λέξιν, καὶ μέλος, καὶ διάνοιαν ὡσαύτως. Μέγιστον δὲ τούτων ἐστὶν ἡ τῶν πραγμάτων σύστασις. Ἡ γὰρ τραγῳδία μίμησίς ἐστιν οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλὰ

[k] V. L. ὁποίους. PP. 2038. 2938. ὃ ποιούς. [l] P. 2938. ἀποδεικνύασι. [m] V. καθ' ὁποῖα. L. PP. 1741. 2938. καθὸ ποιά. [n] V. κέχρηται. [o] V. L. ὄψις. PP. 2040. 2938. ὄψεις.

co enim fabulam hanc, eorum quæ aguntur compositionem; mores vero, secundum quos certæ qualitatis esse dicimus eos qui agunt; at sententiam animi, ea omnia in quibus loquentes demonstrant aliquid, vel etiam opinionem enunciant. Necesse igitur *est* omnis tragœdiæ partes esse sex, secundum quas res certæ qualitatis est tragœdia; hæ autem sunt, fabula, et mores, et elocutio, et sententia, et spectaculi apparatus, et melopoeia. Ea enim quibus imitantur, partes sunt duæ; id autem, quomodo imitantur, una; ea vero quæ imitantur, tres: et præter has *alia* nulla.

XV. His igitur non pauci ex poetis (ut ita dicam) usi sunt formis. Etenim spectaculi apparatum habet omne *drama*, et mores, et fabulam, et elocutionem, et melodiam, et sententiam similiter. Maximum vero ex his est, eorum quæ aguntur constitutio. Nam tragœdia imitatio est non hominum, sed actionum, et vitæ, et

[p] πράξεων, καὶ βίου, καὶ εὐδαιμονίας [q] καὶ κακοδαιμονίας· καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία ἐν πράξει ἐστὶ, καὶ τὸ τέλος πρᾶξίς τίς ἐστιν, [r] οὐ ποιότης. Εἰσὶ δὲ κατὰ μὲν τὰ ἤθη ποιοί τινες· κατὰ δὲ τὰς πράξεις, εὐδαίμονες, ἢ τοὐναντίον. [s] Οὐκ οὖν ὅπως τὰ ἤθη [t] μιμήσωνται, πράττουσιν, ἀλλὰ τὰ ἤθη συμπεριλαμβάνουσιν διὰ τὰς πράξεις. Ὥστε τὰ πράγματα καὶ ὁ μῦθος τέλος τῆς τραγῳδίας· τὸ δὲ τέλος μέγιστον ἁπάντων [u] ἐστίν. Ἔτι ἄνευ μὲν πράξεως, οὐκ ἂν γένοιτο τραγῳδία· ἄνευ δὲ ἠθῶν, γένοιτ' ἄν· αἱ γὰρ τῶν νέων τῶν πλείστων ἀήθεις τραγῳδίαι εἰσὶ, καὶ ὅλως ποιηταὶ πολλοὶ τοιοῦτοι· οἷον καὶ τῶν γραφέων Ζεῦξις πρὸς [x] Πολύγνωτον πέπονθεν. Ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος [y] ἀγαθὸς ἠθογράφος· ἡ δὲ Ζεύξιδος γραφὴ οὐδὲν ἔχει ἦθος. Ἔτι ἐάν τις ἐφεξῆς θῇ

[p] L. PP. 1741. 2040. 2938. πράξεως. [q] Pro καὶ κακοδαιμονίας· καὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία. V. L. G. PP. 1741. 2040. 2938. καὶ ἡ κακοδαιμονία tantum. [r] οὐ ποιότης in P. 2038. desunt. [s] PP. omnes οὔκουν. [t] G. μιμήσονται. [u] Vulg. ἐστίν· ἄνευ. V. L. G. PP. 2040. 2938. ἔτι ἄνευ. Et in G. PP. *iisdem* post μὲν deest γάρ. [x] P. 2938. πολύγνωστον, et mox πολύγνωστος, pro Πολύγνωτος. [y] Vulg. ἀγαθῶν, V. L. ἀγαθός.

felicitatis atque infelicitatis. Etenim felicitas in actione consistit; et finis *hominis* est actio quædam, non qualitas. Sunt autem *homines*, secundum mores quidem, certæ qualitatis; at secundum actiones, felices, vel contra. Itaque *poetæ*, non ut mores imitentur, agunt, "*actionem imitantur*," sed mores complectuntur propter actiones. Quare actiones et fabula *sunt* finis tragœdiæ: at finis est omnium maximum. Præterea sine actione quidem nullo modo fieri posset tragœdia; at sine moribus posset. Nam recentiorum tragœdiæ quam plurimæ sine moribus sunt; et omnino poetæ multi hujusmodi *sunt*; veluti etiam ex pictoribus Zeuxis ad Polygnotum se habet. Nam Polygnotus est bonus descriptor morum; sed Zeuxidis pictura mores habet nullos. Præterea si quis seriatim ponat sermones moratos, et

ῥήσεις ἠθικὰς, καὶ λέξεις καὶ διανοίας [z] εὖ πεποιημένας, [a] οὐ ποιήσει ὃ ἦν τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἡ καταδεεστέροις τούτοις [b] κεχρημένη τραγῳδία, ἔχουσα δὲ μῦθον καὶ σύστασιν πραγμάτων. Πρὸς δὲ τούτοις τὰ μέγιστα, οἷς ψυχαγωγεῖ ἡ τραγῳδία, τοῦ μύθου μέρη ἐστὶν, αἵ τε περιπέτειαι καὶ ἀναγνωρίσεις. Ἔτι σημεῖον, ὅτι καὶ οἱ ἐγχειροῦντες ποιεῖν, πρότερον δύνανται τῇ λέξει καὶ τοῖς ἤθεσιν ἀκριβοῦν, ἢ τὰ πράγματα συνίστασθαι, οἷον καὶ οἱ πρῶτοι ποιηταὶ σχεδὸν ἅπαντες. Ἀρχὴ μὲν οὖν καὶ οἷον ψυχὴ ὁ μῦθος τῆς τραγῳδίας, δεύτερον δὲ τὰ ἤθη. (Παραπλήσιον γάρ ἐστι καὶ ἐπὶ τῆς γραφικῆς· εἰ γάρ [c] τις ἐναλείψειε τοῖς καλλίστοις φαρμάκοις χύδην, οὐκ ἂν ὁμοίως εὐφράνειεν, καὶ λευκογραφήσας εἰκόνα. Ἔστι τε μίμησις πράξεως, καὶ διὰ ταύτην μάλιστα τῶν πραττόντων.) Τρίτον δὲ ἡ διάνοια. Τοῦτο δέ ἐστι τὸ λέγειν δύνασθαι τὰ ἐνόντα

[z] V. L. εὖ τε. [a] οὐ in V. L. PP. 1741. 2040. deest. [b] Vulg. κεχρημένου. PP. *omnes*, κεχρημένη. [c] V. τι. Et vulg. ἀναλείψειε. L. P. 1741. ἵνα λ. G. P. 2040. ἐναλ.

dictiones sententiasque belle confectas, non efficiet quod tragœdiæ erat opus: sed multo magis tragœdia illa, quæ his omnibus parcius usa fabulam tamen habet rerumque compositionem. Adhæc maximæ res, quibus capit animos tragœdia, sunt fabulæ partes, peripetiæ et agnitiones. Præterea id signo *est*, quod etiam qui aggrediuntur poema hujusmodi conscribere, prius circa elocutionem et mores accurati esse possunt, quam actiones constituere: veluti etiam primi poetæ fere omnes. Principium igitur et quasi anima tragœdiæ *est* fabula; proximo autem loco *sunt* mores. (Etenim simile *quiddam* est in re pictoria: siquis namque *tabulam* pigmentis pulcherrimis fusim illeverit, non perinde *spectantem* oblectet, ac si creta imaginem delinearit. Est etiam imitatio actionis, et propter hanc maxime eorum qui agunt.) Tertium vero *est* sententia: id autem est,

καὶ τὰ ἁρμόττοντα· ὅπερ ἐπὶ τῶν λόγων τῆς πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστίν. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι πολιτικῶς ἐποίουν λέγοντας, οἱ δὲ νῦν ῥητορικῶς. Ἔστι δὲ ἦθος μὲν τὸ τοιοῦτον, ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν ὁποῖά τις [d] ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων, ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον, ὅ, τι προαιρεῖται, ἢ φεύγει [e] ὁ λέγων. Διάνοια δὲ, ἐν οἷς ἀποδεικνύουσί τι ὡς ἔστιν, ἢ [f] ὡς οὐκ ἔστιν, ἢ καθόλου τι ἀποφαίνονται. Τέταρτον δὲ, τῶν μὲν λόγων ἡ λέξις. Λέγω δὲ, ὥσπερ πρότερον εἴρηται, λέξιν εἶναι τὴν διὰ τῆς ὀνομασίας ἑρμηνείαν, ὃ καὶ ἐπὶ τῶν ἐμμέτρων, καὶ ἐπὶ τῶν λόγων ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν. Τῶν δὲ λοιπῶν [g] πέντε, ἡ μελοποιΐα μέγιστον τῶν ἡδυσμάτων. Ἡ δὲ ὄψις, ψυχαγωγικὸν μὲν, ἀτεχνότατον

[d] ἐστίν. Διόπερ οὐκ ἔχ. ἦθ. ἔνιοι τῶν λόγων in V. L. G. PP. *omnibus* desunt. [e] ὁ λέγων in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt; et post φεύγει, in V. L. G. PP. *omn.* sequuntur verba, διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος. Deinde in P. 2038. sequuntur ἔνιοι τῶν λόγων. In L. τῶν λόγων. In V. G. PP. 1741. 2040. 2938. τῶν λόγων ἐν οἷς μηδ᾽ ὅλως [G. PP. 2040. 2938. μηδόλως] ἐστὶν ὅττι [V. P. 2938. ὅστις. P. 1741. ὅ τις. P. 2040. ὅτι] προαιρεῖται ἢ φεύγει ὁ λέγων. [f] In L. G. ὡς deest. [g] G. πέμπτον. P. 2040. πέμπτον script. in margine.

dicere posse ea *omnia*, quæ *rei* propria sunt, et convenientia: quod quidem circa orationes politicæ *scientiæ* opus est et rhetoricæ. Nam veteres *poetæ* personas politice loquentes fingebant, hodierni vero rhetorice. Sunt autem mores quidem hujuscemodi quid, quod præelectionem qualis sit manifestat. Quare mores non habent orationes aliquæ, in quibus non manifestum est quod eligit, aut fugit, qui loquitur. Sententia vero *est*, in quibus homines demonstrant quidpiam, aut esse, aut non esse; vel generatim aliquid enunciant. Quartum autem *est* orationum elocutio: elocutionem autem voco, (quemadmodum prius dictum est,) eam, quæ per vocabula fit, interpretationem: quod et in metricis, et in orationibus eandem habet vim. Ex reliquis vero quinque partibus, melopœia maximum *est* condimentum. Spectaculi autem apparatus *est* quidem jucun-

δὲ, καὶ ἥκιστα οἰκεῖον τῆς ποιητικῆς· [b] ἡ γὰρ τῆς τραγῳδίας δύναμις καὶ ἄνευ [i] ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστιν· ἔτι δὲ κυριωτέρα περὶ τὴν [k] ἀπεργασίαν τῶν ὄψεων ἡ τοῦ σκευοποιοῦ τέχνη [l] τῆς τῶν ποιητῶν ἐστι.

ιϛ΄. Διωρισμένων δὲ τούτων, [m] λέγωμεν μετὰ ταῦτα ποίαν τινὰ δεῖ τὴν σύστασιν εἶναι τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ τοῦτο καὶ πρῶτον καὶ μέγιστον τῆς τραγῳδίας ἐστί. Κεῖται δ᾽ ἡμῖν τὴν τραγῳδίαν τελείας καὶ ὅλης πράξεως εἶναι μίμησιν, ἐχούσης τι μέγεθος· [n] ἔστι γὰρ ὅλον καὶ μηδὲν ἔχον μέγεθος. Ὅλον δέ ἐστι τὸ ἔχον ἀρχὴν, καὶ [o] μέσον, καὶ τελευτήν. Ἀρχὴ δέ ἐστιν, ὃ αὐτὸ μὲν [p] μὴ ἐξ ἀνάγκης μετ᾽ ἄλλο ἐστί· [q] μετ᾽ ἐκεῖνο δ᾽ ἕτερον πέφυκεν εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τελευτὴ δὲ τοὐναντίον, [r] ὃ αὐτὸ μετ᾽ ἄλλο πέφυκεν εἶναι, ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ὡς ἐπιτοπολύ·

[b] ἡ γάρ. G, P. 2040. ὡς γάρ. [i] P. 2040. ἀγώνων. [k] G. ἐργασίαν. [l] L. τῇ. [m] L. PP. 2038. 2938. λέγομεν. [n] ἔστι γὰρ ὅλ. κ. μ. ἔχ. μ. in P. 2038. desunt. [o] L. a prima manu, μέσην. Item P. 2038. μέσην mendose, erratum ex hodierna Græcorum lingua. [p] Vulg. ἐξ ἀνάγκης μή. V. L. G. PP. *omnes*, μὴ ἐξ ἀνάγκης. [q] V. μέτ᾽. [r] ὃ in V. L. deest.

dum, sed ex arte non pendens, et minime poeticæ proprium. Tragœdiæ enim vis etiam absque certamine et histrionibus *perfecta* est: præterea vero in spectaculi apparatu, illius qui scenæ instrumenta parat ars plus potest, quam poetarum.

XVI. Definitis autem his, dicamus deinceps qualem esse oportet rerum constitutionem, *seu fabulam;* quandoquidem hæc et prima et maxima est tragœdiæ *pars.* Positum autem nobis est tragœdiam esse perfectæ atque integræ actionis imitationem, quæ magnitudinem habet aliquam: est enim integrum quid etiam nullam habens magnitudinem. Integrum autem est, quod habet principium, et medium, et finem. Principium vero est, quod ipsum quidem non ex necessitate post aliud quid est, post ipsum vero alterum quid natura est, aut fit. Finis autem contra, quod ipsum post aliud natura comparatum est

μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο οὐδέν. Μέσον δὲ, [s] ὃ καὶ αὐτὸ μετ' ἄλλο, καὶ μετ' ἐκεῖνο ἕτερον. Δεῖ ἄρα τοὺς συνεστῶτας εὖ μύθους, μήθ' ὁπόθεν ἔτυχεν ἄρχεσθαι, μήθ' ὅπου ἔτυχε τελευτᾷν, ἀλλὰ κεχρῆσθαι ταῖς εἰρημέναις ἰδέαις. Ἔτι δ' [t] ἐπεὶ τὸ καλὸν, καὶ ζῶον καὶ ἅπαν πρᾶγμα, ὃ συνέστηκεν ἔκ τινων, οὐ μόνον ταῦτα τεταγμένα δεῖ ἔχειν, ἀλλὰ καὶ μέγεθος ὑπάρχειν μὴ τὸ τυχόν· τὸ γὰρ καλὸν, ἐν μεγέθει καὶ τάξει ἐστί· διὸ οὔτε [u] πάμμικρον ἄν τι γένοιτο καλὸν ζῶον· συγχεῖται γὰρ ἡ θεωρία ἐγγὺς τοῦ ἀναισθήτου χρόνου γινομένη· οὔτε [x] παμμέγεθες· οὐ γὰρ ἅμα ἡ θεωρία γίνεται, ἀλλ' οἴχεται τοῖς θεωροῦσι τὸ ἓν καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῆς θεωρίας· οἷον, εἰ μυρίων σταδίων εἴη ζῶον. Ὥστε δεῖ, καθάπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, ἔχειν μὲν μέγεθος, τοῦτο δὲ εὐσύνοπ-

[s] Vulg. *καὶ αὐτό*. V. PP. 2038. 2040. *ὃ καὶ αὐτό*. [t] L. *ἐπί*.
[u] V. *πάνυ μικρόν*. PP. 1741. 2040. *πᾶν μικρόν*. [x] V. L. G. PP. *iidem*, *πᾶν μέγεθος*.

esse, aut ex necessitate, aut plerumque; post ipsum autem, aliud nihil. Medium vero, quod et ipsum post aliud *est*, et aliud post ipsum. Oportet igitur bene compositas fabulas, neque undecunque sors tulerit incipere, neque ubilibet terminare; sed formis uti *jam* dictis. Præterea vero, quoniam quod pulchrum *est*, (et animal et aliud quidvis, quod ex *partibus* quibusdam constat,) non solum has *partes* ordinatas habere oportet, verum etiam magnitudinem adesse non trivialem: (nam pulchrum in magnitudine et ordine positum est:) quamobrem neque perexiguum animal esse poterit pulchrum; (siquidem visio, quum prope insensibili tempore fiat, confunditur;) neque permagnum: non enim simul fit visio, sed unius ac integri *idea* spectantibus elabitur ex tali visione; veluti, si decem millium stadiorum esset animal. Propterea oportet, quemadmodum in corporibus, et in animalibus, habere quidem magnitudinem, hanc autem talem esse, quæ facile uno intuitu

του εἶναι· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μύθων, ἔχειν μὲν μῆκος, τοῦτο δ' εὐμνημόνευτον εἶναι. Τοῦ [y] δὲ μήκους ὅρος, πρὸς μὲν τοὺς ἀγῶνας καὶ τὴν αἴσθησιν, οὐ τῆς τέχνης ἐστίν. Εἰ γὰρ ἔδει ἑκατὸν τραγῳδίας ἀγωνίζεσθαι, πρὸς [z] κλεψύδρας ἂν ἠγωνίζοντο, ὥσπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε [a] φασίν. Ὁ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ὅρος, ἀεὶ μὲν ὁ μείζων, μέχρι τοῦ σύνδηλος εἶναι, καλλίων ἐστὶ κατὰ τὸ μέγεθος. Ὡς δὲ ἁπλῶς διορίσαντας εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ μεγέθει κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἐφεξῆς γιγνομένων, συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν, ἱκανὸς ὅρος ἐστὶ τοῦ μεγέθους.

ιζ'. Μῦθος δ' ἐστὶν εἷς, οὐχ ὥσπερ τινὲς οἴονται, ἐὰν περὶ ἕνα ᾖ. Πολλὰ γὰρ καὶ ἄπειρα τῷ γένει συμβαί-

[y] In V. L. deest δέ. Deinde pro ὅρος, πρὸς μὲν τοὺς—V. L. G. ὅρος μὲν πρὸς τ. [z] G. κλεψύδραν. [a] Vulg. φασίν. Ὁ δὲ καθ' αὐτήν. V. φησίν. Ὁ δὲ κατ' αὐτήν.

conspici queat; sic etiam in fabulis, habere quidem longitudinem, hanc autem talem esse, quæ facile teneri possit memoria. Longitudinis autem finitio, respectu quidem habito ad certamina, atque ad *spectantium* sensus, ad artem non pertinet. Si enim centum tragœdias in theatro certare oporteret, ad clepsydras utique certarent; quemadmodum aliquando alias etiam *factum esse* perhibent. Verum finitio hujus rei quoad ipsius naturam *est hæc*; semper quidem, *quo* major *est* *fabula*, dummodo simul perspicua sit, *eo* pulchrior est secundum magnitudinem. Ut autem simpliciter definiendo dicam, in quantacunque magnitudine secundum *id quod* verisimile vel necessarium *est*, rebus ordine progredientibus, accidit in prosperam fortunam ex adversa, vel ex prospera in adversam transire, idoneus *is* terminus est magnitudinis.

XVII. Fabula autem est una, non, ut quidam putant, si circa unam *personam* sit. Multa enim et infinita genere accidunt, ex quo-

νει, ἐξ ὧν ἐνίων οὐδέν ἐστιν ἕν. Οὕτω δὲ [b] καὶ πράξεις ἑνὸς πολλαί εἰσιν, ἐξ ὧν μία οὐδεμία γίνεται πρᾶξις. [c] Διὸ πάντες ἐοίκασιν ἁμαρτάνειν, ὅσοι τῶν ποιητῶν Ἡρακληΐδα, [d] καὶ Θησηΐδα, καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα πεποιήκασιν. Οἴονται γὰρ, ἐπεὶ εἷς ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ἕνα καὶ τὸν μῦθον εἶναι προσήκειν. Ὁ δ᾽ Ὅμηρος, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ᾽ ἔοικε καλῶς ἰδεῖν, ἤτοι διὰ τέχνην ἢ διὰ φύσιν. Ὀδύσσειαν γὰρ ποιῶν, οὐκ ἐποίησεν ἅπαντα ὅσα αὐτῷ συνέβη· οἷον, πληγῆναι μὲν ἐν τῷ Παρνασῷ, μανῆναι δὲ προσποιήσασθαι ἐν [e] τῷ ἀγερμῷ· ὧν οὐδὲν θατέρου γενομένου ἀναγκαῖον ἦν, [f] ἢ εἰκὸς, θάτερον γένεσθαι· [g] ἀλλ᾽ ἃ περὶ μίαν πρᾶξιν, οἵαν [h] λέγομεν τὴν Ὀδύσσειαν, [i] συνέστησαν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Ἰλιάδα. Χρὴ οὖν, καθάπερ [k] ἐν ταῖς ἄλλαις μιμητι-

[b] G. καὶ αἱ πράξεις. [c] Vulg. Δι᾽ ὅ. V. Διό. [d] In G. deest καί. [e] G. PP. 2040. 2938. τῷ ἀγερμανῷ. [f] ἢ in V. L. deest. [g] ἀλλ᾽ ἅ. V. L. G. ἀλλά. [h] G. P. 2040. λέγοιμεν. [i] V. L. συνέστησεν. P. 2938. συνέστηκεν. [k] ἐν ταῖς. V. καὶ ἐν ταῖς.

rum aliquibus non conficitur aliquod unum. Sic vero et actiones unius *hominis* multæ sunt, ex quibus nulla actio fit una. Quamobrem peccare omnes videntur, quicunque ex poetis Heracleïda, et Theseïda, et ejusmodi poemata fecerunt. Putant enim, quoniam unus erat Hercules, necesse esse, ut etiam fabula de eo una sit. Homerus autem, sicut et in aliis excellit, etiam hoc videtur præclare vidisse, sive propter artem seu propter naturam. Odysseam enim confingens, non confinxit omnia, quæcunque ipsi *Ulyssi* acciderunt; (veluti, eum ab apro accepisse vulnus in Parnasso, et simulasse insaniam in collectione exercitus; ex quibus, altero facto, minime necessarium aut verisimile fuit alterum factum iri;) sed quæ circa unam actionem, qualem Odysseam dicimus, constiterunt: similiter vero etiam Iliadem *confinxit*. Oportet igitur, ut in aliis *artibus*

[l] ἡ μία μίμησις ἑνός ἐστιν, οὕτω καὶ τὸν μῦθον, ὐ πράξεως μίμησίς ἐστι, [n] μιᾶς τε εἶναι, καὶ ταύ- ὅλης, καὶ τὰ μέρη συνεστάναι τῶν πραγμάτων οὕ- ὥστε [o] μετατιθεμένου τινὸς μέρους, ἢ ἀφαιρουμένου, έρεσθαι καὶ κινεῖσθαι τὸ ὅλον. Ὃ γὰρ προσὸν ἢ προσὸν, μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον, [p] οὐδὲ μόριον τοῦτό

ί. Φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων, [q] καὶ ὅτι οὐ τὸ τὰ μενα λέγειν, τοῦτο ποιητοῦ ἔργον ἐστὶν, ἀλλ' οἷα ἂν ιτο, καὶ τὰ δυνατὰ κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον. γὰρ ἱστορικὸς καὶ ὁ ποιητὴς, οὐ τῷ ἢ ἔμμετρα λέγειν ετρα διαφέρουσιν· εἴη γὰρ ἂν τὰ Ἡροδότου εἰς μέτρα ῆναι, καὶ οὐδὲν ἧττον ἂν εἴη ἱστορία τις μετὰ μέτρου, ου μέτρων· ἀλλὰ [s] τούτῳ διαφέρει, τῷ τὸν μὲν τὰ

μία μίμησις. V. ἡ μεταμίμησις. [m] G. ἐπί. [n] μιᾶς τε εἶναι, αὐτης ὅλης. P. 2938. μιᾶς τε εἶναι ὕλης. [o] V. μεταθεμένου. μόριον τοῦτό ἐστι. V. οὐδὲ μ. τοῦ ὅλου ἐστί. L. P. 1741. οὐδὲν ὅ. ἐ. G. PP. 2040. 2938. ὡς οὐδὲν μ. τ. ὅ. ἐ. [q] καί in P.). deest. Deinde, ὅτι οὐ τό. V. ὅτι οὐχ οὕτω. L. ὅτι οὕτω. G. ὅτι [r] L. [marg.] PP. 1741. 2040. 2938. τεθῆναι. [s] L.

atricibus una imitatio is rei est, sic etiam fa- m (quoniam est actio- imitatio) et unius esse, ujus integræ, et partes m agendarum sic con- , ut si qua transposita, ablata fuerit, differatur oveatur totum. Quod , adjunctum vel abla- , nihil facit notabile, ne quidem est.

VIII. Manifestum au- *est* etiam ex iis quæ a sunt, quod non est po- etæ opus *ea* quæ facta sunt dicere, sed qualia fieri potuerint, et possibilia secundum verisimile, vel necessarium. Nam historicus et poeta, non eo, quod hic metro dicat, ille sine metro, *inter se* differunt: licet enim Herodoti opus in metra cogere; neque tamen minus historia erit cum metro, quam sine metris: verum in hoc differunt, quod hic quidem quæ facta sunt dicit; ille autem qualia fieri

γενόμενα λέγειν, τὸν δὲ οἷα ἂν γένοιτο. Διὸ καὶ φιλοσοφώτερον καὶ σπουδαιότερον ποίησις ἱστορίας ἐστίν. Ἡ μὲν γὰρ ποίησις μᾶλλον τὰ καθόλου, ἡ δ' ἱστορία τὰ καθ' ἕκαστον λέγει. Ἔστι δὲ καθόλου μέν, [t] τῷ ποίῳ τὰ [u] ποῖ' ἄττα συμβαίνει λέγειν, ἢ πράττειν, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, οὗ στοχάζεται ἡ ποίησις, ὀνόματα ἐπιτιθεμένη· [x] τὰ δὲ καθ' ἕκαστον, τί Ἀλκιβιάδης ἔπραξεν, ἢ τί ἔπαθεν. Ἐπὶ μὲν [y] οὖν τῆς κωμῳδίας ἤδη τοῦτο δῆλον γέγονεν· συστήσαντες γὰρ τὸν μῦθον διὰ τῶν εἰκότων, οὕτω τὰ τυχόντα ὀνόματα [z] ἐπιτιθέασι, καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἰαμβοποιοὶ περὶ [a] τῶν καθ' ἕκαστον ποιοῦσιν. Ἐπὶ δὲ τῆς τραγῳδίας τῶν γενομένων ὀνομάτων ἀντέχονται. Αἴτιον δ', ὅτι πιθανόν ἐστι τὸ δυνατόν. Τὰ μὲν οὖν μὴ γενόμενα, οὔπω πιστεύομεν εἶναι δυνατά· τὰ δὲ γενόμενα, φανερὸν ὅτι δυνατά· οὐ γὰρ ἂν [b] ἐγένετο εἰ ἦν

[t] τὰ καθ' ἕκαστον. In G. deest τά. [u] G. τὰ ποῖα ἄττα. [x] V. τὸν δέ. G. PP. 2040. 2938. τὸ δέ. [y] οὖν in V. L. deest. [z] V. L. G. PP. 1741. 2040. 2938. ὑποτιθέασι. Hactenus P. 2938. Reliqua in isto Codice desiderantur. [a] L. τόν. [b] V. ἐγίνοντο.

potuerint. Quamobrem poesis et magis philosophica et gravior est quam historia. Nam poesis quidem plerumque generalia, historia vero singularia dicit. Est autem generale quidem, quali *homini* qualia quædam dicere vel agere usu venit secundum verisimile, vel necessarium; ad quod collimat poesis, nomina quælibet imponens: singulare vero est, quid Alcibiades fecit, aut quid passus est. Ac in comœdia quidem jam hoc perspicuum factum est: postquam enim fabulam constituerint ex verisimilibus, ita demum quælibet nomina imponunt; et non sicut iambici poetæ de rebus singulorum faciunt. In tragœdia vero nominum quæ re extiterunt tenaces sunt. Causa autem *est*, quia quod possibile est etiam credibile est. Ea igitur quæ facta non sunt, necdum possibilia esse credimus: quæ vero facta sunt, manifestum *est ea* possibilia esse; non enim facta

ἀδύνατα. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τραγῳδίαις, [c] ἐν ἐνίαις μὲν ἓν ἢ δύο τῶν γνωρίμων ἐστὶν ὀνομάτων, τὰ δὲ ἄλλα πεποιημένα· ἐν ἐνίαις δὲ οὐθέν· οἷον ἐν τῷ Ἀγάθωνος [d] Ἄνθει. Ὁμοίως γὰρ ἐν τούτῳ τά τε πράγματα καὶ τὰ ὀνόματα πεποίηται, καὶ οὐδὲν ἧττον εὐφραίνει. [e] Ὥστ' οὐ πάντως εἶναι ζητητέον [f] τῶν παραδεδομένων μύθων, περὶ οὓς αἱ τραγῳδίαι εἰσὶν, ἀντέχεσθαι. Καὶ γὰρ γελοῖον τοῦτο ζητεῖν· ἐπεὶ καὶ τὰ γνώριμα ὀλίγοις γνώριμά ἐστιν, ἀλλ' ὅμως εὐφραίνει πάντας. Δῆλον οὖν ἐκ τούτων, ὅτι τὸν ποιητὴν, μᾶλλον [g] τῶν μύθων εἶναι δεῖ ποιητὴν, ἢ τῶν μέτρων, ὅσῳ ποιητὴς κατὰ τὴν μίμησιν ἐστι, μιμεῖται δὲ τὰς πράξεις. Κἂν ἄρα συμβῇ γενόμενα ποιεῖν, οὐθὲν ἧττον ποιητής ἐστι· τῶν γὰρ γενομένων, ἔνια οὐδὲν κωλύει τοιαῦτα εἶναι, οἷα ἂν εἰκὸς γενέσθαι καὶ δυνατὰ γενέσθαι, καθ' ὃ ἐκεῖνος αὐτῶν

[c] ἐν ante ἐνίαις vulgo omissum P. 2038. habet ex emendatione superlineari. [d] Sic etiam correctum in L. A prima manu fuisse videtur Ἄνθει. [e] L. Ὡς τοῦ π. G. Ὡς τ' οὐ π. [f] τῶν in L. P. 2038. deest. [g] τῶν μύθων. L. τὸν μῦθον.

fuissent, si impossibilia essent. Sed tamen etiam in tragœdiis, quibusdam quidem, unum aut duo adhibentur nota nomina, reliqua vero ficta *sunt*; in quibusdam autem nullum; ut in Agathonis Flore: in hac enim et res et nomina ficta sunt, et nihilo minus oblectat. Adeo non omnino studendum est, ut fabularum traditarum, de quibus tragœdiæ extant, tenaces simus. Etenim ridiculum *est* huic studere: siquidem etiam quæ nota sunt paucis nota sunt, et tamen oblectant omnes. Perspicuum igitur ex his *est*, quod poetam magis fabularum artificem esse oportet quam metrorum, in quantum poeta est secundum imitationem; imitatur autem actiones. Quamvis autem contingat, eum quæ facta sunt confingere, nihilo minus poeta est: eorum enim quæ facta sunt, quædam nihil prohibet talia esse, qualia verisimile *est* facta fuisse, et possibilia fieri; quo nomine ipsorum ille est poeta: Inter

ποιητής ἐστι. Τῶν δὲ ἁπλῶν μύθων καὶ πράξεων, αἱ ἐπεισοδιώδεις εἰσὶ χείρισται. Λέγω δ' ἐπεισοδιώδη μῦθον, ἐν ᾧ τὰ ἐπεισόδια μετ' ἄλληλα οὔτ' εἰκὸς, οὔτ' ἀνάγκη εἶναι. Τοιαῦται δὲ ποιοῦνται, ὑπὸ μὲν τῶν φαύλων ποιητῶν δι' αὐτοὺς, ὑπὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν διὰ τοὺς [h] ὑποκριτάς. Ἀγωνίσματα γὰρ ποιοῦντες, καὶ παρὰ τὴν δύναμιν παρατείναντες μῦθον, πολλάκις διαστρέφειν ἀναγκάζονται τὸ ἐφεξῆς.

ιθ'. Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τελείας ἐστὶ πράξεως ἡ μίμησις, ἀλλὰ καὶ φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν· ταῦτα δὲ γίνεται [i] μάλιστα τοιαῦτα, καὶ μᾶλλον ὅταν γένηται παρὰ τὴν δόξαν δι' ἄλληλα· τὸ γὰρ θαυμαστὸν οὕτως ἕξει μᾶλλον, ἢ εἰ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου καὶ τῆς τύχης· ἐπεὶ καὶ τῶν ἀπὸ [k] τύχης ταῦτα θαυμασιώτατα δοκεῖ, [l] ὅσα ὥσπερ ἐπίτηδες φαίνεται γεγονέναι· [m] οἷον, ὁ ἀνδριὰς [n] ὁ

[h] G. P. 2040. κριτάς. [i] V. L. G. PP. 1741. 2040. καὶ μάλιστα. Deest τοιαῦτα. [k] G. τῆς τύχης. [l] ὅσα ὥσπερ. P. 2040. ὅσαπερ. [m] V. L. PP. *omnes*, οἷον, ὡς ὁ ἀνδρ. [n] ὁ τοῦ Μίτυος—τῷ Μίτυϊ. V. ὁ τοῦ Μ. τοῦ θανάτου τῷ Μ.

simplices autem actiones, et fabulas, episodicæ sunt deterrimæ. Episodicam autem fabulam dico, in qua episodia se invicem consequi, neque verisimile, neque necessarium *est*. Tales autem *fabulæ* conficiuntur, a malis quidem poetis ob ipsorum *inscitiam*; a bonis autem propter histriones. Certamina enim ineuntes, et fabulam ultra quam par est extendentes, sæpenumero distorquere coguntur rerum seriem.

XIX. Quoniam vero imitatio *tragica*, non solum est perfectæ actionis *imitatio*, sed etiam terribilium et miserabilium; hæc autem præcipue fiunt talia, et magis cum præter opinionem per se invicem facta fuerint. Ita enim plus admirationis habebunt, quam si a casu, et fortuna *fierent*: siquidem etiam ex iis quæ fortuna *fiunt*, hæc maxime admirabilia videntur, quæcunque tanquam ex industria apparent fuisse facta: (veluti,

τοῦ Μίτυος ἐν Ἄργει ἀπέκτεινε τὸν αἴτιον τοῦ θανάτου τῷ Μίτυϊ, θεωροῦντι ἐμπεσών· ἔοικε γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐκ εἰκῇ [o] γενέσθαι. Ὥστε ἀνάγκη τοὺς τοιούτους εἶναι καλλίους μύθους.

κʹ. [p] Εἰσὶ δὲ τῶν μύθων οἱ μὲν ἁπλοῖ, οἱ δὲ πεπλεγμένοι. Καὶ γὰρ αἱ πράξεις, ὧν μιμήσεις οἱ μῦθοί εἰσιν, ὑπάρχουσιν εὐθὺς οὖσαι τοιαῦται. Λέγω δὲ ἁπλῆν μὲν πρᾶξιν, ἧς [q] γινομένης, ὥσπερ ὥρισται, συνεχοῦς καὶ μιᾶς, ἄνευ περιπετείας ἢ ἀναγνωρισμοῦ ἡ μετάβασις γίνεται· [r] πεπλεγμένην δὲ, ἐξ ἧς μετὰ ἀναγνωρισμοῦ, ἢ περιπετείας, ἢ ἀμφοῖν, ἡ μετάβασίς ἐστι. Ταῦτα δὲ δεῖ γενέσθαι ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τοῦ μύθου, ὥστε ἐκ τῶν προγεγενημένων [s] συμβαίνειν, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἢ κατὰ τὸ εἰκὸς, [t] γίγνεσθαι ταῦτα. Διαφέρει γὰρ πολὺ τὸ [u] γίγνεσθαι τάδε διὰ τάδε, ἢ μετὰ τάδε.

[o] Post γενέσθαι G. habet ταῦτα. [p] Εἰσὶ δὲ—πεπλεγμένοι. V. Εἰσὶ δὲ πεπλεγμένοι. [q] Vulg. γενομένης. V. PP. 1741. 2040. γινομένης. [r] V. L. P. 1741. λέξις pro ἐξ ἧς. L. P. 1741. πεπλεγμένη. G. P. 2040. πεπλεγμένη δὲ πρᾶξις. [s] V. συμβαίνει. [t] V. γίνεσθαι. [u] V. P. 2040. τὸ γίγνεσθαι τάδε.

statua Mityis Argis eum qui causa interitus Mityi fuerat interfecit, spectanti incidens: videntur enim talia non temere esse facta:) itaque necesse *est* tales fabulas pulchriores esse.

XX. Ex fabulis autem hæ quidem simplices sunt; illæ autem, implexæ: etenim actiones, (quarum imitationes sunt fabulæ,) supponuntur ab initio existentes tales. Appello autem simplicem quidem actionem, in qua agenda, uti definitum est, continua et una, sine peripetia vel agnitione transitus fit; implexam vero, ex qua cum agnitione, aut peripetia, aut ambabus, est transitus. Has autem *ortas* esse oportet ex ipsa constitutione fabulæ, adeo ut ex anteactis, aut necessario aut secundum verisimile, accidat easdem fieri: multum enim interest, utrum hæc propter hæc fiant, an post hæc *tantum*.

κα΄. Ἔστι δὲ περιπέτεια μὲν ἡ εἰς τὸ ἐναντίον τῶν πραττομένων μεταβολὴ, καθάπερ εἴρηται· καὶ τοῦτο δὲ, ὥσπερ λέγομεν, κατὰ τὸ εἰκὸς, ἢ ἀναγκαῖον. Ὥσπερ ἐν τῷ Οἰδίποδι, ἐλθὼν, ὡς εὐφρανῶν τὸν Οἰδίπουν καὶ ἀπαλλάξων τοῦ πρὸς τὴν μητέρα φόβου, δηλώσας [x]ὅστις ἦν, τοὐναντίον ἐποίησε· καὶ ἐν τῷ [y]Λυγκεῖ, ὁ μὲν ἀγόμενος, ὡς ἀποθανούμενος, ὁ δὲ Δαναὸς [z]ἀκολουθῶν, ὡς ἀποκτενῶν, τὸν μὲν συνέβη ἐκ τῶν πεπραγμένων ἀποθανεῖν, τὸν δὲ σωθῆναι.

κβ΄. Ἀναγνώρισις [a]δ' ἐστὶν, ὥσπερ καὶ τοὔνομα σημαίνει, ἐξ ἀγνοίας εἰς γνῶσιν μεταβολὴ, ἢ εἰς φιλίαν, [b]ἢ εἰς ἔχθραν, τῶν πρὸς εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν ὡρισμένων. Καλλίστη δὲ ἀναγνώρισις, ὅταν ἅμα περιπέτειαι γίνωνται, [c]ὡς ἔχει ἐν τῷ Οἰδίποδι. Εἰσὶ μὲν οὖν καὶ ἄλλαι ἀναγνωρίσεις· καὶ γὰρ πρὸς ἄψυχα καὶ τὰ

[x] V. L. ὅς ἦν. [y] V. L. μιμεῖσθαι. [z] ἀκολουθῶν in P. 2040. deest. [a] V. L. omittunt ἐστίν. G. δὲ ὥσπερ. [b] Vulg. ἢ ἔχθραν. G. ἢ εἰς ἔχθραν. [c] Pro ὡς, V. L. οἷον. G. PP. 1741. 2040. οἷον ἔχ. ἢ ἐν τῷ O.

XXI. Est autem peripetia eorum quæ aguntur in contrarium mutatio, ut dictum est; atque hoc quidem, uti dicimus, secundum verisimile, aut necessarium: velut in Œdipo, adveniens nuncius, tanquam lætitiam allaturus Œdipo eumque metu circa matrem liberaturus, simul atque monstravisset quisnam erat, contrarium effecit. Et in Lynceo, cum hic quidem duceretur ut moriturus, Danaus autem sequeretur ut interfecturus, huic quidem accidit ex anteactis mori; illi autem, servari.

XXII. Agnitio autem est, ut etiam nomen significat, ex ignorantia in cognitionem mutatio, aut ad amicitiam tendens, aut ad simultatem, inter eos qui ad felicitatem vel infelicitatem designati sunt. Pulcherrima vero agnitio *est*, cum peripetiæ simul fiunt; sicut *illa* in Œdipo. Ac sunt quidem etiam aliæ agnitiones: etenim circa res inanimatas,

τυχόντα ἐστὶν [d] ὅτε, ὥσπερ εἴρηται, [e] συμβαίνει· καὶ εἰ πέπραγέ τις, ἢ μὴ πέπραγεν, ἐστὶν ἀναγνωρίσαι· ἀλλ' ἡ μάλιστα τοῦ μύθου, καὶ ἡ μάλιστα τῆς πράξεως, [f] ἡ εἰρημένη ἐστίν. Ἡ γὰρ τοιαύτη ἀναγνώρισις καὶ περιπέτεια ἢ ἔλεον ἕξει, ἢ φόβον· οἵων πράξεων ἡ τραγῳδία μίμησις ὑπόκειται. Ἔτι δὲ καὶ τὸ [g] ἀτυχεῖν καὶ τὸ εὐτυχεῖν ἐπὶ τῶν τοιούτων συμβήσεται. [h] Ἐπεὶ δὴ ἡ ἀναγνώρισις τινῶν ἐστιν ἀναγνώρισις, ἀναγνωρίσεις, αἱ μέν εἰσι θατέρου πρὸς τὸν ἕτερον μόνον, [i] ὅταν ᾖ δῆλος ἕτερος τίς ἐστιν· ὅτε δ' ἀμφοτέρους δεῖ ἀναγνωρίσαι· οἷον, ἡ μὲν Ἰφιγένεια τῷ Ὀρέστῃ ἀνεγνωρίσθη ἐκ τῆς πέμψεως τῆς ἐπιστολῆς· ἐκείνῳ δὲ πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν ἄλλης ἔδει ἀναγνωρίσεως.

κγʹ. Δύο μὲν οὖν τοῦ μύθου μέρη περὶ ταῦτ' ἐστὶ,

[d] In V. G. P. 2040. deest ὅτε. [e] G. P. *idem* συμβαίνειν. [f] L. εἰ μάλιστα. [g] G. ἀτυχεῖν ἢ εὐτυχεῖν. [h] Vulg. Ἔτι δὲ ἀναγνωρίσεις, αἱ μὲν εἰσι. In V. L. G. PP. 1741. 2040. Ἔτι δὲ ἀναγν. et εἰσι desunt: et pro αἱ μὲν legitur in G. ἡ μέν. In P. 2040. αἱ tantum, superscripto ἡ. [i] Vulg. ὅτ' ἄν. G. ὅταν.

atque alia quælibet aliquando, uti dictum est, contingit *agnitio*; et si *quid* fecit quis, aut non fecit, licet agnoscere: sed quæ maxime propria *est* fabulæ et actionis, est ea quæ dicta est. Talis enim agnitio ac peripetia vel misericordiam excitabit, vel metum: qualium actionum tragœdia *esse* imitatio supponitur. Præterea autem infelicitas et felicitas in talibus *agnitionibus* consequetur. Quoniam vero agnitio quorundam est agnitio; agnitiones, hæ quidem sunt alterutrius versus alterum solum; cum alter ille manifestus sit quis sit: aliquando autem ambos oportet *se invicem* agnoscere: velut Iphigenia quidem ab Oreste agnita est ex missione epistolæ, *quam dabat illi ferendam in Græciam*: sed illi, versus Iphigeniam, alia opus fuit agnitione.

XXIII. Duæ igitur fabulæ partes circa hæc sunt, peripetia et agnitio: tertia

περιπέτεια καὶ [k] ἀναγνώρισις· τρίτον δὲ, πάθος. Τούτων δὲ περιπέτεια μὲν καὶ ἀναγνώρισις εἴρηται· πάθος δέ ἐστι πρᾶξις φθαρτικὴ ἢ ὀδυνηρά· οἷον [l] αἵ τε ἐν τῷ φανερῷ θάνατοι, καὶ αἱ περιωδυνίαι, καὶ τρώσεις, καὶ ὅσα τοιαῦτα.

κδʹ. Μέρη δὲ τραγῳδίας, οἷς μὲν ὡς εἴδεσι δεῖ χρῆσθαι, πρότερον εἴπομεν· κατὰ δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα, τάδε ἐστί· Πρόλογος, Ἐπεισόδιον, Ἔξοδος, Χορικόν· καὶ τούτου, τὸ μὲν Πάροδος, τὸ δὲ Στάσιμον. Κοινὰ μὲν [m] οὖν ἁπάντων ταῦτα· ἴδια δὲ, τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ Κόμμοι. Ἔστι δὲ Πρόλογος μὲν, μέρος ὅλον τραγῳδίας τὸ πρὸ χοροῦ Παρόδου· Ἐπεισόδιον δὲ, μέρος ὅλον τραγῳδίας, [n] τὸ μεταξὺ ὅλων χορικῶν μελῶν· Ἔξοδος δὲ, μέρος ὅλον τραγῳδίας, [o] μεθ' ὃ οὐκ

[k] ἀναγνώρισις· τρίτον——εἴρηται. In G. ἀναγνώρισις εἴρηται. Desunt cætera. [l] οἵ τε. V. ὅτι. [m] In V. deest οὖν. [n] τὸ μεταξὺ ——τραγῳδίας in G. P. 2040. desunt. [o] P. 2038. μεθ' ὃ et supra lineam γρ. καθ' ὅ.

vero *est* actio-affectus-commovens. Atque ex his quidem, peripetia et agnitio expositæ sunt. Est autem actio-affectus-commovens ea quæ mortem, aut graves dolores affert; veluti, quæ in aperto *fiunt* cædes, et cruciatus, et vulnera, et quæcunque id genus.

XXIV. Partes autem tragœdiæ, quibus tanquam formis utendum est, prius diximus: at secundum quantitatem, et in quas dividitur separatas, hæ sunt: Prologus, Episodium, Exodus, Choricum; et hujus *Chorici*, una quidem pars Parodus, altera vero Stasimon. Atque hæ quidem communes *sunt tragœdiarum* omnium; propriæ vero *quarundam sunt*, e scena *cantus*, et Κόμμοι, "*sive planctus.*" Ac Prologus quidem est pars integra tragœdiæ, quæ præcedit Parodum chori; Episodium autem pars integra tragœdiæ, quæ *jacet* inter cantus totius chori; Exodus vero pars integra tragœdiæ, post quam non est chori cantus. Chorici au-

ἐστι χοροῦ μέλος. Χορικοῦ δὲ, Πάροδος μὲν, ἡ πρώτη λέξις ὅλου χοροῦ· Στάσιμον δὲ, μέλος χοροῦ, τὸ ἄνευ ἀναπαίστου καὶ τροχαίου. Κόμμος δὲ, θρῆνος κοινὸς χοροῦ καὶ ἀπὸ σκηνῆς. Μέρη [p] μὲν οὖν τραγῳδίας, οἷς μὲν δεῖ χρῆσθαι, πρότερον [q] εἴρηται· κατὰ δὲ τὸ ποσὸν, καὶ εἰς ἃ διαιρεῖται κεχωρισμένα, [r] ταῦτ' ἐστίν.

κέ. [s] Ὧν δὲ δεῖ στοχάζεσθαι, καὶ ἃ δεῖ εὐλαβεῖσθαι συνιστάντας τοὺς μύθους, καὶ πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, ἐφεξῆς ἂν εἴη λεκτέον τοῖς νῦν εἰρημένοις. Ἐπειδὴ οὖν δεῖ τὴν σύνθεσιν εἶναι τῆς καλλίστης τραγῳδίας, μὴ ἁπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην, καὶ ταύτην [t] φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μιμητικὴν (τοῦτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι) πρῶτον μὲν δῆλον, ὅτι οὔτε

[p] μὲν οὖν in V. desunt. In L. deest οὖν. [q] V. P. 1741. εἴπαμεν. L. G. εἴπομεν. [r] V. ταῦτα ἐστίν. L. ταῦτα, ταῦτ' ἐστίν. Ad calcem hujus capitis in P. 2040. legitur in margine *atramento rubro* scriptum hoc Scholion: τῶν χορῶν τὰ μέν ἐστι παροδικὰ, ὡς ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν· ὡς τὸ τύριον οἶδμα λιποῦσα· τὰ δὲ στάσιμα, ὡς ὅτε ἵσταται καὶ ἄρχεται τῆς θρηνῳδίας τοῦ δράματος· τὰ δὲ κομμοτικὰ, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίνονται. [s] V. L. G. P. 1741. Ὡς. [t] G. φοβ. εἶναι καὶ ἐλ. μιμ.

tem, Parodus quidem, *est* prima oratio chori totius; Stasimon vero, cantus chori, qui *fit* sine anapæsto et trochæo. At Commus *est* communis lamentatio chori et *histrionum* e scena. Partes igitur tragœdiæ quibus, *ut formis*, utendum est, prius sunt expositæ; secundum autem quantitatem, et in quas ipsa dividitur separatas, hæ sunt.

XXV. Quæ vero oportet spectare, et quæ oportet cavere, dum constituimus fabulas; et unde perficietur tragœdiæ opus, necesse est ut dicamus post illa quæ jam dicta sunt. Quoniam igitur constitutionem pulcherrimæ tragœdiæ oportet esse, non simplicem, sed implexam; eamque terribilium et miserabilium imitatricem (hoc enim proprium hujusmodi est imitationis); primum quidem manifestum *est*, quod neque probos viros conspici oportet mutata

τοὺς ἐπιεικεῖς ἄνδρας δεῖ μεταβάλλοντας φαίνεσθαι ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν (οὐ γὰρ φοβερὸν, οὐδὲ ἐλεεινὸν τοῦτο, ἀλλὰ μιαρόν ἐστιν)· οὔτε τοὺς μοχθηροὺς ἐξ ἀτυχίας εἰς εὐτυχίαν (ἀτραγῳδότατον γὰρ τοῦτό [u] ἐστι· πάντων οὐδὲν γὰρ ἔχει ὧν δεῖ· οὔτε γὰρ φιλάνθρωπον, οὔτε ἐλεεινὸν, οὔτε φοβερόν ἐστιν)· [x] οὐδ' αὖ τὸν σφόδρα πονηρὸν ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταπίπτειν· ([y] τὸ μὲν γὰρ φιλάνθρωπον [z] ἔχοι ἂν ἡ τοιαύτη σύστασις, ἀλλ' οὔτε ἔλεον οὔτε φόβον· ὁ μὲν γὰρ περὶ τὸν ἀνάξιόν ἐστι δυστυχοῦντα, ὁ δὲ περὶ τὸν ὅμοιον· ἔλεος μὲν, περὶ τὸν ἀνάξιον· φόβος δὲ, περὶ τὸν ὅμοιον· ὥστε οὔτε ἐλεεινὸν, οὔτε φοβερὸν [a] ἔσται τὸ συμβαῖνον). Ὁ μεταξὺ ἄρα τούτων λοιπός. Ἔστι δὲ τοιοῦτος, ὁ μήτε ἀρετῇ διαφέρων καὶ δικαιοσύνῃ, μήτε διὰ κακίαν [b] καὶ μοχθηρίαν μεταβάλλων εἰς τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν τινὰ, τῶν ἐν μεγάλῃ δόξῃ ὄντων

[u] V. ἐστι πάντων. [x] G. οὐδ' αὖ τό. [y] V. τί. [z] L. ἔχει.
[a] Vulgo φαίνεται. V. L. P. 2040. ἔσται. [b] καὶ μοχθηρίαν in G. desunt.

vice transeuntes ex felicitate in infelicitatem (hoc enim non terribile *est* nec miserabile, sed detestabile): neque improbos, ex infelicitate in felicitatem (hoc enim maxime a tragœdia alienum est; quia nihil habet eorum omnium quorum opus est; neque enim humanitatis sensum tangit, nec miserabile est aut terribile): neque rursus valde improbum ex felicitate in infelicitatem transire (nam quod humanitatis sensum tangat habebit forsan talis constitutio; sed neque misericordiam, nec metum; illa enim est circa indignum infeliciter agentem; hic vero, circa similem; misericordia quidem circa indignum, metus autem circa similem; quare nec miserabilis, nec terribilis erit talis eventus). Restat igitur qui inter hos interjectus *est*. Is autem talis est, qui neque virtute eminet, et justitia; neque propter malitiam et improbitatem in infelicitatem transit, sed propter errorem aliquem, ex iis qui in magna

καὶ εὐτυχίᾳ· οἷον, Οἰδίπους καὶ Θυέστης, καὶ οἱ ἐκ τῶν τοιούτων γενῶν ἐπιφανεῖς ἄνδρες.

κϛʹ. Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον ἁπλοῦν εἶναι μᾶλλον ἢ διπλοῦν, ὥσπερ τινές φασι, καὶ μεταβάλλειν οὐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν, μὴ διὰ μοχθηρίαν, ἀλλὰ δι' ἁμαρτίαν μεγάλην, ἢ [c] οἵου εἴρηται, ἢ βελτίονος μᾶλλον ἢ χείρονος. Σημεῖον δὲ καὶ τὸ γιγνόμενον· [d] πρὸ τοῦ μὲν γὰρ οἱ ποιηταὶ τοὺς τυχόντας μύθους ἀπηρίθμουν· νῦν δὲ, περὶ ὀλίγας οἰκίας αἱ κάλλισται τραγῳδίαι συντίθενται· οἷον περὶ Ἀλκμαίωνα, καὶ Οἰδίπουν, καὶ Ὀρέστην, καὶ Μελέαγρον, καὶ Θυέστην, καὶ Τήλεφον, καὶ ὅσοις ἄλλοις συμβέβηκεν ἢ παθεῖν δεινὰ, ἢ ποιῆσαι. Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὴν τέχνην καλλίστη τραγῳδία ἐκ ταύτης τῆς συστάσεώς [e] ἐστι. Διὸ καὶ οἱ Εὐριπίδῃ ἐγκαλοῦντες τὸ αὐτὸ ἁμαρτάνουσιν, ὅτι τοῦτο [f] δρᾷ ἐν ταῖς τρα-

[c] L. εἵου. [d] V. L. G. PP. 1741. 2040. πρῶτον μέν. [e] G. ἐστιν.
[f] L. δρᾷν.

gloria et felicitate siti sunt: veluti, Œdipus et Thyestes, et cæteri ex talibus familiis illustres viri.

XXVI. Necesse ergo *est* egregie se habentem fabulam esse duplicem magis quam simplicem, et mutare non in felicitatem ex infelicitate (sicut quidam aiunt) sed contra, ex felicitate in infelicitatem; non propter improbitatem, sed propter errorem magnum; aut talis viri qualem dixi; aut melioris potius quam pejoris. *Hujus* autem indicium *est* etiam id quod *quotidie* fit. Nam ab initio quidem poetæ quaslibet fabulas recensebant; nunc vero circa paucas familias pulcherrimæ componuntur tragœdiæ: velut circa Alcmæonem, et Œdipum, et Orestem, et Meleagrum, et Thyestem, et Telephum, et quibuscunque aliis accidit, aut gravia pati, aut facere. Quæ igitur quoad artem pulcherrima est tragœdia ex hac est constitutione. Quamobrem etiam peccant qui Euripidi id ipsum objiciunt, quod

γῳδίαις, καὶ πολλαὶ αὐτοῦ εἰς δυστυχίαν τελευτῶσι. Τοῦτο γάρ ἐστιν, ὥσπερ εἴρηται, ὀρθόν. Σημεῖον δὲ μέγιστον· ἐπὶ γὰρ τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἀγώνων [g] τραγικώταται αἱ τοιαῦται φαίνονται, ἂν [h] κατορθῶσι· καὶ ὁ Εὐριπίδης, εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ εὖ [i] οἰκονομεῖ, ἀλλὰ τραγικώτατός γε τῶν ποιητῶν φαίνεται. [k] Δευτέρα δ', ἡ πρώτη λεγομένη ὑπό τινων, ἐστὶ σύστασις, ἡ διπλῆν τε τὴν σύστασιν ἔχουσα, καθάπερ ἡ Ὀδύσσεια, καὶ τελευτῶσα ἐξ ἐναντίας τοῖς βελτίοσι καὶ χείροσι· δοκεῖ δὲ εἶναι πρώτη διὰ τὴν τῶν θεάτρων ἀσθένειαν. Ἀκολουθοῦσι γὰρ οἱ ποιηταὶ κατ' εὐχὴν ποιοῦντες τοῖς θεαταῖς. Ἔστι δὲ οὐχ αὕτη ἀπὸ τραγῳδίας ἡδονὴ, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς [l] κωμῳδίας οἰκεία· ἐκεῖ γὰρ, ἂν οἱ ἔχθιστοι ὦσιν ἐν τῷ μύθῳ, οἷον, Ὀρέστης καὶ Αἴγισθος, φίλοι γενόμενοι ἐπὶ τελευτῆς ἐξέρχονται, καὶ ἀποθνήσκει οὐδεὶς ὑπ' οὐδενός.

[g] L. τραγικώτατα. [h] V. L. P. 1741. κατορθωθῶσι. [i] G. P. 2040. οἰκοδομεῖ. [k] Vulg. Δευτέρα δὲ, ἡ. V. L. Δ. δὴ, ἡ. G. Δ. δ', ἡ. [l] G. τραγῳδίας.

hoc in tragœdiis facit; et multæ ipsius *tragœdiæ* in infelicitatem desinunt. Hoc enim est, uti diximus, rectum. Indicium autem *hujus* maximum *est*. Nam in scena et in certaminibus, tales *tragœdiæ* maxime tragicæ apparent, si bene constituantur: et Euripides, etiam si alia parum recte disponat, tamen ex poetis maxime tragicus saltem apparet. Secunda vero est, quæ a quibusdam prima dicitur, constitutio, quæ et duplicem habet constitutionem, (sicut *Homeri* Odyssea,) et desinit contrarie melioribus et pejoribus: videtur autem esse prima propter theatrorum imbecillitatem. Nam poetæ spectatoribus obsequuntur ad vota *eorum* poemata conscribentes. Hæc autem non ea est *quæ* a tragœdia *expectatur* voluptas, sed magis comœdiæ propria: ibi enim si qui inimicissimi fuerint in fabula, velut Orestes atque Ægisthus, amici tandem facti e scena exeunt, nec quisquam a quoquam occiditur.

κζ'. Ἔστι μὲν οὖν τὸ φοβερὸν καὶ ἐλεεινὸν ἐκ τῆς ὄψεως γίνεσθαι· ἔστι δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συστάσεως τῶν πραγμάτων, ὅπερ ἐστὶ πρότερον καὶ ποιητοῦ ἀμείνονος. Δεῖ γὰρ καὶ ἄνευ τοῦ ὁρᾶν οὕτω συνεστάναι τὸν μῦθον, ὥστε τὸν ἀκούοντα τὰ πράγματα γινόμενα [m] καὶ φρίττειν καὶ ἐλεεῖν ἐκ τῶν συμβαινόντων· ἅπερ ἂν πάθοι τις ἀκούων τὸν τοῦ [n] Οἰδίποδος μῦθον. Τὸ δὲ διὰ τῆς ὄψεως τοῦτο παρασκευάζειν [o] ἀτεχνότερον, καὶ χορηγίας δεόμενόν ἐστιν. Οἱ δὲ μὴ τὸ φοβερὸν διὰ τῆς ὄψεως, ἀλλὰ τὸ τερατῶδες μόνον παρασκευάζοντες, οὐδὲν τραγῳδίᾳ κοινωνοῦσιν· οὐ γὰρ πᾶσαν δεῖ ζητεῖν ἡδονὴν ἀπὸ τραγῳδίας, ἀλλὰ τὴν οἰκείαν. Ἐπεὶ δὲ τὴν ἀπὸ [p] ἐλέου καὶ φόβου διὰ μιμήσεως δεῖ ἡδονὴν παρασκευάζειν τὸν ποιητήν, φανερὸν ὡς τοῦτο ἐν τοῖς πράγμασιν ἐμποιητέον. Ποῖα οὖν δεινά, ἢ ποῖα οἰκτρὰ φαίνεται τῶν συμπιπτόν-

[m] καὶ in P. 2038. deest. [n] L. Οἰδίπου. [o] V. ἀτεχνώτερον. [p] Vulg. ἐλέους. G. ἐλέου.

XXVII. Ac terribile quidem et miserabile ex visione fieri licet; licet vero etiam ex ipsa rerum constitutione; quod potius est, et poetæ melioris *opus*. Oportet enim (etiam sublata visione) fabulam sic constitutam esse, ut qui tantum audit res quæ aguntur, et horreat et misereatur ex ipsis casibus: qualia utique patiatur aliquis Œdipi fabulam audiens. Hoc autem per visionem apparere *et* artificii magis expers *est*, et suppeditatione aliena indiget. Qui vero per visionem, non id quod terribile est, sed quod monstrosum tantum apparant, nihil commune habent cum tragœdia; non enim omnem a tragœdia oportet voluptatem expectare, sed quæ ejus propria est. Quoniam vero poetam oportet voluptatem eam quæ ex miseratione metuque oritur per imitationem apparare; manifestum *est*, quod hoc in rebus *ipsis* inserendum *est*. Ex iis igitur quæ accidunt, qualia terribilia, et qualia miserabilia videntur, jam

των, λάβωμεν. Ἀνάγκη δὲ, ἢ [q] φίλων εἶναι πρὸς ἀλλήλους τὰς τοιαύτας πράξεις, ἢ [r] ἐχθρῶν, ἢ [s] μηδετέρων. Ἂν μὲν [t] οὖν ἐχθρὸς ἐχθρὸν [u] ἀποκτείνῃ, οὐδὲν ἐλεεινὸν οὔτε ποιῶν, οὔτε μέλλων [x] δείκνυσι, πλὴν κατ' αὐτὸ τὸ πάθος· οὐδ' [y] ἂν [z] μηδετέρως ἔχοντες. Ὅταν δ' ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγένηται τὰ πάθη· οἷον [a] εἰ ἀδελφὸς ἀδελφὸν, ἢ υἱὸς πατέρα, ἢ μήτηρ υἱὸν, ἢ υἱὸς μητέρα [b] ἀποκτείνῃ, ἢ [c] μέλλῃ, ἢ [d] τοιοῦτόν τι ἄλλο [e] δρᾷ, ταῦτα ζητητέον. Τοὺς μὲν οὖν παρειλημμένους μύθους λύειν οὐκ ἔστι· λέγω δὲ, οἷον τὴν Κλυταιμνήστραν [f] ἀποθανοῦσαν ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου, καὶ τὴν Ἐριφύλην ὑπὸ τοῦ [g] Ἀλκμαίωνος· αὐτὸν δὲ εὑρίσκειν δεῖ, καὶ τοῖς παραδεδομένοις χρῆσθαι καλῶς. Τὸ δὲ καλῶς τί λέγομεν, [h] εἴπωμεν σαφέστερον. Ἔστι μὲν

[q] L. φίλον. [r] L. ἐχθρούς. [s] L. μηδέτερον. [t] οὖν in G. deest. [u] ἀποκτείνῃ in V. L. et PP. *omnibus* deest. [x] δείκνυσι in V. L. G. PP. 1741. 2040. deest. [y] G. P. 2040. αὖ. [z] Vulg. μηδ' ἑτέρως. G. P. 2040. μηδετέρως. [a] V. L. ἢ. [b] L. ἀποκτείνει. [c] V. L. μέλλει. [d] τ. τ. ἄλλο. V. τ. τ. ἄλλον G. PP. 1741. 2040. τι ἄλλο τοιοῦτον. [e] V. L. P. 1741. δρᾶν. [f] ἀποθανοῦσαν in G. P. 2040. deest. [g] Vulg. Ἀλκμαίονος. G. Ἀλκμαίωνος. [h] V. L. εἴπομεν.

ponamus. Necesse autem *est* hujusmodi actiones, aut amicorum esse *hominum* inter sese, aut inimicorum, aut neutrorum. Si igitur inimicus inimicum occiderit, nihil miserabile, neque dum hoc facit, neque dum facturus est, ostendit, præterquam in ipsa actione-affectus-commovente: neque si se neutro modo habentes. Quando autem inter amicos natæ sint actiones-affectus-commoventes; velut si frater fratrem, aut filius patrem, aut mater filium, aut filius matrem, occidat, vel occidere cogitet, vel tale quid aliud faciat; hæc quærere oportet. Ac receptas quidem fabulas evertere non licet: (dico autem, veluti, Clytæmnestram morientem ab Oreste, et Eriphylen ab Alcmæone:) sed ipsum *novas* invenire oportet, et traditis illis recte uti. Quid autem vocemus recte, apertius exponamus. Licet e-

γὰρ οὕτω γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γινώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας τὴν Μήδειαν. Ἔστι δὲ πρᾶξαι μὲν, ἀγνοοῦντας δὲ πρᾶξαι τὸ δεινὸν, εἶθ' ὕστερον ἀναγνωρίσαι τὴν φιλίαν, ὥσπερ ὁ Σοφοκλέους Οἰδίπους· τοῦτο μὲν οὖν ἔξω τοῦ δράματος· ἐν δ' αὐτῇ τῇ τραγῳδίᾳ· οἷον ὁ [i] Ἀλκμαίων ὁ Ἀστυδάμαντος, ἢ ὁ Τηλέγονος ὁ ἐν τῷ Τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ. Ἔτι δὲ τρίτον περὶ ταῦτα, τὸν μέλλοντα ποιεῖν τι τῶν ἀνηκέστων δι' ἄγνοιαν, ἀναγνωρίσαι πρὶν ποιῆσαι. Καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλως· ἢ γὰρ πρᾶξαι [k] ἀνάγκη, ἢ μή· καὶ εἰδότας, ἢ μὴ εἰδότας. Τούτων δὲ τὸ μὲν γινώσκοντα μελλῆσαι, καὶ μὴ πρᾶξαι, χείριστον· τό, τε γὰρ [l] μιαρὸν ἔχει, καὶ οὐ τραγικόν· ἀπαθὲς γάρ. Διόπερ οὐδεὶς ποιεῖ ὁμοίως, εἰ μὴ ὀλιγάκις· οἷον, ἐν Ἀντιγόνῃ τὸν

[i] V. P. 2038. Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμας. L. G. PP. 1741. 2040. Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμαντος. [k] P. 2038. ἀνείκει. [l] P. 2040. μικρόν.

nim sic actionem fieri, qualiter antiqui eam tradere solebant, a scientibus et cognoscentibus *quid agant;* quemadmodum etiam Euripides occidentem liberos Medeam fecit. Licet autem agere quidem, sed inscientes agere id quod terribile est, postea vero amicitiam agnoscere; ut *fecit* Sophoclis Œdipus; atque hoc quidem extra *ipsum* drama: sed et in ipsa tragœdia; ut Alcmæon Astydamantis, vel Telegonus in Ulysse Vulnerato. Quinetiam circa hæc tertium *est;* eum qui inexpiabile aliquod facinus propter ignorantiam facere cogitet, priusquam faciat agnoscere. Et præter isthæc aliter *fieri* non licet: aut enim facere necesse *est,* aut non *facere;* et scientes, aut non scientes. Ex his autem, pessimum quidem *est* scientem facere cogitare, et non facere: etenim detestabile *quid* habet, et minime tragicum *est,* quia affectus non commovet. Quamobrem nemo similiter facit, nisi admodum raro; velut

Κρέοντα [m] ὁ Αἵμων. Τὰ [n] δὲ πρᾶξαι δεύτερον. Βέλτιον δὲ τὸ ἀγνοοῦντα μὲν πρᾶξαι, πράξαντα δὲ ἀναγνωρίσαι· τό, τε γὰρ [o] μιαρὸν οὐ πρόσεστι, καὶ ἡ ἀναγνώρισις ἐκπληκτικόν. Κράτιστον δὲ τὸ τελευταῖον· λέγω δὲ, οἷον ἐν τῷ Κρεσφόντῃ ἡ Μερόπη μέλλει τὸν υἱὸν ἀποκτείνειν, ἀποκτείνει δὲ οὔ, ἀλλ' ἀνεγνώρισε· [p] καὶ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἡ ἀδελφὴ τὸν ἀδελφόν· καὶ ἐν τῇ Ἕλλῃ ὁ υἱὸς τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων, ἀνεγνώρισεν. [q] Διὰ τοῦτο, ὅπερ πάλαι εἴρηται, οὐ περὶ πολλὰ γένη [r] αἱ τραγῳδίαι εἰσί. Ζητοῦντες γὰρ οὐκ ἀπὸ τέχνης, ἀλλ' ἀπὸ τύχης εὗρον τὸ τοιοῦτον παρασκευάζειν ἐν τοῖς μύθοις. Ἀναγκάζονται οὖν [s] ἐπὶ ταύτας τὰς οἰκίας ἀπαντᾷν, ὅσαις τὰ τοιαῦτα συμβέβηκε πάθη. Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν πραγμάτων συστάσεως, καὶ [t] ποιούς τινας εἶναι δεῖ τοὺς μύθους, εἴρηται ἱκανῶς.

[m] G. ὁ Αἵμων. [n] Vulg. γάρ. G. P. 1741. δέ. [o] P. 2040. μικρόν. [p] καὶ ἐν τῇ Ἰ.——ἀνεγνώρισεν in G. P. 2040. desunt. [q] V. L. G. P. 2040. Διὰ γὰρ τοῦτο. [r] αἱ in V. deest. [s] ἐπὶ τ. τ. G. ἐπὶ τὰς τοιαύτας. [t] Vulg. ποίους καὶ τίνας. V. L. P. 2040. ποίους τίνας.

in Antigona Creontem Hæmon *sciens interficere conatur*. Proximum autem *est* facere. Sed melius inscientem quidem facere, cum vero fecerit, agnoscere: quippe id quod detestabile est, non adest, et agnitio animos percellit. Optimum vero *est* postremum: dico autem, velut in Cresphonte Merope cogitat filium interficere, sed non interficit, verum agnovit: et in Iphigenia soror immolatura fratrem; et in Helle filius matrem dediturus, agnovit. Ob hanc causam tragœdiæ (quod pridem dictum est) non circa multas constant familias. *Poetæ* enim *argumenta* quærentes, non ab arte sed a fortuna invenerunt hujusmodi aliquid apparare in fabulis. Itaque conferre se coguntur ad has familias, quibuscunque tales acciderint actiones-affectus-commoventes. Ac de rerum quidem constitutione, et quales fabulas esse oportet, satis dictum est.

κή. Περὶ δὲ τὰ ἤθη τέτταρά ἐστιν, ὧν δεῖ στοχάζεσθαι· ἓν μὲν καὶ πρῶτον, ὅπως χρηστὰ ᾖ. Ἕξει δὲ ἦθος μὲν, ἐὰν, ὥσπερ ἐλέχθη, ποιῇ φανερὰν ὁ λόγος, ἢ ἡ πρᾶξις, προαίρεσίν [u] τινα· [x] φαῦλον μὲν, ἐὰν φαύλην· χρηστὸν δὲ, ἐὰν [y] χρηστήν. Ἔστι δὲ ἐν ἑκάστῳ γένει· καὶ γὰρ γυνή ἐστι χρηστὴ, καὶ δοῦλος· καί τοί γε ἴσως τούτων, τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δὲ [z] ὅλως φαῦλόν ἐστι. Δεύτερον δὲ, τὰ ἁρμάττοντα· ἔστι γὰρ ἀνδρεῖον μὲν τὸ ἦθος, ἀλλ' οὐχ ἁρμόττον γυναικὶ, [a] τὸ ἀνδρείαν ἢ δεινὴν εἶναι. Τρίτον δὲ, τὸ ὅμοιον· τοῦτο γὰρ ἕτερον τοῦ χρηστὸν τὸ ἦθος καὶ ἁρμόττον ποιῆσαι, ὥσπερ εἴρηται. Τέταρτον δὲ, τὸ ὁμαλόν· κἂν γὰρ ἀνώμαλός τις ᾖ, ὁ τὴν μίμησιν παρέχων καὶ τοιοῦτον ἦθος ὑποτιθεὶς, ὅμως [b] ὁμαλῶς ἀνώμαλον δεῖ εἶναι. Ἔστι δὲ παράδειγμα πονηρίας μὲν ἤθους

[u] L. τινα ᾖ. [x] φ. μ. ἐ. φ. in V. L. PP. 1741. 2040. desunt, et pro φαύλην, G. φαύλη ᾖ. [y] Vulg. χρηστή. PP. 1741. 2040. χρηστήν. [z] G. P. 2040. omittunt ὅλως. [a] L. τῷ. [b] L. ὁμαλός. Sic etiam MS. Meermannianus.

XXVIII. Circa mores autem quatuor sunt, quæ spectare oportet; unum quidem et primum, ut boni sint. Habebit autem *persona* mores, si, ut dixi, oratio *ejus* vel actio manifestam reddat præelectionem aliquam; pravos quidem, si pravam; bonos autem, si bonam. Sunt vero in quoque genere: nam et mulier est bona, et servus; tametsi ex his fortasse unum deterius est, alterum autem omnino vile. Secundum *est*, ut congruentes sint. Est enim genus morum virile quidem, sed non congruens mulieri, ut virilis vel terribilis sit. Tertium vero, ut sint similes. Hoc enim aliud est quam bonos facere vel congruentes mores, uti dictum est. Quartum autem, ut æquabiles. Quamvis enim inæquabilis quidam sit, qui præbet imitationem et tales mores ex hypothesi habeat, tamen æquabiliter inæquabilem decet esse. Est autem exemplum improbitatis

μὴ ἀναγκαίου· οἷον, [c]ὁ Μενέλαος ἐν τῷ Ὀρέστῃ· τοῦ δὲ ἀπρεποῦς καὶ μὴ ἁρμόττοντος, ὅ, τε θρῆνος Ὀδυσσέως ἐν τῇ Σκύλλῃ, καὶ ἡ τῆς [d]Μελανίππης ῥῆσις· τοῦ δὲ ἀνωμάλου, ἡ ἐν Αὐλίδι Ἰφιγένεια· οὐδὲν γὰρ ἔοικεν [e]ἡ ἱκετεύουσα [f]τῇ ὑστέρᾳ. Χρὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἤθεσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων συστάσει, ἀεὶ ζητεῖν, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἢ [g]τὸ εἰκός· ὥστε τὸν τοιοῦτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ πράττειν ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκὸς, καὶ τοῦτο μετὰ τοῦτο γίνεσθαι ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκός. Φανερὸν οὖν ὅτι καὶ τὰς λύσεις τῶν μύθων ἐξ αὐτοῦ δεῖ τοῦ μύθου συμβαίνειν, καὶ μὴ ὥσπερ ἐν τῇ Μηδείᾳ ἀπὸ μηχανῆς, καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι τὰ περὶ τὸν [h]ἀπόπλουν· ἀλλὰ μηχανῇ χρηστέον [i]ἐπὶ τὰ ἔξω τοῦ δράματος, ἢ ὅσα πρὸ τοῦ γεγο-

[c] ὁ Μ. ἐν τῷ. G. PP. 1741. 2040. [Postremus ex emendatione] ὁ Μ. ὁ ἐν τῷ. [d] Vulg. Μεναλίππης. G. Μελανίππης. [e] ἡ ἱκετ. In P. 2038. ἡ deest. [f] V. τῆς ὑστέρας. P. 2038. τῇ ὑστεραίᾳ. [g] V. τὶ εἰκός. Deinde, ὥστε τὸν usque ad posterius εἰκός. V. ὡς τὸν τοιονδὶ τοιάδε λέγειν ἢ ποιεῖν· τὸ ἀναγκαῖον ὂν, ἢ τὸ εἰκός. In L. desunt omnia: sed leguntur in margine eadem manu. In G. ὥστε τὸν usque ad prius εἰκὸς, desunt. In P. 2038. omnia omissa. [h] V. ἀπλοῦν. L. ἁπλοῦν. P. 2038. ἀνάπλουν. [i] ἐπὶ τά. L. ἔπειτα.

quidem morum non necessariæ Menelaus in Oreste *Euripidis;* ejus vero quod indecens et non congruens est, lamentatio Ulyssis in Scylla, et Melanippes oratio; inæquabilis autem *exemplum est*, Iphigenia in Aulide: quæ enim supplicat nullatenus ei similis est quæ mox in scenam prodit. Opus vero est etiam in moribus, sicut et in rerum constitutione, semper quærere, vel quod necessarium est, vel quod verisimile: ita ut personam talem talia dicere vel facere aut necessarium *sit* aut verisimile; et hoc post hoc fieri aut necessarium aut verisimile. Manifestum igitur *est* et solutiones fabularum ex ipsa oportere fabula evenire, et non, sicut in *Euripidis* Medea, *per deum* ex machina, et in Iliade, illa circa navigationem *a Troja :* sed machina utendum *est* ad ea quæ extra drama sunt, quæcunque

νεν, ἃ οὐχ οἷόν τε ἄνθρωπον εἰδέναι, ἢ ὅσα ὕστερον, ἃ δεῖται προαγορεύσεως καὶ ἀγγελίας· ἅπαντα γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾷν. Ἄλογον δὲ μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς πράγμασιν· εἰ δὲ μὴ, ἔξω τῆς τραγῳδίας· οἷον, [k]τὸ ἐν τῷ Οἰδίποδι [l]τοῦ Σοφοκλέους. Ἐπεὶ δὲ μίμησίς ἐστιν ἡ τραγῳδία βελτιόνων, ἡμᾶς δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς εἰκονογράφους· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀποδιδόντες τὴν [m]οἰκείαν μορφὴν, ὁμοίους ποιοῦντες, καλλίους γράφουσιν. Οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμούμενον καὶ ὀργίλους καὶ ῥαθύμους, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα ἔχοντας ἐπὶ τῶν ἠθῶν, [n]ἐπιεικείας ποιεῖν [o]παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον τὸν Ἀχιλλέα [p]Ἀγάθων, [q]καὶ Ὅμηρος. Ταῦτα δὴ δεῖ διατηρεῖν, καὶ πρὸς τούτοις [r]τὰς παρὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθούσας αἰσθήσεις τῇ ποιητικῇ· καὶ γὰρ κατ' αὐ-

[k] Vulg. τὰ ἐν τῷ. V. ὁ ἐν τῷ. G. τὸ ἐν τῷ [l] G. PP. 1741. 2040. τῷ. [m] V. L. G. ἰδίαν. [n] L. τοιούτους ὄντας ἐπιεικείας. PP. 1741. 2040. τ. ὀ. ἐπιεικεῖς. [o] παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον——V. L. G. PP. 1741. 2040. π. σκληρότητος· οἷον. [p] L. G. P. 2040. ἀγαθόν. [q] καὶ Ὅμηρος. T. δ. δ. δ. V. L. omittunt δή. G. P. 1741. omittunt δεῖ. P. 2040. Καὶ Ὅμηρος ταῦτα δὴ διατηρεῖ sic legit et interpungit. [r] L. τάς. παρὰ τάς. G. P. 2040. τὰ παρὰ τάς.

vel antea erant facta, quæ impossibile *est* hominem scire, vel postea futura sunt, quæ prædictione egent ac nunciatione. Nam omnia videre tribuimus diis. In ipsis autem *fabulæ* rebus nihil absque ratione inesse oportet; sin minus, extra tragœdiam; velut illud in Œdipo Sophoclis. Quoniam autem tragœdia meliorum imitatio est, oportet nos imitari bonos imaginum fictores: etenim illi cum *singulis* propriam dent formam, faciendo similes, pulchriores fingunt. Sic autem et poetam, dum imitatur iracundos, et socordes, et aliis id genus moribus imbutos, moderationis exemplar facere, *potius* quam extremæ duritatis oportet; velut Achillem *finxere* Agatho et Homerus. Ergo hæc observare oportet, et adhæc sensus illos qui præter necessitatem poeticam insequuntur. Etenim secun

τάς ἐστιν ἁμαρτάνειν πολλάκις. Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις λόγοις ἱκανῶς.

κθ΄. Ἀναγνώρισις δὲ τί μέν ἐστιν, εἴρηται πρότερον. Εἴδη δὲ ἀναγνωρίσεως· πρώτη μὲν, ἡ ἀτεχνοτάτη, καὶ [r] ᾗ πλεῖστοι χρῶνται δι' ἀπορίαν, [s] ἡ διὰ σημείων. Τούτων δὲ τὰ μὲν σύμφυτα· οἷον, λόγχην, ἣν φοροῦσι [t] Γηγενεῖς· ἢ ἀστέρας, οἵους ἐν τῷ Θυέστῃ Καρκῖνος· τὰ δὲ, ἐπίκτητα· καὶ τούτων, τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι, οἷον οὐλαί· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ [u] περιδέραια· καὶ [x] οἷον ἐν τῇ Τυροῖ διὰ τῆς σκάφης. Ἔστι δὲ καὶ τούτοις χρῆσθαι ἢ βέλτιον, ἢ χεῖρον· οἷον, Ὀδυσσεὺς διὰ τῆς οὐλῆς ἄλλως ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς τροφοῦ, καὶ ἄλλως ὑπὸ τῶν συβωτῶν. Εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίστεως ἕνεκα ἀτεχνότεραι, καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι· αἱ δὲ ἐκ περιπετείας, ὥσπερ [y] ἡ ἐν τοῖς Νίπτροις, βελτίους. Δεύτεραι δὲ, αἱ πεποιημέναι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ,

[r] L. P. 1741. ἡ πλείστη [superscr. in L. Οἱ πλεῖστοι]. G. P. 2040. ᾗ πλείστῃ. [s] L. ἢ διὰ σ. G. PP. 2038. 2040. ἡ διὰ τῶν σ. P. 1741. ἢ διὰ τῶν σ. [t] P. 2038. οἱ γ. [u] V. L. G. περιδέῤῥεια. [x] V. L. οἱ. [y] V. L. οἱ.

dum ipsos sæpenumero peccari solet. Dictum autem est satis de ipsis in editis libris.

XXIX. Agnitio vero quale sit, dictum est prius. Species autem agnitionis *hæ sunt;* prima quidem, (quæ maxime inartificialis *est*, et qua plerique propter consilii inopiam utuntur,) quæ per signa *fit*. Ex his autem alia *sunt* innata; veluti, lancea quam Terrigenæ *in cute* gestant; aut stellæ, quales in Thyeste *fingit* Carcinus: alia vero, acquisita: et ex his, quædam in corpore *sita*, veluti cicatrices: quædam extra, *ut* torques in collo; et velut in Tyrone per cunabulum. Licet autem etiam his alias melius uti, alias deterius; veluti, Ulysses per cicatricem aliter agnitus est ab *Euryclēa* nutrice, aliter a subulcis. Sunt enim illæ quæ fidei *adhibentur faciendæ* causa minus artificiosæ, et id genus universæ. Quæ vero ex peripetia *oriuntur*, sicut illa in Niptris, meliores. Secundo loco *sunt illæ* a poeta fabre-

[z] διὸ ἄτεχνοι· οἷον, Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ [a] ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' ἐκείνης ([b] ἐκείνη μὲν γὰρ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἐκεῖνος δὲ [c] διὰ σημείων· ταῦτα οὖν αὐτὸς λέγει, ἃ βούλεται ὁ ποιητὴς, ἀλλ' οὐχ ὁ μῦθος· [d] δι' ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἁμαρτίας ἐστίν· ἐξῆν γὰρ ἂν [e] ἔνια καὶ ἐνεγκεῖν)· καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέους Τηρεῖ ἡ τῆς κερκίδος φωνή. [f] Τρίτη δὲ, ἡ διὰ μνήμης, [g] τὸ αἰσθέσθαι τι ἰδόντα, ὥσπερ [h] ἡ ἐν Κυπρίοις [i] τοῖς Δικαιογένους· ἰδὼν γὰρ τὴν γραφὴν, ἔκλαυσε· καὶ ἡ ἐν [k] Ἀλκίνου [l] ἀπολόγῳ· ἀκούων γὰρ τοῦ κιθαριστοῦ, καὶ μνησθεὶς, ἐδάκρυσεν· ὅθεν [m] ἀνεγνωρίσθη. Τετάρτη δὲ, ἡ ἐκ συλλογισμοῦ· οἷον ἐν [n] Χοηφόροις (ὅτι ὅμοιός τις ἐλήλυθεν· ὅμοιος δὲ οὐθεὶς,

[z] Vulg. διὸ οὐκ ἄτεχνοι. V. L. G. PP. 1741. 2040. διὸ ἄτεχνοι. P. 2038. διὸ ἔντεχνοι. [a] ἀνεγν. τ. ἀ., ἀ. ὑπ' ἐκ. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἀνεγνώρισεν ὅτι Ὀρέστης. [b] ἐκ. μ. γ. διὰ τῆς ἐπ. V. ἐκ. δὲ δι' ἐπιστολῆς. [c] διὰ σημείων· ταῦτα οὖν——In V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. In P. 2038. desunt διὰ σ. relicto spatio vacuo. [d] V. P. 2040. διό τι. P. 1741. δι' ὅτι. [e] L. ἔνοιαν. [f] Τρίτη δὲ, ἡ διά. V. L. P. 1741. ἤτοι τῇ διά. PP. 2038. 2040. τρίτη ἡ διά. [g] V. L τὸ ἔσεσθαι. G. PP. 1741. 2040. τῷ αἰσθέσθαι. [h] Vulg. οἱ. G. ἡ. [i] V. τοῖς Διογένους. L. G. P. 2038. τῆς Δικαιογένους. [k] Vulg. Ἀλκινόου. V. G. P. 2038. Ἀλκίνου. [l] V. L. ἀπὸ λόγων. G. ἀπολόγων. [m] V. L. G. PP. *omnes*, ἀνεγνωρίσθησαν. [n] G. PP. *omnes*, χλοηφόροις. ὅμοιος ——ἄρα ἐλήλυθεν in G. desunt.

factæ; ideoque inartificiales: velut, Orestes in Iphigenia sorori se notum fecit, cum jam illa ei se notam fecisset: illa enim per epistolam *agnita est*, ille autem per signa; itaque ea dicit quæ jubet poeta, sed non *quæ* fabula: quamobrem ab eo quod dixi peccato non longe abest: (quædam enim etiam attulisse licebat: et in Sophoclis Tereo telæ vox. Tertia *agnitio est*, quæ per memoriam *fit*, cum aliquid senserit conspicatus, sicut illa in Cypriis Dicæogenis; picturam enim conspicatus in luctum prorupit: et illa in Alcinoi apologo; citharœdum enim audiens, et recordatus, lacrymavit; unde agnitus est. Quarta *est*, quæ ex syllogismo *fit*; velut in Choëphoris *Æschyli*: (quod *sui* similis quidam venit: atqui similis nemo alius quam Orestes: ergo iste venit:)

ἀλλ' [o] ἡ Ὀρέστης· οὗτος ἄρα ἐλήλυθεν)· καὶ ἡ [p] Πολυΐδου τοῦ σοφιστοῦ περὶ τῆς [q] Ἰφιγενείας (εἰκὸς γὰρ τὸν Ὀρέστην συλλογίσασθαι, ὅτι ἥτ' ἀδελφὴ ἐτύθη, καὶ αὐτῷ συμβαίνει θύεσθαι)· [r] καὶ ἡ ἐν τῷ [s] τοῦ Θεοδέκτου Τυδεῖ (ὅτι ἐλθὼν ὡς εὑρήσων υἱὸν, αὐτὸς ἀπόλλυται)· καὶ ἡ ἐν [t] ταῖς [u] Φινίσιν (ἰδοῦσαι γὰρ τὸν τόπον, συνελογίσαντο τὴν εἱμαρμένην, ὅτι ἐν τούτῳ [x] εἵμαρτο ἀποθανεῖν αὐταῖς· καὶ γὰρ ἐξετέθησαν ἐνταῦθα). Ἔστι δέ τις καὶ [y] σύνθετος ἐκ παραλογισμοῦ τοῦ θεάτρου· οἷον ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ τῷ ψευδαγγέλῳ. [z] Ὁ μὲν γὰρ [a] τὸ τόξον ἔφη γνώσεσθαι, ὃ οὐχ ἑωράκει· [b] ὁ δὲ, ὡς δι' ἐκείνου ἀναγνωριοῦντος, διὰ τούτου, [c] ἐποίησε παραλογισμόν. Πασῶν δὲ βελτίστη ἀναγνώρισις, ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγ-

[o] L. ὁ Ὀρ. [p] V. L. PP. 1741. 2038 Πολυείδους. G. P. 2040. Πολυείδου. [q] Vulg. Ἰφιγ. ἦν. V. L. G. P. 2038. omittunt ἦν. [r] V. L. G. καὶ ἐν τῷ. [s] V. L. omittunt τοῦ. [t] PP. 1741. 2040. τοῖς. [u] Vulg. Φοινίσιν. V. Φοινίδαις. L. Φινίδες. G. PP. *iidem* Φινίδαις. P. 2038. Φινίσιν. [x] L. τὸ εἶμαρ a prima manu. [y] V. G. L. PP. 1741. 2040. συνθετή. [z] V. L. G. PP. *iidem* τό. [a] V. G. omittunt τό. [b] V. L. G. PP. *iidem* τό. [c] V. L. G. PP. *iidem* ποιῆσαι.

et illa Polyïdi sophistæ de Iphigenia: (verisimile namque *erat* Orestem ratiocinando colligere, quod et soror immolata fuit, et ipsi ut immoletur accidit:) et illa in Tydeo Theodectis: (quod cum venisset quasi inventurus filium, ipse periit:) et illa in Phinidibus *Æschyli:* cum enim locum vidissent, ratiocinando collegere fatum suum, quod, ut ibi morerentur, statutum erat: quoniam ibidem expositæ fuerant. Est autem quædam etiam *agnitio* composita ex paralogismo theatri: velut in Ulysse, falso-nuncio. Hic enim dixit se cogniturum esse arcum, quem nondum viderat: * hoc vero, *theatrum sc.*, quasi revera seipsum notum facturus esset per hoc, *arcus sc. cognitionem*, falsam fecit conclusionem.* Omnium autem præstantissima agnitio *est*,

μάτων, τῆς [d] ἐκπλήξεως [e] γιγνομένης [f] δι' εἰκότων· οἷον [g] ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Οἰδίποδι· καὶ [h] τῇ Ἰφιγενείᾳ· εἰκὸς γὰρ βούλεσθαι ἐπιθεῖναι γράμματα. Αἱ γὰρ τοιαῦται μόναι ἄνευ τῶν πεποιημένων σημείων καὶ [i] περιδεραίων· δεύτεραι δὲ, αἱ ἐκ συλλογισμοῦ.

λ'. Δεῖ δὲ τοὺς μύθους [k] συνιστάναι καὶ τῇ λέξει συναπεργάζεσθαι, ὅτι μάλιστα πρὸ ὀμμάτων τιθέμενον· οὕτω γὰρ [l] ἂν ἐναργέστατα [m] ὁρῶν, ὥσπερ [n] παρ' αὐτοῖς γιγνόμενος τοῖς πραττομένοις, εὑρίσκοι τὸ πρέπον, καὶ ἥκιστα ἂν λανθάνοιτο τὰ ὑπεναντία. Σημεῖον δὲ τούτου ὃ ἐπιτιμᾶ τῷ Καρκίνῳ. Ὁ γὰρ Ἀμφιάραος ἐξ ἱεροῦ [o] ἀνῄει, ὃ μὴ ὁρῶντα τὸν θεατὴν ἐλάνθανεν· ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς ἐξέπεσε, [p] δυσχερανάντων τοῦτο τῶν θεατῶν. Ὅσα δὲ δυνατὸν, καὶ τοῖς σχήμασι συναπεργαζόμενον [q] ποιεῖν.

[d] V. L. G. P. 2040. πλήξεως. [e] G. γινομένης. [f] V. διεικόντων. [g] V. L. G. ὁ. [h] τῇ in L. deest. [i] V. L. G. PP. 1741. 2040. διρέων. L. περιδεῤῥέων. [k] P. 2038. συνεστάναι. [l] ἂν in G. deest. [m] V. L. G. PP. 1741. 2040. ὁ ὁρῶν. [n] L. πᾶν. [o] V. L. ἂν εἴη. [p] Vulg. δυσχεραινόντων. V. L. PP. *omnes* δυσχερανάντων. [q] V.L. G. omittunt ποιεῖν.

quæ ex ipsis rebus *enascitur*, admiratione per verisimilia incussa, velut illa in Sophoclis Œdipo: et in Iphigenia; nam verisimile *fuit eam* literas tradere velle. Tales enim solæ sine signis factis *procedunt*, et sine torquibus. Secundæ vero *ab his censendæ sunt*, quæ ex syllogismo *fiunt*.

XXX. Oportet autem fabulas constituere, et elocutione simul-elaborare, quam maxime *res ipsas* ante oculos ponentem: sic enim evidentissime perspiciens, tanquam rebus ipsis, dum geruntur, intersit, inveniet id quod decet, et minime eum latebunt subcontraria. Hujus autem exemplum *est*, quod Carcino datur vitio. Amphiaraus enim e templo ascenderat, quod spectatorem non videntem latuit; in scena vero explosus est, cum spectatores id ægre tulerint. Quantum autem potest, etiam gestibus allaborantem fingere. Nam maxime persuasibiles ab ipsa na-

των, λάβωμεν. Ἀνάγκη δὲ, ἢ [q] φίλων εἶναι πρὸς ἀλλήλους τὰς τοιαύτας πράξεις, ἢ [r] ἐχθρῶν, ἢ [s] μηδετέρων. Ἂν μὲν [t] οὖν ἐχθρὸς ἐχθρὸν [u] ἀποκτείνῃ, οὐδὲν ἐλεεινὸν οὔτε ποιῶν, οὔτε μέλλων [x] δείκνυσι, πλὴν κατ' αὐτὸ τὸ πάθος· οὐδ' [y] ἂν [z] μηδετέρως ἔχοντες. Ὅταν δ' ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγένηται τὰ πάθη· οἷον [a] εἰ ἀδελφὸς ἀδελφὸν, ἢ υἱὸς πατέρα, ἢ μήτηρ υἱὸν, ἢ υἱὸς μητέρα [b] ἀποκτείνῃ, ἢ [c] μέλλῃ, ἢ [d] τοιοῦτόν τι ἄλλο [e] δρᾷ, ταῦτα ζητητέον. Τοὺς μὲν οὖν παρειλημμένους μύθους λύειν οὐκ ἔστι· λέγω δὲ, οἷον τὴν Κλυταιμνήστραν [f] ἀποθανοῦσαν ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου, καὶ τὴν Ἐριφύλην ὑπὸ τοῦ [g] Ἀλκμαίωνος· αὐτὸν δὲ εὑρίσκειν δεῖ, καὶ τοῖς παραδεδομένοις χρῆσθαι καλῶς. Τὸ δὲ καλῶς τί λέγομεν, [h] εἴπωμεν σαφέστερον. Ἔστι μὲν

[q] L. φίλον. [r] L. ἐχθρούς. [s] L. μηδέτερον. [t] οὖν in G. deest. [u] ἀποκτείνῃ in V. L. et PP. *omnibus* deest. [x] δείκνυσι in V. L. G. PP. 1741. 2040. deest. [y] G. P. 2040. αὖ. [z] Vulg. μηδ' ἑτέρως. G. P. 2040. μηδετέρως. [a] V. L. ἢ. [b] L. ἀποκτείνει. [c] V. L. μέλλει. [d] τ. τ. ἄλλο. V. τ. τ. ἄλλον G. PP. 1741. 2040. τι ἄλλο τοιοῦτον. [e] V. L. P. 1741. δρᾷν. [f] ἀποθανοῦσαν in G. P. 2040. deest. [g] Vulg. Ἀλκμαίονος. G. Ἀλκμαίωνος. [h] V. L. εἴπομεν.

ponamus. Necesse autem *est* hujusmodi actiones, aut amicorum esse *hominum* inter sese, aut inimicorum, aut neutrorum. Si igitur inimicus inimicum occiderit, nihil miserabile, neque dum hoc facit, neque dum facturus est, ostendit, præterquam in ipsa actione-affectus-commovente: neque si se neutro modo habentes. Quando autem inter amieos natæ sint actiones-affectus-commoventes; velut si frater fratrem, aut filius patrem, aut mater filium, aut filius matrem, occidat, vel occidere cogitet, vel tale quid aliud faciat; hæc quærere oportet. Ac receptas quidem fabulas evertere non licet: (dico autem, veluti, Clytæmnestram morientem ab Oreste, et Eriphylen ab Alcmæone:) sed ipsum *novas* invenire oportet, et traditis illis recte uti. Quid autem vocemus recte, apertius exponamus. Licet e-

γὰρ οὕτω γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γινώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας τὴν Μήδειαν. Ἔστι δὲ πρᾶξαι μὲν, ἀγνοοῦντας δὲ πρᾶξαι τὸ δεινὸν, εἶθ' ὕστερον ἀναγνωρίσαι τὴν φιλίαν, ὥσπερ ὁ Σοφοκλέους Οἰδίπους· τοῦτο μὲν οὖν ἔξω τοῦ δράματος· ἐν δ' αὐτῇ τῇ τραγῳδίᾳ· οἷον ὁ [i] Ἀλκμαίων ὁ Ἀστυδάμαντος, ἢ ὁ Τηλέγονος ὁ ἐν τῷ Τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ. Ἔτι δὲ τρίτον περὶ ταῦτα, τὸν μέλλοντα ποιεῖν τι τῶν ἀνηκέστων δι' ἄγνοιαν, ἀναγνωρίσαι πρὶν ποιῆσαι. Καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλως· ἢ γὰρ πρᾶξαι [k] ἀνάγκη, ἢ μή· καὶ εἰδότας, ἢ μὴ εἰδότας. Τούτων δὲ τὸ μὲν γινώσκοντα μελλῆσαι, καὶ μὴ πρᾶξαι, χείριστον· τό, τε γὰρ [l] μιαρὸν ἔχει, καὶ οὐ τραγικόν· ἀπαθὲς γάρ. Διόπερ οὐδεὶς ποιεῖ ὁμοίως, εἰ μὴ ὀλιγάκις· οἷον, ἐν Ἀντιγόνῃ τὸν

[i] V. P. 2038. Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμας. L. G. PP. 1741. 2040. Ἀλκμαίωνος Ἀστυδάμαντος. [k] P. 2038. ἀνείκει. [l] P. 2040. μικρόν.

nim sic actionem fieri, qualiter antiqui eam tradere solebant, a scientibus et cognoscentibus *quid agant;* quemadmodum etiam Euripides occidentem liberos Medeam fecit. Licet autem agere quidem, sed inscientes agere id quod terribile est, postea vero amicitiam agnoscere; ut *fecit* Sophoclis Œdipus; atque hoc quidem extra *ipsum* drama: sed et in ipsa tragœdia; ut Alcmæon Astydamantis, vel Telegonus in Ulysse Vulnerato. Quinetiam circa hæc tertium *est;* eum qui inexpiabile aliquod facinus propter ignorantiam facere cogitet, priusquam faciat agnoscere. Et præter isthæc aliter *fieri* non licet: aut enim facere necesse *est*, aut non *facere;* et scientes, aut non scientes. Ex his autem, pessimum quidem *est* scientem facere cogitare, et non facere: etenim detestabile *quid* habet, et minime tragicum *est*, quia affectus non commovet. Quamobrem nemo similiter facit, nisi admodum raro; velut

Κρέοντα [m] ὁ Αἵμων. Τὸ [n] δὲ πρᾶξαι δεύτερον. Βέλτιον δὲ τὸ ἀγνοοῦντα μὲν πρᾶξαι, πράξαντα δὲ ἀναγνωρίσαι· τό, τε γὰρ [o] μιαρὸν οὐ πρόσεστι, καὶ ἡ ἀναγνώρισις ἐκπληκτικόν. Κράτιστον δὲ τὸ τελευταῖον· λέγω δὲ, οἷον ἐν τῷ Κρεσφόντῃ ἡ Μερόπη μέλλει τὸν υἱὸν ἀποκτείνειν, ἀποκτείνει δὲ οὔ, ἀλλ' ἀνεγνώρισε· [p] καὶ ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἡ ἀδελφὴ τὸν ἀδελφόν· καὶ ἐν τῇ Ἕλλῃ ὁ υἱὸς τὴν μητέρα ἐκδιδόναι μέλλων, ἀνεγνώρισεν. [q] Διὰ ταῦτο, ὅπερ πάλαι εἴρηται, οὐ περὶ πολλὰ γένη [r] αἱ τραγῳδίαι εἰσί. Ζητοῦντες γὰρ οὐκ ἀπὸ τέχνης, ἀλλ' ἀπὸ τύχης εὗρον τὸ τοιοῦτον παρασκευάζειν ἐν τοῖς μύθοις. Ἀναγκάζονται οὖν [s] ἐπὶ ταύτας τὰς οἰκίας ἀπαντᾷν, ὅσαις τὰ τοιαῦτα συμβέβηκε πάθη. Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν πραγμάτων συστάσεως, καὶ [t] ποιούς τινας εἶναι δεῖ τοὺς μύθους, εἴρηται ἱκανῶς.

[m] G. ὁ Αἵμων. [n] Vulg. γάρ. G. P. 1741. δέ. [o] P. 2040. μικρόν. [p] καὶ ἐν τῇ Ἰ.——ἀνεγνώρισεν in G. P. 2040. desunt. [q] V. L. G. P. 2040. Διὰ γὰρ τοῦτο. [r] αἱ in V. deest. [s] ἐπὶ τ. τ. G. ἐπὶ τὰς τοιαύτας. [t] Vulg. ποίους καὶ τίνας. V. L. P. 2040. ποίους τίνας.

in Antigona Creontem Hæmon *sciens interficere conatur*. Proximum autem *est* facere. Sed melius inscientem quidem facere, cum vero fecerit, agnoscere: quippe id quod detestabile est, non adest, et agnitio animos percellit. Optimum vero *est* postremum: dico autem, velut in Cresphonte Merope cogitat filium interficere, sed non interficit, verum agnovit: et in Iphigenia soror immolatura fratrem; et in Helle filius matrem dedituras, agnovit. Ob hanc causam tragœdiæ (quod pridem dictum est) non circa multas constant familias. *Poetæ* enim *argumenta* quærentes, non ab arte sed a fortuna invenerunt hujusmodi aliquid apparare in fabulis. Itaque conferre se coguntur ad has familias, quibuscunque tales acciderint actiones-affectus-commoventes. Ac de rerum quidem constitutione, et quales fabulas esse oportet, satis dictum est.

κη´. Περὶ δὲ τὰ ἤθη τέτταρά ἐστιν, ὧν δεῖ στοχάζεσθαι· ἓν μὲν καὶ πρῶτον, ὅπως χρηστὰ ᾖ. Ἕξει δὲ ἦθος μὲν, ἐὰν, ὥσπερ ἐλέχθη, ποιῇ φανερὰν ὁ λόγος, ἢ ἡ πρᾶξις, προαίρεσίν [u] τινα· [x] φαῦλον μὲν, ἐὰν φαύλην· χρηστὸν δὲ, ἐὰν [y] χρηστήν. Ἔστι δὲ ἐν ἑκάστῳ γένει· καὶ γὰρ γυνή ἐστι χρηστὴ, καὶ δοῦλος· καί τοί γε ἴσως τούτων, τὸ μὲν χεῖρον, τὸ δὲ [z] ὅλως φαῦλόν ἐστι. Δεύτερον δὲ, τὰ ἁρμάττοντα· ἔστι γὰρ ἀνδρεῖον μὲν τὸ ἦθος, ἀλλ' οὐχ ἁρμόττον γυναικὶ, [a] τὸ ἀνδρείαν ἢ δεινὴν εἶναι. Τρίτον δὲ, τὸ ὅμοιον· τοῦτο γὰρ ἕτερον τοῦ χρηστὸν τὸ ἦθος καὶ ἁρμόττον ποιῆσαι, ὥσπερ εἴρηται. Τέταρτον δὲ, τὸ ὁμαλόν· κἂν γὰρ ἀνώμαλός τις ᾖ, ὁ τὴν μίμησιν παρέχων καὶ τοιοῦτον ἦθος ὑποτιθεὶς, ὅμως [b] ὁμαλῶς ἀνώμαλον δεῖ εἶναι. Ἔστι δὲ παράδειγμα πονηρίας μὲν ἤθους

[u] L. τινα ᾖ. [x] φ. μ. ἐ. φ. in V. L. PP. 1741. 2040. desunt, et pro φαύλην, G. φαύλη ᾖ. [y] Vulg. χρηστή. PP. 1741. 2040. χρηστήν. [z] G. P. 2040. omittunt ὅλως. [a] L. τῷ. [b] L. ὁμαλός. Sic etiam MS. Meermannianus.

XXVIII. Circa mores autem quatuor sunt, quæ spectare oportet; unum quidem et primum, ut boni sint. Habebit autem *persona* mores, si, ut dixi, oratio *ejus* vel actio manifestam reddat præelectionem aliquam; pravos quidem, si pravam; bonos autem, si bonam. Sunt vero in quoque genere: nam et mulier est bona, et servus; tametsi ex his fortasse unum deterius est, alterum autem omnino vile. Secundum *est*, ut congruentes sint. Est enim genus morum virile quidem, sed non congruens mulieri, ut virilis vel terribilis sit. Tertium vero, ut sint similes. Hoc enim aliud est quam bonos facere vel congruentes mores, uti dictum est. Quartum autem, ut æquabiles. Quamvis enim inæquabilis quidam sit, qui præbet imitationem et tales mores ex hypothesi habeat, tamen æquabiliter inæquabilem decet esse. Est autem exemplum improbitatis

μὴ ἀναγκαίου· οἷον, [c] ὁ Μενέλαος ἐν τῷ Ὀρέστῃ· τοῦ δὲ ἀπρεποῦς καὶ μὴ ἁρμόττοντος, ὅ, τε θρῆνος Ὀδυσσέως ἐν τῇ Σκύλλῃ, καὶ ἡ τῆς [d] Μελανίππης ῥῆσις· τοῦ δὲ ἀνωμάλου, ἡ ἐν Αὐλίδι Ἰφιγένεια· οὐδὲν γὰρ ἔοικεν [e] ἡ ἱκετεύουσα [f] τῇ ὑστέρᾳ. Χρὴ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἤθεσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ τῶν πραγμάτων συστάσει, ἀεὶ ζητεῖν, ἢ τὸ ἀναγκαῖον, ἢ [g] τὸ εἰκός· ὥστε τὸν τοιοῦτον τὰ τοιαῦτα λέγειν ἢ πράττειν ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκὸς, καὶ τοῦτο μετὰ τοῦτο γίνεσθαι ἢ ἀναγκαῖον ἢ εἰκός. Φανερὸν οὖν ὅτι καὶ τὰς λύσεις τῶν μύθων ἐξ αὐτοῦ δεῖ τοῦ μύθου συμβαίνειν, καὶ μὴ ὥσπερ ἐν τῇ Μηδείᾳ ἀπὸ μηχανῆς, καὶ ἐν τῇ Ἰλιάδι τὰ περὶ τὸν [h] ἀπόπλουν· ἀλλὰ μηχανῇ χρηστέον [i] ἐπὶ τὰ ἔξω τοῦ δράματος, ἢ ὅσα πρὸ τοῦ γέγο-

[c] ὁ M. ἐν τῷ. G. PP. 1741. 2040. [Postremus ex emendatione] ὁ M. ὁ ἐν τῷ. [d] Vulg. Μεναλίππης. G. Μελανίππης. [e] ἡ ἱκετ. In P. 2038. ἡ deest. [f] V. τῆς ὑστέρας. P. 2038. τῇ ὑστεραίᾳ. [g] V. τὶ εἰκός. Deinde, ὥστε τὸν usque ad posterius εἰκός. V. ὡς τὸν τοιονδὶ τοιάδε λέγειν ἢ ποιεῖν· τὸ ἀναγκαῖον ὂν, ἢ τὸ εἰκός. In L. desunt omnia: sed leguntur in margine eadem manu. In G. ὥστε τὸν usque ad prius εἰκὸς, desunt. In P. 2038. omnia omissa. [h] V. ἀπλοῦν. L. ἁπλοῦν. P. 2038. ἀνάπλουν. [i] ἐπὶ τά. L. ἔπειτα.

quidem morum non necessariæ Menelaus in Oreste *Euripidis;* ejus vero quod indecens et non congruens est, lamentatio Ulyssis in Scylla, et Melanippes oratio; inæquabilis autem *exemplum est,* Iphigenia in Aulide: quæ enim supplicat nullatenus ei similis est quæ mox in scenam prodit. Opus vero est etiam in moribus, sicut et in rerum constitutione, semper quærere, vel quod necessarium est, vel quod verisimile: ita ut personam talem talia dicere vel facere aut necessarium *sit* aut verisimile; et hoc post hoc fieri aut necessarium aut verisimile. Manifestum igitur *est* et solutiones fabularum ex ipsa oportere fabula evenire, et non, sicut in *Euripidis* Medea, *per deum* ex machina, et in Iliade, illa circa navigationem *a Troja:* sed machina utendum *est* ad ea quæ extra drama sunt, quæcunque

νεν, ἃ οὐχ οἷόν τε ἄνθρωπον εἰδέναι, ἢ ὅσα ὕστερον, ἃ δεῖται προαγορεύσεως καὶ ἀγγελίας· ἅπαντα γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾷν. Ἄλογον δὲ μηδὲν εἶναι ἐν τοῖς πράγμασιν· εἰ δὲ μὴ, ἔξω τῆς τραγῳδίας· οἷον, [k] τὸ ἐν τῷ Οἰδίποδι [l] τοῦ Σοφοκλέους. Ἐπεὶ δὲ μίμησίς ἐστιν ἡ τραγῳδία βελτιόνων, ἡμᾶς δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς εἰκονογράφους· καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀποδιδόντες τὴν [m] οἰκείαν μορφὴν, ὁμοίους ποιοῦντες, καλλίους γράφουσιν. Οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμούμενον καὶ ὀργίλους καὶ ῥαθύμους, καὶ τἄλλα τὰ τοιαῦτα ἔχοντας ἐπὶ τῶν ἠθῶν, [n] ἐπιεικείας ποιεῖν [o] παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον τὸν Ἀχιλλέα [p] Ἀγάθων, [q] καὶ Ὅμηρος. Ταῦτα δὴ δεῖ διατηρεῖν, καὶ πρὸς τούτοις [r] τὰς παρὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθούσας αἰσθήσεις τῇ ποιητικῇ· καὶ γὰρ κατ' αὐ-

[k] Vulg. τὰ ἐν τῷ. V. ὁ ἐν τῷ. G. τὸ ἐν τῷ [l] G. PP. 1741. 2040. τῷ. [m] V. L. G. ἰδίαν. [n] L. τοιούτους ὄντας ἐπιεικείας. PP. 1741. 2040. τ. ὀ. ἐπιεικεῖς. [o] παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον——V. L. G. PP. 1741. 2040. π. σκληρότητος· οἷον. [p] L. G. P. 2040. ἀγαθόν. [q] καὶ Ὅμηρος. T. δ. δ. δ. V. L. omittunt δή. G. P. 1741. omittunt δεῖ. P. 2040. Καὶ Ὅμηρος ταῦτα δὴ διατηρεῖ sic legit et interpungit. [r] L. τάς. παρὰ τάς. G. P. 2040. τὰ παρὰ τάς.

vel antea erant facta, quæ impossibile *est* hominem scire, vel postea futura sunt, quæ prædictione egent ac nunciatione. Nam omnia videre tribuimus diis. In ipsis autem *fabulæ* rebus nihil absque ratione inesse oportet; sin minus, extra tragœdiam; velut illud in Œdipo Sophoclis. Quoniam autem tragœdia meliorum imitatio est, oportet nos imitari bonos imaginum fictores: etenim illi cum *singulis* propriam dent formam, faciendo similes, pulchriores fingunt. Sic autem et poetam, dum imitatur iracundos, et socordes, et aliis id genus moribus imbutos, moderationis exemplar facere, *potius* quam extremæ duritatis oportet; velut Achillem *finxere* Agatho et Homerus. Ergo hæc observare oportet, et adhæc sensus illos qui præter necessitatem poeticam insequuntur. Etenim secun

τάς ἐστιν ἁμαρτάνειν πολλάκις. Εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ἐκδεδομένοις λόγοις ἱκανῶς.

κθʹ. Ἀναγνώρισις δὲ τί μέν ἐστιν, εἴρηται πρότερον. Εἴδη δὲ ἀναγνωρίσεως· πρώτη μὲν, ἡ ἀτεχνοτάτη, καὶ [r] ᾗ πλεῖστοι χρῶνται δι' ἀπορίαν, [s] ἡ διὰ σημείων. Τούτων δὲ τὰ μὲν σύμφυτα· οἷον, λόγχην, ἣν φοροῦσι [t] Γηγενεῖς· ἢ ἀστέρας, οἵους ἐν τῷ Θυέστῃ Καρκῖνος· τὰ δὲ, ἐπίκτητα· καὶ τούτων, τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι, οἷον οὐλαί· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ [u] περιδέραια· καὶ [x] οἷον ἐν τῇ Τυροῖ διὰ τῆς σκάφης. Ἔστι δὲ καὶ τούτοις χρῆσθαι ἢ βέλτιον, ἢ χεῖρον· οἷον, Ὀδυσσεὺς διὰ τῆς οὐλῆς ἄλλως ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς τροφοῦ, καὶ ἄλλως ὑπὸ τῶν συβωτῶν. Εἰσὶ γὰρ αἱ μὲν πίστεως ἕνεκα ἀτεχνότεραι, καὶ αἱ τοιαῦται πᾶσαι· αἱ δὲ ἐκ περιπετείας, ὥσπερ [y] ἡ ἐν τοῖς Νίπτροις, βελτίους. Δεύτεραι δὲ, αἱ πεποιημέναι ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ,

[r] L. P. 1741. ἡ πλείστη [superscr. in L. οἱ πλεῖστοι]. G. P. 2040. ᾗ πλείστη. [s] L. ἣ διὰ σ. G. PP. 2038. 2040. ἡ διὰ τῶν σ. P. 1741. ἢ διὰ τῶν σ. [t] P. 2038. οἱ γ. [u] V. L. G. περιδέῤῥεια. [x] V. L. οἱ. [y] V. L. οἱ.

dum ipsos sæpenumero peccari solet. Dictum autem est satis de ipsis in editis libris.

XXIX. Agnitio vero quale sit, dictum est prius. Species autem agnitionis *hæ sunt;* prima quidem, (quæ maxime inartificialis *est,* et qua plerique propter consilii inopiam utuntur,) quæ per signa *fit.* Ex his autem alia *sunt* innata; veluti, lancea quam Terrigenæ *in cute* gestant; aut stellæ, quales in Thyeste *fingit* Carcinus: alia vero, acquisita: et ex his, quædam in corpore *sita,* veluti cicatrices: quædam extra, *ut* torques in collo; et velut in Tyrone per cunabulum. Licet autem etiam his alias melius uti, alias deterius; veluti, Ulysses per cicatricem aliter agnitus est ab *Euryclēa* nutrice, aliter a subulcis. Sunt enim illæ quæ fidei *adhibentur faciendæ* causa minus artificiosæ, et id genus universæ. Quæ vero ex peripetia *oriuntur,* sicut illa in Niptris, meliores. Secundo loco *sunt illæ* a poeta fabre-

[z] διὸ ἄτεχνοι· οἷον, Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ [a] ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' ἐκείνης ([b] ἐκείνη μὲν γὰρ διὰ τῆς ἐπιστολῆς, ἐκεῖνος δὲ [c] διὰ σημείων· ταῦτα οὖν αὐτὸς λέγει, ἃ βούλεται ὁ ποιητὴς, ἀλλ' οὐχ ὁ μῦθος· [d] δι' ὃ ἐγγὺς τῆς εἰρημένης ἁμαρτίας ἐστίν· ἐξῆν γὰρ ἂν [e] ἔνια καὶ ἐνεγκεῖν)· καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέους Τηρεῖ ἡ τῆς κερκίδος φωνή. [f] Τρίτη δὲ, ἡ διὰ μνήμης, [g] τὸ αἰσθέσθαι τι ἰδόντα, ὥσπερ [h] ἡ ἐν Κυπρίοις [i] τοῖς Δικαιογένους· ἰδὼν γὰρ τὴν γραφὴν, ἔκλαυσε· καὶ ἡ ἐν [k] Ἀλκίνου [l] ἀπολόγῳ· ἀκούων γὰρ τοῦ κιθαριστοῦ, καὶ μνησθεὶς, ἐδάκρυσεν· ὅθεν [m] ἀνεγνωρίσθη. Τετάρτη δὲ, ἡ ἐκ συλλογισμοῦ· οἷον ἐν [n] Χοηφόροις (ὅτι ὅμοιός τις ἐλήλυθεν· ὅμοιος δὲ οὐθεὶς,

[z] Vulg. διὸ οὐκ ἄτεχνοι. V. L. G. PP. 1741. 2040. διὸ ἄτεχνοι. P. 2038. διὸ ἔντεχνοι. [a] ἀνεγν. τ. ἀ., ἀ. ὑπ' ἐκ. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἀνεγνώρισεν ὅτι Ὀρέστης. [b] ἐκ. μ. γ. διὰ τῆς ἐπ. V. ἐκ. δὲ δι' ἐπιστολῆς. [c] διὰ σημείων· ταῦτα οὖν——In V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. In P. 2038. desunt διὰ σ. relicto spatio vacuo. [d] V. P. 2040. διό τι. P. 1741. δι' ὅτι. [e] L. ἔνοιαν. [f] Τρίτη δὲ, ἡ διά. V. L. P. 1741. ἤτοι τῇ διά. PP. 2038. 2040. τρίτη ἡ διά. [g] V. L τὸ ἔσεσθαι. G. PP. 1741. 2040. τῷ αἰσθέσθαι. [h] Vulg. οἱ. G. ἡ. [i] V. τοῖς Διογένους. L. G. P. 2038. τῆς Δικαιογένους. [k] Vulg. Ἀλκινόου. V. G. P. 2038. Ἀλκίνου. [l] V. L. ἀπὸ λόγων. G. ἀπολόγων. [m] V. L. G. PP. *omnes*, ἀνεγνωρίσθησαν. [n] G. PP. *omnes*, χλοηφόροις. ὅμοιος ——ἄρα ἐλήλυθεν in G. desunt.

factæ; ideoque inartificiales: velut, Orestes in Iphigenia sorori se notum fecit, cum jam illa ei se notam fecisset: illa enim per epistolam *agnita est*, ille autem per signa; itaque ea dicit quæ jubet poeta, sed non *quæ* fabula: quamobrem ab eo quod dixi peccato non longe abest: (quædam enim etiam attulisse licebat: et in Sophoclis Tereo telæ vox. Tertia *agnitio est*, quæ per memoriam *fit*, cum aliquid senserit conspicatus, sicut illa in Cypriis Dicæogenis; picturam enim conspicatus in luctum prorupit: et illa in Alcinoi apologo; citharœdum enim audiens, et recordatus, lacrymavit; unde agnitus est. Quarta *est*, quæ ex syllogismo *fit*; velut in Choëphoris *Æschyli*: (quod *sui* similis quidam venit: atqui similis nemo alius quam Orestes: ergo iste venit:)

ἀλλ' [o] ἡ Ὀρέστης· οὗτος ἄρα ἐλήλυθεν)· καὶ ἡ [p] Πολυΐδου τοῦ σοφιστοῦ περὶ τῆς [q] Ἰφιγενείας (εἰκὸς γὰρ τὸν Ὀρέστην συλλογίσασθαι, ὅτι ἥ τ' ἀδελφὴ ἐτύθη, καὶ αὐτῷ συμβαίνει θύεσθαι)· [r] καὶ ἡ ἐν τῷ [s] τοῦ Θεοδέκτου Τυδεῖ (ὅτι ἐλθὼν ὡς εὑρήσων υἱὸν, αὐτὸς ἀπόλλυται)· καὶ ἡ ἐν [t] ταῖς [u] Φινίσιν (ἰδοῦσαι γὰρ τὸν τόπον, συνελογίσαντο τὴν εἱμαρμένην, ὅτι ἐν τούτῳ [x] εἵμαρτο ἀποθανεῖν αὐταῖς· καὶ γὰρ ἐξετέθησαν ἐνταῦθα). Ἔστι δέ τις καὶ [y] σύνθετος ἐκ παραλογισμοῦ τοῦ θεάτρου· οἷον ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ τῷ ψευδαγγέλῳ. [z] Ὁ μὲν γὰρ [a] τὸ τόξον ἔφη γνώσεσθαι, ὃ οὐχ ἑωράκει· [b] ὁ δὲ, ὡς δι' ἐκείνου ἀναγνωριοῦντος, διὰ τούτου, [c] ἐποίησε παραλογισμόν. Πασῶν δὲ βελτίστη ἀναγνώρισις, ἡ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγ-

[o] L. ὁ Ὀρ. [p] V. L. PP. 1741. 2038 Πολυείδους. G. P. 2040. Πολυείδου. [q] Vulg. Ἰφιγ. ἦν. V. L. G. P. 2038. omittunt ἦν. [r] V. L. G. καὶ ἐν τῷ. [s] V. L. omittunt τοῦ. [t] PP. 1741. 2040. τοῖς. [u] Vulg. Φοινίσιν. V. Φοινίδαις. L. Φινίδες. G. PP. *iidem* Φινίδαις. P. 2038. Φινίσιν. [x] L. τὸ εἶμαρ a prima manu. [y] V. G. L. PP. 1741. 2040. συνθετή. [z] V. L. G. PP. *iidem* τό. [a] V. G. omittunt τό. [b] V. L. G. PP. *iidem* τό. [c] V. L. G. PP. *iidem* ποιῆσαι.

et illa Polyïdi sophistæ de Iphigenia: (verisimile namque *erat* Orestem ratiocinando colligere, quod et soror immolata fuit, et ipsi ut immoletur accidit:) et illa in Tydeo Theodectis: (quod cum venisset quasi inventurus filium, ipse periit:) et illa in Phinidibus *Æschyli:* cum enim locum vidissent, ratiocinando collegere fatum suum, quod, ut ibi morerentur, statutum erat: quoniam ibidem expositæ fuerant. Est autem quædam etiam *agnitio* composita ex paralogismo theatri: velut in Ulysse, falso-nuncio. Hic enim dixit se cogniturum esse arcum, quem nondum viderat: * hoc vero, *theatrum sc.*, quasi revera seipsum notum facturus esset per hoc, *arcus sc. cognitionem*, falsam fecit conclusionem.* Omnium autem præstantissima agnitio *est*,

μάτων, τῆς [d] ἐκπλήξεως [e] γιγνομένης [f] δι' εἰκότων· οἷον [g] ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Οἰδίποδι· καὶ [h] τῇ Ἰφιγενείᾳ· εἰκὸς γὰρ βούλεσθαι ἐπιθεῖναι γράμματα. Αἱ γὰρ τοιαῦται μόναι ἄνευ τῶν πεποιημένων σημείων καὶ [i] περιδεραίων· δεύτεραι δὲ, αἱ ἐκ συλλογισμοῦ.

λ'. Δεῖ δὲ τοὺς μύθους [k] συνιστάναι καὶ τῇ λέξει συναπεργάζεσθαι, ὅτι μάλιστα πρὸ ὀμμάτων τιθέμενον· οὕτω γὰρ [l] ἂν ἐναργέστατα [m] ὁρῶν, ὥσπερ [n] παρ' αὐτοῖς γιγνόμενος τοῖς πραττομένοις, εὑρίσκοι τὸ πρέπον, καὶ ἥκιστα ἂν λανθάνοιτο τὰ ὑπεναντία. Σημεῖον δὲ τούτου ὃ ἐπιτιμᾶ τῷ Καρκίνῳ. Ὁ γὰρ Ἀμφιάραος ἐξ ἱεροῦ [o] ἀνῄει, ὃ μὴ ὁρῶντα τὸν θεατὴν ἐλάνθανεν· ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς ἐξέπεσε, [p] δυσχερανάντων τοῦτο τῶν θεατῶν. Ὅσα δὲ δυνατὸν, καὶ τοῖς σχήμασι συναπεργαζόμενον [q] ποιεῖν.

[d] V. L. G. P. 2040. πλήξεως. [e] G. γινομένης. [f] V. διεικόντων. [g] V. L. G. ὁ. [h] τῇ in L. deest. [i] V. L. G. PP. 1741. 2040. διρέων. L. περιδιῤῥέων. [k] P. 2038. συνεστάναι. [l] ἂν in G. deest. [m] V. L. G. PP. 1741. 2040. ὁ ὁρῶν. [n] L. πᾶν. [o] V. L. ἂν εἴη. [p] Vulg. δυσχεραινόντων. V. L. PP. *omnes* δυσχερανάντων. [q] V.L. G. omittunt ποιεῖν.

quæ ex ipsis rebus *enascitur*, admiratione per verisimilia incussa, velut illa in Sophoclis Œdipo: et in Iphigenia; nam verisimile *fuit eam* literas tradere velle. Tales enim solæ sine signis factis *procedunt*, et sine torquibus. Secundæ vero *ab his censendæ sunt*, quæ ex syllogismo *fiunt*.

XXX. Oportet autem fabulas constituere, et elocutione simul-elaborare, quam maxime *res ipsas* ante oculos ponentem: sic enim evidentissime perspiciens, tanquam rebus ipsis, dum geruntur, intersit, inveniet id quod decet, et minime eum latebunt subcontraria. Hujus autem exemplum *est*, quod Carcino datur vitio. Amphiaraus enim e templo ascenderat, quod spectatorem non videntem latuit; in scena vero explosus est, cum spectatores id ægre tulerint. Quantum autem potest, etiam gestibus allaborantem fingere. Nam maxime persuasibiles ab ipsa na-

Πιθανώτατοι γὰρ ἀπὸ τῆς αὐτῆς φύσεως οἱ ἐν τοῖς πάθεσίν [r] εἰσι, καὶ χειμαίνει ὁ χειμαζόμενος, καὶ χαλεπαίνει ὁ ὀργιζόμενος ἀληθινώτατα· δι' ὃ εὐφυοῦς ἡ ποιητική ἐστιν ἢ μανικοῦ· τούτων γὰρ οἱ μὲν εὔπλαστοι, οἱ δὲ ἐκστατικοί εἰσιν. [s] Τούς τε λόγους τοὺς πεποιημένους δεῖ καὶ αὐτὸν ποιοῦντα ἐκτίθεσθαι καθόλου, εἶθ' οὕτως [t] ἐπεισοδιοῦν καὶ [u] παρενείρειν. Λέγω δὲ οὕτως ἂν θεωρεῖσθαι τὸ καθόλου· οἷον τῆς Ἰφιγενείας· τυθείσης τινὸς κόρης, καὶ ἀφανισθείσης ἀδήλως τοῖς θύσασιν, ἱδρυνθείσης δὲ εἰς ἄλλην χώραν, ἐν ᾗ νόμος ἦν τοὺς ξένους θύειν τῇ θεῷ, ταύτην ἔσχε τὴν ἱερωσύνην· χρόνῳ δ' ὕστερον τῷ ἀδελφῷ συνέβη ἐλθεῖν τῆς [x] ἱερείας· διὰ τί; ὅτι ἀνεῖλεν ὁ θεὸς, διά τινα αἰτίαν ἔξω τοῦ καθόλου, ἐλθεῖν ἐκεῖ· [y] καὶ

[r] Vulg. εἰσι· δι' ὃ καί. V. L. G. PP. 1741. 2040. εἰσι, καί. [s] V. L. τούτους τε λόγους καὶ τούς. P. 2040. τούτους τε τοὺς λόγους καὶ τούς. [t] V. L. P. 1741. ἐπεισοδίου. [u] V. C. PP. 1741. 2040. περιτείνειν. L. περιτείρειν. [x] ἱερείας· διὰ τί;—V. L. PP. 1741. 2040. ἱερείας τόδε [in P. 2040. superscripto τῇδε et omisso ὅτι]. [y] Vulg. διὰ τί δὲ ἔξω. G. καὶ ἐφ' ὅτι δὲ ἔξω.

tura sunt ii quorum affectus excitantur, et *alios* perturbat is qui *ipse* perturbatur; et ad iram concitat is qui *ipse* irascitur verissime. Quamobrem poetica ingeniosi est *hominis opus* magis quam insani: ex his enim illi quidem ad fingendum habiles sunt; hi autem mente alienati. Et argumenta quæ facta sunt oportet etiam ipsum qui fecit exponere generatim; atque ita episodia fingere et inserere. Dico vero id quod generatim est ita spectatum iri: velut in Iphigenia: cum ad sacrificium constituta fuisset quædam virgo, et clam iis qui sacrificium peragebant ex conspectu surrepta, mox autem in alia regione collocata, in qua lex erat hospites deæ immolare, hoc habebat sacerdotium: tempore autem insequenti contigit fratrem sacerdotis eo venire: (quare? quia jussit deus, propter quandam causam extra id quod generatim est, eo venire: et ad quod faciendum? id vero *etiam* extra fabulam *est*:) cum vero ve-

ἐφ' ὅτι δὲ ἔξω τοῦ μύθου· ἐλθὼν δὲ καὶ ληφθεὶς, θύεσθαι μέλλων ἀνεγνώρισεν· εἴθ', ὡς Εὐριπίδης· εἴθ', ὡς [z] Πολυΐδος ἐποίησε, κατὰ τὸ εἰκὸς εἰπὼν, ὅτι οὐκ ἄρα μόνον τὴν ἀδελφὴν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἔδει τυθῆναι· καὶ ἐντεῦθεν ἡ σωτηρία. [a] Μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη ὑποθέντα τὰ ὀνόματα [b] ἐπεισοδιοῦν. Ὅπως δὲ ἔσται οἰκεῖα τὰ ἐπεισόδια [c] σκοπεῖν· οἷον, ἐν τῷ Ὀρέστῃ ἡ μανία, δι' ἧς ἐλήφθη, καὶ ἡ σωτηρία διὰ τῆς καθάρσεως. Ἐν μὲν οὖν τοῖς [d] δράμασι τὰ ἐπεισόδια σύντομα, ἡ δ' ἐποποιΐα τούτοις μηκύνεται. Τῆς γὰρ Ὀδυσσείας [e] μικρὸς ὁ λόγος ἐστίν· ἀποδημοῦντός τινος ἔτη πολλὰ, καὶ παραφυλαττομένου ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ μόνου ὄντος, [f] ἔτι δὲ τῶν οἴκοι οὕτως ἐχόντων, ὥστε τὰ χρήματα ὑπὸ μνηστήρων ἀναλίσκεσθαι, καὶ τὸν υἱὸν ἐπιβουλεύεσθαι, [g] αὐτὸς

[z] Vulg. Πολυΐδης. V. L. G. PP. *omnes*, Πολύειδος. [a] V. L. G. Μετὰ ταῦτα δέ. [b] V. φέρειν τὸ ἐπισόδιον. [c] In V. L. G. PP. 1741. 2040. deest σκοπεῖν. [d] V. ἄσμασι. L. P. 1741. ἅρμασι. [e] G. μακρός. Mox, post ἐστὶν in G. nulla est distinctio, et post ἀποδημοῦντος deest τινος. [f] V. L. P. 1741. ἐπεί. G. ἐπί. [g] V. L. G. PP. 1741. 2040. αὐτὸς δέ.

nisset, et captivus factus esset; dum jam immolandus duceretur, se agnosci fecit: vel sicut Euripides *rem narravit;* vel sicut Polyïdus finxit, verisimiliter inquiens, quod non igitur solum sororem, sed et ipsum immolari oportebat: et inde salvus evasit. Post hæc autem cum *personarum* jam nomina supposuerit, episodia inserere *oportet*; quoque pacto convenientia sint episodia curare: velut Oresti insania, ob quam captus fuit; et salus per expiationem. Ac in dramatibus quidem, episodia brevia *sunt:* epopœïa autem ab his in longitudinem producitur. Odysseæ enim argumentum *per se* exiguum est: homine quodam per multos annos peregre agente, et a Neptuno *ne rediret* observato, et solo existente; adhæc autem rebus domi ita se habentibus, ut opes omnes a procis absumerentur, et filius insidiis peteretur; ipse tempestatibus actus domum venit;

ἀφικνεῖται χειμασθεὶς, καὶ ἀναγνωρίσας τινὰς, [h] αὐτοῖς ἐπιθέμενος, αὐτὸς μὲν ἐσώθη, τοὺς δ' ἐχθροὺς διέφθειρε. Τὸ μὲν οὖν ἴδιον τοῦτο, τὰ δ' ἄλλα ἐπεισόδια.

λα΄. Ἔστι δὲ πάσης τραγῳδίας, τὸ μὲν δέσις, τὸ δὲ λύσις· τὰ μὲν ἔξωθεν, καὶ ἔνια τῶν ἔσωθεν πολλάκις, ἡ δέσις· τὸ δὲ λοιπὸν, ἡ λύσις. Λέγω δὲ δέσιν μὲν εἶναι τὴν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τούτου [i] τοῦ μέρους, ὃ ἔσχατόν ἐστιν, ἐξ οὗ μεταβαίνει εἰς εὐτυχίαν· λύσιν δὲ, τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς μεταβάσεως μέχρι τέλους· ὥσπερ ἐν τῷ [k] Λυγκεῖ τοῦ Θεοδέκτου, δέσις [l] μὲν, τά τε [m] πεπραγμένα, καὶ ἡ τοῦ παιδίου λῆψις· [n] λύσις δὲ, ἡ ἀπὸ τῆς αἰτιάσεως τοῦ θανάτου μέχρι τοῦ τέλους.

λβ΄. Τραγῳδίας δὲ εἴδη εἰσὶ τέσσαρα· τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέχθη· ἡ μὲν, πεπλεγμένη, ἧς τὸ ὅλον ἐστὶ

[h] V. L. G. *αὐτὸς ἐπιθέμενος, αὐτός.* [vulgata in margine L.] P. 2038. *αὐτὸς ἐπιθέμενος αὐτοῖς, αὐτός.* [i] In L. deest *τοῦ.* [k] L. *Λυκεῖ τῷ.* [l] G. *δέ.* [m] V. L. G. PP. 1741. 2040. *προπεπρ.* [n] *λύσις δὲ, ἡ ἀπὸ τ. αἰ.* V. L. G. PP. *iidem, καὶ πάλιν ἡ αὐτῶν δὴ ἀπὸ τ. αἰ.*

et cum aliquos *e suis* agnovisset, in procos impetu facto ipse quidem servatus est, inimicos autem perdidit. Proprium igitur *fabulæ argumentum est* hoc; reliqua vero *sunt* episodia.

XXXI. Omnis autem tragœdiæ una quidem pars est nodus; altera vero *nodi illius* solutio. Ea quidem quæ extra *tragœdiam facta sunt*, et pars etiam eorum quæ intra *eandem continentur*, plerumque *sunt* nodus; reliquum vero *omne est* solutio. Dico autem nodum esse a principio tragœdiæ ad eam usque partem quæ ultima est, ex qua transitus fit in felicitatem *vel infelicitatem*; solutionem vero, a principio transitus usque ad finem *fabulæ*: ut in Lynceo Theodectis, nodus *sunt* ea quæ *prius* gesta sunt, et pueri captura; solutio vero, ab accusatione cædis usque ad finem.

XXXII. Tragœdiæ vero species sunt quatuor: tot enim etiam partes dictæ sunt: una quidem implexa, cujus totum est peripetia et

περιπέτεια καὶ ἀναγνώρισις· ἡ δὲ, παθητική· οἷον, οἵ τε Αἴαντες, καὶ οἱ Ἰξίονες· ἡ δὲ, ἠθική· οἷον, αἱ [o] Φθιώτιδες καὶ ὁ Πηλεύς· τὸ δὲ τέταρτον, οἷον, αἵ τε Φόρκιδες καὶ Προμηθεὺς, καὶ ὅσα [p] ἐν ᾅδου. Μάλιστα μὲν οὖν ἅπαντα δεῖ πειρᾶσθαι ἔχειν· εἰ δὲ μὴ, τὰ μέγιστα καὶ πλεῖστα, [q] ἄλλως τε καὶ ὡς νῦν συκοφαντοῦσι τοὺς ποιητάς. Γεγονότων γὰρ καθ' ἕκαστον μέρος ἀγαθῶν ποιητῶν, [r] ἕκαστον τοῦ ἰδίου ἀγαθοῦ ἀξιοῦσι τὸν ἕνα ὑπερβάλλειν. Δίκαιον δὲ καὶ τραγῳδίαν ἄλλην καὶ τὴν αὐτὴν λέγειν οὐδὲν ἴσως τῷ μύθῳ· τοῦτο δὲ, ὧν ἡ αὐτὴ πλοκὴ καὶ λύσις· πολλοὶ δὲ πλέξαντες εὖ, λύουσι κακῶς· δεῖ δὲ ἄμφω ἀεὶ [s] κροτεῖσθαι. Χρὴ δὲ, ὅπερ εἴρηται πολλάκις, μεμνῆσθαι, καὶ μὴ ποιεῖν ἐποποιϊκὸν σύστημα τραγῳ-

[o] L. φθιώτινες. Mox, post τέταρτον sequitur, in V. ὅης οἷον. L. ὁμοῖον. In G. est lacuna, et seq. οἷον. In P. 2040. etiam spatium relictum, quo indicatur aliquid excidisse quod responderet præcedentibus πεπλεγμένη, παθητικὴ, ἠθική. [p] Vulg. ἐν ᾅδῃ. V. ἐναιδοῦ. L. G. ἐν αἰδῶ. PP. 1741. ἐν αἰδοῦ sic. 2038. ἐν αἰδοῖ. Tum in G. post lacunam quandam sequitur μάλιστα. [q] V. ἀλλ' ὥς γε καί. G. ἄλλως γε καί. [r] Vulg. ἑκάστου. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἕκαστον. [s] Vulg. κροτεῖσθαι, καί. V. P. 2040. κροτεῖσθαι. Χρὴ δὲ, ὅπερ εἴρηται πολλάκις, μεμνῆσθαι, καί.

agnitio: altera vero, pathetica, velut Ajaces, et Ixiones: tertia, moralis, velut Phthiotides et Peleus: quarta autem *est*, velut Phorcides et Prometheus, et quæcunque apud inferos *supponuntur*. Potissime igitur omnia *hæc* enitendum est habere; sin minus, *saltem* maxima et plurima, præsertim ut nunc poetas calumniantur. Cum enim secundum quamque speciem excellentes extiterint poetæ, *jam* postulant ut omnes, in eo quo quisque excellit, unus superet. Tragœdiam vero etiam diversam et eandem appellare par *est* ob nihil æque ac ob fabulam: hoc autem *contingit in iis*, quarum eadem *est* implicatio et solutio: multi autem, cum *res* bene implicaverint, solvunt male: verum ambo semper cum plausu oportet excipi. Opus autem est recordari, quod sæpe monui, nec committere ut tragœdia

διαν· ἐποποιϊκὸν δὲ λέγω, τὸ πολύμυθον· οἷον εἴ τις τὸν τῆς Ἰλιάδος ὅλον ποιεῖ μῦθον· [t] ἐκεῖ μὲν γὰρ διὰ τὸ μῆκος λαμβάνει τὰ μέρη τὸ πρέπον μέγεθος· ἐν δὲ τοῖς δράμασι, πολὺ παρὰ τὴν ὑπόληψιν ἀποβαίνει. Σημεῖον δὲ, ὅσοι [u] πέρσιν Ἰλίου ὅλην ἐποίησαν, καὶ μὴ κατὰ μέρος, ὥσπερ Εὐριπίδης [x] Νιόβην, καὶ μὴ ὥσπερ Αἰσχύλος, ἢ ἐκπίπτουσιν, ἢ κακῶς ἀγωνίζονται· [y] ἐπεὶ καὶ Ἀγάθων ἐξέπεσεν ἐν τούτῳ μόνῳ· ἐν δὲ ταῖς περιπετείαις καὶ ἐν τοῖς ἁπλοῖς πράγμασι στοχάζονται, ὧν βούλονται, θαυμαστῶς. Τραγικὸν γὰρ τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον. Ἔστι δὲ τοῦτο, ὅταν ὁ σοφὸς μὲν, μετὰ [z] πονηρίας δὲ, ἐξαπατηθῇ, ὥσπερ [a] Σίσυφος· καὶ ὁ ἀνδρεῖος μὲν, ἄδικος δὲ, ἡττηθῇ. Ἔστι δὲ τοῦτο [b] εἰκὸς, ὥσπερ Ἀγάθων λέγει· εἰκὸς γὰρ γίνεσθαι πολλὰ καὶ παρὰ τὸ εἰκός. Καὶ τὸν

[t] G. ἐκεῖ γάρ. [u] V. πόρθησιν. P. 2038. πέρσιν [et in margine ἴσως πόρθησιν]. [x] Vulg. Νιόβην, ἢ Μήδειαν. In V. L. G. PP. *omn.* desunt ἢ Μήδειαν. [y] V. ἐπεὶ δὲ καί. [z] L. G. P. 2038. πονηρίας ἐξαπατ. [a] V. Σείσυφος. [b] G. εἰκώς.

fiat constitutio epica: epicam vero dico eam quæ ex multis fabulis constat; veluti si quis totam Iliadis fabulam *tragœdiæ* argumentum faciat. Illic enim ob longitudinem *operis* congruentem magnitudinem singulæ accipiunt partes; in dramatibus autem multum præter expectationem accidit. Indicium autem *est*, quicunque totum Ilii excidium fecerunt, et non particulatim, sicut Euripides Hecubam, sed non ut Æschylus, vel exploduntur, vel infeliciter certant: siquidem etiam Agatho ob hoc solum explosus est: in peripetiis autem, atque in actionibus simplicibus, *poetæ* ad ea quæ volunt collimant admirabiliter. Tragicum enim hoc et humanitati gratum. Est autem hoc quando *quis* sapiens quidem, sed improbus, deceptus fuerit, ut Sisyphus: et fortis quidem, sed injustus, superatus fuerit. Est autem hoc *etiam* verisimile, ut Agatho dicit: verisimile enim *est* multa fieri etiam præter verisimile.

χορὸν δὲ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν ὑποκριτῶν, καὶ μόριον εἶναι τοῦ ὅλου, καὶ συναγωνίζεσθαι, [c] μὴ ὥσπερ παρ' Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ παρὰ Σοφοκλεῖ. Τοῖς δὲ λοιποῖς τὰ διδόμενα οὐ μᾶλλον τοῦ μύθου, ἢ ἄλλης τραγῳδίας ἐστί· δι' ὃ ἐμβόλιμα ᾄδουσι, πρώτου ἄρξαντες Ἀγάθωνος τοῦ τοιούτου· καί τοι τί διαφέρει, ἢ ἐμβόλιμα ᾄδειν, [d] ἢ ῥῆσιν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο [e] ἁρμόττειν, ἢ ἐπεισόδιον [f] ὅλον;

λγ΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἤδη εἴρηται· λοιπὸν δὲ περὶ λέξεως ἢ διανοίας εἰπεῖν. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν διάνοιαν, ἐν τοῖς περὶ Ῥητορικῆς κείσθω· τοῦτο γὰρ ἴδιον μᾶλλον ἐκείνης τῆς μεθόδου. Ἔστι δὲ κατὰ τὴν διάνοιαν ταῦτα ὅσα ὑπὸ τοῦ λόγου δεῖ παρασκευασθῆναι· μέρη δὲ τούτων, τό, τε ἀποδεικνῦναι, καὶ τὸ λύειν, καὶ [g] τὸ πάθη παρασκευάζειν· οἷον, ἔλεον, ἢ φόβον, ἢ ὀργὴν,

[c] V. G. μὴ ὥσπερ Εὐριπίδης, ἀ. ὥ. Σοφοκλεῖ. PP. 1741. 2040. præpositiones παρὰ omittunt. [d] V. ἢ εἰρῆσιν. L. G. ἢ εἰ ῥῆσιν. [e] V. G. ἁρμόττοι. [f] V. ὁ λόγος. [g] L. καὶ τῷ πάθει.

Quin et chorum unum ex histrionibus arbitrari oportet, et ut pars sit totius, et cum reliquis personis concertet, non ut apud Euripidem, sed ut apud Sophoclem. Apud reliquos autem *tragicos*, quæ *choro* dantur, nihilo magis ad fabulam pertinent quam ad aliam *quam* tragœdiam: quamobrem embolima, *i. e. inserta quædam*, canunt: cum primus hujus auctor fuerit Agatho. Quanquam quid interest, vel embolima canere, vel orationem ex uno *poemate* in aliud inserere, aut *etiam* episodium integrum?

XXXIII. Ac de aliis quidem, *fabula scil. moribusque*, jam dictum est. Superest porro de elocutione et sententia dicere. Quæ igitur ad sententiam pertinent in libris de rhetorica posita sunto: hoc enim illius magis proprium *est* methodi. Sunt autem ad sententiam pertinentia ea quæ per orationem comparari opus est. Eorum vero partes *sunt*, demonstrare, et objectiones solvere; et affectus apparare, veluti, misericordiam, metum, iram, et id genus

καὶ ὅσα τοιαῦτα· καὶ ἔτι μέγεθος, καὶ [h] σμικρότητα. Δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν [i] εἰδῶν δεῖ χρῆσθαι, ὅταν ἢ ἐλεεινὰ, ἢ δεινὰ, ἢ μεγάλα, ἢ [k] εἰκότα δέῃ παρασκευάζειν· πλὴν τοσοῦτο διαφέρει, ὅτι τὰ μὲν δεῖ φαίνεσθαι ἄνευ διδασκαλίας, τὰ δὲ ἐν τῷ λόγῳ ὑπὸ τοῦ λέγοντος παρασκευάζεσθαι, καὶ παρὰ τὸν λόγον [l] γίγνεσθαι. Τί γὰρ ἂν εἴη τοῦ λέγοντος ἔργον, εἰ φανοῖτο ἡδέα καὶ μὴ διὰ τὸν λόγον;

λδ΄. Τῶν δὲ περὶ τὴν λέξιν ἓν μέν ἐστιν εἶδος θεωρίας τὰ σχήματα τῆς λέξεως, ἅ ἐστιν εἰδέναι τῆς ὑποκριτικῆς καὶ τοῦ τὴν τοιαύτην ἔχοντος ἀρχιτεκτονικήν· οἷον τί ἐντολὴ, καὶ τί εὐχὴ, καὶ διήγησις, καὶ ἀπειλὴ, καὶ ἐρώτησις, καὶ ἀπόκρισις, καὶ [m] εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον. Παρὰ γὰρ τὴν τούτων γνῶσιν, ἢ ἄγνοιαν, οὐδὲν εἰς τὴν ποιητικὴν ἐπιτίμημα φέρεται, ὅτι καὶ ἄξιον σπουδῆς. Τί γὰρ ἂν

[h] V. P. 2040. μικρότητας. L. σμικρότητας. [i] V. P. 1741. εἰδεῶν. G. ἴδεων. P. 2040. ἰδεῶν. [k] V. εἰκότα δή. L. εἰκότα δ' ἤ. G. εἰκότα γ' ἤ. [l] G. γίνεσθαι. [m] V. ἔτι.

alia; ac etiam magnitudinem et parvitatem. Manifestum autem *est*, quod etiam in actionum imitationibus iisdem formis uti oportet; quando vel miserabilia, vel terribilia, vel magna, vel verisimilia apparare opus sit. Quin tantum interest, quod hæc quidem sine docentis opera apparare oportet; illa vero in oratione a dicente comparari, et per orationem fieri. Quid enim dicentis opus esset, si *jam* apparerent quæ oportet, et non per orationem?

XXXIV. Ex iis autem quæ elocutionem spectant, una contemplationis species est de pronunciandi figuris: quas *quidem minute* scire est *artis* histrionicæ, et ejus qui in hoc genere scientiam summam habet: veluti, quid *sit* mandatio, et quid precatio, et narratio, et comminatio, et interrogatio, et responsio; et siquid aliud id genus. Ex harum enim cognitione, vel ignorantia, in poeticam criminatio intentatur nulla, quæ scilicet serio curanda *sit*. Quid enim

τις ὑπολάβοι ἡμαρτῆσθαι ἃ Πρωταγόρας ἐπιτιμᾷ; ὅτι εὔχεσθαι οἰόμενος, ἐπιτάττει εἰπών·

Μῆνιν ἄειδε Θεά.——

Τὸ γὰρ κελεῦσαί (φησι) ποιεῖν τι [n] ἢ μὴ, ἐπίταξίς ἐστι. Διὸ παρείσθω ὡς ἄλλης καὶ οὐ τῆς ποιητικῆς ὂν θεώρημα. Τῆς δὲ λέξεως ἁπάσης τάδ' ἐστὶ [o] τὰ μέρη· στοιχεῖον, συλλαβὴ, σύνδεσμος, ὄνομα, ῥῆμα, ἄρθρον, πτῶσις, λόγος. Στοιχεῖον μὲν οὖν ἐστι φωνὴ [p] ἀδιαίρετος· οὐ πᾶσα δὲ, ἀλλ' ἐξ ἧς πέφυκε [q] συνετὴ [r] γίνεσθαι φωνή· καὶ γὰρ τῶν θηρίων εἰσὶν ἀδιαίρετοι φωναὶ, ὧν οὐδεμίαν λέγω στοιχεῖον. Ταύτης δὲ μέρη, τό, τε φωνῆεν, καὶ τὸ ἡμίφωνον, καὶ ἄφωνον. Ἔστι δὲ φωνῆεν μὲν, ἄνευ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν· [s] οἷον, τὸ α καὶ ω· ἡμίφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς ἔχον φωνὴν ἀκουστήν· οἷον, τὸ σ, καὶ τὸ ρ· ἄφωνον δὲ, τὸ μετὰ προσβολῆς

[n] G. ἢ μὴ ποιεῖν. [o] In G. deest τά. [p] V. ἡ ἀδιαίρετος· οὐ πᾶσαι. [q] G. P. 2040. συνθετή. [r] V. γίγνεσθαι. [s] οἷον, τὸ α καὶ ω in V. L. P. 1741. desunt. G. οἷον, τὸ α καὶ τὸ ω.

est, cur *in iis* erratum esse quis putet quæ Protagoras criminatur? quod precari se putans, præcipit *potius*, dicens:

Iram Diva cane.——

Nam jubere *aliquem*, inquit, facere quid, aut non *facere*, præceptio est. Quamobrem omittatur hæc contemplatio, ut ad aliam *artem*, et non ad poeticam pertinens. Elocutionis autem omnis hæ sunt partes; elementum, syllaba, conjunctio, nomen, verbum, articulus, casus, oratio. Ac elementum quidem est vox individua: non autem omnis, sed ex qua fieri potest vox intelligibilis. Etenim belluarum individuæ sunt voces, quarum nullam elementum voco. Hujus vero *elementi* species *sunt* vocale, semivocale, et mutum. Et vocale quidem est, quod sine allisu *ad partes oris*, vocem habet quæ audiri potest: velut, α et ω. Semivocale autem, quod cum allisu vocem habet quæ audiri potest: velut, σ et ρ. Mutum

καθ' αὑτὸ μὲν οὐδεμίαν ἔχον φωνὴν, μετὰ δὲ τῶν ἐχόντων τινὰ φωνὴν γινόμενον ἀκουστόν· οἷον, τὸ γ, καὶ τὸ δ. Ταῦτα δὲ διαφέρει σχήμασί τε τοῦ στόματος, καὶ τόποις, καὶ δασύτητι, καὶ ψιλότητι, καὶ μήκει, καὶ βραχύτητι· [t] ἔτι δὲ καὶ ὀξύτητι, καὶ βαρύτητι, καὶ τῷ μέσῳ· περὶ ὧν καθ' ἕκαστον ἐν τοῖς μετρικοῖς προσήκει θεωρεῖν. Συλλαβὴ δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, συνθετὴ ἐξ ἀφώνου καὶ φωνὴν ἔχοντος· καὶ γὰρ [u] τὸ γρ ἄνευ τοῦ α [x] συλλαβὴ, καὶ μετὰ τοῦ α· οἷον, τὸ [y] γρα. Ἀλλὰ καὶ τούτων θεωρῆσαι τὰς διαφορὰς τῆς μετρικῆς ἐστι. Σύνδεσμος δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, ἣ οὔτε κωλύει, οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν, ἐκ πλειόνων [z] φωνῶν πεφυκυῖαν συντίθεσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου, ἣν μὴ ἁρμόττῃ ἐν ἀρχῇ λόγου τιθέναι καθ' αὑτόν· οἷον, μὲν, ἤτοι, [a] δή· ἢ φωνὴ ἄσημος, [b] ἐκ πλειόνων μὲν φωνῶν μιᾶς, [c] σημαντι-

[t] In V. L. G. deest καί. [u] G. P. 2040. τὸ γ καὶ ρ. [x] Vulg. συλλαβὴ οὐκ ἔστι, ἀλλὰ μετά. G. σ. καὶ μετά. [y] V. γ ρ α. [z] φωνῶν in P. 2040. deest. [a] G. PP. 1741. 2040. δέ. [b] L. ἢ ἐκ πλ. [c] G. PP. *iidem*, σημαντικόν.

vero, quod cum allisu per se quidem, *etiam mutæ adjuncta*, vocem nullam habet, sed cum iis quæ vocem habent, hujusmodi fit ut audiri possit: velut, γ et δ. Hæc autem *inter se* differunt, et figuris oris, et locis, tum densitate et tenuitate; et longitudine, et brevitate: præterea vero, *accentus* etiam acumine, et gravitate; et eo quod medium dicitur: de quibus sigillatim in metricis dispicere convenit. Syllaba autem est vox significationis expers, composita ex muto et vocem habente: * etenim γα sine ρ syllaba *est*, et cum ρ: velut γρα.* Cæterum et horum intueri differentias, metricæ *artis* est. Conjunctio autem est vox significationis expers, quæ neque impedit, nec facit vocem unam significativam, quæ ex pluribus vocibus componi apta est, et in extremitatibus et in medio, etiamsi non conveniat eam in principio orationis ponere per se: velut μὲν, ἤτοι, δέ: vel *est* vox significationis expers,

κῶν δὲ, ποιεῖν πεφυκυῖα [d] μίαν σημαντικὴν φωνήν. Ἄρθρον δέ ἐστι φωνὴ ἄσημος, ἡ λόγου ἀρχὴν, ἢ τέλος, ἢ διορισμὸν δηλοῖ· οἷον, τὸ [e] φημὶ, καὶ τὸ περὶ, καὶ τὰ ἄλλα· [f] ἢ φωνὴ ἄσημος, [g] ἣ οὔτε κωλύει, οὔτε ποιεῖ φωνὴν μίαν σημαντικὴν, ἐκ πλειόνων φωνῶν [h] πεφυκυῖαν [i] συντίθεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου. Ὄνομα δέ ἐστι φωνὴ συνθετὴ, σημαντικὴ ἄνευ χρόνου, ἧς μέρος οὐδέν ἐστι καθ᾽ αὑτὸ [k] σημαντικόν· ἐν γὰρ τοῖς διπλοῖς οὐ χρώμεθα, ὡς καὶ αὐτὸ [l] καθ᾽ αὑτὸ [m] σημαίνει· οἷον, ἐν τῷ Θεοδώρῳ, τὸ, δῶρον, οὐ σημαίνει. Ῥῆμα δὲ φωνὴ συνθετὴ, σημαντικὴ μετὰ χρόνου, ἧς οὐδὲν μέρος σημαίνει καθ᾽ αὑτὸ, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων· τὸ μὲν γὰρ, ἄνθρωπος, ἢ λευκὸν, οὐ [n] προσσημαίνει τὸ πότε· τὸ

[d] Vulg. μίαν φωνήν. V. L. G. PP. *iidem*, πέφυκεν μ. σημαντικὴν φ. [e] V. L. P. 1741. φ μ ι καὶ τὸ π ε ρ ι. In G. est lacuna: desunt verba φημὶ—ἄλλα. [f] L. Ἡ. et in G. pro ἢ φωνὴ ἄσημος, sequitur post lacunam, ἢ φωνῆεν ἄσημος. [g] L. ἤ. [h] V. πεφυκυῖα. [i] V. L. τίθεσθαι. [k] σημαντικόν·——σημαίνει. P. 2040. σημαντικόν· ἐν γὰρ τοῖς διπλοῖς σημαῖνον. [l] καθ᾽ αὐτὸ in V. desunt. [m] L. G. P. 1741. σημαῖνον. [n] V. L. G. P. 2040. σημαίνει.

quæ ex vocibus quidem pluribus quam una, verum significativis, apta est facere vocem unam significativam. Articulus autem est vox significationis expers, quæ orationis initium, aut finem, aut distinctionem *a cæteris* indicat: * velut, ὁ, dico, et ἡ, et cætera:* vel *est* vox significationis expers, quæ neque impedit, nec facit vocem unam significativam, quæ ex pluribus vocibus componi apta est, et in extremitatibus et in medio.

Nomen autem est vox composita, significativa sine temporis nota, cujus pars nulla est per se significativa. Nam in duplicibus *nominibus* nulla parte utimur, ut etiam ipsa per se significet: veluti, in Theodoro, Doron, nihil significat. Verbum autem *est* vox composita, significativa, cum temporis nota; cujus pars nulla per se significat, quemadmodum etiam in nominibus; nam, homo, vel, album, non adsignificat quando, *seu tempo-*

δὲ, βαδίζει, ἢ βεβάδικε, [o] προσσημαίνει, τὸ μὲν τὸν παρόντα χρόνον, τὸ δὲ τὸν παρεληλυθότα. [p] Πτῶσις δέ ἐστιν ὀνόματος ἢ ῥήματος, ἡ μὲν τὸ κατὰ τὸ, τούτου, ἢ τούτῳ, [q] σημαίνουσα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἡ δὲ [r] τὸ κατὰ τὸ, ἑνὶ, ἢ πολλοῖς· οἷον, [s] ἄνθρωποι, ἢ ἄνθρωπος· ἡ δὲ κατὰ τὰ [t] ὑποκριτικὰ, οἷον κατ' ἐρώτησιν [u] ἢ ἐπίταξιν· τὸ γὰρ, ἐβάδισεν; ἢ [x] βάδιζε, πτῶσις ῥήματος κατὰ ταῦτα τὰ εἴδη ἐστί. Λόγος δὲ φωνὴ συνθετὴ σημαντικὴ, ἧς ἔνια μέρη καθ' αὑτὰ σημαίνει τι· οὐ γὰρ ἅπας λόγος ἐκ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων σύγκειται· οἷον, ὁ τοῦ ἀνθρώπου ὁρισμός· ἀλλ' ἐνδέχεται ἄνευ ῥημάτων εἶναι λόγον· μέρος μέν τοι ἀεί τι σημαῖνον ἕξει· οἷον, ἐν τῷ, [y] βαδίζει Κλέων, ὁ Κλέων. Εἷς δέ ἐστι λόγος διχῶς· ἢ γὰρ ὁ ἓν σημαί-

[o] L. προσημαίνει. [p] V. L. πτώσεως. [q] V. L. σημαῖνον. [r] In L. G. τὸ deest. [s] G. ἄνθρωπος, ἢ ἄνθρωποι. [t] Vulg. ὑποκριτά. V. L. PP. 1741. 2040. ὑποκριτικά. [u] In L. G. ἢ deest. [x] V. P. 1741. ἐβάδιζεν. L. G. P. 2040. ἐβάδιζε. [y] V. L. βαδίζειν.

ris notam; at, ambulat, vel, ambulavit, adsignificat; alterum quidem tempus præsens, alterum vero præteritum. Casus autem est nominis aut verbi; unus quidem, qui significat id quod hujus *est*, vel huic *datur*, et quæcunque talia; alter vero, qui significat id quod uni, vel multis *tribuitur:* veluti, homines, aut, homo: alius autem *est* casus, secundum ea quæ ad histrionicam pertinent: velut, secundum interrogationem, vel præceptionem: nam, ambulavit? et, ambula, sunt casus verbi, secundum ha species. Oratio autem es vox composita, significativa cujus nonnullæ partes significant aliquid per se. No enim omnis oratio ex verbis et nominibus constat veluti, hominis definitio sed fieri potest ut sine verbis sit oratio; verumtame partem semper quampia significantem habebit; quale in illo, ambulat Cleo, es Cleo. Una autem est oratio duobus modis: aut enim quæ unum significat aut quæ ex pluribus p colligationem *una fit:* ve

ὁ ἐκ πλειόνων συνδέσμῳ· οἷον, ἡ Ἰλιὰς μὲν συν-
εις· ὁ δὲ τοῦ ἀνθρώπου, τῷ ἓν [z] σημαίνειν.

Ὀνόματος δὲ εἴδη, τὸ μὲν ἁπλοῦν· ἁπλοῦν δὲ λέ-
μὴ ἐκ σημαινόντων [a] σύγκειται· οἷον, γῆ· τὸ δὲ,
ιν. Τούτου δὲ τὸ μὲν ἐκ σημαίνοντος καὶ [b] ἀσήμου,
ἐκ σημαινόντων σύγκειται. Εἴη δ᾽ ἂν καὶ τρι-
καὶ τετραπλοῦν [c] ὄνομα καὶ πολλαπλοῦν· οἷον, τὰ
ὶ τῶν Μεγαλιωτῶν, Ἑρμοκαϊκόξανθος. Ἅπαν δὲ
ἐστιν, ἢ κύριον, ἢ γλῶττα, ἢ μεταφορὰ, ἢ κόσμος,
οιημένον, ἢ ἐπεκτεταμένον, ἢ ὑφῃρημένον, ἢ ἐξηλ-
ένον. Λέγω δὲ κύριον μὲν, ᾧ χρῶνται ἕκαστοι,
αν δὲ, ᾧ ἕτεροι· ὥστε φανερὸν, [d] ὅτι καὶ γλῶτταν
ύριον εἶναι δυνατὸν τὸ αὐτὸ, μὴ τοῖς αὐτοῖς δέ· τὸ
[e] Σίγυνον Κυπρίοις μὲν κύριον, ἡμῖν δὲ γλῶττα.

σημαίνει. [a] Vulg. σύγκειται· τὸ δὲ, δ. V. L. G. PP. 2040. σύγκειται, οἷον γῆ· τὸ δὲ, δ. [b] V. ἀσήμου· πλὴν οὐκ ἐν ιατος σημαίνοντος καὶ ἀσήμου. P. 1741. ἀσήμου· π. οὐκ ἐν τῷ ά. [c] Vulg. ὄνομα· οἷον—L. G. P. 2040. ὄνομα καὶ πολλα-ιον. [d] In G. deest ὅτι. [e] L. P. 2038. σύγινον.

ias *est* per colligatio-
ına *oratio*, hominis ve-
initio una est, eo quod
significet.
XV. Nominis autem
s *sunt:* hæc quidem,
ex, quæ constat ex par-
non significantibus:
γῆ: illa autem, du-
Et hujus etiam una
s ex significante et non
icante, altera autem ex
icantibus constat. Pot-
ro esse et triplex, et
uplex nomen, et mul-
: velut, multa * ex grandioribus, ut * Hermocaïcoxanthus. Omne autem nomen est aut proprium, aut glossa, *seu peregrinum*, aut metaphora, aut ornatus, aut factum, aut extensum, aut diminutum, aut immutatum. Voco autem proprium, quo utuntur singuli; glossam autem, *id* quo diversi. Ex quo manifestum *est* fieri posse, ut idem sit et glossa et proprium, non autem iisdem: nam Σίγυνον, *i.e. lanceola*, Cypriis *est* proprium, sed nobis glossa.

Μεταφορὰ δ' ἐστὶν, ὀνόματος ἀλλοτρίου ἐπιφορὰ ἢ [f] ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ εἴδους ἐπὶ γένος, ἢ ἀπὸ εἴδους ἐπὶ εἶδος, ἢ κατὰ τὸ ἀνάλογον. Λέγω δὲ, ἀπὸ γένους μὲν ἐπὶ εἶδος· οἷον,

[g] Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκε.——

Τὸ γὰρ ὁρμεῖν ἐστιν ἑστᾶναί τι. Ἀπὸ εἴδους δὲ ἐπὶ γένος·

——Ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε.

Τὸ γὰρ μυρίον πολύ ἐστι, ᾧ νῦν ἀντὶ τοῦ πολλοῦ κέχρηται. Ἀπ' εἴδους δὲ ἐπὶ εἶδος· οἷον,

Χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν [h] ἀρύσας.——

Καὶ,

——Τάμνεν ἀτειρέϊ χαλκῷ.

Ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν [i] ἀρύσαι, ταμεῖν· τὸ δὲ ταμεῖν,

[f] ἀπὸ γένους ἐπὶ εἶδος, ἢ ἀπὸ εἴδους ἐπὶ γένος, ἢ ἀπὸ εἴδους. V. ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ τὸ γένος, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴδους. L. G. ἀ. τοῦ γ. ἐ. εἶδος, ἢ ἀπὸ τοῦ εἴ. ἐ. τὸ γ. ἢ ἀ. τοῦ εἴ. [g] G. νηῦς δὲ μέν μοι. [h] Vulg. ἐρύσσας. Τάμνεν ἀτηρέϊ. V. ἀερύσας μετ' ἐμῶν ἀτήρει. L. ἀρύσας μ. ἐ. ἀτηρεῖ. a prima m. corr. ἀτειρεῖ. G. ἀερῦσασκεν τεμών. P. 2040. ἀερύσασκε τεμὼν ἀτειρεῖ. [i] Vulg. ἐρύσαι. V. L. G. P. *idem*, ἀρύσαι.

Metaphora autem est nominis alieni illatio; aut a genere ad speciem, aut a specie ad genus, aut a specie ad speciem, aut ex analogia. Dico autem a genere ad speciem: velut,

Navis vero mihi stetit.——

Nam in portu esse, est stare. A specie vero ad genus: velut,

—*Profecto decies mille bona fecit Ulysses.*

Nam decies mille multum quiddam sunt; eoque *nomine* nunc usus est pro multis. A specie vero ad speciem: velut,

Postquam animam ære abstraxerat.—

Et mox,

—*Duro secabat ære.*

Hic enim, abstrahere, pro secare, et, secare, pro abstrahere, dixit: utrumque enim

ι εἴρηκεν· ἄμφω γὰρ ἀφελεῖν τί ἐστι. Τὸ δὲ
γον λέγω, ὅταν ὁμοίως ἔχῃ τὸ δεύτερον πρὸς τὸ
', καὶ τὸ τέταρτον πρὸς τὸ τρίτον. Ἐρεῖ γὰρ ἀντὶ
τέρου τὸ τέταρτον, ἢ ἀντὶ τοῦ τετάρτου τὸ δεύτερον.
νίοτε προστιθέασιν, ἀνθ' οὗ λέγει, πρὸς ὅ ἐστι.
δὲ, οἷον· ὁμοίως ἔχει [l] φιάλη πρὸς Διόνυσον, καὶ
πρὸς Ἄρην· [m] ἐρεῖ τοίνυν καὶ τὴν ἀσπίδα φιάλην
, καὶ τὴν φιάλην ἀσπίδα Διονύσου. [n] Ἔτι ὁμοίως
σπέρα πρὸς ἡμέραν, καὶ γῆρας πρὸς βίον· ἐρεῖ τοί-
ἑσπέραν, γῆρας ἡμέρας, [o] καὶ τὸ γῆρας, ἑσπέραν
ἤ, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, δυσμὰς βίου. Ἐνίοις δ'
τιν ὄνομα κείμενον [p] τῶν ἀνάλογον, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον
λεχθήσεται· οἷον, τὸ τὸν καρπὸν μὲν ἀφιέναι,

lg. ἐρύσαι. V. P. *idem*, ἀρύσαι. L. ἀρυσόν. [l] V. φιάλην.
——Διονύσου. V. G. PP. 1741. 2040. Ἐρεῖ τοίνυν τὴν φιάλην, Διονύσου· καὶ τὴν ἀσπίδα φιάλην. V. Ἄρηος. G. ἄρεος. PP. ιρεως. [n] Ἔτι——βίον. V. ἢ ὁ. L. G. PP. *iidem*, ἢ ὅ. V. L. *iidem*, γῆρας πρὸς βίον. V. PP. *iidem*, καὶ ἑσπέρα. L. G. καὶ κ. V. L. G. PP. *iidem*, πρὸς ἡμέραν. [o] pro καὶ τὸ γῆρας—— βίου, V. L. G. PP. *iidem* habent ἢ ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ τὸ σπέραν βίου, ἢ δυσμὰς βίου. [p] Vulg. τὸ ἀνάλογον. L. G. PP. ῶν ἀνάλογον. P. 2038. τῶν ἀνὰ λόγον.

e quiddam est. Ex
;ia autem dico, quan-
iliter se habeat secun-
ıd primum, ac quar-
d tertium. Dicet e-
ro secundo quartum,
·o quarto secundum.
ɜrdum adjiciunt *illud*,
ıd *relativum* est *id*, pro
'*anslatum* dicit. Dico
quale *est hoc*; simi-
e habet poculum ad
um, et clypeus ad
m: dicet igitur, et
clypeum, poculum Martis; et poculum, clypeum Bacchi. Præterea similiter se habet vespera ad diem, et senectus ad vitam: dicet igitur vesperam senectutem diei, et senectutem, vesperam vitæ; vel, sicut Empedocles, occasum vitæ. Quibusdam vero non est nomen ex analogia respondens, sed nihilominus similiter dicetur. Velut illud, semen jacere, *vocatur* serere; at flam-

σπείρειν· τὸ δὲ τὴν φλόγα ἀπὸ [q] τοῦ ἡλίου, ἀνώνυμον· ἀλλ' ὁμοίως ἔχει τοῦτο πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ τὸ σπείρειν πρὸς τὸν καρπόν. Διὸ εἴρηται,

——Σπείρων θεοκτίσταν φλόγα.

Ἔστι δὲ τῷ τρόπῳ τούτῳ τῆς μεταφορᾶς χρῆσθαι καὶ ἄλλως, προσαγορεύσαντα τὸ ἀλλότριον, ἀποφῆσαι τῶν οἰκείων τι· οἷον, εἰ τὴν ἀσπίδα εἴποι φιάλην μὴ [r] Ἄρεως, ἀλλ' ἄοινον. Πεποιημένον δέ ἐστιν, ὃ [s] ὅλως μὴ καλούμενον ὑπό τινων αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής· δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· οἷον, τὰ κέρατα [t] Ἐρνύτας, καὶ τὸν ἱερέα Ἀρητῆρα. Ἐπεκτεταμένον δέ ἐστιν, ἢ ἀφῃρημένον, τὸ μὲν, ἐὰν φωνήεντι μακροτέρῳ κεχρημένον [u] ᾖ τοῦ οἰκείου, ἢ [x] συλλαβῇ ἐμβεβλημένῃ, τὸ δὲ, ἂν [y] ἀφῃρημένον τι ᾖ αὐτοῦ· ἐπεκτεταμένον μὲν, οἷον, τὸ [z] πόλεως, πόληος, καὶ

[q] V. L. τῆς ἡλίου. [r] G. ἄρεος. [s] V. ὅλου. [t] V. L. G. PP. *omnes*, Ἐρνύγας. [u] Vulg. ἢ τῷ οἰκείῳ. V. L. P. 1741. ἥ. G. P. 2040. ᾖ. V. L. G. PP. *ambo*, τοῦ οἰκείου. [x] L. συλλαβὴ ἐμβεβλημένη. [y] P. 1741. ἀφήρη μέν. Deinde, vulg. ᾖ τι. V. τι. L. G. PP. 1741. 2040. ὄντι· sed post ὄντι, P. 2040. habet ᾖ. Mox, post αὐτοῦ, vocc. in vulg. ἢ ἐμβεβλημένου V. L. G. PP, *iidem* omittunt. [z] L. πόλεος.

mam a sole, *est* sine nomine: verum similiter se habet hoc ad solem, ac serere ad semen. Quamobrem dictum est,

—*Serens flammam a-Deo-conditam.*

Licet autem et aliter uti hoc translationis modo; cum alienum *nomen* tribuerit, abdicere aliquid eorum quæ propria sunt: veluti, si clypeum dicat poculum non Martis, sed sine vino. Factum autem est *nomen* quod, cum a nemine omnino usurpatum sit, ipse ponit poeta. Videntur enim talia esse nonnulla: velut, κέρατα, *i.e. cornua, appellat* Ἐρνύτας, et ἱερέα, *i. e. sacerdotem*, Ἀρητῆρα. Extensum autem est, vel diminutum, illud quidem, si vocalem longiorem habeat, quam quæ sui erat propria, vel syllabam insertam; hoc vero, si ablatum quicquam ab ipso sit. Extensum quidem; velut il-

τὸ [a] Πηλείδου, Πηληϊάδεω· ἀφῃρημένον δὲ, οἷον, τὸ κρῖ, καὶ τὸ δῶ, καὶ,

—Μία γίνεται [b] ἀμφοτέρων ὄψ.

Ἐξηλλαγμένον δέ ἐστιν, ὅταν τοῦ ὀνομαζομένου, τὸ μὲν καταλείπῃ, τὸ δὲ ποιῇ· οἷον τὸ,

Δεξιτερὸν κατὰ μαζόν.—

ἀντὶ τοῦ δεξιόν.

λϛʹ. [c] Ἔτι τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἄῤῥενα, τὰ δὲ [d] θήλεα, τὰ δὲ μεταξύ· ἄῤῥενα μὲν, ὅσα τελευτᾷ εἰς τὸ ν καὶ ρ, καὶ ὅσα ἐκ [e] τούτων ἀφώνων σύγκειται· ταῦτα δέ ἐστι δύο, τὸ [f] ψ καὶ ξ· θήλεα δὲ, ὅσα ἐκ τῶν φωνηέντων, εἴς τε τὰ ἀεὶ μακρά· οἷον, εἰς [g] η καὶ ω· καὶ τῶν ἐπεκτεινομένων εἰς α. Ὥστε ἴσα συμβαίνει [h] πλήθει εἰς ὅσα τὰ

[a] V. G. PP. *iidem*, Πηλέος. L. Πηλειδέος. P. 2038. Πηλείδου. [b] Post ἀμφοτέρων est in V. P. 1741. οης, in L. ο̄ ῡ ς, in G. P. 2038. lacuna, quam sequitur ἐξηλλ. [c] V. αὐτῶν δὲ ὀνομ. L. τῶν δὲ τῶν ὀνομ. G. αὐτῶν δὲ τῶν ὀνομ. [d] V. θήλαια semper. [e] In V. L. G. PP. 1741. 2040. deest ἀφώνων. Pro τούτων L. G. PP. *iidem*, τούτου. P. 2038. τοῦ τῶν. [f] V. τ καὶ ξ. [g] G. η̃ καὶ ω̃ μέγα. [h] L. πλήθη.

lud, πόλεως, πόληος, et illud, Πηλείδου, Πηληϊάδεω. Subtractum vero; veluti illud, κρῖ, *pro* κριθὴ, *hordeum*, et illud, δῶ, *pro* δῶμα, *domus*, et

—*Ambarum fit eadem* ὄψ, pro ὄψις, facies.

Immutatum autem est, quando vocabuli unam quidem partem relinquat, alteram vero faciat: velut illud, Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, pro δεξιόν.

XXXVI. Præterea ex nominibus alia masculina *sunt*, alia fœminina, alia neutrius generis. Masculina quidem, quæcunque desinunt in ν et ρ, et σ, et eas literas quæcunque ex σ, et muta constant; eæ vero sunt duæ, ψ et ξ. Fœminina vero, quæcunque in eas ex vocalibus *desinunt*, quæ semper longæ sunt; velut in η, et ω: et quæ producuntur in α. Ex quibus evenit, ut pares numero sint *literæ* in

ἄῤῥενα καὶ τὰ θήλεα· τὸ γὰρ [i] ψ καὶ τὸ ξ [k] ταὐτά ἐστιν. Εἰς δὲ ἄφωνον οὐδὲν ὄνομα τελευτᾷ, οὐδὲ εἰς φωνῆεν βραχύ· εἰς δὲ τὸ ι τρία [l] μόνα, μέλι, [m] κόμμι, πέπερι· εἰς δὲ τὸ υ, πέντε· [n] τὸ πῶϋ, τὸ νάπυ, τὸ γόνυ, τὸ δόρυ, τὸ ἄστυ. Τὰ δὲ μεταξὺ εἰς ταῦτα, καὶ ν καὶ σ.

λζ΄. Λέξεως δὲ ἀρετὴ, σαφῆ καὶ μὴ ταπεινὴν εἶναι. Σαφεστάτη μὲν οὖν ἐστιν ἡ ἐκ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀλλὰ ταπεινή· παράδειγμα δὲ ἡ Κλεοφῶντος ποίησις, καὶ ἡ Σθενέλου· σεμνὴ δὲ καὶ ἐξαλλάττουσα τὸ ἰδιωτικὸν, ἡ τοῖς ξενικοῖς κεχρημένη. Ξενικὸν δὲ λέγω, γλῶτταν, καὶ μεταφορὰν, καὶ ἐπέκτασιν, καὶ πᾶν τὸ παρὰ τὸ κύριον. Ἀλλ' ἄν τις [o] ἅμα ἅπαντα τὰ τοιαῦτα [p] ποιήσῃ, ἢ αἴνιγμα ἔσται, ἢ βαρβαρισμός· [q] ἂν μὲν οὖν ἐκ μεταφορῶν, αἴνιγμα· ἐὰν δὲ ἐκ γλωττῶν, βαρβαρισ-

[i] V. τ. [k] Vulg. αὐτά ἐστιν. V. L. P. 2038. ταυτά ἐ. [l] V. L. G. μόνον. [m] L. κόμι. [n] τὸ πῶϋ——ἄστυ in V. L. G. PP. *omnibus* desunt. [o] V. L. pro ἅμα habent ἄν, et omittunt τά. G. P. 2040. omittunt ἅμα et τά. P. 1741. omittit τά. [p] L. ποιῆσαι. [q] ἂν μὲν——βαρβαρισμὸς in V. desunt.

quas desinunt masculina et fœminina: nam ψ et ξ, *quoad terminationem*, eædem sunt. In mutam autem nullum nomen desinit, neque in vocalem brevem. At in ι, tria sola; μέλι, κόμμι, πέπερι: et in υ, quinque: πῶϋ, νάπυ, γόνυ, δόρυ, ἄστυ. Neutra autem in has *vocales desinunt*, et *in consonantes* ν et σ.

XXXVII. Elocutionis autem virtus *est*, ut sit perspicua, nec humilis *tamen*. Ac quæ ex propriis nominibus *constat* perspicua maxime est, verum humilis: exemplo *est* Cleophontis poesis, et Stheneli: grandis autem *est*, et vulgare *genus* exsuperans, quæ *vocibus* peregrinis utitur. Peregrinum autem voco, glossam, et translationem, et extensionem, et omne præter proprium. Verum si quis omnia hujusmodi simul ponat, aut ænigma erit, aut barbarismus: siquidem ex translationibus *constet*, ænigma; sin ex glossis, barbarismus.

[r] Αἰνίγματος γὰρ ἰδέα αὕτη ἐστὶ, τὸ, [s] λέγοντα τὰ ρχοντα, ἀδύνατα συνάψαι. Κατὰ μὲν οὖν τὴν τῶν άτων σύνθεσιν, οὐχ οἷόν τε τοῦτο ποιῆσαι· κατὰ δὲ τὴν ιφορὰν, ἐνδέχεται· οἷον,

Ἄνδρ᾽ [t] εἶδον [u] πυρὶ χαλκὸν ἐπ᾽ ἀνέρι κολλήσαντα·

τὰ [x] τοιαῦτα. Ἐκ δὲ τῶν γλωττῶν ὁ βαρβαρισμός· ἀνακέκραταί πως τούτοις. Τὸ μὲν [y] οὖν [z] μὴ ἰδιω-ποιήσει, μηδὲ ταπεινὸν, [a] ἡ γλῶττα, καὶ ἡ μετα-, καὶ ὁ κόσμος, καὶ τἄλλα τὰ εἰρημένα εἴδη· τὸ [b] δὲ ιν, τὴν σαφήνειαν. Οὐκ ἐλάχιστον δὲ μέρος [c] συμ-λονται εἰς τὸ σαφὲς τῆς λέξεως, καὶ μὴ ἰδιωτικὸν, πεκτάσεις, καὶ ἀποκοπαὶ, καὶ ἐξαλλαγαὶ τῶν ὀνο-

[r] V. L. G. Αἰνίγματός τε γάρ. [s] V. pro λέγοντα habet λέγοι τά. ιittit τά. G. omittit αὕτη ἐστί. [t] G. ἴδον. [u] V. PP. 1741. . πυρίχαλκον. [x] V. τοιαῦτα ἐκ τῶν γλωττῶν. Βαρβαρισμὸς δεῖ κρίσθαι πως τούτοις. L. τοιαῦτα. Ἐκ τ. γ. β. δεῖ ἀνακεκρίσθαι G. τοιαῦτα ἐκ τ. γ. Post γλωττῶν est lacuna, sequitur βαρβ. α κεκρίσθαι π. τ. In P. 1741. pro δι᾽ ὃ ἀνακέκραταί πως, legi-ῖ ἄρα κεκρίσθαι πως. Et sic P. 2040. in textu: in marg. vero datur. [y] V. L. G. PP. 1741. 2040. γάρ. [z] Vulg. ἐπὶ ἰδ. *dem*, μὴ ἰδ. P. 2038. μὴ ἐπὶ ἰδ. [a] V. L. G. PP. 1741. 2040. γλ. [b] V. L. omittunt δέ. [c] V. L. συμβάλλεται.

gmatis enim natura hæc ossibilia dicentem, im-bilia commiscere. At-hoc in compositione m ex nominibus *pro-*facere non possumus; n per translationem, li-velut,

um vidi igne æs super vi-um glutinantem:

nilia. Ex glossis vero rbarismus; quamobrem uodammodo admisce-tur. Illud igitur quod non vulgare est, nec humile, efficiet, et glossa, et translatio, et ornatus, reliquæque formæ, quas dixi; perspicuitatem vero, *vocabulum proprium*. Ut autem elocutio perspicua sit, nec vulgaris, haud minimam partem conferunt extensiones nominum, et abscissiones, atque immutationes *a consuetudine sua*. Nam quia alio modo se habet ac pro-

μάτων· διὰ μὲν γὰρ τὸ ἄλλως ἔχειν ἢ ὡς τὸ κύριον, παρὰ τὸ εἴωθος [d] γιγνόμενον, τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ποιήσει· διὰ δὲ τὸ κοινωνεῖν τοῦ εἰωθότος, τὸ σαφὲς ἔσται. Ὥστε οὐκ ὀρθῶς ψέγουσιν οἱ [e] ἐπιτιμῶντες τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς διαλέκτου, καὶ διακωμῳδοῦντες τὸν ποιητήν· οἷον, Εὐκλείδης ὁ ἀρχαῖος· ὡς ῥᾴδιον ποιεῖν, εἴ τις δώσει ἐκτείνειν ἐφ' ὁπόσον βούλεται· ἰαμβοποιήσας ἐν αὐτῇ τῇ λέξει· [f] οἷον,

Ἠτίχαριν εἶδον [g] Μαραθῶνάδε [h] βαδίζοντα.

[i] Καὶ,

Οὐκ ἂν γεινάμενος τὸν ἐκείνου ἐλλέβορον.

Τὸ μὲν οὖν φαίνεσθαί πως χρώμενον τούτῳ τῷ τρόπῳ, γελοῖον· τὸ δὲ μέτρον, κοινὸν ἁπάντων ἐστὶ τῶν μερῶν· καὶ γὰρ μεταφοραῖς, καὶ γλώτταις, καὶ τοῖς ἄλλοις εἴδεσι

[d] L. G. P. 2040. λεγόμενον. [e] L. ἐπιτιμοῦντες. [f] Vulg. οἷον, Ἤ τι τοι χάριν. V. L. G. P. 1741. omittunt οἷον. V. ἦτε χάριν. L. ἤ τι χ. G. ηττ. sequitur lacuna et proxime verba χάριν ἴδον μεγαθ. P. 1741. ἤτει χάριν. [g] V. L. PP. 1741. 2040. Μαραθῶνα δέ. [h] G. P. 2040. καθίζοντα. [i] Vulg. καὶ, οὐκ ἄν γ' ἐρώμενος κ. τ. ἑ. V. L. G. PP. 1741. 2040. καὶ, οὐκ ἂν γεράμενος τὸν ἐκείνου ἐλλέβορον· τὸ μέν.

prium, cum præter consuetum factum sit, efficiet quod haud vulgare est; sed quia cum eo quod consuetum est commune aliquid habet, aderit perspicuitas. Quare non recte vituperant, qui talem criminantur loquendi modum, et poetam comice perstringunt: velut Euclides ille antiquus; (quasi proclive *esset* versus facere, si quis *vocabula*, quantum libeat, protrahere concedat;) in ipsa oratione *soluta* cavillo facto, *irridendæ hujus licentiæ causa*: velut,

* *Charen vidi versus Marathonem ambulantem.*

Et,

Nondum gustaveram illius helleborum.

Ac certo quidem modo deprehendi hoc genere utentem, ridiculum *est;* sed modus in omnibus æque partibus servandus est: etenim translationibus, et glossis, cæterisque formis indecore

χρώμενος ἀπρεπῶς, καὶ [k] ἐπίτηδες ἐπὶ τὰ γελοῖα, τὸ αὐτὸ ἂν ἀπεργάσαιτο. Τὸ δὲ [l] ἁρμόττον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν [m] θεωρείσθω, εντιθεμένων τῶν ὀνομάτων εἰς τὸ μέτρον· καὶ ἐπὶ τῆς [n] γλώττης, καὶ ἐπὶ τῶν μεταφορῶν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων [o] εἰδῶν [p] μετατιθεὶς ἄν τις τὰ κύρια ὀνόματα, κατίδοι ὅτι ἀληθῆ λέγομεν· οἷον, τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου, ἓν δὲ μόνον ὄνομα μεταθέντος, ἀντὶ κυρίου εἰωθότος γλῶτταν, τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' εὐτελές. Αἰσχύλος μὲν γὰρ ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἐποίησε,

> [q] Φαγέδαινα, ἥ μου σάρκας ἐσθίει ποδός.

Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ [r] ἐσθίει, τὸ [s] θοινᾶται μετέθηκε. Καὶ,

> Νῦν δέ μ' [t] ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ [u] ἄκικυς,

[x] εἴ τις λέγει τὰ κύρια μετατιθεὶς,

[k] L. ἐπίτηδες ἔπειτα. G. ἐπίτηδες· ἐπὶ τά. P. 2040. ἐπίτηδες ἐπεὶ τά. [l] V. L. ἁρμόττοντος. [m] G. θεωρείσθω· ἀντιθεμένων. [n] L. G. γλώττης δὲ καί. [o] V. εἰδίων. G. ἰδεῶν. [p] Vulg. μεταθέντες. V. L. PP. 1741. 2040. μετατιθέντος. G. μετατιθέντες. [q] L. G. Φαγάδενα. [r] V. L. ἐσθίειν. [s] P. 2038. θοίνατό με τέθεικε. [t] G. αἰών. [u] V. L. G. PP. *omnes*, ἀειδής. [x] εἴ τις—ἀειδὴς in V. desunt: et pro λέγει, G. λέγοι.

utens, et dedita opera ad risum captandum, idem effecerit. Id autem quod congruit, quantum in versibus præstat, consideretur, nominibus *propriis* metro insertis. Et in glossis, et in translationibus, et in cæteris formis, si quis nomina propria earum vice posuerit, perspiciet nos vera dicere: veluti, cum eundem iambum cum Æschylo Euripides quoque fecerit, et unum solum nomen commutaverit, vice proprii consueti posita glossa, hoc quidem apparet pulchrum, illud autem vile. Nam Æschylus quidem in Philoctete fecit;

> *Phagedæna*, i. e. cancrosum ulcus, *quæ mei carnes edit pedis.*

Alter vero pro, edit, posuit, epulatur. Et *pro illo*,

> * *Nunc autem me, qui est et paucus, et homo nihili, et sine grassante robore,**

si quis dicat propria reponens;

Νῦν δέ μ' [y] ἐὼν [z] μικρός τε καὶ ἀσθενικὸς καὶ ἀειδής·

Καὶ,

[a] Δίφρον ἀεικέλιον καταθεὶς, [b] ὀλίγην τε τράπεζαν,
[c] Δίφρον μοχθηρὸν καταθεὶς, μικράν τε τράπεζαν·

Καὶ τὸ,

[d] Ἠϊόνες βοόωσιν,——
[e] Ἠϊόνες κράζουσιν.——

Ἔτι δὲ [f] Ἀριφράδης τοὺς τραγῳδοὺς ἐκωμῴδει, ὅτι ἃ οὐδεὶς ἂν [g] εἴποι ἐν τῇ διαλέκτῳ, τούτοις χρῶνται· οἷον τὸ, δωμάτων ἄπο, ἀλλὰ μὴ, ἀπὸ δωμάτων· καὶ τὸ, σέθεν· καὶ τὸ, ἐγὼ δέ νιν· καὶ τὸ, Ἀχιλλέως πέρι, ἀλλὰ μὴ, περὶ Ἀχιλλέως, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. Διὰ γὰρ τὸ μὴ εἶναι ἐν τοῖς κυρίοις, ποιεῖ τὸ μὴ ἰδιωτικὸν ἐν τῇ λέξει ἅπαντα τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖνος δὲ τοῦτο ἠγνόει. Ἔστι [h] δὴ

[y] G. αἰών. [z] L. μ. δὲ κ. G. μ. κ. [a] G. PP. 1741. 2040. Δίφροντε ἀεικέλιον. [b] ὀλίγην——καταθεὶς in V. desunt. [c] G. Δίφροντε μικρόν. In margine vero legitur μοχθηρόν. In P. 2038. deest versus Δίφρον μ. usque ad τράπεζαν. [d] V. L. Ἴωνες. [e] V. Ἴωνες. L. ἢ ἴωνες. [f] Vulg. Ἀρειφράδης. L. Ἀρειφράδης, sic a manu secunda. G. Ἀριφράδης. [g] V. L. εἴπῃ. [h] V. δέ.

* *Nunc autem me, qui est et parvus, et deformis, et imbellicus :* *

Et *pro illo,*

Sedile inhonestum cum posuisset, paucamque mensam,
Sedile abjectum cum posuisset, et exilem mensam.

Et *pro illo,*

Littora vociferantur,—
Littora clangunt, seu resonant.—

Præterea vero Ariphrades tragœdos irridebat, quod iis quæ in sermone communi proferret nemo usi sint: quale illud, domibus ab, non, a domibus; et, suimet; et, ego autem ipsummet; et, Achille de, non, de Achille; et quæcunque id genus alia. Hæc enim omnia, quia non sunt inter propria, faciunt id quod non vulgare est in elocutione. Hoc autem ille ignorabat. Est au-

μέγα μὲν τὸ ἑκάστῳ τῶν εἰρημένων πρεπόντως χρῆσθαι, καὶ διπλοῖς ὀνόμασι καὶ γλώτταις· [i] τὸ δὲ μέγιστον, τὸ μεταφορικὸν εἶναι· μόνον γὰρ τοῦτο, οὔτε παρ' ἄλλου ἐστὶ λαβεῖν, εὐφυΐας τε σημεῖόν ἐστι· τὸ γὰρ εὖ [k] μεταφέρειν, τὸ τὸ ὅμοιον θεωρεῖν ἐστι. Τῶν δὲ ὀνομάτων τὰ μὲν διπλᾶ μάλιστα ἁρμόττει τοῖς διθυράμβοις, αἱ δὲ γλῶτται τοῖς ἡρωϊκοῖς, αἱ δὲ μεταφοραὶ τοῖς [l] ἰαμβείοις. Καὶ ἐν μὲν τοῖς ἡρωϊκοῖς, ἅπαντα χρήσιμα τὰ εἰρημένα· ἐν δὲ τοῖς ἰαμβείοις, διὰ τὸ ὅτι μάλιστα λέξιν μιμεῖσθαι, ταῦτα ἁρμόττει τῶν ὀνομάτων, [m] ὅσοις καὶ ἐν λόγοις τις [n] χρήσαιτο. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, τὸ κύριον, καὶ μεταφορὰ, καὶ κόσμος.

λη΄. Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας καὶ τῆς ἐν τῷ πράττειν μιμήσεως ἔστω ἡμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα. Περὶ δὲ τῆς διηγηματικῆς καὶ [o] ἐν μέτρῳ μιμητικῆς, ὅτι δεῖ τοὺς μύ-

[i] V. L. G. PP. 1741. 2040. πολὺ δὲ μ. [k] V. L. μεταφέρει. Deinde τὸ ὅμ. V. G. PP. *omnes*, τὸ τὸ ὅμ. [l] P. 2038. ἰάμβοις. [m] V. G. ὅσοις καὶ ἐν ὅσοις λόγοις τις. L. ὅσοις καὶ ἐν ὅσοις λόγοις τι. [n] Vulg. χρήσεται. L. G. PP. 1741. 2040. χρήσαιτο. [o] V. ἐμμέτρῳ.

tem magnum quidem unoquoque eorum quæ dixi congruenter uti, et duplicibus nominibus et glossis: maximum vero, ad translationes esse promptum: solum enim hoc neque ab alio licet sumere, et boni ingenii signum est: scite enim transferre, est simile discernere. Ex nominibus autem duplicia quidem potissimum conveniunt dithyrambis; glossæ autem heroicis; at translationes iambicis. Et in heroicis quidem, omnia quæ dicta sunt usui esse possunt: in iambicis autem, quia sermonem quam maxime imitantur, apta sunt nomina illa, quibus etiam in orationibus aliquis utatur. Talia autem sunt proprium, et translatio, et ornatus.

XXXVIII. Ac de tragœdia quidem, deque ea quæ in agendo sita est imitatione, suffecerint nobis illa quæ dicta sunt. De illa autem quæ per narrationem et metro *solo* imitatur, quod fabulas oportet eodem quo in

θους καθάπερ ἐν ταῖς τραγῳδίαις συνιστάναι δραματικοὺς, καὶ περὶ μίαν πρᾶξιν [p] ὅλην καὶ τελείαν, ἔχουσαν ἀρχὴν καὶ [q] μέσον καὶ τέλος, ἵν', ὥσπερ ζῶον [r] ἓν ὅλον, [s] ποιῇ τὴν οἰκείαν ἡδονὴν, δῆλον, καὶ [t] μὴ ὁμοίας ἱστορίαις τὰς συνθέσεις εἶναι, ἐν αἷς ἀνάγκη οὐχὶ μιᾶς πράξεως ποιεῖσθαι δήλωσιν, ἀλλ' ἑνὸς χρόνου, ὅσα ἐν τούτῳ συνέβη περὶ ἕνα ἢ πλείους, ὧν ἕκαστον, ὡς ἔτυχεν, ἔχει πρὸς ἄλληλα. Ὥσπερ γὰρ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους, [u] ἥτ' ἐν Σαλαμῖνι ἐγένετο [x] ναυμαχία, καὶ ἡ ἐν Σικελίᾳ Καρχηδονίων μάχη, οὐδὲν πρὸς τὸ αὐτὸ [y] συντείνουσαι τέλος· οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐφεξῆς χρόνοις ἐνίοτε γίνεται θάτερον μετὰ [z] θατέρου, ἐξ ὧν [a] ἓν οὐδὲν γίνεται τέλος. Σχεδὸν δὲ οἱ πολλοὶ τῶν ποιητῶν τοῦτο δρῶσι. Διὸ, ὥσπερ εἴπομεν ἤδη, καὶ ταύτῃ θεσπέσιος ἂν φανείη Ὅμηρος παρὰ

[p] G. ὅλην τελείαν. [q] L. μέσην. PP. 1741. 2040. μέσα. [r] V. L. ἔνολον. [s] V. ποιεῖ. [t] Vulg. μὴ ὁμοίας ἱστορίας τὰς συνήθεις. V. μηδεμίας ἱστορίας τὰ συνήθει. [u] V. εἴτ'. L. εἶτ'. [x] V. ναύμαχος. [y] G. P. 2040. τείνουσαι. [z] P. 2038. θάτερον. [a] V. ἄν.

tragœdiis modo constituere dramaticas, et circa unam actionem, integram, et perfectam, principium habentem, et medium, et finem; quo, sicut animal unum et integrum, propriam excitet voluptatem, manifestum *est;* et *quod oportet* compositiones fabularum non similes esse historiis, in quibus necesse *est* demonstrationem facere non actionis unius, sed unius temporis, quæcunque in eo circa unum pluresve evenere; quorum singula, ut contigit, ad invicem se habent. Quemadmodum enim per eadem tempora, et in Salamine commissa fuit navalis pugna, et in Sicilia Carthaginiensium pugna, nihil ad eundem tendentes finem; sic etiam in temporibus *quæ* deinceps *se excipiunt,* alterum aliquando fit post alterum, ex quibus unus nullus efficitur finis. Hoc autem fere facit poetarum vulgus. Quamobrem, ut diximus, etiam hac *parte* præ cæteris divinus appa-

τοὺς ἄλλους, [b] τῷ μηδὲ τὸν πόλεμον, καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον· λίαν γὰρ [c] ἂν μέγας, καὶ οὐκ εὐσύνοπτος ἔμελλεν ἔσεσθαι· ἢ τῷ μεγέθει μετριάζοντα καταπεπλεγμένον τῇ ποικιλίᾳ. Νῦν δ' ἓν μέρος ἀπολαβὼν, ἐπεισοδίοις κέχρηται αὐτῶν πολλοῖς· οἷον, Νεῶν καταλόγῳ, καὶ ἄλλοις ἐπεισοδίοις, [d] οἷς διαλαμβάνει τὴν ποίησιν. Οἱ δ' ἄλλοι περὶ ἕνα ποιοῦσι, καὶ περὶ ἕνα χρόνον, καὶ μίαν πρᾶξιν πολυμερῆ· οἷον, ὁ τὰ [e] Κύπρια ποιήσας, καὶ τὴν [f] μικρὰν Ἰλιάδα. Τοιγαροῦν ἐκ μὲν Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας μία τραγῳδία ποιεῖται ἑκατέρας, ἢ δύο [g] μόναι· ἐκ δὲ Κυπρίων πολλαί· καὶ [h] ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος πλέον ὀκτώ· οἷον, Ὅπλων κρίσις, Φιλοκτήτης, Νεοπτόλεμος, Εὐρύπυλος, Πτωχεία, [i] Λάκαιναι, Ἰλίου [k] Πέρσις, καὶ Ἀπόπλους, καὶ Σίνων, καὶ [l] Τρῳάδες.

[b] V. L. τὸ μηδέ. G. τὸ μὴ δέ. [c] L. αὖ μέγα. [d] V. L. G. PP. 2038. 2040. δίς. [e] Vulg. Κυπριακά. V. Κυπρικά. [f] V. μικρήν. [g] V. L. μόνας. [h] V. L. G. omittunt ἐκ. [i] P. 2038. Λάκαινα. [k] P. 2038. πέρσις superscripto πόρθησις. [l] V. Πρωϊάδι. L. Τρωΐδες. P. 2038. τρωϊάδες.

rere Homerus debet; quod bellum, quamvis principium haberet ac finem, ne aggressus est quidem totum canere; nimio enim magnum, nec uno intuitu conspicuum futurum erat; vel, si intra magnitudinem mediocrem restringeretur, perplexum varietate. Nunc autem unam partem *pro argumento a cæteris* desumens, multis ipsarum *partium* usus est ut episodiis: velut, Navium catalogo, et aliis episodiis, quibus interpolat poesin. Alii vero circa unum *virum* poemata faciunt, et circa unum tempus, et actionem unam ex multis partibus constantem: velut, qui Cypria confecit, et Iliadem parvam. Idcirco ex Iliade quidem et Odyssea una tragœdia componi potest alterutra, vel ad summum, duæ: ex Cypriis autem multæ; et ex parva Iliade plures quam octo: velut, Armorum judicium, Philoctetes, Neoptolemus, Eurypylus, Mendicatio, Lacænæ, Ilii

λθ΄. Ἔτι δὲ τὰ εἴδη [m] ταὐτὰ δεῖ ἔχειν τὴν ἐποποιΐαν τῇ τραγῳδίᾳ· ἢ γὰρ ἁπλῆν, ἢ πεπλεγμένην, ἢ ἠθικὴν, ἢ παθητικὴν [n] δεῖ εἶναι· καὶ τὰ μέρη, ἔξω μελοποιΐας καὶ ὄψεως, [o] ταὐτά· καὶ γὰρ περιπετειῶν δεῖ καὶ ἀναγνωρίσεων καὶ παθημάτων· ἔτι τὰς διανοίας καὶ τὴν λέξιν ἔχειν καλῶς· οἷς ἅπασιν Ὅμηρος κέχρηται, καὶ πρῶτος καὶ [p] ἱκανῶς. Καὶ γὰρ καὶ τῶν [q] ποιημάτων ἑκάτερον συνέστηκεν· ἡ μὲν Ἰλιὰς, ἁπλοῦν καὶ παθητικόν· ἡ δὲ Ὀδύσσεια, πεπλεγμένον· ἀναγνώρισις γὰρ [r] δι' ὅλου· καὶ ἠθική. Πρὸς [s] δὲ τούτοις λέξει καὶ διανοίᾳ [t] πάντας [u] ὑπερβέβληκε.

μ΄. Διαφέρει δὲ [x] κατά τε [y] τῆς συστάσεως τὸ μῆκος ἡ ἐποποιΐα, καὶ τὸ μέτρον. Τοῦ μὲν οὖν μήκους ὅρος ἱκανὸς [z] ὁ εἰρημένος. Δύνασθαι γὰρ δεῖ συνορᾶσθαι

[m] ταὐτὰ δεῖ in V. desunt. L. δὴ pro δεῖ. [n] δεῖ εἶναι in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. [o] P. 2040. ταῦτα. [p] V. L. ἱκανός. [q] V. πονυμάτων. L. πονημάτων. [r] Vulg. διόλου. V. δι' ὅλου. [s] V. G. γάρ. [t] V. L. πάντα. [u] G. ὑπερβλέβηκε. [x] Vulg. καὶ κατά. L. κατά. [y] Vulg. συστάσεως. V. L. τῆς συστάσεως. [z] Vulg. εἰρημένος. V. L. G. ὁ εἰρημένος.

Excidium, et Reditus Classis, et Sinon, et Troades.

XXXIX. Præterea species epopœiam habere oportet easdem quas tragœdia: aut enim simplicem, aut implexam, aut moralem, aut patheticam oportet esse: et partes, exceptis melopœia et spectaculi apparatu, easdem: etenim peripetiis *ei* opus est, et agnitionibus, et rebus iis quæ affectus excitant; præterea sententias et elocutionem recte se habere *oportet;* quibus omnibus Homerus usus est, et primus et perfecte satis. Utrumque enim *ejus* poema constitutum est; Ilias quidem, *ut* simplex et patheticum; Odyssea vero, implexum, (agnitio enim per totum *est,*) et morale. Adhæc autem quoad elocutionem et sententiam omnes superavit.

XL. Differt autem *a tragœdia* epopœia, et compositionis longitudine, et metro. Ac longitudinis quidem terminus sufficiens is

τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος. Εἴη δ' ἂν τοῦτο, εἰ τῶν μὲν ἀρχαίων ἐλάττους αἱ συστάσεις εἶεν, [a] πρός τε τὸ [b] πλῆθος τῶν τραγῳδιῶν τῶν εἰς μίαν ἀκρόασιν τιθεμένων παρήκοιεν. Ἔχει δὲ πρὸς τὸ [c] ἐπεκτείνεσθαι τὸ μέγεθος πολύ τι ἡ ἐποποιΐα ἴδιον, διὰ τὸ ἐν μὲν τῇ τραγῳδίᾳ μὴ ἐνδέχεσθαι ἅμα πραττόμενα [d] πολλὰ μέρη μιμεῖσθαι· ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τῶν ὑποκριτῶν μέρος μόνον. Ἐν δὲ τῇ ἐποποιΐᾳ, διὰ τὸ διήγησιν εἶναι, ἐστὶ πολλὰ μέρη ἅμα ποιεῖν περαινόμενα, ὑφ' ὧν οἰκείων ὄντων αὔξεται ὁ τοῦ ποιήματος ὄγκος. Ὥστε τοῦτ' ἔχει τὸ ἀγαθὸν εἰς μεγαλοπρέπειαν, καὶ τὸ μεταβάλλειν τὸν ἀκούοντα, καὶ ἐπεισοδιοῦν ἀνομοίοις ἐπεισοδίοις. Τὸ γὰρ ὅμοιον ταχὺ πληροῦν ἐκπίπτειν ποιεῖ τὰς τραγῳδίας.

μα'. Τὸ δὲ μέτρον τὸ ἡρωϊκὸν ἀπὸ τῆς πείρας [e] ἥρμο-

[a] πρός τι. V. L. πρόσθεν. P. 2040. πρὸς δέ. [b] G. πλῆθος τραγῳδιῶν τῶν εἰρημένων εἰς μίαν. [c] V. ἐπεκτείρεσθαι. [d] Vulg. πολλὰ μιμεῖσθαι. V. L. G. P. 2040. πολλὰ μέρη μιμ. [e] Vulg. ἥρμοσεν. V. L. ἥρμοκεν.

est quem dixi: oportet enim, *uno intuitu*, conspici posse principium et finem. Atque hoc quidem fiet, si compositiones minores quam illæ antiquorum fiant, æquales autem sint numero tragœdiarum ad unam auditionem propositarum. Habet autem ad extendendam magnitudinem epopœia magnum quid de proprio; quoniam in tragœdia quidem non multas quæ simul gerantur imitari licet partes, sed eam duntaxat quæ in scena et per histriones *geritur*. At in epopœia, quia narratio *illa* est, multas partes simul gestas fingere licet: ex quibus congruis existentibus augetur poematis moles. Quare hoc habet commodum ad magnificentiam, et illud, quod auditorem varie disponit, et episodia intertexit dissimilia: quod enim simile est cito satians facit tragœdias explodi.

XLI. Metrum autem heroicum ab experientia pro-

κεν· εἰ γάρ τις ἐν ἄλλῳ τινὶ μέτρῳ [f] διηγηματικὴν μίμησιν ποιοῖτο, ἢ ἐν πολλοῖς, ἀπρεπὲς ἂν φαίνοιτο. Τὸ γὰρ ἡρωϊκὸν στασιμώτατον καὶ ὀγκωδέστατον τῶν μέτρων ἐστὶ (διὸ καὶ γλώττας καὶ μεταφορὰς δέχεται μάλιστα· περιττὴ γὰρ καὶ ἡ διηγηματικὴ [g] μίμησις τῶν ἄλλων)· τὸ δὲ [h] ἰαμβικὸν καὶ τετράμετρον, [i] κινητικά· τὸ μὲν ὀρχηστικὸν, τὸ δὲ πρακτικόν. Ἔτι δὲ ἀτοπώτερον εἰ [k] μιγνύοι τις αὐτὰ, ὥσπερ Χαιρήμων. Διὸ οὐδεὶς μακρὰν σύστασιν ἐν ἄλλῳ πεποίηκεν, ἢ τῷ ἡρώῳ· ἀλλ', ὥσπερ εἴπομεν, αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει τὸ ἁρμόττον [l] αὐτῇ διαιρεῖσθαι.

μβʹ. [m] Ὅμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν οὐκ ἀγνοεῖ [n] ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λέγειν· οὐ γάρ ἐστι κατὰ ταῦτα μιμητής. Οἱ μὲν οὖν

[f] V. P. 1741. διηγητικήν. [g] V. L. PP. 1741. 2038. κίνησις. [h] G. ἰαμβεῖον. [i] G. P. 2040. κινητικαί. [k] V. μὴ γνύοι. L. μιγνύῃ. [l] Vulg. αὐτό. V. L. G. P. 2040. αὐτῇ. [m] Ὅμηρος——ἐπαινεῖσθαι in G. desunt. [n] P. 2038. ὅτι δεῖ.

batum est *epopœiæ* convenire: nam si quis imitationem, quæ per narrationem fit, in alio aliquo metro faceret, vel in pluribus, indecorum appareret. Quippe heroicum, et stabilissimum inter metra, et magnificentissimum est: (ideo et glossas et translationes maxime admittit; nam et imitatio, quæ per narrationem fit, *ornatu* abundat præ cæteris:) iambicum vero et tetrametrum mobilia *sunt metra:* hoc quidem saltationi, illud autem actioni aptum. Quinetiam *id* multo absurdius *est*, si quis *metra* plura commisceat, ut Chæremo. Itaque prolixiorem compositionem nemo in alio *unquam metro* fecit quam heroo: sed, ut diximus, natura ipsa poematis docet *metrum* ipsi congruens assignare.

XLII. Homerus autem cum in aliis multis dignus *est* laudari, tum maxime quod solus inter poetas non ignorat quid ipsum facere oportet. Ipsum enim poetam *quam* paucissima dicere oportet; siquidem secundum hæc non est imitator. Igitur alii *poetæ*, ipsi

ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν [o] δι' ὅλου ἀγωνίζονται, μιμοῦνται δὲ ὀλίγα καὶ ὀλιγάκις· ὁ δὲ, ὀλίγα φροιμιασάμενος, εὐθὺς εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἦθος, καὶ [p] οὐδὲν ἄηθες, ἀλλ' [q] ἔχον ἦθος.

μγ'. Δεῖ μὲν οὖν ἐν ταῖς τραγῳδίαις ποιεῖν τὸ θαυμαστόν· μᾶλλον δ' ἐνδέχεται ἐν τῇ ἐποποιίᾳ τὸ [r] ἄλογον, δι' ὃ συμβαίνει μάλιστα τὸ θαυμαστὸν, διὰ τὸ μὴ ὁρᾷν εἰς τὸν πράττοντα. [s] Ἐπεὶ τὰ περὶ τὴν Ἕκτορος δίωξιν ἐπὶ σκηνῆς ὄντα, γελοῖα ἂν [t] φανείη, οἱ μὲν ἑστῶτες καὶ οὐ διώκοντες, ὁ δὲ ἀνανεύων· ἐν δὲ τοῖς ἔπεσι [u] λανθάνει. Τὸ δὲ θαυμαστὸν, ἡδύ· σημεῖον δέ· πάντες γὰρ [x] προστιθέντες ἀπαγγέλλουσιν, ὡς χαριζόμενοι.

μδ'. Δεδίδαχε δὲ μάλιστα Ὅμηρος καὶ τοὺς ἄλλους [y] ψευδῆ λέγειν ὡς δεῖ. Ἔστι δὲ τοῦτο παραλογισμός·

[o] V. διόλου. [p] V. οὐδένα ἤθει. L. P. 1741. οὐδένα ἤθη. P. 2040. οὐδὲν ἀήθη. [q] Vulg. ἔχοντα ἦθος. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἔχοντα ἤθη. [r] G. ἀνάλογον. [s] Vulg. Ἔπειτα. G. P. 2040. Ἔπει. [t] V. L. φανοίη. [u] V. λανθάνειν. L. λαμβάνειν. [x] G. P. 2038. προτιθέντες. [y] V. L. ψευδεῖ.

quidem per totum *poema* laborant, pauca vero imitantur, et raro: ille autem *contra*, cum paucula præfatus sit, extemplo inducit virum aut mulierem, aut aliud quid moribus præditum, neque omnino quicquam morum expers, sed habens mores.

XLIII. Ac in tragœdiis quidem id quod admirabile est effingere oportet: sed in epopœia magis licet id quod præter rationem est, per quod maxime contigit *ipsum* admirabile, quia non intuemur agentem. Quandoquidem illa circa Hectoris insectationem, si in scena fierent, ridicula viderentur; hi quidem stantes, et non insequentes, ille autem abnuens; sed in *Homeri* versibus latent. Admirabile autem *omne* jucundum *est*. Indicium vero *est*, quod omnes adjicientes *aliquid rem gestam* narrant, quasi gratum *quid auditori* facientes.

XLIV. Maxime autem etiam alios docuit Homerus mendacia quo modo oportet dicere. Est autem hoc pa-

οἴονται γὰρ ἄνθρωποι, ὅταν [z] τουδὶ ὄντος τοδὶ ᾖ, ἢ γινομένου γίνηται, εἰ τὸ ὕστερόν ἐστι, καὶ τὸ πρότερον εἶναι ἢ γίνεσθαι. Τοῦτο δέ ἐστι ψεῦδος. [a] Διὸ δὴ, ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος, [b] ἄλλου δὲ τούτου ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γενέσθαι ἢ [c] προσθεῖναι· διὰ γὰρ [d] τὸ εἰδέναι τοῦτο ἀληθὲς ὂν, παραλογίζεται ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πρῶτον, ὡς ὄν. Προαιρεῖσθαί [e] τε ἀδύνατα καὶ εἰκότα, μᾶλλον ἢ δυνατὰ [f] καὶ ἀπίθανα· τούς τε λόγους μὴ [g] συνίστασθαι ἐκ μερῶν ἀλόγων, ἀλλὰ μάλιστα μὲν [h] μηδὲν ἔχειν ἄλογον· εἰ δὲ μὴ, ἔξω τοῦ μυθεύματος· ὥσπερ Οἰδίπους τὸ μὴ εἰδέναι πῶς [i] ὁ Λάϊος ἀπέθανεν· ἀλλὰ μὴ ἐν τῷ δράματι,

[z] Vulg. τουδὶ ὄντος ἢ γινομένου τοδὶ γίνεται, εἰ τὸ ὕστ. V. τοῦ διόντος τὸ δι' ἣν γινομένου γίνηται. ἢ τὸ ὕστ. L. τουδὶ ὄντος τοδὲ ἢ γ. τοδὶ γίνηται, ἢ τὸ ὕστ. G. P. 2040. τ. ὄ. τοδὶ ᾖ· ἢ γ. γίνηται· εἰ τὸ ὕστ. Pro γίνεται etiam P. 2038. γίνηται. [a] Vulg. Δι' ὅ. V. Διό. [b] PP. 1741. 2040. ἀλλ' οὐ. [c] V. προσθῆναι. [d] V. τὸ τοῦτο εἰδέναι. L. G. τοῦτο εἰδ. Deinde τοῦτο in V. L. G. deest. Deinde ἀληθὲς ὂν, παραλογ. ἡμ. ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πρ. V. ἀληθὲς ὢν παραλλογίζεται ἡμῶν ἡ ψυχή· καὶ τὸ πρ. Deinde post πρῶτον, ὡς ὂν, in V. L. G. P. 2040. leguntur voces, παράδειγμα δὲ τοῦτο ἐκ τῶν νίπτρων. [e] V. τε δ' ἀδύν. PP. 1741. 2040. τε δεῖ ἀδύν. Deinde καὶ V. L. PP. *iidem* omittunt. [f] Hoc etiam καὶ V. L. G. PP. *iidem* omittunt. [g] V. L. ἐπίστασθαι. L. συνίστασθαι in marg. [h] L. tantum ἔχει. P. 2038. μὴ ἔχειν. [i] V. L. G. P. 2040. Ἰόλαος. PP. 1741. 2038. ὁ Ἰόλαος.

ralogismus. Arbitrantur enim homines, cum hoc existente vel facto illud sit vel fiat, si posterius est, etiam primum esse, vel fieri. Hoc autem est deductio falsa. Quandoquidem, etsi primum falsum *sit*, tamen, posteriore existente, necessario existere vel factum esse creditur: quod enim hoc vere esse cognovimus, falso ratiocinatur animus noster etiam primum illud vere esse. Sed et illa potius quæ impossibilia, et verisimilia sunt, eligere *oportet*, quam quæ possibilia, et incredibilia: et fabularum argumenta non componere ex partibus rationi non consentaneis, sed maxime quidem nihil habere rationi non consentaneum; sin minus *hoc detur*, *saltem* extra fabulam *habere*: (velut *illud*, quod Œdipus nesciat quomodo Laius diem obiisset:)

ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ οἱ τὰ Πύθια ἀπαγγέλλοντες, ἢ ἐν Μυσοῖς ὁ ἄφωνος ἐκ [k]Τεγέας εἰς τὴν Μυσίαν ἥκων. [l]Ὥστε τὸ λέγειν ὅτι [m]ἀνῄρητο ἂν ὁ μῦθος, γελοῖον· ἐξ ἀρχῆς γὰρ οὐ δεῖ συνίστασθαι τοιούτους· ἂν δὲ θῇ, καὶ φαίνηται [n]εὐλογώτερον, [o]ἐνδέχεσθαι [p]καὶ ἄτοπον· ἐπεὶ καὶ τὰ ἐν Ὀδυσσείᾳ ἄλογα, τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν, ὡς οὐκ ἂν ἦν ἀνεκτὰ, δῆλον ἂν γένοιτο, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητὴς ποιήσει· νῦν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς ὁ ποιητὴς [q]ἀφανίζει ἡδύνων τὸ ἄτοπον.

με΄. Τῇ δὲ λέξει δεῖ διαπονεῖν ἐν τοῖς ἀργοῖς μέρεσι, καὶ μήτε ἠθικοῖς, μήτε διανοητικοῖς· ἀποκρύπτει γὰρ πάλιν ἡ λίαν λαμπρὰ λέξις [r]τὰ ἤθη, καὶ τὰς διανοίας.

μϛ΄. Περὶ δὲ προβλημάτων καὶ λύσεων, ἐκ πόσων τε

[k] G. Τεγαίας. [l] L. Ὅστε. [m] L. ἀνήρειτο. [n] L. G. εὐλογοτέρως. PP. 1741. 2040. εὐλογωτέρως. [o] L. [in margine] G. P. 2040. ἀποδέχεσθαι. [p] P. 2038. τὸ ἄτοπον. [q] Vulg. ἐμφανίζει ἡδύνων τό. V. ἀφανίζειν ἡδύναντο. PP. 1741. 2040. ἀφανίζει ἡδύνων τό. [r] V. τάδε. L. P. 1741. τὰ δέ. G. P. 2040. τά τε.

sed non in *ipso* dramate, sicut in Electra, ii qui *certamina* Pythia narrant, aut in Mysis, is qui mutus ex Tegea in Mysiam pervenit. Itaque dicere, quod, *nisi tale* ἄλογον *finxissent*, interiisset fabula, ridiculum *est:* ab initio enim non oportet constituere tales: sin constituat *quis*, et rationi consentaneum magis videatur, admittere etiam aliquid absurdi; quoniam et ea in Odyssea rationi non consentanea, de *Ulyssis in Ithacæ littus* expositione, quod ne tolerabilia quidem forent, manifestum fieret, si ea malus poeta finxerit: nunc autem per alias virtutes poeta e conspectu tollit jucundum faciendo id quod absurdum est.

XLV. Elocutionem autem elaborare maximopere oportet in partibus minus activis, et quæ neque mores, nec sententias exhibent. Obscurat enim rursus elocutio nimis splendida et mores, et sententias.

XLVI. De problematibus autem et *eorum* solutio-

καὶ ποίων [s] ἂν εἰδῶν [t] εἴη, [u] ὧδε θεωροῦσι γένοιτ' ἂν φανερόν. Ἐπεὶ γάρ ἐστι μιμητὴς ὁ ποιητὴς, [x] ὥσπερ ἂν ἢ ζωγράφος, [y] ἤ τις ἄλλος εἰκονοποιὸς, ἀνάγκη μιμεῖσθαι, τριῶν ὄντων [z] τὸν ἀριθμὸν, ἕν τι ἀεί· ἢ γὰρ οἷα ἦν ἢ ἔστιν, ἢ οἷά φασι καὶ [a] δόκει, ἢ οἷα εἶναι δεῖ. Ταῦτα δ' ἐξαγγέλλεται λέξει, ἢ [b] καὶ γλώτταις καὶ μεταφοραῖς. Καὶ πολλὰ πάθη τῆς λέξεώς ἐστι· δίδομεν γὰρ ταῦτα τοῖς ποιηταῖς. Πρὸς δὲ τούτοις οὐχ ἡ αὐτὴ ὀρθότης ἐστὶ τῆς ποιητικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς, οὐδὲ ἄλλης τέχνης καὶ ποιητικῆς. Αὐτῆς δὲ τῆς [c] ποιητικῆς διττὴ ἡ ἁμαρτία· ἡ μὲν γὰρ καθ' αὐτὴν, ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκός. [d] Εἰ μὲν γὰρ προείλετο μιμήσασθαι [e] ἀδυναμίαν, [f] αὐτῆς ἡ ἁμαρτία· [g] εἰ δὲ τὸ προελέσθαι μὴ ὀρθῶς, [h] κατὰ συμβεβη-

[s] G. P. 2040. omittunt ἄν. [t] V. L. G. P. *idem*, ἐστιν. [u] V. G. ὧδ' ἂν θεωροῦσι. L. ὧδε ἂν θεωροῦσι. [x] G. P. 2040. ὥσπερ ἂν εἰ. P. 1741. ὥσπεραν εἰ, sic. [y] L. εἴ τις ἄ. [z] V. L. τῶν ἀριθμῶν. G. τῷ ἀριθμῷ. [a] L. δοκεῖν, et deest ἤ. [b] καὶ in L. deest. [c] Vulg. πολιτικῆς——ἁμαρτία. V. πολιτικῆς διττὴ ἁμαρτία. In V. L. etiam deest ἡ ante ἁμαρτία. [d] Vulg. ἡ μέν. P. 2038. εἰ μέν. [e] Vulg. κατ' ἀδυν. G. ἀδυν. [f] Vulg. αὐτῆς ἁμαρτία. G. αὕτη ἡ ἁμαρτία. [g] Vulg. ἡ δὲ τό. P. 2038. εἰ δὲ τῷ. [h] κατὰ συμβεβηκὸς in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt.

nibus, ex quot et qualibus speciebus sint, sic considerantibus manifestum fiet. Quandoquidem enim poeta imitator est, sicut vel pictor, vel quivis alius imaginum opifex, necesse *est* eum semper imitari ex iis quæ numero tria sunt unum aliquod: aut enim qualia erant vel sunt, aut qualia vulgo dicunt et *qualia* videntur, aut qualia esse oportet. Hæc autem *omnia* enunciantur elocutione, vel etiam glossis et translationibus. Et multæ sunt elocutionis passiones: has enim poetis concedimus. Præterea vero non eadem est rectitudo politicæ *scientiæ* et poeticæ; nec alius *cujusvis* artis et poeticæ. Ipsius autem poeticæ peccatum *est* duplex; unum quidem in seipsa, alterum autem secundum accidens. Si enim præelegit imitari aliquid impossibile, ipsius peccatum *est* præelegisse: si autem non recte *imitata est*

κός· ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα· ἢ τὸ καθ' ἑκάστην τέχνην ἁμάρτημα· οἷον, τὸ κατὰ ἰατρικὴν ἢ ἄλλην τέχνην, [i] εἰ ἀδύνατα πεποίηται· [k] ταῦτ' οὖν, ὁποῖα ἂν ᾖ, οὐ καθ' ἑαυτήν. Ὥστε δεῖ τὰ ἐπιτιμήματα ἐν τοῖς προβλήμασιν, ἐκ τούτων ἐπισκοποῦντα, λύειν. Πρῶτον μὲν [l] γὰρ, ἂν τὰ πρὸς αὐτὴν τὴν τέχνην ἀδύνατα πεποίηται, ἡμάρτηται· ἀλλ' ὀρθῶς [m] ἔχει, εἰ [n] τυγχάνει τοῦ τέλους τοῦ αὐτῆς. Τὸ γὰρ τέλος εἴρηται· [o] οἷον, εἰ οὕτως ἐκπληκτικώτερον ἢ αὐτὸ, ἢ ἄλλο ποιεῖ μέρος. Παράδειγμα ἡ τοῦ Ἕκτορος δίωξις. [p] Εἰ μέντοι τὸ τέλος, ἢ μᾶλλον [q] ἢ ἧττον, ἐνεδέχετο ὑπάρχειν καὶ κατὰ τὴν περὶ τούτων τέχνην, ἡμάρτηται οὐκ ὀρθῶς· δεῖ γὰρ, εἰ ἐνδέχεται, ὅλως μηδαμῇ [r] ἡμαρτῆσθαι. Ἔτι ποτέρων ἐστὶ τὸ

[i] V. L. G. ἤ. [k] ταῦτ' οὖν in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. Deinde ὁποῖα ἂν ἤ. V. G. ὁποῖαν οὖν. L. ὁποῖα οὖν. P. 1741. ὁποίαν οὖν, sic. P. 2041. ὑποιανοῦν. [l] γὰρ, ἂν in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. At P. 1741. habet εἰ. P. 2038. γὰρ tantum; et mox, pro τέχνην ἀδ. habet τέχνην, εἰ ἀδύνατα. [m] Vulg. ἔχοι. G. ἔχει. [n] Vulg. τυγχάνοι. PP. 1741. 2040. τυγχάνει. [o] οἷον in V. L. G. PP. 1741. 2040. deest. [p] Vulg. Ἡ μέντοι. V. L. PP. *omnes*, εἰ μέντοι. [q] ἢ ante ἧττον in V. L. deest. [r] V. L. P. 2040. ἡμαρτῆσθαι.

aliquid, per accidens *est peccatum;* sed equum utrumque crus dextrum simul proferentem; aut id quod peccatur in qualibet arte: velut in medicina, aut alia *quavis* arte, si impossibilia finxit: hæc, *inquam*, qualiacunque sint, non *sunt* ipsius *peccata*. Quare criminationes, *quæ* in problematibus *objici solent*, ex his consideratione habita solvere oportet. Primum enim, si contra ipsam artem impossibilia finxit, peccavit: sed recte habet, si finem consequitur suum. Finis enim *ejus* dictus est; veluti si hoc pacto magis admirabilem vel hanc vel aliam *aliquam* facit partem. Exemplo *est* Hectoris insectatio. Veruntamen, si finem plus minusvè subsistere licuit etiam secundum horum artem, peccavit haud recte: oportet enim, si licet, omnino nusquam peccare. Deinde, utrorum est peccatum? eorum quæ in

ἁμάρτημα, τῶν κατὰ τὴν τέχνην, ἢ κατ᾽ ἄλλο συμβεβηκός; ἔλαττον γὰρ, εἰ μὴ [s] ᾔδει ὅτι ἔλαφος θήλεια κέρατα οὐκ ἔχει, ἢ [t] εἰ κακομιμήτως ἔγραψε. Πρὸς δὲ τούτοις ἐὰν ἐπιτιμᾶται, ὅτι οὐκ ἀληθῆ, ἀλλ᾽ [u] οἷα δεῖ· οἷον καὶ Σοφοκλῆς ἔφη, αὐτὸς μὲν [x] οἵους δεῖ ποιεῖν, Εὐριπίδης [y] δὲ οἷοί εἰσι. [z] Δι᾽ ὃ ταύτῃ λυτέον. Εἰ δὲ μηδετέρως, ὅτι οὕτω φασὶν, οἷον τὰ περὶ θεῶν· ἴσως γὰρ οὔτε βέλτιον [a] οὕτω λέγειν, οὔτ᾽ ἀληθῆ, ἀλλ᾽ ἔτυχεν, ὥσπερ [b] Ξενοφάνης· ἀλλ᾽ οὔ φασι τάδε. Ἴσως [c] δὲ οὐ βέλτιον μὲν, ἀλλ᾽ οὕτως εἶχεν, οἷον τὰ περὶ τῶν ὅπλων·

—Ἔγχεα δέ σφιν
Ὀρθ᾽ ἐπὶ σαυρωτῆρος.—

Οὕτω γὰρ τότε [d] ἐνόμιζον, ὥσπερ καὶ νῦν [e] Ἰλλυριοί.

[s] V. L. εἴδει. G. ἤδη. [t] V. ἠκάμιμήτως. L. G. P. 2040. εἰ ἀμιμήτως. Ita etiam emendatum in P. 1741. cum a prima manu sit εἰ καμιμήτως sic. [u] V. L. G. PP. 1741. 2040. ἴσως δεῖ. In P. vero 1741. emendatum οἵους δεῖ. [x] G. οἵους τε δεῖ. [y] V. καί. [z] Δι᾽ ὃ in V. L. G. desunt. [a] L. G. οὔτε. In P. 2038. οὕτω deest. [b] V. L. Ξενοφάνη. [c] δὲ in V. L. G. deest. [d] V. νόμιζον. [e] L. οἰλλυριοί.

arte *ipsa fiunt*, vel *eorum quæ* secundum accidens aliud? minus enim *est*, si ignoravit quod cerva fœmina cornua non habet, vel si *eam* male descripsit. Adhæc si vitio vertitur, quod non vera *finxit*, *occurrendum est*, at qualia *esse* oportet: velut etiam Sophocles dicebat; se quidem *personas*, quales *esse* oportet, fingere, Euripidem vero, quales sunt. Quamobrem *hoc* hac via solvendum *est*. Quod si neutro modo, *nec vera finxit*, *nec qualia esse oportet*, *respondendum est*, quod ita vulgo dicunt: velut ea *quæ* de diis *finguntur*. Fortasse enim nec melius *est* sic dicere, neque vera *sunt*, quæ dicuntur, (quemadmodum Xenophanes *criminatur*,) at sane hæc vulgo dicunt. Fortasse autem non melius quidem, sed sic se habuit res: velut, ea de armis:

—Hastæ vero illis
Erectæ steterunt super partem
a cuspide extremam.

Ita enim tunc ex instituto faciebant, quemadmodum

Περὶ δὲ τοῦ καλῶς ἢ μὴ καλῶς, ἢ εἴρηταί τινι, ἢ πέπρακται, οὐ μόνον σκεπτέον εἰς αὐτὸ τὸ πεπραγμένον ἢ εἰρημένον βλέποντα, [f] εἰ σπουδαῖον ἢ φαῦλον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν πράττοντα ἢ λέγοντα, πρὸς ὃν, ἢ ὅτε, ἢ ὅτῳ, ἢ [g] οὗ ἕνεκεν· οἷον, [h] ἢ μείζονος ἀγαθοῦ, ἵνα γένηται, ἢ μείζονος κακοῦ, ἵνα ἀπογένηται. Τὰ δὲ πρὸς τὴν λέξιν ὁρῶντα δεῖ διαλύειν· οἷον, γλώττῃ·

Οὐρῆας μὲν πρῶτον.—

Ἴσως γὰρ οὐ τοὺς ἡμιόνους λέγει, ἀλλὰ τοὺς φύλακας· καὶ τὸν [i] Δόλωνα,

Ὅς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς,—

οὐ τὸ σῶμα ἀσύμμετρον, ἀλλὰ [k] τὸ πρόσωπον αἰσχρόν· τὸ γὰρ εὐειδὲς οἱ Κρῆτες εὐπρόσωπον καλοῦσι. Καὶ τὸ,

Ζωρότερον δὲ [l] κέραιρε,—

[f] V. L. G. ἤ. [g] L. οὕνεκεν. [h] V. omittit ἤ. [i] Vulg. Δόλωνα. V. L. Δόλωνα, ὡς ῥῆτοι. G. P. 2040. Δ. ὅς ῥά τοι. [k] G. omittit τό. [l] V. κέραις. L. G. κέραι.

etiam nunc Illyrici. De illo autem, pulchrene an secus, aut dictum a quoquam sit, aut factum, considerandum *est* non solum intuendo in ipsum factum vel dictum, si honestum *sit* an pravum; sed in agentem quoque vel dicentem, erga quem *is dixit vel fecit*, aut quando, aut quomodo, aut cujus gratia: velut, aut majoris boni, ut fiat, aut majoris mali, ne fiat. Nonnulla vero in elocutionem intuentem solvere oportet: veluti, per glossam;

Οὐρῆας quidem primo.—

Fortasse enim non mulos dicit, sed custodes: et Dolonem,

Qui sane secundum εἶδος quidem erat malus,—

non *dicit*, corpore incompositum, sed, facie turpem: siquidem Cretenses εὐειδὲς vocant quod facie speciosum est. Et illud;

Ζωρότερον autem misce,—

οὐ τὸ ἄκρατον, ὡς οἰνόφλυξιν, ἀλλὰ τὸ θᾶττον. Τὸ δὲ κατὰ μεταφορὰν εἴρηται· οἷον,

Ἄλλοι μὲν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες—
Εὗδον [m] παννύχιοι·—

[n] ἅμα δέ φησιν·

Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν [o] ἀθρήσειεν,

[p] καὶ,

[q] Αὐλῶν συρίγγων θ' ὁμαδόν.—

Τὸ γὰρ πάντες, ἀντὶ [r] τοῦ πολλοὶ κατὰ μεταφορὰν εἴρηται· τὸ γὰρ πᾶν, πολύ τι. Καὶ τὸ,

Οἴη δ' ἄμμορος,—

[s] κατὰ μεταφοράν· τὸ γὰρ γνωριμώτατον μόνον. Κατὰ δὲ προσῳδίαν, ὥσπερ Ἱππίας ἔλυεν ὁ Θάσιος τὸ,

—δίδομεν δέ οἱ·—

καὶ,

—τὸ μὲν [t] οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ.

[m] G. πανύχιοι. [n] Vulg. Καὶ τό. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἅμα δέ φησιν. [o] V. L. ἀθροίσειεν. [p] καὶ in V. L. G. deest. [q] G. Αὐλῶντι σύριγγωντι ὁμαδόν. [r] τοῦ in V. L. deest. [s] κατὰ μεταφόραν in G. deest. [t] G. οὗ.

non meracius, ut temulentis, *vult*, sed festinantius. Aliud autem quid per translationem dictum est: velut,

Alii quidem dii, et homines—
Dormiebant per totam noctem:

simul tamen dicit;

Certe quando campum Trojanum adspiceret,

et *paulo post*,

Tibiarum fistularumque tumultum.

Nam, omnes, pro, multi, per translationem dictum est: quoniam omne *est* multum quiddam. Et illud,

Sola ursa *exsors* oceani,—

per translationem *dicitur*. Quod enim notissimum est, *quasi* solum *est*. Per accentum autem *nonnulla solvuntur*; quemadmodum Hippias Thasius solvebat illud,

—δίδομεν δέ οἱ·—

et illud,

—τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ.

Τὰ δὲ διαιρέσει· οἷον Ἐμπεδοκλῆς·

> Αἶψα δὲ [u] θνήτ' ἐφύοντο, τὰ πρὶν μάθον [x] ἀθάνατ' εἶναι,
> Ζωρά τε πρὶν [y] κέκριτο.—

Τὰ δὲ ἀμφιβολίᾳ·

> —παρῴχηκεν δὲ [z] πλέων νύξ·

τὸ γὰρ [a] πλέων, ἀμφιβολόν ἐστι. Τὰ δὲ κατὰ τὸ ἔθος τῆς λέξεως· οἷον [b] τὸν κεκραμένον οἶνόν φασιν εἶναι· ὅθεν πεποίηται,

> —κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο.

Καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους· ὅθεν εἴρηται ὁ Γανυμήδης

> —Διῒ οἰνοχοεύειν,

οὐ [c] πινόντων οἶνον· εἴη δ' [d] ἂν τοῦτό γε [e] καὶ κατὰ μεταφοράν. Δεῖ δὲ καὶ ὅταν [f] ὄνομά τι ὑπεναντίωμά τι [g] δο-

[u] G. θνητά. [x] V. L. G. PP. *omnes*, ἀθάνατα Ζῶά τε. [y] V. P. 1741. κέκρητο. [z] L. πλέω. G. πλέον. [a] L. πλείω. G. πλεῖον. [b] V. L. G. τῶν κεκραμένων. Deinde οἶνον in L. deest. [c] V. πειρόντων. [d] Vulg. ἂν οὐ τοῦτο. L. G. PP. 1741. 2040. ἂν τοῦτο. [e] καὶ in L. deest. [f] V. ὀνόματι ὑπεραντιώματι. [g] G. δοκῇ.

Per distinctionem autem nonnulla; velut Empedocles;

> * *Extemplo autem*, mutato cursu motus, *mortalia nata sunt, quæ prius*, in chao illo, *didicerant immortalia esse*;
> *Mixtaque prius quæ pura.**

Per ambiguitatem vero hæc;

> —παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ·

nam illud, πλέων, ambiguum est. Alia autem ex consuetudine locutionis: veluti, *vinum aqua* mixtum aiunt esse vinum. Unde dictum est:

> *—κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο.*

Et χαλκέας, *sive fabros ærarios, vocant*, qui ferrum fabrefaciunt. Unde etiam Ganymedes

> *Jovi vinum ministrare*

dictus est; cum *dii* non vinum, *sed nectar*, bibant. Hoc vero etiam per translationem dici posset. Quinetiam oportet, quando nomen aliquod subcontrarie-

κεῖ σημαίνειν, ἐπισκοπεῖν ποσαχῶς ἂν [h] σημήνειε τοῦτο ἐν τῷ εἰρημένῳ· [i] οἷον,

—τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,

[k] τῷ ταύτῃ κωλυθῆναι. [l] Τὸ δὲ, ποσαχῶς ἐνδέχεται, [m] ὡδί πως· μάλιστ' ἄν τις ὑπολάβοι κατὰ τὴν κατ' ἀντικρὺ, ἢ ὡς Γλαύκων λέγει. [n] Ἔτι ἔνιοι ἀλόγως προϋπολαμβάνουσι, καὶ αὐτοὶ καταψηφισάμενοι συλλογίζονται, καὶ ὡς εἰρηκότες ὅτι δοκεῖ ἐπιτιμῶσιν, ἂν ὑπεναντίον ᾖ τῇ αὐτῶν οἰήσει. Τοῦτο δὲ πέπονθε τὰ περὶ Ἰκάριον· οἴονται γὰρ αὐτὸν Λάκωνα εἶναι. Ἄτοπον οὖν, τὸ μὴ ἐντυχεῖν τὸν Τηλέμαχον αὐτῷ εἰς Λακεδαίμονα [o] ἐλθόντα. Τὸ δὲ ἴσως ἔχει, ὥσπερ οἱ Κεφαλλῆνές φασι· παρ' [p] αὐτῶν γὰρ γῆμαι λέγουσι τὸν Ὀδυσσέα, καὶ εἶναι Ἰκάδιον, ἀλλ' [q] οὐκ Ἰκάριον. Διαμάρτημα δὲ τὸ

[h] V. σημαίνοιεν. G. σημαίνειε. [i] V. G. οἷον τό. [k] L. G. τό. [l] Τὸ δὲ in V. L. G. P. 2040. desunt. [m] V. L. G. ὡδικῶς. P. 2038. ὡδιπῶς nulla distinctione sequente. [n] Vulg. ὅτι ἔνιοι. V. L. G. τί ἔνια. [o] Vulg. ἐλθόντα. Τὸ δὴ ἴσως. V. ἐλέοντα. Τὸ δ' ἴσως. [p] G. αὐτόν. [q] G. οὐχ Ἰκ.

tatem aliquam videtur significare, dispicere quotupliciter id significare possit in dicto *loco*: velut,

—In illa utique ærea hærebat hasta;

quod ab illa impedita esset. Hoc autem, quotupliciter licet *intelligere*, sic quodammodo; potissimum aliquis percipiat * * * ut Glauco dixit. Præterea nonnulli sine ratione præjudicatam opinionem concipiunt, et postquam ipsi condemnationis sententiam tulerint rationes ineunt, et quasi *poeta revera* dixerit, quicquid libet criminantur, si subcontrarium sit suæ ipsorum opinioni. Atque hoc accidit iis quæ de Icario *feruntur:* arbitrantur enim ipsum Laconem fuisse. Absurdum igitur, Telemachum, quando Spartam venerit, cum illo minime congressum fuisse. Hoc autem fortasse se habet, sicut Cephallenii aiunt: e sua enim gente uxorem duxisse Ulyssem perhibent, * et Icarium Acarnanem esse, non Laconem.*

πρόβλημα, εἰκὸς, ἔστι. [r]Ὅλως δὲ τὸ ἀδύνατον [s]μὲν, ἢ πρὸς τὴν ποίησιν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ πρὸς τὴν δόξαν δεῖ ἀνάγειν. Πρός τε γὰρ τὴν ποίησιν, αἱρετώτερον πιθανὸν ἀδύνατον, ἢ ἀπίθανον καὶ δυνατόν· [t]τοιούτους δ' εἶναι, [u]οἵους Ζεῦξις ἔγραφεν· ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ βέλτιον· τὸ γὰρ παράδειγμα δεῖ ὑπερέχειν· πρὸς ἅ [x]φασι τἄλογα. Οὕτω τε καὶ ὅτι ποτὲ οὐκ ἄλογόν ἐστιν· εἰκὸς γὰρ καὶ παρὰ τὸ εἰκὸς γίνεσθαι. Τὰ δ' ὑπεναντία ὡς εἰρημένα οὕτω σκοπεῖν, ὥσπερ οἱ ἐν τοῖς λόγοις ἔλεγχοι, εἰ τὸ αὐτὸ, καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ, καὶ ὡσαύτως, ὥστε καὶ [y]αὐτὸν ἢ πρὸς ἃ αὐτὸς λέγει, ἢ ὃ ἂν [z]φρόνιμος ὑπόθηται. Ὀρθὴ [a]δὲ ἡ ἐπιτίμησις, καὶ ἀλογία καὶ μοχθηρία, ὅταν, μὴ ἀνάγ-

[r] V. Ὅλος. [s] μ., ἢ π. V. L. G. P. 2040. μὲν πρός. P. 2038. ἢ πρός. [t] L. G. P. 2040. τοιούτους εἶναι. [u] οἵους——βέλτιον. V. L. P. 2040. οἷον. V. Z. εἴραφεν. V. L. G. PP. 1741. 2040. ἀλλὰ βέλτιον. [x] V. φησί. [y] G. πρὸς αὐτόν. [z] V. L. G. P. 2040. φρόνιμον. P. 1741. φρόνημον. [a] Vulg. δὲ ἐπιτίμησις. G. δὲ ἡ ἐπιτίμησις.

Error autem est *ipsum* problema, ut verisimile *est*. Omnino autem quod impossibile est, vel ad poesin, vel ad id quod melius est, vel ad *vulgi* opinionem, referre oportet. Ad poesin enim respectu habito, eligendum potius *est* quod credibile est et impossibile, quam quod incredibile et possibile. Tales autem esse quales Zeuxis pinxit. Verum etiam ad id quod melius est *referre oportet*. Etenim quod pro exemplari est *reliquis omnibus* antecellere oportet. * Ad ea quæ aiunt * * * Quæ vero ut contra rationem reprehenduntur, iisdem modis *solvere oportet*, ac etiam hoc, quod aliquando non est contra rationem: verisimile enim *est* etiam præter verisimile *aliquid* fieri. Subcontraria vero quodammodo dicta sic examinare *oportet*, quemadmodum elenchi in orationibus *facere solent*; si idem *sit*, et ad idem, et eodem modo; ita ut contrarium sit vel iis quæ ipse dicit, vel ei quod prudens *aliquis* suggerat. Justa autem *est* reprehensio, et absurditas, et vitium: quando *poeta*, nulla existente necessitate, aut eo quod sine ra-

κης οὔσης μηθὲν, χρήσηται τῷ ἀλόγῳ, ὥσπερ Εὐριπίδης τῷ [b] Αἰγεῖ, ἢ τῇ [c] πονηρίᾳ, ὥσπερ ἐν Ὀρέστῃ τοῦ Μενελάου. [d] Ταῦτα μὲν οὖν ἐπιτιμήματα ἐκ πέντε εἰδῶν φέρουσιν· ἢ γὰρ ὡς ἀδύνατα, ἢ ὡς ἄλογα, ἢ ὡς βλαβερὰ, ἢ ὡς ὑπεναντία, ἢ ὡς παρὰ τὴν ὀρθότητα τὴν κατὰ τέχνην· αἱ δὲ λύσεις ἐκ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν σκεπτέαι· εἰσὶ δὲ δώδεκα.

μζ΄. Πότερον δὲ [e] βελτίων ἡ [f] ἐποποιητικὴ μίμησις, ἢ ἡ [g] τραγῳδικὴ, διαπορήσειεν ἄν τις. Εἰ γὰρ [h] ἡ ἧττον φορτικὴ, βελτίων· τοιαύτη δὲ ἡ πρὸς βελτίους θεατάς ἐστι· [i] δῆλον ὅτι ἡ ἅπαντα μιμουμένη φορτική. Ὡς γὰρ οὐκ αἰσθανομένων, ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ, πολλὴν κίνησιν κινοῦνται· οἷον, οἱ φαῦλοι αὐληταὶ κυλιόμενοι, ἂν δίσκον δέῃ μιμεῖσθαι, καὶ ἕλκοντες τὸν κορυφαῖον, ἂν Σκύλλαν

[b] Vulg. Αἰγειήτου. V. L. P. 1741. Αἰγειήτῃ. G. P. 2040. Αἰγινήτῃ. In P. 2038. deest, spatio relicto. [c] V. πονηρίαι. G. πονηρία. P. 2038. πονηρίας. [d] V. G. P. 2040. τά. L. ταυτά. [e] V. L. βέλτιον. [f] P. 1741. ἐποποιϊκή. [g] L. G. PP. 1741. 2040. τραγική. P. 2038. τραγῳδία. [h] V. ἤ. Mox, δὲ ἡ. V. L. δή. G. δέ. [i] V. L. δειλίαν δῆλον.

tione fit utatur, sicut Euripides Ægeo; aut improbitate, sicut, *illa* Menelai, in Oreste. Has igitur criminationes *poetarum* ex quinque speciebus afferunt. Nam *criminantur* aut tanquam impossibilia; aut tanquam contra rationem; aut tanquam perniciosa; aut tanquam subcontraria; aut tanquam præter rectam artis regulam. Solutiones autem explorandæ *sunt* ex antedictis numeris: sunt autem duodecim.

XLVII. Utrum vero *sit* melior epica imitatio, an tragica, dubitare posset quispiam. Si enim *imitatio* quæ minus odiosa *est* melior *sit*; hujuscemodi autem *sit* ea quæ pertinet ad spectatores meliores; manifestum *est*, quod ea quæ omnia imitatur odiosa *est*. Tanquam enim *spectatores* nihil percipiant, nisi *actor* ipse apponat, multimodis motibus moventur *actores*: velut, inepti tibicines volventes se *circumquaque*, cum discum imitari oporteat; et præcentorem trahentes, cum

αὐλῶσιν. Ἡ μὲν οὖν τραγῳδία τοιαύτη ἐστὶν, ὡς καὶ οἱ πρότερον τοὺς ὑστέρους αὐτῶν ᾤοντο ὑποκριτάς· ὡς λίαν γὰρ ὑπερβάλλοντα, [k] πίθηκον ὁ Μυνίσκος τὸν Καλλιππίδην ἐκάλει· τοιαύτη δὲ δόξα καὶ περὶ [l] Πινδάρου ἦν· ὡς δ᾽ οὗτοι ἔχουσι πρὸς αὐτοὺς, ἡ ὅλη τέχνη πρὸς τὴν ἐποποιίαν ἔχει. Τὴν μὲν οὖν [m] πρὸς θεατὰς ἐπιεικεῖς φασιν εἶναι, [n] δι᾽ ὃ οὐδὲν δέονται τῶν σχημάτων· τὴν δὲ τραγικὴν, πρὸς φαύλους. [o] Ἡ οὖν φορτικὴ, [p] χείρων δῆλον ὅτι ἂν εἴη. Πρῶτον μὲν [q] οὖν οὐ τῆς ποιητικῆς ἡ κατηγορία, ἀλλὰ τῆς ὑποκριτικῆς· ἐπεί ἐστι περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις καὶ ῥαψῳδοῦντα, ὅπερ [r] ἐποίει Σωσίστρατος· καὶ [s] διᾴδοντα, ὅπερ ἐποίει Μνασίθεος [t] Ὀπούντιος. Εἶτα οὐδὲ κίνησις ἅπασα ἀποδοκιμαστέα, εἴπερ μηδ᾽ ὄρχησις,

[k] Vulg. πίθηκον ὁ Μηνίσκος. L. πίθικον ὁ Μιννίσκος. [l] Vulg. Πινδάρου ἦν, ὡς οὗτοι ἔχουσι. V. L. τὴν Δαρείου ἦν. V. L. G. PP. 1741. 2040. ὡς δ᾽ οὗτοι. V. δέχουσι. L. P. 1741. δ᾽ ἔχουσι. [m] Vulg. περὶ τοὺς θεατάς. L. marg. πρὸς pro περί. G. PP. *omnes*, πρὸς θεατάς. [n] δι᾽ ὃ in V. L. desunt. G. καί. [o] G. εἰ οὖν. [p] V. χεῖρον. [q] οὖν in L. G. deest. [r] V. L. G. ἐστί. [s] L. G. διαδόντα. [t] G. PP. 2038. 2040. ὁ ὀπούντιος.

Scyllam tibiis agant. Ac tragœdia quidem talis *imitatio* est, cujusmodi etiam histriones prisci, eos qui postea subsecuti sunt, putabant. Etenim Meniscus Callippidem tanquam nimio modum excedentem vocabat simiam. Sed et talis opinio etiam de Pindaro fuit. Sicut autem isti ad illos se habent, *ita* universa *tragœdiæ* ars ad epopœiam se habet. Atque hanc quidem pertinere ad spectatores aiunt sapientes, (quare gestuum nihil indigent,) tragicam vero ad ignorantes. Quæ igitur odiosa est, manifestum quod etiam deterior sit. At primum quidem non *est hæc* poeticæ *artis* accusatio, sed histrionicæ; siquidem in signis, *sive gestibus*, modum excedere potest et is qui rhapsodiam recitat, quod Sosistratus fecit, et is qui in certamine canit, quod fecit Mnasitheus Opuntius. Deinde nec omnis improbandus *est* motus; siquidem neque *omnis* saltatio, sed is qui inhonestorum *proprius*

ἀλλ᾽ ἢ φαύλων, ὅπερ καὶ [u] Καλλιππίδῃ [x] ἐπετιμᾶτο, καὶ νῦν ἄλλοις, ὡς οὐκ ἐλευθέρας γυναῖκας μιμουμένων. Ἔτι ἡ τραγῳδία καὶ ἄνευ κινήσεως [y] ποιεῖ τὸ [z] αὑτῆς, ὥσπερ ἡ ἐποποιΐα· διὰ γὰρ τοῦ ἀναγινώσκειν φανερὰ ὁποῖά τίς ἐστιν· εἰ οὖν ἐστι [a] τἄλλα κρείττων, τοῦτό γε οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῇ ὑπάρχειν. Ἔπειτα διότι πάντ᾽ ἔχει ὅσαπερ ἡ ἐποποιΐα· καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι· [b] καὶ ἔτι οὐ μικρὸν μέρος τὴν μουσικὴν καὶ [c] τὴν ὄψιν [d] ἔχει, δι᾽ ἧς [e] αἱ ἡδοναὶ [f] συνίστανται ἐναργέστατα. Εἶτα καὶ τὸ ἐναργὲς ἔχει καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει, καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων. Ἔτι [g] τῷ ἐν ἐλάττονι μήκει τὸ τέλος τῆς μιμήσεως εἶναι· τὸ γὰρ ἀθροώτερον, [h] ἥδιον ἢ πολλῷ κεκραμένον τῷ χρόνῳ· λέγω δ᾽, οἷον εἴ τις τὸν Οἰδίπουν [i] θείη

[u] V. Καλλιππίδης. G. καλλιπίδης. [x] G. ἐπιτιμᾶτο. [y] Vulg. ἐποιεῖτο. V. ποιεῖτο. PP. *omnes*, ποιεῖ τό. [z] Vulg. αὐτῆς. P. 2038. αὑτῆς. P. 2040. αὐτοῖς. [a] V. G. τὰ γ᾽ ἄλλα. [b] Vulg. καὶ ὅτι. V. G. PP. 1741. 2040. καὶ ἔτι. [c] V. L. G. PP. *iidem*, τὰς ὄψεις. [d] ἔχει in V. L. G. PP. *iisdem* deest. [e] Vulg. τὰς ἡδονάς. V. L. G. PP. *iidem*, αἱ ἡδοναί. [f] Vulg. ἐπίστανται. V. G. PP. *iidem*, συνίστανται. [g] V. τῶν. [h] ἥδιον ἤ. V. L. PP. 1741. 2038. ἡδονή. G. P. 2040. ἡδονῇ. [i] V. L. θεῖν, θείη.

est; quod et Callippidi dabatur vitio; et hodie aliis, quasi mulieres imitentur non ingenuas. Adhæc etiam absque motu tragœdia suum opus exequitur, sicut epopœia; e *sola* namque lectione, qualis sit, manifesta *est:* si igitur in cæteris præstat, hoc saltem ipsi adesse non *est* necessarium. Deinde quoniam omnia habet quæcunque epopœia: nam et metro licet uti: et insuper non parvam partem musicam habet et spectaculi apparatum, per quem voluptates evidentissime constituuntur. Deinde etiam evidentiam habet, tam in lectione, quam in actione. Præterea quia intra minorem longitudinem est imitationis perfectio: quod enim confertum magis est, jucundius *est* quam quod multo tempore diffusum: dico autem, veluti si quis

τὸν Σοφοκλέους ἐν ἔπεσιν, [k]ὅσοις [l]ἡ Ἰλιάς. Ἔτι ἧττον μία ὁποιαοῦν μίμησις ἡ τῶν ἐποποιῶν. Σημεῖον δέ· ἐκ γὰρ [m]ὁποιασοῦν μιμήσεως πλείους τραγῳδίαι γίνονται. Ὥστε, ἐὰν μὲν ἕνα μῦθον ποιῶσιν, [n]ἀνάγκη, ἢ [o]βραχέα δεικνύμενον [p]μύουρον φαίνεσθαι, ἢ, ἀκολουθοῦντα τῷ τοῦ μέτρου μήκει, ὑδαρῆ· [q]ἐὰν δὲ πλείους, λέγω δὲ, οἷον, ἐὰν ἐκ πλειόνων πράξεων [r]ᾖ συγκειμένη, [s]οὐ μία· ὥσπερ ἡ Ἰλιὰς ἔχει πολλὰ τοιαῦτα μέρη, καὶ ἡ Ὀδύσσεια, [t]ἃ καὶ καθ' ἑαυτὰ ἔχει μέγεθος· [u]καίτοι ταῦτα τὰ ποιήματα [x]συνέστηκεν ὡς ἐνδέχεται ἄριστα, καὶ ὅτι μάλιστα μιᾶς πράξεως μίμησίς [y]ἐστιν. Εἰ οὖν τούτοις τε διαφέρει πᾶσι, καὶ ἔτι τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ· δεῖ γὰρ οὐ

[k] ὅσοις ἡ Ἰλίας in P. 2038. desunt. [l] L. ἢ ἴδιας. In G. post ὅσοις est lacuna quam proxime sequuntur, η ἰδίας. Mox, μία ὁποιαοῦν. V. L. G. ἡ μία tantum. [m] G. ὁποίας οὖν. In PP. 1741. 2040. deest. [n] ἀνάγκη in V. L. G. iisdem deest. [o] V. G. PP. iidem, βραχέως. [p] P. 2038. μείουρον. [q] ἐὰν δὲ πλείους in V. L. G. desunt. [r] ᾖ in G. deest. [s] οὐ μία in V. L. G. PP. 1741. 2040. desunt. [t] ἃ in V. L. G. P. 2040. deest. [u] V. καίτοι αὖτ' ἄττα π. L. P. 2040. καὶ τοιαῦτ' ἄττα π. G. καίτοι αὖτα ἄττα π. [x] V. L. συνέστησεν. [y] ἐστὶν in V. L. G. PP. 1741. 2040. deest.

Œdipum Sophoclis tot versibus, quot *constat Homeri* Ilias, exponeret. Præterea minus una *est* qualiscunque epicorum imitatio. *Hujus* autem indicium *est*, quod ex qualicunque * imitatione * plures fiunt tragœdiæ. Ita ut, si quidem fabulam unam conficiant, necesse *sit* eam, vel pauca exponentem curtam apparere, vel, si *justam epici* metri longitudinem assequatur, dilutam *et languidam*. Sin autem plures *fabulas complexi sint;* velut, si e pluribus actionibus constet *fabula;* non *jam erit* una: sicuti et Ilias, et Odyssea, hujuscemodi partes habet multas; quæ etiam per se magnitudinem certam habent: quanquam hæc poemata constituta sunt quantum licet optime, et quam maxime unius actionis imitatio sunt. Si ergo *tragœdia* et his omnibus excellit, et insuper artis effectu: oportet enim

τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν αὐτὰς, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην· φανερὸν, ὅτι [z] κρείττων ἂν εἴη μᾶλλον τοῦ τέλους τυγχάνουσα τῆς ἐποποιΐας. Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας, καὶ ἐποποιΐας, καὶ αὐτῶν, καὶ τῶν εἰδῶν, καὶ τῶν μερῶν [a] αὐτῶν, καὶ πόσα, καὶ τί διαφέρει, καὶ τοῦ εὖ [b] ἢ μὴ τίνες αἰτίαι, καὶ περὶ ἐπιτιμήσεων καὶ λύσεων, εἰρήσθω τοσαῦτα.

[z] V. L. G. κρεῖττον. [a] αὐτῶν in L. G. PP. 1741. 2040. deest.
[b] V. L. εἰ. G. ἢ, sed suprascript. εἰ.

eas non fortuitam quamlibet, sed illam quæ præfinita est efficere voluptatem: manifestum *est*, quod præstantior erit, cum magis finem suum consequatur, quam epopœia. Ac de tragœdia quidem et epopœia, et ipsis, et ipsarum speciebus et partibus, quot *sint*, et quid interest, et quæ causæ *sint* ejus quod in illis bene est aut secus, et de reprehensionibus et solutionibus, tantum dictum sit.

TYRWHITTI

ANIMADVERSIONES

IN

ARISTOTELIS

LIBRUM DE POETICA.

TYRWHITTI

ANIMADVERSIONES.

SECT. III.

AG. 2. lin. 9. ἕτεροι δὲ διὰ τῆς φωνῆς] Si perspicuitati stu-
isset philosophus, scripsisset forte, ἕτεροι δὲ τῇ φωνῇ.
oc enim, credo, vult: "Sicut aliqui coloribus et figuris
ulta imitantur—alii autem *voce*." Media autem illa,
μὲν διὰ τέχνης, οἱ δὲ διὰ συνηθείας, parenthetice ponuntur.
d eadem prorsus syntaxeos variatio occurrit paulo in-
: τῷ ῥυθμῷ μιμοῦνται—καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τῶν σχηματιζομένων
ϋμῶν μιμοῦνται. Imitationes autem apud antiquos voce non
o peragebantur. Plutarch. de Aud. Poet. p. 31. Ὥσπερ
ὑὸς βοὴν καὶ ψόφον τροχιλίας καὶ πνευμάτων ῥοῖζον, καὶ θα-
της κτύπον ἀκούοντες, ἐνοχλούμεθα καὶ δυσχεραίνομεν· ἂν δέ τις
ανῶς ταῦτα μιμῆται (καθάπερ Παρμένων τὸν ὗν, καὶ Θεόδωρος
τροχιλίας) ἡδόμεθα. Parmenontis historiam, quæ Phæ-
materiam Fabulæ 5. lib. v. præbuisse videtur, fusius
rat idem Plutarchus, Probl. Symp. L. v. c. 1. ubi
m plura dat de hujusmodi imitationibus; quas omnes
rbe exagitat et proscribit Plato, de Rep. L. iii. p. 616,

bid. l. 10. ἐν ῥυθμῷ καὶ λόγῳ καὶ ἁρμονίᾳ] Hæc poeticæ
itationis instrumenta infra paulo aliter designantur;
μῷ καὶ μέλει καὶ μέτρῳ, p. 4. ubi μέλος pro ἁρμονία, et μέ-
pro λόγος ponitur. Ut hæc clare intelligantur, obser-
dum est Melûs duo esse genera apud Aristotelem, sic-
etiam apud Aristidem Quintilianum, L. i. p. 28. alte-

rum strictius sic dictum; quod harmoniæ, sive nudæ modulationi, respondet; alterum, quod vocat Aristides perfectum, ex harmonia et rythmo et oratione consistens. Μέλος δέ ἐστι, τέλειον μὲν, τὸ ἔκ τε ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ καὶ λέξεως συνεστηκός· ἰδιαίτερον δὲ, ὡς ἐν ἁρμονικῇ, πλοκὴ φθόγγων ἀνομοίων ὀξύτητι καὶ βαρύτητι. Perfectum melos eodem modo designatum est a Platone, de Rep. L. iii. p. 617. τὸ μέλος ἐκ τριῶν ἐστι συγκείμενον, λόγου τε, καὶ ἁρμονίας, καὶ ῥυθμοῦ. In hoc igitur genere τὸ μέλος et rythmum et orationem complectitur; in altero utrumque excludit; adeoque pro ἁρμονία, quæ est mera modulatio, sive vocis humanæ, sive tibiæ, citharæ, &c. recte usurpetur. Quomodo autem μέτρον pro λόγος ponatur, ratio patebit, si animadvertamus metrum esse orationem rythmo dimensam, et sine oratione subsistere non posse. Τὸ μέτρον οὐκ ἂν γένοιτο χωρὶς λέξεως ποιᾶς καὶ ποσῆς. Longin. Prolegom. ad Hephæst. Porro cum omnis poetarum oratio sit necessario metrica, μέτρον et λόγος, quoad illos, synonyma sunt. Non sine causa igitur Aristoteles in hoc loco, ubi de imitationibus etiam absque oratione peragendis loquitur, voce generaliori λόγῳ utitur; infra vero, ubi de imitationibus Dithyrambicis, Nomicis, Tragicis et Comicis tantum agit, vocem μέτρον secure adhibet, quæ orationis speciem omnibus hujusmodi imitationibus propriam designat.

P. 2. l. 16. οἱ τῶν ὀρχηστῶν] Scribe, οἱ πολλοὶ τῶν ὀρχηστῶν. *Heinsius.* Legendum suspicor, αἱ τῶν ὀρχηστῶν (τέχναι scil.). Vide infra, εἰσὶ δέ τινες, αἳ πᾶσι χρῶνται—ubi eadem vox τέχναι subintelligi debet.

P. 3. l. 2. τοῖς λόγοις ψιλοῖς ἢ τοῖς μέτροις] Ex his concluserunt nonnulli poema epicum, secundum mentem Aristotelis, in prosa condi posse. Sed perperam. Conjunctio enim ἢ explanandi sive declarandi vim habet, quam igitur in versione expressi. Sic etiam mox p. 14. l. 7. καθόλου ποιεῖν λόγους ἢ μύθους. Declaratio autem in hoc loco non inutilis est, cum λόγος sit vocabulum generale, duas species complectens. Ἆρα γὰρ οὐδ' ὁ λόγος ἐστὶ γενικὸς, οὗ εἴδη ἡ

ἔμμετρος καὶ ὁ πεζός; Strabo, lib. i. p. 18. Λόγος ἐστὶ πεζῆς τε καὶ ἐμμέτρου λέξεως σύνθεσις. Dionysius Thrax ap. Fabric. Bibl. Gr. v. 7. Epopœiæ autem λόγοι, sive metra, ψιλοὶ dicuntur, quod modis musicis plerumque destituuntur: τὴν ψιλομετρίαν infra vocat p. 5. l. 10. Sic etiam Plato in Phædro, p. 1242. Ὁμήρῳ καὶ εἴτις ἄλλος αὖ ποίησιν ψιλὴν ἢ ἐν ᾠδῇ συντέθεικε, ubi Homeri poesis ψιλὴ dicitur, quod opponitur illi ἐν ᾠδῇ, Lyricæ scilicet, quæ cantu ut plurimum instructa fuit: et Strabo, lib. xiv. p. 648.

P. 3. l. 5. Οὐδὲν γὰρ ἂν ἔχοιμεν] Causam exponit, cur sub Epopœiæ nomine complexus sit poemata omnigena, metris, sive uno sive pluribus, conscripta, melodia autem destituta. Alioqui *enim nihil haberemus* &c. Poematum autem ejusmodi species quasdam enumerat, viz. Sophronis et Xenarchi Mimos; Dialogos Socraticos; et imitationes factas per Trimetra, vel Elegiaca, vel etiam omnigena metra, ut in Centauro Chæremonis. In quibus hoc præcipue disquisitione indiget, quo jure Dialogi Socratici in numerum poematum metricorum referuntur, cum eos, qui plurimi ætatem tulerunt, Xenophontis scilicet, et Platonis, et Æschinis, omnes prosaice scriptos esse videamus. Bene autem factum est, quod locum alium auctoris nostri ex libro de poetis conservavit Athenæus, lib. xi. p. 505. qui, si recte intelligatur, lucem huic quæstioni non parvam offundet. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ ποιητῶν οὕτως γράφει. Οὐκοῦν οὐδὲ ἐμμέτρους τοὺς καλουμένους Σώφρονος μίμους μὴ φῶμεν εἶναι λόγους καὶ μιμήσεις, ἢ τοὺς Ἀλεξαμένου τοῦ Τηΐου τοὺς πρώτους γραφέντας τῶν Σωκρατικῶν διαλόγων. Hæc interrogative an affirmative accipiamus nihil refert. Ex collatione eorum cum loco, de quo nunc agitur, probabiliter, opinor, efficitur τοὺς Σωκρατικοὺς λόγους in hoc non de omnibus Dialogis Socraticis intelligi debere, sed speciatim de illis quos Alexamenus Teius scripsit. Efficitur etiam Dialogos, quos Alexamenus scripsit, ab aliis in forma operis nonnihil diversos fuisse; alioqui non addidisset τοὺς πρώτους γραφέντας, primos illos a posterioribus accurate distinguens. Efficitur denique Alexameni Dialogos me-

trice scriptos fuisse; nam ἐμμέτρους utrique sententiæ membro adjungi debere quam maxime verisimile est: quod si hoc minus certum sit, at saltem dubitare non licet Dialogos illos eodem orationis genere, sive ligato sive soluto, quo Sophronis et Xenarchi mimi, fuisse compositos; Sophronis autem mimos metrice scriptos fuisse aliunde patet. His vero concessis, non injuria Dialogi Socratici, quales scilicet Alexamenus edidit, sub nomine Epopœiæ cadere censeantur, cum nomen istud tam late extendatur, ut poemata quælibet, metris conscripta, melodia autem destituta, includat.

Restat ut de Sophrone ipso paucis agam, quoniam non nullis etiam doctis insedit opinio, mimos ejus prosaice scriptos fuisse; quod si ita esset, explanationis nostræ labaret fundamentum. Et quidem Suidas in v. Σώφρων eos esse καταλογάδην diserte affirmat. Sed Suidæ testimonio refragantur fragmenta eorum plurima adhuc servata, quæ omnia poeticum quendam characterem et rythmum præ se ferunt; et ipsissimum Sophronis metrorum artificium, nisi fallor, manifestum facit Scholium, carmini cuidam Gregorii Nazianzeni præfixum, Opp. T. ii. p. 299. quod emendatius legitur ap. Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 120. ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ τὸν Συρακούσιον Σώφρονα μιμεῖται· οὗτος γὰρ μόνος ποιητῶν ῥυθμοῖς τισι καὶ κώλοις ἐχρήσατο, ποιητικῆς ἀναλογίας καταφρονήσας. Incipit;

Παρθένε, νύμφη Χρίστου,
Δόξαζέ σου τὸν νύμφιον.

Aliud est Gregorii carmen ejusdem formæ, quod inscribitur Ὕμνος ἑσπερινὸς—ὅμοιος τῷ περὶ Παρθενίας, a Tollio editum inter Insign. Itin. Ital. p. 96. Incipit;

Σὲ καὶ νῦν εὐλογοῦμεν,
Χρίστέ μου, λόγε θεοῦ.

Ex utriusvis carminis inspectione colligere licet Gregorium, atque adeo Sophronem, eam sibi unicam posuisse legem, ut singula fere sententiarum membra in morem κώλων μετρικῶν decurrerent, eorum scilicet quæ ἀπολελυμένα

vocantur, poetica tamen analogia, ut notat Scholiastes, eo usque neglecta, ut in quolibet metro pedes alienissimos non raro inseruerint. Quod autem ait Scholiastes Sophronem hoc *solum ex poetis* fecisse, id vero non nimis stricte capiendum esse ex supra dictis liquet.

P. 3. l. 10. οὐχ ὡς τοὺς] Scribe, οὐχ ὡς κατὰ μίμησιν τοὺς ποιητάς. *Heinsius.* Sed elegantius, opinor, τὸ ΤΟΥΣ omnino abesset. Vid. infra, p. 27. l. 11. ὅσῳ ποιητὴς κατὰ τὴν μίμησίν ἐστιν.

Ibid. l. 12. ἰατρικὸν ἢ φυσικόν τι] Ita verissime correxit Heinsius pro μουσίκον. De Musico enim poemate nusquam legimus; de Physicis pluribus, et speciatim Empedoclis, de quo mox.

P. 4. l. 1. Ὁμοίως δὲ, κἂν εἴ τις] Supra dixerat, scriptores, qui non imitantur, licet metro Epico vel Elegiaco scripserint, ἐποποιοὺς et ἐλεγειοποιοὺς male nominari: addit nunc, poetam, si quis per metra omnigena imitationem fecerit, ut Chæremon fecit, non idcirco ex metris omnigenis nominari debere, παμμετροποιοῦ scil. titulo, vel aliquo ejusmodi. Ut hic sensus, qui mihi quidem verus videtur, ex hoc loco eliceretur, interpunctionem tantum post μέτρων sublatam post ῥαψῳδίαν posui. Quod si Codd. MSS. sinerent, voces illas μικτὴν ῥαψῳδίαν penitus delerem, quas ex glossemate ortas suspicor.

Ibid. l. 3. Κένταυρον pro Ἱπποκένταυρον reposui auctoritate Codd. Victorii, et Athenæi, qui Chæremonis opus eo nomine citat, lib. xiii. p. 608. lib. xiv. p. 676. In hoc autem Athenæum lapsum crediderim, quod in loco priore Κένταυρον appellet ΔΡΑΜΑ πολύμετρον: Epopœiam enim, non Drama, fuisse, ex Aristotelis ratiocinatione constat, et hic, et infra, p. 73.

Ibid. l. 7. ἥ τε τῶν διθυράμβων ποίησις, καὶ ἡ τῶν νόμων,] De origine et etymologia horum poematum pluribus disserere nihil attinet, cum vix aliquid certi ex hac materiæ hujus parte a veteribus relictum sit. Verisimile est ab initio Dithyrambum in Bacchi, Nomon autem in Apollinis honorem compositum fuisse, sicut Proclus tradidit,

Chrestomath. p. 344. Pauca, sed notatu dignissima, de natura utriusque poematis, ipsius Aristotelis tempore, discere licet ex ejus Problem. 15. Τμημ. xix. Præcipua, nisi fallor, differentia erat, quod Dithyrambus a choro canebatur ad tibiam, Nomos a citharœdo (sive ipso poematis auctore, sive alio quovis) ad citharam. Hic autem quasi principes duæ poeseos melicæ species proponuntur quæ scilicet τῷ τελείῳ μέλει per totum utebantur, sicut Tragœdia et Comœdia in partibus.

P. 4. l. 11. ἐν αἷς ποιοῦνται τὴν μίμησιν] Victorius recte corrigit ἐν οἷς. Primam scilicet exposuit artium differentiam, quæ versatur circa *instrumenta, cum quibus* imitatio peragitur. Præpositio ἐν eandem vim habet in illis, p. 2. ἅπασαι μὲν ποιοῦνται τὴν μίμησιν ἐν ῥυθμῷ κ. τ. λ. et infra, p. *6.* ἐν τρισὶ δὴ ταύταις διαφοραῖς ἡ μίμησίς ἐστιν—ἐν οἷς τε, καὶ ἃ, καὶ ὥς: sicut observavit Heinsius; qui etiam citavit locum Sophoclis Elect. 489. Eodem modo locutus est Euripides Elect. 321.

Καὶ σκῆπτρ', EN οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει·

et Hypsip. Fragm. 2.

——EN πεύκαισι Παρνασσὸν κάτα
Πηδᾷ χορεύων.——

Sed et Xenophon Ἀπομν. iii. c. 9. φανερὸν δὲ, ὅτι καὶ Λακεδαιμόνιοι οὔτ' ἂν Θρᾳξὶν EN πέλταις καὶ ἀκοντίοις, οὔτε Σκύθαις EN τόξοις ἐθέλοιεν ἂν διαγωνίζεσθαι. Et hinc forte vindicandus est Virgilius, perpetuus Græcismi sectator, Æn. v. 37.

Horridus IN jaculis et pelle Libystidos ursæ.

SECT. IV.

P. 5. l. 11. Κλεοφῶν δὲ ὁμοίους,] Cleophontem hunc eundem esse cujus dictio infra p. 64. velut nimis humilis traducitur, vero simile videtur. An idem sit cum tragico Cleophonte, cujus dramata decem a Suida memorantur, dubitari potest. In hoc certe loco desideratur exemplum

poetæ qui *epice*, sive ἐν τῇ ψιλομετρίᾳ, scripserit. Potuit quidem tragicus Cleophon epicum aliquod scripsisse a Suida omissum, ad quod Aristoteles hic respexerit, sicut etiam scripsisse creditur τὸν Μανδρόβουλον, a nostro citatum, in Soph. Elench. i. p. 445. Nomen profecto Μανδρόβουλος Comœdiam potius quam Tragœdiam indicat. Alius forte fuit ille Cleopho, quem perstrinxit noster in Rhet. iii. c. 7. orator, opinor.

P. 5. 12. Ἡγήμων δὲ] Quod Hegemo *primus parodias fecisse* dicitur, nihil plus significat, quam eum hanc ludicræ poeseos speciem *primum* seorsim excoluisse, et pro acroamate in scena exhibuisse; nam, ut ab Athenæo docemur, L. xv. p. 698. B. etiam Hipponax parodiis usus est, et Epicharmus, et alii, cum ipso Hegemone coævi, Comœdiæ veteris poetæ. Τούτων δὲ πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς θυμελικοὺς Ἡγήμων, καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐνίκησεν, ἄλλαις τε παρῳδίαις καὶ τῇ Γιγαντομαχίᾳ. Ibid. p. 699. A. De Hegemone notabiles duæ leguntur historiæ apud eund. Athen. L. ix. p. 406.

Ibid. l. 13. Νικοχάρης ὁ τὴν Δηλιάδα,] Nicochares (ita scripsi cum Morel.) in pluribus comœdiis citatur apud Athenæum, &c. De Deliade altum silentium. Castelvetrus reponebat Δειλιάδα, quasi ἀπὸ τῶν δειλῶν, ab actionibus *timidorum* imitandis, denominatum esset poema. Sed de nomine nulla, opinor, causa est cur controversia moveatur. Delias, nisi fallor, erat descriptio ludicra insulæ Deli, ejusque incolarum. Hos autem magnam partem χείρους fuisse, coquos scilicet et caupones, satis constat ex Apollodoro apud Athen. L. iv. p. 172. F. Qui etiam narrat Polycratonem quendam Rhenæos, Deli populum, in jus vocantem, actionem suam inscripsisse adversus τὸ κοινὸν τῶν ἐλεοδυτῶν, *Rempublicam coquorum*. Porro Criton comicus ἐν Φιλοπράγμονι, Delum insulam tria habere dicit parasito convenientissima;

Εὔοψον ἀγορὰν, παντοδαπὸν οἰκοῦντ' ὄχλον,
Αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους·

Delios universos *Apollinis parasitos* appellans, quod ex

sacrificiis ut plurimum victitarent. Ibid. p. 173. C. Præter hæc si animadvertamus multitudinem sacrificulorum cæterorumque id genus ministrorum templo inservientium, et turbam peregrinorum ex omni Græcia quotidie confluentium, non dubitabimus, opinor, quin poema ludicrum sub titulo Deliadis componi potuerit. Opus sub eo nomine ab Athenæo pluries citatum historia erat seria, a Semo Delio prosaice scripta.

P. 6. l. 2. ὡς πέργας καὶ Κύκλωπας,] Ita Editt. Vett. mendo manifesto, quod dissimulaverunt posteriores scribendo ὡς Πέρσας. Sed loco huic vulnus altius insedisse non dubito. Ex tribus enim poeticarum artium differentiis, quoad imitationis objecta, unius saltem exemplum deficit; quod tamen hic in Dithyrambis et Nomis ab Aristotele positum fuisse credibile est, æque ac supra in Epopœia. Accurate porro tractanti fragmenta ea Timothei et Philoxeni, quæ ad nos pervenerunt, et historias quas de viris illis antiqui tradiderunt, verisimillimum videbitur Timotheum τοὺς βελτίους imitatum fuisse, Philoxenum vero τοὺς ὁμοίους, adeoque tertium, quod deest, exemplum fuisse poetæ alicujus Dithyrambici sive Nomici, qui τοὺς χείρους imitando expresserit. Talis erat, opinor, Argas, qui memoratur a Phania Eresio, Aristotelis discipulo, ap. Athen. xiv. p. 638. B. Τελένικος ὁ Βυζάντιος, ἔτι δὲ ΑΡΓΑΣ, ποιηταὶ ΜΟΧΘΗΡΩΝ ὄντες ΝΟΜΩΝ, πρὸς μὲν τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς ποιήσεως εὐπόρουν· τῶν δὲ Τερπάνδρου καὶ Φρύνιδος Νόμων οὐδὲ κατὰ μικρὸν ἠδύναντο ἐπιψαῦσαι. Memoratur etiam a Plutarcho, dum rationem nominis ejusdem, quod Demostheni juveni inditum erat, exquirit. Vit. Demosth. p. 1554. Καὶ γὰρ ΑΡΓΑΣ τοὔνομα ποιητὴς ἦν ΝΟΜΩΝ ΠΟΝΗΡΩΝ καὶ ΑΡΓΑΛΕΩΝ. Vide etiam fragmenta Anaxandridæ et Alexidis ap. Athen. loc. cit. et alterum Anaxandridæ, ap. eund. iv. p. 131. B. Commodum autem notavit Morelius codicem suum habere ὥσπερ γᾶς (syllaba γᾶς a præcedentibus distracta, et circumflexa, uti in voce Ἀργᾶς circumflecti solet); eandemque lectionem servaverunt MSS. Med. 16. et 21. quod sane aliquatenus suspi-

cioni nostræ adstipulari videatur; nomen scil. Argæ in hoc loco olim lectum fuisse.

Si igitur per Codd. MSS. liceret, totum locum sic fere refingerem: ὥσπερ ΑΡΓΑΣ Κύκλωπας, ΚΑΙ Τιμόθεος, καὶ Φιλόξενος, μιμήσαιτο ἄν τις. Obvium autem est, in Cyclopibus repræsentandis, tres imitationis differentias, de quibus agitur, facillime elucere potuisse; revera enim elucent in iis quæ de Polyphemo Homerus et Theocritus et Euripides scripserunt. Quinetiam uterque, Timotheus et Philoxenus, Dithyrambum edidit, Cyclopa dictum. De primo consulendus est Athenæus, L. xi. p. 465. C. de altero idem, L. i. p. 7. A. Ælian. V. H. xii. 44. Schol. in Aristoph. Plut. 290. Plutarch. Probl. Symp. L. i. c. 5. Schol. in Theoc. Id. xi. Ex quibus locis colligere licet Timotheum ad Homericæ majestatis normam Polyphemum effinxisse, Philoxenum autem eundem cithara psallentem, et Galateæ amantem, uti postea Theocritus, induxisse. Et Argæ quidem Cyclops nullus, quantum scio, memoratur; sed ex Euripidis Dramate Satyrico abunde patet, argumentum hoc in ridiculum facile satis detorqueri potuisse.

SECT. V.

P. 6. l. 6. τρίτη διαφορὰ, τὸ, ὡς] Qui hanc tertiam imitationis poeticæ differentiam fusius et lucidissime declaratam videre vult, adeat Aristotelis ipsius magistrum Platonem, de Rep. L. iii. p. 613. &c. Sed Plato poetam, dum ex propria persona loquitur, narrare tantum, non imitari, supponit; nec fortasse sine ratione.

P. 7. l. 9. πολλῷ πρότερος ὢν Χωνίδου] Vict. et Cam. Χοννίδου per ο scribunt. Verior fortasse scriptura Χιωνίδου. Chionidem enim testatur Suidas fuisse comicum *Atheniensem*, veteris comœdiæ poetam, annisque octo docuisse ante bella Persica: cujus inter cæteras hæ fuerint fabulæ, Heroes, Mendici, Persæ, sive Assyrii. Athenæus quoque lib. iii. locum citat e Χιωνίδου Πτωχοῖς. *Sylburgius.*

Recte. De Magnete videndus est Aristophanes, Ἱπ. 517.

qui hunc inter veteres Comicos primum enumerat, de Chionide silens. Sed de Origine Comœdiæ omnino consulendus est præstantissimus Bentleius, Dissert. Phal. p. 199—210. uti etiam de origine Tragœdiæ, p. 231—309. ejusdem operis.

SECT. VI.

P. 8. l. 10. *ἃ γὰρ αὐτὰ λυπηρῶς ὁρῶμεν,*] Quæstionem hanc de causa voluptatis quam ex imitamentis percipimus, paulo aliter tractavit Plutarchus, Prob. Symp. L. v. Prob. 1. qui cum nostro conferri meretur.

Ibid. l. 12. *θηρίων τε μορφὰς τῶν ἀγριωτάτων,*] Victorius pro *ἀγριωτάτων*, quod interpretum quoque nonnulli agnoscunt, e scriptis libris reponit *ἀτιμοτάτων* *abjectissimarum belluarum:* eamque lectionem aliis quoque Aristotelicis exemplis confirmat. *Sylburgius.*

Sic etiam MSS. M. et Morel. Utra lectio verior, non liquet. Ambas servare possumus scribendo, *τῶν ἀγριωτάτων* H *ἀτιμοτάτων.*

Ibid. l. 15. *Διὰ γὰρ τοῦτο χαίρουσι*] Cf. Nostrum de Rhet. i. c. 11. *Ἐπεὶ δὲ τὸ μανθάνειν τε ἡδὺ, καὶ τὸ θαυμάζειν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀνάγκη ἡδέα εἶναι, τό τε μεμιμημένον,* (f. *μιμούμενον*) *ὥσπερ γραφικὴ, καὶ ἀνδριαντοποιΐα, καὶ ποιητικὴ, καὶ πᾶν ὃ ἂν εὖ μεμιμημένον ᾖ, κἂν μὴ ᾖ ἡδὺ, οὗ τὸ μίμημα. Οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ χαίρει· ἀλλὰ συλλογισμός ἐστιν, ὅτι τοῦτο ἐκεῖνο· ὥστε μανθάνειν τι συμβαίνει.* Vid. etiam iii. c. 10.

P. 9. l. 5. *καὶ τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ῥυθμοῦ*] Harmoniæ et rythmi, sive, uno verbo, musicæ sensum, quem hic cum imitationis studio, quasi alteram poeticæ causam, conjungit Aristoteles, a natura hominibus inseri statuerat etiam Plato, de Leg. ii. p. 787. Insigne fragmentum ex libro deperdito Theophrasti *περὶ μουσικῆς* conservavit Plutarchus, Probl. Symp. L. i. Probl. 5. quod eandem hypothesin fusius explicat. *Λέγει δὲ Θεόφραστος, μουσικῆς ἀρχὰς τρεῖς εἶναι, λύπην, ἡδονὴν, ἐνθουσιασμὸν, ὡς ἑκάστου τούτων παρατρέποντος ἐκ τοῦ συνήθους καὶ ἐγκλίνοντος τὴν φωνήν. Αἵ τε γὰρ λύσσαι* (f. *λῦπαι*)] *τὸ γοερὸν καὶ θρηνητικὸν ὀλισθηρὸν εἰς ᾠδὴν ἔχουσι· διὸ καὶ*

τοὺς ῥήτορας ἐν τοῖς ἐπιλόγοις, καὶ τοὺς ὑποκριτὰς ἐν τοῖς ὀδυρμοῖς ἀτρέμα τῷ μελῳδεῖν προσάγοντας ὁρῶμεν καὶ παρεντείνοντας τὴν φωνήν. Αἵ τε σφοδραὶ περιχάρειαι τῆς ψυχῆς, τῶν μὲν ἐλαφροτέρων τῷ ἤθει καὶ τὸ σῶμα πᾶν ἐπαίρουσι, καὶ παρακαλοῦσιν εἰς ἔνρυθμον κίνησιν, ἐξαλλομένων καὶ κροτούντων, εἴπερ ὀρχεῖσθαι μὴ δύνωνται, "μανίαι τε ἀλαλαί τε (f. μανίᾳ τε ἀλαλᾷ τε) ὀρινομένων, ῥιψαύχενι σὺν κλόνῳ," κατὰ Πίνδαρον· οἱ δὲ χαρίεντες ἐν τῷ πάθει τούτῳ γενόμενοι τὴν φωνὴν μόνην εἰς τὸ ᾄδειν καὶ φθέγγεσθαι μέγα (f. μέτρα) καὶ μέλη προΐενται. Μάλιστα δὲ ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐξίστησι καὶ παρατρέπει τό, τε σῶμα καὶ τὴν φωνὴν τοῦ συνήθους καὶ καθεστηκότος· ὅθεν αἵ τε βακχεῖαι ῥυθμοῖς χρῶνται, καὶ τὸ χρησμῳδεῖν ἐμμέτρως παρέχεται τοῖς ἐνθεαζομένοις· τῶν τε μαινομένων ὀλίγους ἰδεῖν ἐστιν ἄνευ μέτρου καὶ ᾠδῆς ληροῦντας.

SECT. VII.

P. 10. l. 3. *ἐν οἷς καὶ τὸ ἁρμόττον ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον.*] In iis demum ψόγοις, quos poetæ post Homerum protulerunt, iambicum usurpabatur metrum; ab Archilocho scilicet primum, si constanti scriptorum omnium testimonio fidendum est. Et tamen spurius ille Margites, de quo Hephæstion, p. 67. Marius Victorinus, p. 2572. Tzetzes, Chil. iv. 867, 8. Hist. vi. 62. loqui videntur, habuisse dicitur versus iambicos nullo certo ordine aut numero hexametris interpositos. An ejus auctor fuerit Pigres, Artemisiæ frater, quem Suidas in v. ait scripsisse *τὸν εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον Μαργίτην καὶ Βατραχομυομαχίαν*, nescio. Compositionis certe ratio et consilium ab istius ingenio non multum abhorrent, qui, eodem Suida teste, *τῇ Ἰλιάδι παρενέβαλε κατὰ στίχον ἐλεγεῖον, οὕτω γράψας·*

> Μῆνιν ἄειδε Θεά, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
> Μοῦσα, σὺ γὰρ πάσης πείρατ' ἔχεις σοφίης.

Versus pauci, qui ex Margite Homeri citantur a Platone, Alcib. ii. p. 457. Aristotele, Ἠθ. Εὐδημ. v. c. 7. Νικομ. vi. c. 7. Σχ. in Aristoph. Ὀρν. 914. omnes hexametri sunt. Opus illud genuinum credidisse Nostrum ex hoc loco apparet; neque aliter, opinor, judicabat Zeno, cujus senten-

tiam retulisse videtur Dio Chrysost. Orat. liii. p. 554. Γέγραφε δὲ καὶ Ζήνων ὁ φιλόσοφος εἴς τε τὴν Ἰλιάδα, καὶ τὴν Ὀδύσσειαν, καὶ περὶ τοῦ Μαργίτου δέ· δοκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι νεωτέρου, καὶ ἀποπειρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως.

Sect. VIII.

P. 10. l. 8. οὐχ ὅτι εὖ,] Formulam hanc pluribus illustravit diligentissimus Hoogeveen. T. ii. p. 960. qui recte, opinor, statuit ellipsin esse τοῦ λέγω, quæ sic suppleri debet: οὐ λέγω ὅτι εὖ. Exemplis ab eo allatis hæc pauca, quæ in schedis meis notata invenio, ex probatis scriptoribus adjiciam. Xenoph. Ἀπομν. L. ii. c. 9. καὶ ΟΥΚ ὍΤΙ μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ. (ubi male Cl. Ernesti τὸ ὍΤΙ alienum ab hoc loco et delendum censet.) Demosth. K. Τιμοκ. p. 367. οὐχ ὅτι τῶν ὄντων ἀπεστερήμην ἄν, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἔζην. In sequentibus pro δραματικὰς, Morel. habet δραματικῶς, quod fortasse planius est; sed altera forma occurrit etiam infra, p. 70. τοὺς μύθους—συνιστάναι δραματικούς.

Sect. IX.

P. 11. l. 1. Παραφανείσης δὲ τῆς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας,] Hæc inserui ex auctoritate Editt. Mor. et V. et MSS. Med. trium. Vim autem verbi παραφαίνω in hoc loco optime declaravit Varinus, in v. Παραφαίνω, τὸ ἀμυδρῶς δεικνύω· καθὸ λέγεται τὸ παραφαύειν, τὸ μετρίως φαύειν.

Ibid. l. 5. Τὸ μὲν οὖν ἐπισκοπεῖν,] Hæc clausula, quæ a Castelvetro huic loco non convenire judicatur, inserta est, nisi fallor, ad explicandum et quodammodo molliendum id quod in illa quæ proxime præcessit simpliciter positum fuit. Quanquam enim verisimile esset plerosque homines facile satis concessuros Comœdiam, quoad formam operis, Iambis majorem et honoratiorem esse, multos tamen prævidit philosophus dubitaturos saltem fore, an Tragœdia eandem vel similem præ Epopœia excellentiam obtineret. Hic igitur innuit tantum se de Tragœdia loqui,

non qualis vulgo in theatris extabat, sed qualis ipsa per se, ex vi naturæ suæ, consistere poterat; accuratius autem totius quæstionis examen *in alium locum* rejicit; nimirum in ultimam libelli hujus, ut nunc est, sectionem. Vid. 'Hϑ. Νικ. i. p. 6. 'Αλλὰ περὶ μὲν οὖν τούτων ἄλλος ἔστω λόγος: et 'Hϑ. Μεγ. i. p. 9. εἰ μὲν οὖν ἐστιν ἀρετὴ τούτου, ἢ μὴ ἐστιν, ἄλλος λόγος.

P. 11. l. 9. καὶ ἡ μὲν ἀπὸ τῶν ἐξαρχόντων τὸν διθύραμβον,] Expeditior esset sententia si καὶ abesset. Cæterum ἐξάρχειν τὸν διθύραμβον, ἢ τὰ φαλλικὰ, ii dicebantur, qui choro utrivis canendo præiverunt; qui, ut verisimile est, ab initio poetæ ipsi fuerunt. Sic de seipso ait Archilochus, ap. Athen. L. xiv. p. 628.

'Ως Διωνύσοι' ἄνακτος καλὸν ἐξάρξαι μέλος
Οἶδα διθύραμβον, οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας.

Et chorus quidem Dithyrambicus, qui usitatius Κύκλιος dictus est, in musicis agonibus diu locum habuit; de Phallico minus constat; nisi forte hunc eundem fuisse statuamus cum illo Ithyphallorum, qui depingitur ap. Athen. L. xiv. p. 622. B. Οἱ δὲ 'Ιθύφαλλοι καλούμενοι πρόσωπον μεθυόντων ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάνωνται (suppl. f. κιττῷ) χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες· χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται ταραντίνιον καλύπτρον (f. καλύπτον) αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν· σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον λέγοντες· 'Ανάγετε

(f. 'Ανάγετ', ἀνάγετε κῶμον,) εὐρυχωρίαν
Ποιεῖτε τῷ θεῷ·
'Εθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος
Διὰ μέσου βαδίζειν.

Versiculus, quem ab iambico distinxi, Phallicus κατ' ἐξοχὴν dicebatur. Vid. Terentian. Maur. p. 2440. Hujusmodi autem chororum poetas ad sermones ludicros et comica argumenta aliquando divertisse non mirum est.

P. 12. l. 1. προαγόντων,] Cf. locum similem Π. Σοφ. Ελ.

L. ii. p. 466. οἱ μὲν γὰρ τὰς ἀρχὰς εὑρόντες παντελῶς ἐπὶ μικρόν τι προήγαγον· οἱ δὲ νῦν εὐδοκιμοῦντες, παραλαβόντες παρὰ πολλῶν, οἷον ἐκ διαδοχῆς, τῶν κατὰ μέρος προαγαγόντων, οὕτως ηὐξήκασι.

SECT. X.

P. 12. l. 5. τῶν ὑποκριτῶν πλῆθος] Vocis ὑποκριτὴς originem illustrat Eustathius ad Iliad. H. 407. et opinor vere. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι οὐκ οἶδεν Ὅμηρος τὴν λέξιν τοῦ ἀποκρίνασθαι, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις φανεῖται, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τῷ ὑποκρίνασθαι κέχρηται· φασὶ δὲ καὶ τὸν παρὰ τοῖς δραματικοῖς ὑποκριτὴν οὕτω λέγεσθαι, διὰ τὸ πρὸς τὸν χορὸν ἀποκρίνεσθαι.. Primus scilicet gradus, quo a Dithyrambis processit Tragœdia, fuit institutio Chori, ejusdem in plerisque cum Dithyrambico naturæ, sed qui Tragicus nuncupabatur, credo, quia victori præmium ponebatur hircus, sicut in Dithyrambico certamine bos, vel taurus. Vid. Pindar. Ol. xiii. 26. et Σχ. Ab illo igitur tempore Tragœdia a Dithyrambo nomine tenus diversa exstitit; re fortasse non multum, donec Thespis (ut plurimi scriptores tradiderunt) histrionem induxit, qui cum Choro colloqueretur. Hos autem Tragœdiæ progressus summatim tantum attingit noster, quod, opinor, totam hanc materiam in aliis libris fusius exposuerat. Themistius certe Aristotelem auctorem appellat de nonnullis, quæ ex hoc loco minime derivata videntur. Orat. xxvi. p. 316. D. Ἀλλὰ καὶ ἡ σεμνὴ τραγῳδία, μετὰ πάσης ὁμοῦ τῆς σκευῆς, καὶ τοῦ χοροῦ, καὶ τῶν ὑποκριτῶν, παρελήλυθεν εἰς τὸ θέατρον· καὶ οὐ προσέχομεν Ἀριστοτέλει, ὅτι τὸ μὲν πρῶτον ὁ χορὸς εἰσιὼν ᾖδεν εἰς τοὺς θεούς· Θέσπις δὲ πρόλογόν τε καὶ ῥῆσιν ἐξεῦρεν· Αἰσχύλος δὲ τρίτον ὑποκριτὴν καὶ ὀκρίβαντας· τὰ δὲ πλείω τούτων Σοφοκλέους ἀπηλαύσαμεν καὶ Εὐριπίδου; In quibus hoc præcipue notabile est, Aristotelem, si Themistio credimus, histrionis tertii inventionem Æschylo tribuisse, cum plerique alii scriptores et Aristoteles ipse paulo infra, secundum histrionem ab Æschylo, tertium a Sophocle adinventum tradiderint. Vid. Diog. Laert. L. iii. sect. 56. Schol. in Dem. Π. Στεφ. p. 184.

Neque vero diffitendum est Æschylum, in tragœdiis adhuc superstitibus, tres histriones in scena simul colloquentes exhibuisse: v. c. in Choephoris, a. 665. ad 716. sed hoc, opinor, non fecit nisi post Sophoclem, et ab illo edoctus, a quo etiam duodecim ad minimum ante mortem suam annis in tragico certamine victus est. Vid. not. Stanl. ad vit. Æsch. Etiam quartum histrionem in scenam produxisse Æschylum in Agamemnone refert Pollux, L. iv. c. 15. S. 110. Εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ἐκαλεῖτο. Καὶ πεπρᾶχθαί φασιν αὐτὸ ἐν Ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου. Equidem nullum locum, ubi quarto histrione opus esse posset, in Agamemnone video, uti hodie exstat. Est locus in Choephoris, 900. ubi præsentibus in scena et colloquentibus Οἰκέτῃ, sive Ἐξαγγέλῳ, Clytemnestræ, et Oresti, quartus, ut videtur, interloquitur Pylades; sed Scholiastes rem alio modo expedit. Μετεσκεύασται, inquit ille, ὁ Ἐξάγγελος εἰς Πυλάδην, ἵνα μὴ διλέγωσιν. Priora sic intelligo, quasi ὁ Ἐξάγγελος post 886. e scena sponte discesserit, et ante 900. in Pyladem transformatus redierit; reliqua illa, ἵνα μὴ διλέγωσιν, non capio. Si verbum διλέγω ullum esset, nihil aliud, credo, significaret, quam διλογέω et δισσολογέω apud Schol. Soph. in Ajac. 799. i. e. *bis dicere;* qui sensus huic loco minime convenit. Fortasse igitur scripsit Scholiastes, ἵνα μὴ δ' (i. e. τέσσαρες) λέγωσιν, *ne quatuor loquantur.* Quod scilicet sedulo cavendum erat; non tam, opinor, quasi peccatum contra artem, sed ne Choragus in histrionem supra numerum ordinarium sumptus facere cogeretur.

P. 12. l. 6. τὰ τοῦ χοροῦ ἠλάττωσε,] *Partes* chori minuit; non τῶν χορευτῶν numerum, ut Petitus sine ulla ratione interpretatur. Vere Philostratus de Æschylo, Vit. Apoll. L. vi. p. 244. ἡ μὲν ξυνέστειλε τοὺς χοροὺς ἀποτάδην ὄντας, ἡ τὰς τῶν ὑποκριτῶν ἀντιλέξεις εὑρεῖν (f. εὗρεν), παραιτησάμενος τὸ τῶν μονῳδιῶν μῆκος.

Ibid. l. 6. τὸν λόγον πρωταγωνιστὴν] Personam *primarum partium* Latine voces. Similiter autem ex tribus histrionibus, quorum opera in tragœdiis repræsentandis utebantur

poetæ, primus πρωταγωνιστὴς, alter δευτεραγωνιστὴς, tertius τριταγωνιστὴς appellabatur. Vid. Valesium ad Harpocrat. in v. Ἰσχανδρός: et Taylor. not. ad p. 198. l. ult. Demosth. Π. Παραπ. An vero histrio πρωταγωνιστὴς personam primarum partium *semper* egerit, dubitari potest ex eo quod Noster, Polit. L. vii. p. 215. tradidit de Theodoro; illum scilicet nunquam permisisse, ut ullus alius auctor in scenam prodiret ante se: οὐθενὶ πώποτε παρῆκεν ἑαυτοῦ προεισάγειν, οὐδὲ τῶν εὐτελῶν ὑποκριτῶν, ὡς οἰκειουμένων τῶν θεατῶν ταῖς πρώταις ἀκοαῖς. Non enim *semper* persona primarum partium in scenam primus prodit. Cum autem tota Tragœdia per tres histriones ageretur, necesse est ex iis unum aliquem duas aut plures personas sæpius induisse; ad quod respicit Lucianus, Νεκυομ. c. 16. T. i. p. 479. Καὶ ὁ αὐτὸς, εἰ τύχοι, μικρὸν ἔμπροσθεν μάλα σεμνῶς τὸ τοῦ Κέκροπος ἢ Ἐρεχθέως σχῆμα μιμησάμενος, μετ' ὀλίγον οἰκέτης προῆλθεν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ κεκελευσμένος. Histriones hi poetis sorte distributi fuisse dicuntur ap. Hesych. et Suid. in v. Νεμήσεις ὑποκριτῶν, ubi tamen nonnulla sunt quæ ampliori disquisitione indigent.

P. 12. l. 9. διὰ τὸ ἐκ σατυρικοῦ μεταβαλεῖν,] Hæc non intelligenda sunt, quasi ea dramatis species quæ Satyrica dicta est, et cujus unicum exemplar restat Euripidis Cyclops, tragœdia prior fuerit: nam contra, eam non paucis annis post Thespidem, a Pratina (ut Suidas in v. refert) primo compositam fuisse, nec, opinor, ante inventum ab Æschylo secundum histrionem, verisimile videtur. Hoc tantum, nisi fallor, innuere voluit Aristoteles, tragœdiam, in progressu ejus a Thespide ad Æschylum, Satyrorum (uti postea vocati sunt) naturæ propiorem fuisse; adeoque et fabulas breves, et dictionem ludicram aliquamdiu, cum gravitatis dispendio, sicut etiam metrum trochaicum retinuisse.

Ibid. l. 11. Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τετραμέτρῳ ἐχρῶντο,] Sive in choricis ipsis, puta, sive etiam in monodiis, in quibus histrionem illum singularem saltatione nonnunquam usum fuisse vero non est absimile. Saltationi autem convenire

metrum trochaicum alibi observavit Noster, Rhet. L. iii. c. 8. ὁ δὲ τροχαῖος κορδακικώτερος· δηλοῖ δὲ τὰ τετράμετρα· ἔστι γὰρ τροχερὸς ῥυθμὸς τὰ τετράμετρα. Specimen insigne est saltationis choricæ metris trochaicis peractæ ap. Aristoph. Εἰρ. 330—335.

P. 12. l. 13. Λέξεως δὲ γενομένης,] Post additum ab Æschylo secundum histrionem, cum sermones in scena alterni haberi cœpissent; ipsa natura sermocinandi metrum sibi proprium induxit, nempe iambicum. Cf. Nostrum in Rhet. loc. cit. Est autem notabile in Æschyli Persis, quæ acta est Archonte Menone, Ol. lxxvi. 4. multo frequentiores interseri trochæos quam in ulla alia quæ exstat tragœdia. Eandem vero etiam ex antiquissimis earum quas habemus fuisse constat, utpote in qua tertius histrio nusquam apparet. Neque tamen unquam a scena tragica ita exulabat trochaicum metrum, quin eo poetæ cum summa laude et artificio usi sint, in vehementioribus scilicet fabulæ partibus, ubi motu aliquo et festinatione opus esset, in rebus præ iracundia, gaudio, timore, vel alio quovis affectu trepidis et concitatis. Hujusmodi plurima sunt apud Euripidem diverbia, in quibus loquentes brevissimis non modo colis sed etiam commatibus intercidunt metrum. Nonnunquam longiores ῥήσεις eodem metro exequitur, ut Cassandræ in Troad. 444—461. Λύσσης in Herc. F. 855—873.

P. 13. l. 2. τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας.] Plerique scriptores musici duas tantum harmonias, sive vocis modulationes agnoscunt; unam scilicet quæ sermonis, alteram quæ cantus propria est; his autem tertiam, utriusque mediam, qua poemata enunciantur, adjungit Aristides Quint. p. 7. Συνεχὴς ἐστι (φωνὴ), ᾗ διαλεγόμεθα· μέση δὲ, ᾗ τὰς τῶν ποιημάτων ἀναγνώσεις ποιούμεθα· διαστηματικὴ δὲ, ἡ κατὰ μέσον τῶν ἁπλῶν φωνῶν ποσὰ ποιουμένη διαστήματα καὶ μονάς· ἥτις καὶ μελῳδικὴ καλεῖται. Nec aliter Quintilianus, L. i. c. 8. *Sit autem in primis lectio virilis et cum suavitate quadam gravis; et non quidem prosæ similis, quia carmen est, et se poetæ canere testantur; non tamen in canticum dissoluta.*

Eadem ratione Aristoteles notavit, homines in hexametris enuntiandis excedere modulationem eam vocis, quæ sermoni convenit. Idem fere dixerat, nisi fallor, in Rhet. L. iii. c. 8. quanquam hodie ibi contrarium aliquid legitur. Τῶν δὲ ῥυθμῶν, ὁ μὲν ἡρῷος σεμνὸς, καὶ ΛΕΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ἁρμονίας δεόμενος. Scribendum credo, καὶ ΛΕΚΤΙΚΗΣ ἁρμονίας δεόμενος.

P. 13. l. 2. ἐπεισοδίων πλήθη,] Duplex est vocis ἐπεισόδιον apud Aristotelem significatio; una primaria, in qua secundum ipsius definitionem, partem tragœdiæ denotat, quæ jacet inter cantus totius chori; altera translata, in qua designat quicquid præter principalis actionis seriem inseritur fabulis sive dramaticis sive epicis. Vid. infra, p. 49, 50. In primo sensu, qui huic loco unice convenit, observandum est, episodiorum numerum, nascente tragœdia, ad poetarum, ut verisimile est, arbitrium variasse, ita ut histrio, qui tum unus erat, nonnunquam semel tantum in scenam, nonnunquam pluries ad chorum inter cantus relevandum missus fuerit. Etiam post inventum ab Æschylo secundum histrionem satis patet ex ejus tragœdiis adhuc superstitibus episodia nec certo numero, neque certa ulla magnitudine, chori cantibus interposita fuisse. Apud Sophoclem et Euripidem episodia ut plurimum sunt quatuor; quem igitur numerum satis commodum judicasse Aristotelem verisimile est, licet eum nullo præcepto definiverit. In Medea septem sunt cantus totius chori, atque adeo sex episodia.

Sect. XI.

Ibid. l. 6. Ἡ δὲ κωμῳδία ἐστὶν,] Falluntur viri gravissimi, et levissimi sane plurimi, qui hæc pro definitione comœdiæ ad nauseam usque nobis obtrudunt. Nihil minus voluit Aristoteles, ut cuivis ad libri hujus seriem attendenti clare patebit. Historiam scilicet brevem quam inceperat tragœdiæ et comœdiæ executurus, repetit, quod supra notaverat, comœdiam esse imitationem τῶν φαύλων, et occasione data vocis φαύλων significationem accuratius paulo

explicat. Hoc vero idcirco repetit, quia causam aperit, cur comœdia ab initiis suis non serio exculta est, ideoque primam progressus sui partem obscuriorem habet, ut mox dicturus est. Definitioni comœdiæ neque hic locus erat; neque si eam ubicunque ponere voluisset Philosophus, tam perfunctorie rem administrasset, ex tribus poeticæ imitationis differentiis eam tantum unam, quæ circa objectum versatur, notans. Confer definitionem tragœdiæ.

P. 13. l. 8. τὸ γελοῖον] De ridiculo, cujus natura generatim hic et quasi in transitu indicatur, fusius sine dubio et accuratius egerat Noster in aliqua operis hujus parte quæ temporis injuria intercidit; ea scilicet, opinor, quæ circa comœdiam specialiter versata est. Vid. Rhet. L. i. c. 11. Διώρισται δὲ περὶ γελοίων ἐν τοῖς περὶ Ποιητικῆς. Et L. iii. c. 18. Περὶ δὲ τῶν γελοίων—εἴρηται πόσα εἴδη γελοίων ἐστὶν ἐν τοῖς περὶ Ποιητικῆς· ὧν τὸ μὲν ἁρμόττει ἐλευθέρῳ, τὸ δὲ, οὔ· ὅπως οὖν τὸ ἁρμόττον αὐτῷ λήψεται· ἔστι δ' ἡ εἰρωνεία τῆς βωμολοχίας ἐλευθεριώτερον· ὁ μὲν γὰρ αὐτοῦ ἕνεκα ποιεῖ τὸ γελοῖον, ὁ δὲ βωμολόχος ἑτέρου. Ex posterioribus abunde patet Philosophum ad alium quem locum respexisse quam hunc qui præ manibus est, et qui hodie in hoc libro de hac materia unicus exstat.

De voluptate, quæ ex ridiculo in comœdiis percipitur, nonnulla habet Plato, Phileb. p. 394, 5. ad quem locum egregia notavit doctissimus Sydenhamus, in Commentario Anglico, p. 525—530.

Ibid. l. 14. ἀλλ' ἐθελονταὶ ἦσαν.] Intelligi potest de choro; sed etiam de poetis, secundum illa quæ ex Ælio Dionysio protulit Eustathius ad Il. K. 230. Ἐθελοντὴς, ὁ αὐθαιρέτως τι ποιῶν· ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ἐθελονταὶ διδάσκαλοι δραμάτων δηλαδὴ, ὅτε τις μὴ λαβὼν χορὸν, μηδὲ χορηγητὴν ἔχων, ἑαυτῷ τὰ πάντα παρεῖχε. Et sic fortasse rectius. Hinc enim poetarum, nascente comœdia, conditio difficilis maxime apparet, quod non modo chorum docere, sed etiam conducere, nutrire, vestibus alioque omni apparatu instruere necesse haberent.

P. 14. l. 2. Τίς δὲ πρόσωπα ἀπέδωκεν,] Vox πρόσωπον apud

veteres Græcos binas illas significationes habuit, quas *Persona* apud Romanos. Ita Ulpianus notavit ad illa Demosth. Π. Παραπ. p. 261. Ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ προσώπου κωμάζει] Ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ νεώτεροι λέγουσιν αὐτὸ προσωπεῖον· ἐν δὲ τοῖς ἀρχαιοτέροις βιβλίοις εὑρίσκεται τὸ πρόσωπον. Hic igitur πρόσωπα pro *larvis* accipio. Primum enim ut docemur a Scholiaste ad Aristoph. Ἱπ. 520. fuco quodam, βατραχείῳ dicto, histriones ora perungebant: ἐχρίοντο τῷ βατραχείῳ τὰ πρόσωπα πρὶν ἐπινοηθῆναι τὰ προσωπεῖα. Progressu temporis inveniebantur larvæ ad varios agentium characteras accommodatæ. Sic de Mæsone narrat Athenæus, L. xiv. p. 659. B. ὅτι γέγονε κωμῳδίας ὑποκριτὴς Μεγαρεὺς τὸ γένος, ὃς καὶ τὸ προσωπεῖον εὗρε τὸ ἀπ' αὐτοῦ καλούμενον Μαίσωνα, ὡς Ἀριστοφάνης φησὶν ὁ Βυζάντιος ἐν τῷ περὶ Προσώπων, εὑρεῖν αὐτὸν φάσκων, καὶ τὸ τοῦ θεράποντος πρόσωπον, καὶ τὸ τοῦ μαγείρου. De larvarum varietate in nova comœdia consulendus est Pollux, L. iv. c. 19. sect. 143. &c. Neque vero nescius sum προσώπων, in altero etiam vocis sensu, inventionem ad historiam dramatis pertinere; sicut v. c. Phrynichus a Suida in v. primus γυναικεῖον πρόσωπον induxisse traditur, et Epicharmus parasitum ap. Athen. L. vi. p. 235. F. et ebrios Æschylus primus in tragœdia, Epicharmus autem in comœdia. Ibid. L. x. p. 428. F. Sed hujusmodi inventiones ad internam dramatis constitutionem magis pertinere videntur quam ad formam externam, de qua, opinor, nunc agitur.

Sect. XII.

P. 14. l. 10. μετὰ λόγου μίμησις] Dele μετὰ λόγου, ut glossema inutile et aliunde advectum. *Goulston.*

Inutile est certe, et ejiciendum, ut credo. Sed neque sic hunc locum sanum existimo. Ut debita syntaxis reddatur, scribendum est, opinor, μέχρι ΜΟΝΟΝ ΤΟΥ (vel ΜΕΝ ΤΟΥ) ΜΕΤΡΩ μίμησις εἶναι σπ. Levior esset mutatio—μέχρι ΜΟΝΟΝ ΜΕΤΡΩ—; si μέχρι cum infinitivo, sine interventione articuli, construi possit. Ita quidem

locutus est Cebes, Tab. p. 73. *μέχρις ἂν ἕξιν λάβῃ.* Sed Noster articulo utitur infra, p. 23. *μέχρι τοῦ σύνδηλος εἶναι.*

SECT. XIII.

P. 15. l. 7. Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐν ἑξαμέτροις] Ita scripsi cum Mor. V. et MSS. Med. 21. xiv. pro *τῆς ἑξαμέτρου.* Malim tamen legere *τῆς ἐν μέτρῳ*, ut infra, p. 69. vel (quod fortasse verius est) *τῆς ἐμμέτρου.* Nam epopœia non *necessario* hexametris condebatur.

Ibid. l. 12. *χωρὶς ἑκάστου τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις δρώντων,*] Notabile est in hac definitione, uti vulgo repræsentatur, nihil dici de modo imitationis *per actionem*, quæ præcipua est poeseos dramaticæ proprietas. Sequentia etiam manifesto peccant, quod res prorsus heterogeneas sibi invicem opponunt, narrationem scilicet, quæ modus est imitationis, misericordiæ et terrori, effectibus ab imitatione propagandis. Definitionem igitur hanc sic potius ab Aristotele constitutam crediderim. Ἔστιν οὖν Τραγῳδία *μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης· ἡδυσμένῳ λόγῳ, χωρὶς* ἙΚΑΣΤΩ *τῶν εἰδῶν ἐν τοῖς μορίοις· δρώντων καὶ οὐ δι' ἀπαγγελίας· δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν.* Sensum in versione expressi: *ἑκάστῳ* magis perspicuum est quam *ἑκάστου*, quod tamen fortasse tolerari potuit. Recte autem tragœdia dicitur ΜΙΜΗΣΙΣ ΔΡΩΝΤΩΝ, ut supra, p. 6. l. 3. ΔΡΑΜΑΤΑ *καλεῖσθαί τινες αὐτά φασιν, ὅτι* ΜΙΜΟΥΝΤΑΙ ΔΡΩΝΤΑΣ. Recte etiam *μίμησις δρώντων* opponitur *μιμήσει δι' ἀπαγγελίας.* Importunum illud *ἀλλὰ*, quod vulgo sequitur, sustuli, non sine auctoritate tamen Codd. Morel. et Med.

Ibid. l. 14. *τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν.*] Cujusmodi fuerit ea affectuum purgatio, quam hic tragœdiæ quasi finem statuit Aristoteles, optandum esset ipsum paulo fusius exposuisse. Et quidem ita se facturum pollicitus erat in Polit. L. viii. c. 7. *Τί δὲ λέγομεν τὴν κάθαρσιν, νῦν μὲν ἁπλῶς, πάλιν δ' ἐν τοῖς περὶ Ποιητικῆς ἐροῦμεν σαφέστερον.* Cum igitur quæcunque de purgatione illa in hoc libro disseruerit, ea omnia jam prorsus interciderint, operæ

pretium duco *crassiora* ista ex Politicis, l. c. hic apponere, ex quibus aliqua saltem ad auctoris nostri mentem aperiendam lux affulgeat. Ea vero sic fere se habent. Ἐπεὶ δὲ τὴν διαίρεσιν ἀποδεχόμεθα τῶν μελῶν, ὡς διαιροῦσί τινες τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ, τὰ μὲν ἠθικὰ, τὰ δὲ πρακτικὰ, τὰ δ' ἐνθουσιαστικὰ τιθέντες· καὶ τῶν ἁρμονιῶν τὴν φύσιν πρὸς ἕκαστα τούτων οἰκείαν ἄλλην πρὸς ἄλλο μέρος (f. μέλος) τιθέασι· φαμὲν δ' οὐ μιᾶς ἕνεκεν ὠφελείας τῇ μουσικῇ χρῆσθαι δεῖν, ἀλλὰ καὶ πλειόνων χάριν· καὶ γὰρ παιδείας ἕνεκεν καὶ καθάρσεως· (τί δὲ λέγομεν τὴν κάθ. κ. τ. λ. ut supra.) τρίτον δὲ πρὸς διαγωγὴν, πρὸς ἄνεσίν τε καὶ πρὸς τὴν τῆς συντονίας ἀνάπαυσιν· φανερὸν ὅτι χρηστέον μὲν πάσαις ταῖς ἁρμονίαις, οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον πάσαις χρηστέον· ἀλλὰ πρὸς μὲν τὴν παιδείαν ταῖς ἠθικωτάταις· πρὸς δὲ ἀκρόασιν, ἑτέρων χειρουργούντων, καὶ ταῖς πρακτικαῖς καὶ ταῖς ἐνθουσιαστικαῖς· ὃ γὰρ περὶ ἐνίας συμβαίνει πάθος ψυχὰς ἰσχυρῶς, τοῦτο ἐν πάσαις ὑπάρχει· τῷ δὲ ἧττον διαφέρει καὶ τῷ μᾶλλον· οἷον ἔλεος καὶ φόβος· ἔτι δ' ἐνθουσιασμός· καὶ γὰρ ὑπὸ ταύτης τῆς κινήσεως κατακώχιμοί τινές εἰσιν· ἐκ δὲ τῶν ἱερῶν μελῶν ὁρῶμεν τούτους, ὅταν χρήσωνται τοῖς ἐξοργιάζουσι τὴν ψυχὴν μέλεσι, καθισταμένους, ὥσπερ ἰατρείας τυχόντας καὶ καθάρσεως· ταὐτὸ δὴ τοῦτο ἀναγκαῖον πάσχειν καὶ τοὺς ἐλεήμονας, καὶ τοὺς φοβητικοὺς, καὶ τοὺς ὅλως παθητικούς· τοὺς δ' ἄλλους, καθ' ὅσον ἐπιβάλλει τῶν τοιούτων ἑκάστῳ· καὶ πᾶσι γίγνεσθαί τινα κάθαρσιν, καὶ κουφίζεσθαι μεθ' ἡδονῆς. Ex his, quæ de Musica dicuntur, colligere licet, opinor, Aristotelem similem quandam ratiocinationem de poesi etiam tragica instituisse, qua scilicet probaret affectus misericordiæ et metus, qui in tragœdiis vehementissime excitantur, non ex eo nutriri et validiores effici, quod Plato criminabatur, de Rep. L. iii. init. sed contra levari et exhauriri; et proinde affectuum horum purgationem opus esse proprium et quasi finem tragœdiæ; cùm cæteræ poesis species vel ad doctrinam vel ad delectationem magis aptæ sint. Qua argumentorum serie ad conclusiones has pervenerit Philosophus, non in promptu est exponere, cum argumenta ipsa perierint, et ne unus quidem supersit ex veteribus qui sententiam ejus de hac affectuum per tragœdiam purgatione, vel illustraverit vel etiam verbo me-

moraverit. Satis sit monere, præceptorum quæ deinceps traduntur rationem nonnunquam evidentiorem fore, si meminerimus ad quam hypothesin conformata fuerint.

P. 16. l. 1. ῥυθμὸν καὶ ἁρμονίαν καὶ μέλος·] Victorius pro μέλος legit μέτρον: quia μέλος et ἁρμονία idem valent. Sed etiam μέτρον et ῥυθμὸς idem valent. Vid. supra, p. 9. τὰ γὰρ μέτρα, ὅτι μόρια τῶν ῥυθμῶν ἐστι, φανερόν. Voces igitur καὶ μέλος potius delendas credo, ut ex glossemate ortas.

Sect. XIV.

Ibid. l. 14. καὶ τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι] Hæc verba etiam alibi, licet parcius, sine substantivo inveniuntur. Plutarch. Lycurg. p. 100. Αἴκα τύχωμεν, δημοσίᾳ· αἴκα ἀποτύχωμεν, ἰδίᾳ. Thucyd. L. iv. οὐ τυχόντες. Soph. Œd. Col. p. 319.

> Ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν
> Δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην·

sive revera interdum neutra sint, sive genitivus subintelligatur. Hippoc. Π. Παθῶν, p. 621. ἢν δὲ παρατυγχάνῃς, ταῦτα ἂν καὶ ποιέων καὶ ξυμβουλεύων τυγχάνῃς μάλιστα.

Sect. XV.

P. 18. l. 13. Ὁ μὲν γὰρ Πολύγνωτος ἀγαθὸς ἠθογράφος·] Ita pro ἀγαθῶν restituit Victorius ex MSS. omnino recte. Sic enim Noster in Polit. L. viii. p. 225. Δεῖ μὴ τὰ Παύσωνος θεωρεῖν τοὺς νέους, ἀλλὰ τὰ Πολυγνώτου, κἂν εἴτις ἄλλος τῶν γραφέων ἢ τῶν ἀγαλματοποιῶν ἐστιν ἠθικός.

P. 20. l. 2. Οἱ μὲν γὰρ ἀρχαῖοι] Dacierus hæc non de poetis, sed de oratoribus, contra Victorium, dici asserit. "Les anciens poetes avoient fait tout le contraire de ce qu'il dit icy; ils ne cherchoient que ce qui pouvoit orner leur discours, et ne suivoient nullement la maniere naturelle et simple." Ipse autem videtur nescivisse hic non de phrasi agi, quæ nonnunquam apud veteres tragicos nimis tumida est, sed de sententiis, quibus illi fere naturalibus et simplicibus utuntur, recentiores autem artificio-

sis et rhetoricis. Euripidis sane *τὰ κομψὰ* et *τὴν λεπτολογίαν* non raro sugillat Comicus; et verisimile est malum illud indies crevisse usque ad tempora Aristotelis, qui natus est Olymp. 99. anno prope 22do ab Euripidis excessu. Iidem poetæ infra vocantur *οἱ Παλαιοὶ*, p. 39.

P. 20. l. 4. *ὃ δηλοῖ τὴν προαίρεσιν*] Cf. Nostrum in Rhet. L. ii. c. 21. *Ἦθος δ' ἔχουσι λόγοι, ἐν ὅσοις δήλη ἡ προαίρεσις*: et L. iii. c. 16. *Ἠθικὴν δὲ δεῖ τὴν διήγησιν εἶναι· ἔσται δὲ τοῦτο, ἂν εἰδῶμεν, τί ἦθος ποιεῖ· ἓν μὲν δὴ, τὸ προαίρεσιν δηλοῦν· ποιὸν δὲ τὸ ἦθος, τῷ ποιὰν ταυτήν· ἡ δὲ προαίρεσις ποιὰ τῷ τέλει. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔχουσιν οἱ μαθηματικοὶ λόγοι ἤθη, ὅτι οὐδὲ προαίρεσιν· τὸ γὰρ οὗ ἕνεκα οὐκ ἔχουσιν· ἀλλ' οἱ Σωκρατικοί· περὶ τοιούτων γὰρ λέγουσιν.* Ultima nos quasi manu ducunt ad eam sententiæ sequentis ordinationem quam in hac editione adoptavi. Vulgo legitur, *ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον ἢ προαιρεῖται, ἢ φεύγει ὁ λέγων. Διόπερ οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων.* Ordinationi nostræ ex parte suffragantur MSS. Victor. et Morel.

Sect. XVI.

P. 23. l. 3. *οὐ τῆς τέχνης ἐστίν.*] De hoc loco qui mihi planissimus videtur, nihil dixissem, nisi in illo hæsissent Castelvetrus et vir doctus in Act. Inscript. Acad. Galli vii. p. 184. Causam reddit Aristoteles, cur in iis tragœdiis quæ certaminibus et spectaculis destinantur, nulla certa magnitudo præscribi potest; quia scilicet illarum magnitudo non pendet ab arte poetica, sed a certaminis lege, vel arbitrio agonothetæ. Si enim, v. c. oporteret centum tragœdias in certamen simul et eodem die descendere, ad clepsydras utique certandum esset, æquali temporis spatio unicuique poetæ dato; qui igitur tragœdiam suam intra terminos, non quos actionis series postulaverit, sed quos aqua dimensa posuerit, concludere necesse haberet; adeoque fortasse fabulam trecentis aut quadringentis versibus absolvere, ad quam digne explicandam mille et octingenti vix suffecissent. Quod adjicit Aristoteles tragœdiarum certamina ad clepsydras aliquando facta fuisse, nescio an alibi legitur. Idem infra, p. 73. de

numero tragœdiarum τῶν εἰς μίαν ἀκρόασιν τιθεμένων, i. e. *una commissione editarum* quasi de re præfinita et notissima loquitur; et tamen numerus ille quis fuerit nondum discere potui.

Sect. XVII.

P. 25. l. 6. μηδὲν ποιεῖ ἐπίδηλον] Vid. Nostrum Π. Ζω. Μορ. iii. p. 74. ἐπίδηλον ποιοῦσι τὴν μεταβολὴν τῆς διανοίας: et p. 75. ἐπίδηλον ποιοῦσι τὴν αἴσθησιν: et Xenoph. Οἰκονομ. sub finem: Τοῦ δὲ δεσπότου ἐπιφανέντος, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἐπὶ τὸ ἔργον, ὅστις δύναται καὶ μέγιστα βλάψαι τὸν κακὸν τῶν ἐργατῶν, καὶ μέγιστα τιμῆσαι τὸν πρόθυμον, εἰ ΜΗΔΕΝ ΕΠΙΔΗΛΟΝ ΠΟΙΗΣΟΥΣΙΝ οἱ ἐργάται, ἐγὼ μὲν αὐτὸν οὐκ ἂν ἀγαίμην. Sic etiam Aristoph. Ἱπ. 38.

Sect. XVIII.

P. 28. l. 1. Τῶν δὲ ἁπλῶν μύθων] At nondum quales sint οἱ ἁπλοῖ μῦθοι exposuit Philosophus. Castelvetrus igitur aut hæc loco suo mota, et inferius inserenda suspicatur, aut legendum esse, Ἁπλῶς δὲ τῶν μύθων. Quid si legamus —Τῶν δὲ ΑΛΛΩΝ μύθων—? Nam præter objectionem a Castelvetro allatam recepta lectio in hoc peccat, quod fabulas ἐπεισοδιώδεις simplicium tantum fabularum pessimas pronuntiat. Nihil autem vetat quin fabulæ etiam implexæ, et quidem æque frequenter ac simplices, ἐπεισοδιώδεις fuerint; neque ulla causa est, opinor, cur idem vitium in his quam in illis minus reprehenderetur.

Ibid. l. 2. ἐπεισοδιώδη μῦθον,] Vid. not. ad Sect. x. Fabulæ autem ἐπεισοδιώδους luculentum satis exemplum habemus Promethea Æschyli. Episodia enim Oceani, 284—396. et Iûs, 563—885. nec inter se, neque cum fabula principali ullam habent connexionem, aut necessariam aut verisimilem. Unicum qui ex Oceani adventu derivatur fructum demonstravit, opinor, Scholiastes ad 284. Καιρὸν δὲ δίδωσι τῷ χορῷ καθήκασθαι (f. καθήλασθαι) τῆς μηχανῆς Ὠκεανὸς ἐλθών. Chorus scilicet, ex nymphis Oceanidibus constans, Parodi melos absolverat ex machina, quasi pen-

nis in aere libratus; et postea (Promethei rogatu, 272.) ad terram descendit. Episodium Iûs ait idem ad 563. habere aliquam πρὸς ὑποκείμενον συνάφειαν, quod scilicet Prometheus illi ventura prædicit, et speciatim nasciturum ab ea in tertia decima generatione Herculem, qui se ex ærumnis suis liberaturus est. Sed hæc nimis arguta sunt. Satis manifestum est et Io, et Oceanum, et ipsas etiam Oceanidas, quæ Chorum constituunt, in id tantum sine ulla verisimilitudine induci, ut argumentum tenue in justam Tragœdiæ magnitudinem extendant.

P. 28. l. 5. διὰ τοὺς ὑποκριτάς.] Ut de hac hujus loci scriptura dubitem, duæ faciunt causæ. Primum, non video quid histrionum rei interfuerit ut fabulæ ἐπεισοδιώδεις in scenam producerentur; deinde, etiam si illorum quam maxime interfuisset, non video cur poetæ excellentes, cum laudis suæ dispendio, illis gratificati fuerint. Certamen erat inter poetas; poetæ soli victoria adjudicabatur; in titulo qui victoriam testari solebat, poetæ nomen scribebatur, ut Plutarchus luculenter tradidit in Themistocle, p. 207. Ἐνίκησε δὲ καὶ χορηγῶν τραγῳδοῖς, μεγάλην ἤδε τότε σπουδὴν καὶ φιλοτιμίαν τοῦ ἀγῶνος ἔχοντος, καὶ πίνακα τῆς νίκης ἀνέθηκε, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχοντα· Θεμιστοκλῆς Φρεάριος ἐχορήγει· Φρύνιχος ἐδίδασκεν· Ἀδείμαντος ἦρχεν. Nulla ibi histrionis mentio; neque in ullis, quantum memini, historiæ scenicæ reliquiis memoratum invenio quo histrione tragœdia aliqua primas tulerit. Histriones scilicet, sive sorte dati, sive a poetis lecti, horum certe meri erant ministri, ut prorsus incredibile sit hos ad eorum arbitrium fabulas suas ullo notabili vitio deformare voluisse. Denique (quod rem, opinor, conficit) nihil minus ab histrionibus exoptandum erat quam fabula ἐπεισοδιώδης, quippe in qua minimus locus futurus esset affectibus illis in quibus exprimendis ars et virtus histrionica præcipue elucere solet. His positis, pro ὑποκριτὰς legere malo ΚΡΙΤΑΣ, cum MSS. Morel. et M. Judices, qui de poetarum meritis in certaminibus scenicis sententiam ferebant, cives erant Athenienses sorte ad id munus delecti, neque ipsi, ut cre-

dere licet, omnes Aristarchi, et præterea judicia sua, qualia qualia fuerint, populari auræ non raro submittere coacti. Spectatores certe quasi cum judicibus calculum laturos conjungit Aristophanes, 'Ορν. 445.

> Ὄμνυμ' ἐπὶ τούτοις πᾶσι νικᾷν τοῖς κριταῖς,
> Καὶ τοῖς θεαταῖς πᾶσιν.——

Hujusmodi autem judicum gratia fabulas ἐπεισοδιώδεις nonnunquam fieri debuisse jure suspicemur. Causa erat, opinor, non infrequens, ut justa spectaculo magnitudo daretur; ne spectatores ante tempus a ludis dimitterentur; quod populo semper minus gratum est: et hoc fortasse consilio Sophocles longam illam de sepultura Ajacis disceptationem ad finem fabulæ appendit. Alia erat frequentissima, cum episodio aliquo splendido aut pathetico, licet ad argumentum nihil faciente, spectatorum animos delinire et quasi fascinare studerent poetæ. Hujusmodi quædam notavit in Euripidis Phœnissis (ex veteribus, puto, criticis) Scholiastes ad Arg. Ἔστι μὲν ταῖς σκηνικαῖς ὄψεσι καλὸν τὸ δρᾶμα, ἐπεὶ καὶ παραπληρωματικόν· ἥτε ἀπὸ τῶν τειχέων Ἀντιγόνη θεωροῦσα μέρος οὐκ ἔστι δράματος· καὶ ὑπόσπονδος Πολυνείκης οὐδενὸς ἕνεκα παραγίνεται· ἔτι ἐπὶ πᾶσι μετ' ᾠδῆς ἀδολέσχου φυγαδευόμενος ὁ Οἰδίπους προσέρριπται (f. προσέρραπται) διακενοῦ. De judiciis in commissionibus scenicis absurde et perverse redditis queruntur Ælianus, V. H. L. ii. c. 8. et Gellius, N. A. L. xvii. c. 4.

Sect. XIX.

P. 28. l. 15. οἷον, ὁ ἀνδριὰς ὁ τοῦ Μίτυος] Pro Μίτυος apud Plutarch. de sera Numinis Vindicta, p. 982. legitur Μιτίου. *Sylburgius.*

Sed nostram scripturam tuetur Demosth. K. Νεαιρ. p. 574. de eodem hoc Mitye, ut videtur, verba faciens. In libro περὶ Θαυμ. Ἀκουσμ. p. 120. eadem historia narratur sub nomine Βίτυος.

SECT. XXI.

P. 30. l. 4. ἐν τῷ Οἰδίποδι,] Sophoclis locus est in Œdipo Tyranno. *Sylburgius.*

Vide ver. 1009. &c. Bene autem factum est, quod ipsam tragœdiam adhuc superstitem habemus, nam alioqui, ex Aristotelis verbis, credere deberemus Nuntium *eo consilio* venisse, ut Œdipum a metu circa matrem liberaret. Hoc vero idcirco notandum duxi, ut ne miretur lector, si in iis exemplis quæ ex tragœdiis deperditis petuntur, auctoris nostri mentem perspicue demonstrare nonnunquam difficillimum sit. Hujusmodi est id quod statim sequitur de Lynceo. Ex mera verborum vi conjiceremus ipsum Lyncea ad mortem duci &c. sed infra, p. 50. (si modo ad eandem tragœdiam respicit, quod satis probabile est) non Lynceus, sed puer aliquis, in capitis discrimen videtur venisse. Hic autem puer Abas forte erat, Lyncei filius. Modum quidem, quo periit Danaus, nemo veterum (qui scilicet hodie extant) tradidit; sed Hyginus, cujus fabulæ ex Tragicis sæpissime derivatæ sunt, mortem ejus ab Abante parentibus nuntiatam bis commemoravit, Fab. clxx. et cclxxiii.

SECT. XXIV.

P. 32. l. 10. ἴδια δὲ, τὰ ἀπὸ τῆς σκηνῆς,] Subaudi, μέλη. De canticis enim loquitur, quæ ab histrionibus in scena peragebantur; qualia quidem in nonnullis tragœdiis reperiri docet, sed non in omnibus. Quod notandum est. In alio loco rationem reddit quare, cum Chori cantica Antistrophica sint, hæc e scena cantica simili metrorum lege non astringantur; quoniam scilicet, systema Antistrophicum simplex quiddam et ordinatum est, et ad affectus imitandos minus idoneum: Τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον, καὶ διότι τὰ μὲν ἀπὸ τῆς σκηνῆς οὐκ ἀντίστροφα, τὰ δὲ τοῦ χοροῦ ἀντίστροφα· ὁ μὲν γὰρ ὑποκριτὴς ἀγωνιστὴς καὶ μιμητής· ὁ δὲ χορὸς ἧττον μιμεῖται. Problem. xix. 15. Quinetiam hæc histrionum cantica diversis Harmoniæ generibus a Choricis conde-

bantur, Hypodorio scilicet et Hypophrygio, quorum neutro Chorus utebatur. Ibid. 30. 48. Hujus autem ratio fuisse dicitur, quoniam genus Hypophrygium ex indole sua actuosum est, Hypodorium vero magnificum: Ταῦτα δ' ἄμφω χορῷ μὲν ἀνάρμοστα, τοῖς δὲ ἀπὸ σκηνῆς οἰκειότερα· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἡρώων μιμηταί· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων μόνοι ἦσαν ἥρωες, οἱ δὲ λαοὶ ἄνθρωποι· ὧν ἐστιν ὁ χορός. Et mox, Ἔστι γὰρ ὁ χορὸς κηδευτὴς ἄπρακτος· εὔνοιαν γὰρ μόνον παρέχεται οἷς πάρεστι. Neque, opinor, dubitari potest, quin, præter has metri et melopœiæ differentias, sensuum etiam et orationis characteras longe diversos præferebant histrionum et Chori cantica. Non enim semper metra soluta, sive ἀπολελυμένα, in Monodiis adhibebant poetæ tragici; sed frequenter, nisi fallor, systemate Anapæstico, nonnunquam et Elegiaco utebantur, ut Euripides in Andromache, 103—116. Quin et Iambos in scena interdum cani solitos probat Plutarchus, de Musica, p. 2090. Ἔτι δὲ τῶν ἰαμβείων, τὸ τὰ μὲν λέγεσθαι παρὰ τὴν κροῦσιν, τὰ δὲ ᾄδεσθαι, Ἀρχίλοχόν φασι καταδεῖξαι· εἶθ' οὕτω χρήσασθαι τοὺς τραγικοὺς ποιητάς. Et Lucianus de Saltatione, T. ii. p. 285. ubi histrio tragicus depingitur, ἐνίοτε καὶ περιᾴδων τὰ ἰαμβεῖα, καὶ, τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν τὰς συμφορὰς·—καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχη τις ἢ Ἑκάβη ἐστὶ, φορητὸς ἡ ᾠδή· ὅταν δὲ Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μονῳδῇ ἐπιλαθόμενος αὐτοῦ, καὶ μήτε τὴν λεοντῆν αἰδεσθεὶς, μήτε τὸ ῥόπαλον, ὃ περίκειται, σολοικίαν εὖ φρονῶν εἰκότως φαίη ἄν τις τὸ πρᾶγμα.

P. 32. l. 11. Πρόλογος—τὸ πρὸ χοροῦ Παρόδου·] In duabus tragœdiis Æschyli, Persis et Supplicibus, Chorus ipse Prologi officio fungitur; in cæteris, quas quidem superstites habemus, omnibus Prologus ante Chori ingressum constituitur, præterquam in Rheso; quam tamen ipsam olim Prologo formæ usitatæ non caruisse verisimile est. Vid. Valckenar. Diatrib. c. ix. et argumentum Rhesi. Ed. Musg.

Ibid. l. 12. Ἐπεισόδιον] Vide notam ad Sect. x.

P. 33. l. 1. ἡ πρώτη λέξις ὅλου χοροῦ·] Idem est ac si scripsisset τὸ πρῶτον μέλος τοῦ χοροῦ. Nam totus Chorus

nunquam, opinor, nisi cantu loquebatur. In meris sermonibus Coryphæus unus pro sociis verba faciebat. Utebatur autem Chorus in Parodo systemate nonnunquam Anapæstico, ut in Ajace Sophoclis, Hecuba et Iphigenia Taur. Euripidis; sed frequentius Antistrophico; sive simplici, ubi totum systema per Chorum solum absolvitur; sive mixto, ubi inter ipsum et histriones, et variis quidem modis, distribuitur. Vid. Sophoclis Electram et Œdipum Col. Euripidis Orestem, Helenam, Electram, &c.

P. 33. l. 2. *Στάσιμον δὲ, μέλος χοροῦ, τὸ ἄνευ ἀναπαίστου καὶ τροχαίου.*] Ex supra dictis patet Aristotelem sub Stasimi nomine comprehendere omnia Chori cantica præter Parodum, et (de quo mox dicturus est) *κόμμον*. Quod vero ad hanc definitionem attinet, viz. Stasimum esse Chori canticum sine Anapæsto et Trochæo, incommode satis accidit, ut Scholiastes Æschyli canticum id quod incipit in fabula Prometheo, ver. 397. Stasimi titulo designaverit, in quo tamen plures leguntur trochæi a 415. ad 426. et Sextus Empiricus, *τὰ παρὰ τοῖς τραγικοῖς μέλη τὰ στάσιμα* diserte appellans, systema Anapæsticum septem versuum ex Euripidis Chrysippo protulerit, adv. Mus. vi. 17. p. 360. Alia est Stasimi descriptio apud Scholiastem ad Aristoph. Ran. 1314. *Στάσιμον μέλος, ὃ ᾄδουσιν ἱστάμενοι οἱ χορευταί.* Hæc autem cum Aristotelica eatenus convenit, quatenus verisimile est carmen, quod a stantibus canebatur, metra Anapæstica et Trochaica parcius interposita habuisse, cum ambo illi rythmi concitatiores sint, et cum motu aliquo pene necessario comitandi.

Sect. XXVI.

P. 35. l. 3. *ἁπλοῦν εἶναι μᾶλλον ἢ διπλοῦν,*] Modo posuerat *τὴν σύνθεσιν τῆς καλλίστης τραγῳδίας* (fabulam sc.) *μὴ ἁπλῆν, ἀλλὰ πεπλεγμένην*: quomodo igitur nunc concludit *τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον ἁπλοῦν εἶναι μᾶλλον ἢ διπλοῦν*? In his conciliandis frustra laborant interpretes. Manifestum est enim vocem *ἁπλοῦς* in uno eodemque sensu utrobique accipi de-

bere, de fabula simplici, secundum Aristotelis definitionem, p. 29. Λέγω δὲ ἁπλῆν μὲν πρᾶξιν, ἧς γινομένης, ὥσπερ ὥρισται, συνεχοῦς καὶ μιᾶς, ἄνευ περιπετείας ἢ ἀναγνωρισμοῦ ἡ μετάβασις γίνεται. Et æque manifestum est vocis διπλοῦς in hoc loco significationem ex alterius sensu pendere, et illi ἀντιστοιχεῖν: ita ut, si μῦθος ἁπλοῦς fabulam simplicem denotet, μῦθος διπλοῦς fabulam implexam (τὸν πεπλεγμένον μῦθον) denotare necessario intelligatur. Hoc vero sic se habere etiam ex eo patet, quod Odysseæ fabula, quam in hoc ipso capite διπλῆν vocat, inferius πεπλεγμένη dicitur, p. 72. Mihi igitur verisimile videretur voces duas, perperam transpositas, sic forte reponendas esse: Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον διπλοῦν εἶναι μᾶλλον ἢ ἁπλοῦν.

Sed quid de sequentibus illis—ὥσπερ τινές φασι—statuendum sit, non minor restat difficultas. Neque enim credibile est ullos fuisse qui fabulam simplicem fabulæ implexæ in genere prætulerint; et omnis Philosophi ratiocinatio in eo tantum versatur, ut istorum errorem coarguat, qui ex fabulis implexis eas primas judicant, quæ exitum habent felicem. Has enim ipse in secundo loco ponendas statuit, in primo autem eas quæ exitum habent infelicem. Δευτέρα δ', ἡ πρώτη λεγομένη ὑπό τινων, ἐστὶ σύστασις, κ. τ. λ. Huic vero disputationi accommodatius certe daretur initium, si totus locus sic scriberetur. Ἀνάγκη ἄρα τὸν καλῶς ἔχοντα μῦθον διπλοῦν εἶναι μᾶλλον ἢ ἁπλοῦν, καὶ μεταβάλλειν οὐκ εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ὩΣΠΕΡ ΤΙΝΕΣ ΦΑΣΙΝ, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν.

P. 36. l. 12. τῆς κωμῳδίας οἰκεία·] Hujusmodi aliquid notaverunt veteres Critici in Oreste Euripidis. Vid. argumentum Fab. Τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν: et Scholion, quod ex MS. C. C. C. protulit Musgravius ad ver. ult. Ὁρᾶται τόδε τὸ δρᾶμα κωμικῇ καταλήξει χρησάμενον· διαλλαγαὶ γὰρ πρὸς Μενέλαον καὶ Ὀρέστην. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι ἐκ συμφορῶν εἰς εὐφροσύνην, καὶ ἐν Τύροις (f. Τυροῖ) Σοφοκλέους ἀναγνώρισμα κατὰ τὸ (f. κατὰ τὸ ἀναγνώρισμα) γέλως γίνεται· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, πολλὰ τοιαῦτα ἐν τῇ Τραγῳδίᾳ εὑρίσκεται.

Sect. XXVII.

P. 39. l. 8. ἐν τῷ Τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ.] Hanc tragœdiam Chæremonis fuisse suspicor. Citatur ille ab Athenæo, L. xiii. p. 562. F. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τραυματίᾳ, et iterum, p. 608. E. ἐν Ὀδυσσεῖ, quasi diversæ essent fabulæ, sed unam eandemque fuisse, cujus titulus erat Ὀδυσσεὺς Τραυματίας, mihi verisimillimum videtur. De Ulysse a Telegono filio insciente vulnerato notissima est historia, Vid. Hygin. Fab. cxxvii.

Ibid. l. 15. ἐν Ἀντιγόνῃ] Sophoclis sine dubio. Vide ver. 1245. &c.

P. 40. l. 4. ἐν τῷ Κρεσφόντῃ] Euripidis nimirum, cujus fabulæ fragmenta tantum extant. Hunc autem, Meropes filium, patris cognominem finxerat Euripides, ut docte observavit Musgravius, T. iii. p. 557. ex Eustratio ad Aristot. Eth. iii. 1. fol. 40. b. Telephontes appellatur ab Hygino, Fab. clxxxiv. qui tamen in reliquis tragœdiæ Euripideæ argumentum data opera, ut videtur, executus est.

Ibid. l. 7. ἐν τῇ Ἕλλῃ] Secundum maxime vulgatas historias Helle sine liberis obiit, in freto, quod postea nomen ejus tulit, demersa. Sed erant tamen qui eam, post casum in Hellespontum, a Neptuno compressam filium procreasse dixerunt. Vid. Eratosthenem, Καταστ. Κριός, et, qui illum ante oculos habuisse videtur, Hyginum, Poet. Astron. ii. 20. Hic igitur filius tragœdiæ, quam respicit Noster, argumentum forte dedit; sed quale nihil attinet disquirere, cum ex unico hoc loco vel titulus ejus, quod sciam, innotescat. Corrigebat Valckenarius, ἐν τῇ Ἀντιόπῃ. Rationes ejus vide, Diatrib. Euripid. c. vii.

Sect. XXVIII.

P. 42. l. 1. ἐν τῷ Ὀρέστῃ·] Etiam infra, p. 86. iterum reprehenditur Euripides, quod Menelaum in fabula Oreste sine ulla necessitate improbum finxerit. Ad quem locum non male observavit Heinsius, etiam alterum ex Andromache exemplum afferri potuisse, ubi non dissimilis Menelai πονηρία exhibetur. Sed Euripidi (ut observavit

Marklandus ad Iphig. in Aul. 304.) solenne erat Menelaum, et quidem omnia Laconica, in Tragœdiis suis traducere. Hoc autem fecit, non, ut opinor, artis suæ inscitia, nec quod ipse aliter quam ab Homero edoctus fuisset de Menelao existimarit, sed quia contumelias quascunque in principem civitatis æmulæ heroem Atheniensibus suis gratas fore judicavit, ac etiam quia per quotidiana odii gentilis irritamenta animos omnium a pace quam longissime abducere speravit. Euripides enim cum factione Alcibiadis pro bello semper stetisse videtur, ut Aristophanes pro pace; et hæc, nisi fallor, inimicitiarum inter eos causa non minima.

P. 42. l. 2. ἐν τῇ Σκύλλῃ,] Ad tragœdiam aliquam hujus nominis respexisse Aristotelem non dubito, licet cujus illa fuerit documenta nulla habeam; nam apud Homerum in episodio de Scylla, Odyss. M. nullus est omnino Ulyssis θρῆνος, nihil denique quod personam ejus minus deceat.

Ibid. l. 3. ἡ τῆς Μελανίππης ῥῆσις· Melanippen in fabula cognomine ex principiis philosophiæ Anaxagoreæ subtilissime disserentem induxerat Euripides, ut luculenter demonstravit Dionysius Hal. Τεχ. Ῥητ. p. 85. et 103. In quibus tamen locis qui ipsa Euripidis metra nobis excuderunt viri docti, vereor ne frustra fuerint. De primo hic tantum monebo voculam τίς, a qua Euripidis fragmentum incipere supponitur, ad Dionysium omnino pertinere, et cum extremis ejus verbis sic conjungi debere.
Ὁ μὲν Εὐριπίδου σχηματισμὸς οὗτος· ὁ δὲ τῆς Μελανίππης τίς;
Qui sequitur Iambus cum sesquipede,

Τὰ παιδί' ἐξέθηκεν εἰς τὰ τοῦ πατρὸς
Βουφόρβια·——

ex ipsa tragœdia sumptum facile crediderim. Reliqua omnia sine metro a Dionysio descripta videntur, adhibitis tamen nonnullis poetæ locutionibus.

P. 43. l. 2. ἅπαντα γὰρ ἀποδίδομεν τοῖς θεοῖς ὁρᾶν.] Sic in Politicis, iii. p. 78. Ἀποδίδομεν δὲ τὸ κρίνειν οὐδὲν ἧττον τοῖς πεπαιδευμένοις ἢ τοῖς εἰδόσιν.

P. 43. l. 9. ὀργίλους καὶ ῥαθύμους,] Plerique vertunt, *iracundos et socordes*; sed Dacierus mavult ῥαθύμους interpretari, *valde iracundos, stomachosos*, ex auctoritate glossæ hujus Hesychii. Ῥάθυμος, ὁ μὴ ϖονητικὸς, ἀλλὰ ἔκλυτος· ἄλλοι ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΘΥΜΟΥ κέχρηνται τῇ λέξει. At hic quidem sensus (etiam si meliore niteretur auctore) huic loco male convenire ob hoc judicandus est, quod tum ῥαθύμους ab ὀργίλους parum aut nihil differret, ita ut posterius vocabulum ab Aristotele sine ulla ratione additum videretur, contra ejus morem. Interpretationem igitur vulgarem secutus sum. Obscuritas autem loci, siquæ est, ex eo videtur orta, quod Philosophus, cum de iracundis et socordibus et cæteris ejusmodi vitiosis generatim loqui inceperit, de prima tantum specie, iracundia, regulam tradit; quæ scilicet ad alias omnes facile applicetur; ejusque unum proponit exemplum Achillem, qualis ab Agathone et Homero depictus est. Occasionem autem Achillis ad normam Homericam depingendi sumpserat, opinor, Agatho in tragœdia sua Telepho, quæ memoratur ab Athenæo.

Ibid. l. 11. ἐπιεικείας ποιεῖν παράδειγμα, ἢ σκληρότητος] Verba fere eadem occurrunt in Plutarcho, Probl. Symp. L. vii. Pr. 8. ubi agit de Menandri Gnomis, καὶ τὰ σκληρότατα τῶν ἠθῶν, inquit, μαλάττουσι καὶ κάμπτουσι ϖρὸς τὸ ἐπιεικέστατον. *Petitus*.—Ita sumo, quasi dictum esset, ἐπιεικείας μᾶλλον ϖοιεῖν ϖαράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ. *Heinsius*.

Recte. Vide not. ad p. 48. l. 3.

Ibid. l. 13. τὰς ϖαρὰ τὰ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθούσας αἰσθήσεις τῇ ϖοιητικῇ·] Intelligendi sunt sensus illi, ut recte observavit Castelvetrus, quibus voluptatem ex musica et apparatu scenico (τῇ Μελοποιΐᾳ καὶ τῇ Ὄψει) ortam percipimus. Hos autem *præter illa quæ necessaria sunt* poeticam sequi dicit, quia, ut supra dixerat, p. 21. l. 1. ἡ τῆς τραγῳδίας δύναμις καὶ ἄνευ ἀγῶνος καὶ ὑποκριτῶν ἐστιν. Vide etiam infra, p. 88. ubi tragœdiæ excellentiam ex sola lectione apparere posse pluribus adstruitur, adeoque non necessarium esse ut in scena repræsentetur. In quibus

vero libris materiam hanc tractaverat Noster, incertum est. Non absurde autem suspicemur eam locum habuisse vel ἐν ταῖς Διδασκαλίαις, qui liber historia quædam scenica erat; vel in illo περὶ τραγῳδιῶν. Vide Diogenem Laert. L. v. Seg. 26.

SECT. XXIX.

P. 44. l. 6. λόγχην—ἢ ἀστέρας,] Thebanis terrigenis, sive Spartis, et eorum posteris, signum in corpore impressum fuisse Λόγχης, sive hastæ, vulgo ferebatur. Vide Dion. Chrys. Orat. iv. p. 62. Plutarch. de sera Num. Vind. p. 998. Julian. Orat. ii. p. 81. Pelopidarum insignia, quæ hic 'Αστέρας appellat Aristoteles, humeris impressa fuisse memorat Julianus, l. c. Μηδὲ εἰς τοὺς Πελοπίδας ἐξῆν ἐγγράφεσθαι τοὺς μὴ φέροντας ΕΠΙ ΤΩΝ ΩΜΩΝ τοῦ γένους τὰ γνωρίσματα. Accuratius Themistius, Orat. vi. p. 77. Τοῖς Πελοπίδαις μὲν ἐξῆρκει καὶ ΜΟΡΙΟΝ ΤΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΩΜΟΝ ΕΞΕΙΚΑΣΜΕΝΟΝ ΕΛΕΦΑΝΤΙ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς συγγενείας.

Ibid. l. 11. διὰ τῆς οὐλῆς] Per cicatricem scilicet bis agnitus est Ulysses; primo ab Euryclea inter lavandum invitus, Od. T. 386. &c. deinde ab Eumæo et Philœtio, quibus ipse ad fidem verbis suis faciendam cicatricem illam monstrat, Od. Φ. 217. &c.

P. 45. l. 6. ἡ τῆς κερκίδος φωνή.] Mira sane commentus est Castelvetrus, mira etiam Jos. Scaliger, Collect. in Varr. p. 157. ut explicent quam partem in fabula Terei habuit ἡ τῆς κερκίδος φωνὴ, i. e. *radii textorii vox;* ut illi, aliique omnes quos vidi, interpretantur. Sed κερκὶς non solum *radium textorium,* sed etiam ipsam *telam* aliquando significat. Schol. in Hecub. 1153. κερκὶς] τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον· κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος, ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. Philomelæ autem agnitionem (de qua hic loquitur Aristoteles) *per telam,* quam sorori suæ misit, factam esse notissimum est. Vid. Ovid. Metam. vi. Declaratio igitur *per telam* enuntiata, nisi fallor, appellatur *telæ vox;* metaphora certe audaciore, et prosaico sermoni

minus conveniente, sed quam in hoc loco ex ipsa tragœdia desumptam esse verisimiliter forte suspicemur. Vid. Achillem Tat. L. v. p. 285. eadem translatione de artificio Philomelæ ad fastidium abutentem: ἡ γὰρ Φιλομήλας τέχνη ΣΙΩΠΩΣΑΝ ηὕρηκε ΦΩΝΗΝ· ὑφαίνει γὰρ πέπλον ἄγγελον, καὶ τὸ δρᾶμα πλέκει ταῖς κρόκαις, καὶ μιμεῖται τὴν γλῶτταν ἡ χεὶρ, καὶ Πρόκνης τοῖς ὀφθαλμοῖς τὰ τῶν ὤτων μηνύει, καὶ πρὸς αὐτὴν ἃ πέπονθε ΤΗΙ ΚΕΡΚΙΔΙ ΛΑΛΕΙ. Cum autem historiam Terei diverse narratam fuisse constet, (Vide Hygin. Fab. 45.) Sophocles, opinor, primus Philomelam per telam agnitam finxit; unde recte agnitio illa inter τὰς πεποιημένας ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ hic numeratur.

P. 45. l. 8. ὥσπερ ἡ ἐν Κυπρίοις] Ita scripsi post Morel. et Victor. cum MSS. Med. xiv. 21. pro vulgato οἱ. Cum Dicæogenis tragœdia Κύπριοι non nisi ex hoc loco nota sit, necesse est, ut *cujus* fuerit illa agnitio, ad quam respicit Aristoteles, omnino ignoremus.

Ibid. l. 9. ἐν 'Αλκίνου ἀπολόγῳ] Sic Ald. et Victor. pro 'Αλκινόου, quod minus est ex consuetudine Atticorum. Hoc autem nomine appellabant veteres totum illud episodium quod hodie libros Odysseæ Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. occupat, et cujus longe maxima pars narrationem Ulyssis ad Alcinoum continet. Ita loquitur Noster in Rhet. iii. c. 16. παράδειγμα ὁ 'Αλκίνου ἀπόλογος, ὅτι πρὸς τὴν Πηνελόπην ἐν τριάκοντα ἔπεσι πεποίηται. Vide Od. Ψ. 310—341. Præiverat Plato, more suo ludens, de Rep. x. p. 761. 'Αλλ' οὐ μέντοι σοὶ, ἦν δ' ἐγὼ, 'Αλκίνου γε ἀπόλογον ἐρῶ, ἀλλ' ἀλκίμου μὲν ἀνδρὸς 'Ηρὸς τοῦ 'Αρμενίου. Locus quem respicit Aristoteles est in libro Θ. 521. &c. Apud recentiores 'Απόλογος 'Αλκίνου proverbialiter usurpabatur ἐπὶ μακρῶν ῥήσεων. Pollux, ii. 118. Vid. etiam vi. 120. et Parœmiographos.

P. 46. l. 4. Θεοδέκτου Τυδεῖ] Hæc tragœdia Theodectis nescio an alibi memoratur, nec in vulgatis de Tydeo aut Œneo historiis quidquam invenio, quod agnitionem ab Aristotele laudatam illustret.

Ibid. l. 11. ὁ δὲ, ὡς δι' ἐκείνου ἀναγνωριοῦντος,] Tragœdiæ hujus an ulla alias exstent vestigia dubito. Argumentum

igitur ejus curiose nimis rimari vix operæ pretium foret. Quantum conjectura assequor, in scenam productus est aliquis, qui se vel Ulyssem ipsum vel ab illo nuncium finxerit, et ad fidem verbis faciendam jactaverit se arcum Ulyssis (qui scilicet in regiæ penetralibus ab externis hominibus invisitatus servabatur) cogniturum; spectatores autem, jactationi huic mendaci quasi veræ credentes, de agnitione proxime futura falsam præsumpserunt opinionem. Ex ipso quidem loco, uti hodie scribitur, neque hic nec ullus alius, opinor, commodus sensus elici potest. Velim igitur mutatione non magna rescribere—TO δὲ, ὡς ΔΗ ἐκείνου ἀναγνωριοῦντος διὰ τούτου, ἐποίησε παραλογισμόν. *Hoc vero* (theatrum sc.) *quasi revera seipsum notum facturus esset per hoc* (arcus sc. cognitionem) *falsam fecit conclusionem.* TO est ex MSS. Victor. Morel. et Med. tribus. Interpretationem autem quam dedi vocis ἀναγνωριοῦντος tuetur locus, qui præcessit in hoc ipso segmento, p. 45. Ὀρέστης ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ ἀνεγνώρισε τὴν ἀδελφὴν, ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' ἐκείνης. Ubi manifestum est verbum ἀναγνωρίζειν, quod vulgo *agnoscere* significat, ab Aristotele usurpari pro *se notum facere.*

Sect. XXX.

P. 48. l. 3. εὐφυοῦς ἡ ποιητική ἐστιν ἢ μανικοῦ·] Hæc *omnes* interpretantur, "ingeniosi vel insani," præter Castelvetrum, qui veram loci sententiam vidit, licet de Syntaxi dubitaverit, ideoque pro ἢ scribere voluerit οὐ. Sed potius, opinor, vertenda sunt, "ingeniosi magis quam insani," ellipsi scilicet τοῦ ΜΑΛΛΟΝ Atticis scriptoribus satis usitata. Sic Noster supra, p. 43. l. 11. ἐπιεικείας—ἢ σκληρότητος, Sophoc. Ajax, 984.

Ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ἢ κείνοις γλυκύς.

Synesius de Regno, p. 22. ἀνδρὸς θαρσαλέου ἢ μάντεως. In his enim, nisi fallor, Aristoteles, ut sæpe alias, Platonis vel Socratis sententiam oblique impetit, qui poetas quasi furore, divino quidem illo, sed vero, correptos sæpius irri-

det, et poeticam omnem non arte discendam, sed a Musis cum insania quadam accipiendam statuit. Vide Platon. Phædrum, p. 1221. Ὃς δ' ἂν ἄνευ μανίας Μουσῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφίκηται, πεισθεὶς ὡς ἄρα ἐκ τέχνης ἱκανὸς ποιητὴς ἐσόμενος, ἀτελὴς αὐτός τε καὶ ἡ ποίησις ὑπὸ τῆς τῶν μαινομένων ἡ τοῦ σωφρονοῦντος ἠφανίσθη. Vide etiam Ionem passim; et confer quæ Noster habet in Probl. xxx. 1. Διὰ τί πάντες ὅσοι περιττοὶ γεγόνασιν ἄνδρες, ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποίησιν, ἢ τέχνας, φαίνονται μελαγχολικοὶ ὄντες; Ibi enim, quanquam ingenium poeticum et meram insaniam ex causa consimili, bilis scilicet calidæ abundantia, oriri ponit, alterum tamen ab altero accurate satis distinguit, secundum varias humoris melancholici crases effectus etiam varios produci dicens: ὅσοις δὲ (κράσις) λίαν πολλὴ καὶ θερμὴ, μανικοὶ, καὶ εὐφυεῖς, καὶ ἐρωτικοὶ, καὶ εὐκίνητοι πρὸς τοὺς θυμοὺς καὶ τὰς ἐπιθυμίας· ἔνιοι δὲ καὶ λάλοι μᾶλλον. Exemplum autem, quasi singulare, mox citat poetæ, qui melior erat, cum insaniret. Μαρακὸς δὲ ὁ Συρακούσιος καὶ ἀμείνων ἦν ποιητὴς, ὅτ' ἐκσταίη.

P. 48. l. 4. οἱ δὲ ἐκστατικοί εἰσιν.] Ita scribo cum uno Victorii codice, potius quam ἐξεταστικοὶ, quæ plurium lectio est. Rationem enim reddit cur Poesis sit opus hominis ingeniosi magis quam insani; quoniam hi (ingeniosi scil.) ad fingendum habiles sunt, illi autem (insani) ad furorem proni. Ἔκστασις apud Nostrum est ipse insaniæ paroxysmus: in Problemate supra citato, ἡ περὶ τοὺς παῖδας ἔκστασις dicitur furor Herculis liberos suos occidentis. Ἐκστατικὸς autem nonnunquam usurpatur de eo qui tali paroxysmo corripitur, ut in eodem Problemate, ubi Ajax appellatur ἐκστατικὸς παντελῶς: nonnunquam de eo qui ad furorem pronus est, ut hic. Vide etiam Nostrum Π. Ζω. Μορ. ii. c. 4. Τὰ δὲ πολλὰς ἔχοντα λίαν ἶνας καὶ παχείας, καὶ γεωδέστερα τὴν φύσιν ἐστὶ, καὶ θυμώδη τὸ ἦθος, καὶ ἐκστατικὰ διὰ τὸν θυμόν.

P. 49. l. 7. οἷον, ἐν τῷ Ὀρέστῃ] Malim scribere (ἐν deleto) οἷον τῷ Ὀρέστῃ. Non enim agitur de tragœdia cui titulus Ὀρέστης, sed de Orestis persona in Euripidis Iphigenia

Taurica. Vide ver. 281. &c. et 1153. &c. Hæc autem duo episodia, quod Orestis personæ convenienter sunt ficta, ab Aristotele laudantur, et in exemplum proponuntur. Idem fere in mentem venerat Victorio.

P. 49. l. 10. *μικρὸς ὁ λόγος ἐστίν*] Lectionem hanc, quam Aristotelis ratiocinatio unice postulat, ex uno MS. Med. 14. in textum inserere non dubitavi, cum cæteri omnes *μακρὸς* habeant. Notandum est autem, in generali quæ sequitur Odysseæ fabulæ expositione, membrum illud—*καὶ παραφυλαττομένου ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος*—minus necessario adjici. Satis fuisset dixisse, ut supra, p. 48. in argumento Iphigeniæ, *διά τινα αἰτίαν ἔξω τοῦ καθόλου.* Sed hoc forte ex Homero præter rem arripuit Noster. Alterum vero id —*αὐτὸς ἀφικνεῖται* ΧΕΙΜΑΣΘΕΙΣ—non modo inutiliter adjicitur, sed etiam contra Homeri historiam. Harum observationum utramque præcepit Castelvetrus, sed (quod illi solenne est) ex præmissis acute satis et vere positis conclusionem ducit minime probabilem, scilicet Aristotelem non ad Homeri Odysseam, sed ad aliam quandam nescio cujus respexisse. Utinam autem tam certus essem quomodo vox illa ΧΕΙΜΑΣΘΕΙΣ aut explicari aut corrigi debeat, quam certissime teneo Homeri Odysseæ argumentum in hoc loco generatim exponi.

Sect. XXXI.

P. 50. l. 8. *εἰς εὐτυχίαν*] Lege, *εἰς ἀτυχίαν*. *Goulston.*

Immo potius—*εἰς εὐτυχίαν*, Η ΔΥΣΤΥΧΙΑΝ. Nodus enim tragœdiarum sive infeliciter sive feliciter exeuntium priorem partem occupare debet. Vide supra, p. 30. l. 12. *τῶν πρὸς εὐτυχίαν ἢ δυστυχίαν ὡρισμένων*: et p. 23. l. 8. *ἐν ὅσῳ μεγέθει—συμβαίνει εἰς εὐτυχίαν ἐκ δυστυχίας, ἢ ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβάλλειν.* Alterutra scilicet fortunæ mutatio tragœdiis argumentum præbere solita est.

Sect. XXXII.

Ibid. l. 13. *τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ μέρη ἐλέχθη*] Locus obscurissimus, de quo certi aliquid statuere vix licet. Ve-

rum quidem est Tragœdiæ *partes* κατὰ τὸ ποσὸν dictas esse quatuor, p. 32. sed quid hoc ad Tragœdiæ *species*, quæ mox enumerantur? Tragœdiæ *partes* κατὰ τὸ ποιὸν sunt *sex*, p. 17. adeoque hic intelligi nequeunt. Memorantur etiam Fabulæ *partes* p. 31. sed tantum *tres*. Mihi sane hæc cogitanti suspicio orta est locum corruptum esse et sic forte refingendum: τοσαῦτα γὰρ καὶ τὰ ΜΥΘΩΝ ἐλέχθη. "Tragœdiæ species sunt quatuor; tot enim et fabularum dictæ sunt (*species sc.*)." Cum enim diversitates Tragœdiarum in Fabulis maxime conspicuæ sint, ab iisdem specificæ earum differentiæ (ut Scholæ loquuntur) optime derivantur. Fabulam autem omnem necesse est vel *simplicem* vel *implexam* esse, et etiam, si recte constituatur, vel *ad Mores formandos*, vel *ad Affectus excitandos* idoneam. Ex tali porro Fabularum distinctione facillime profluunt quatuor illæ Tragœdiarum species, quas statim indicaturus est.

P. 51. l. 3. τὸ δὲ τέταρτον, οἷον,] Post ea verba τὸ δὲ τέταρτον, vetus codex locum vacuum habet, quem ex pag. 72. hujus libelli ita replere possis: Τὸ δὲ τέταρτον ʽΑΠΛΟΥΝ, οἷον &c. *Morel.*

Et quidem vocem ἁπλοῦν hic inseri, aut subintelligi, debere omnes fere viderunt. Locus quem appellat Morellius sic legitur infra, p. 72. Ἔτι δὲ τὰ εἴδη ταὐτὰ δεῖ ἔχειν τὴν ἐποποιΐαν τῇ τραγῳδίᾳ· ἢ γὰρ ἁπλῆν, ἢ πεπλεγμένην, ἢ ἠθικὴν, ἢ παθητικὴν δεῖ εἶναι. Qui etiam locus ad ea, quæ in nota præcedente scripsi, confirmanda non parum facit.

P. 52. l. 6. ὥσπερ Εὐριπίδης Νιόβην,] Cum manifestum sit Philosophum de iis poetis loqui, qui Trojæ excidium vel totum, vel partes ejus tantum, tragœdiarum suarum argumenta fecerint, difficile est conjicere ad quem finem Euripidis Niobe, aut Medea, memorari potuit, quarum utraque cum Trojana historia nihil commune habet. Et quidem voces illas, ἢ Μήδειαν, ex optimorum MSS. auctoritate omisi; pro Νιόβην autem rescribere velim ʽΕκάβην, ut Georgium Vallam in exemplari suo legisse ex versione ejus constat. Sit igitur (ut rectissime esse potest) Euri-

pides in Hecuba exemplum poetæ, qui partem tantum Trojani excidii tractaverit; quorsum illa quæ sequitur Æschyli mentio? Num ille simile aliquid fecisse, an contrarium, censendus est? Si hoc, dixisset potius Aristoteles, ἀλλ' ὥσπερ Αἰσχύλος: et præterea, quanquam Ἰλίου πέρσις Iophontis, et altera Nicomachi, inter dramata eorum apud Suidam numerentur, nulla est ex tragœdiis Æschyleis, quarum aliqua exstat memoria, aut titulo illo insignita, aut in qua totum Trojæ excidium descriptum fuisse ullo modo probabile est. Quamobrem propius sum ut credam Æschylum hic in exemplum ejusdem cum Euripide artificii propositum, et proinde legendum esse, ὥσπερ Εὐριπίδης Ἑκάβην, ἢ ὥσπερ Αἰσχύλος—tragœdiæ Æschyleæ nomine ab Aristotele, nescio, an a librariis omisso. Scripserat certe Æschylus Αἴαντα Λοκρὸν, (Vide Zenob. vi. 14.) cujus *furiæ* excidii Trojani partem fecerunt non ignobilem. Vide Q. Calab. xiii. 420. &c. Apud quem etiam videre licet, quot et quam varios casus complecti necesse sit tragœdiam, cui argumentum fuerit Ἰλίου πέρσις, sive totum Trojæ excidium.

P. 52. l. 9. στοχάζονται, ἂν βούλονται, θαυμαστῶς.] Edidit Heinsius—στοχάζεται, ὧν βούλεται, θ. ut ad Agathonem hoc referatur. Et profecto sic planior esset orationis nexus. Sed major, ut mihi videtur, difficultas restat circa vocem θαυμαστῶς. Vertunt quidem *per admirabile*, quo sensu vereor ut accipi possit. Malim legere, θαυμαστῶν.

Ibid. l. 13. ὥσπερ Ἀγάθων λέγει·] Dictum Agathonis, ad quod forte hic alluditur, servavit Noster, Rhet. ii. c. 24.

Τάχ' ἄν τις εἰκὸς αὐτὸ τοῦτ' εἶναι λέγοι
Βροτοῖσι πολλὰ τυγχάνειν οὐκ εἰκότα.

P. 53. l. 3. Τοῖς δὲ λοιποῖς τὰ διδόμενα μᾶλλον] Ita omnes MSS. Sed particulam negativam deesse multi viderunt; et quidem certissimum est. Verti igitur, quasi scriptum esset, τὰ διδόμενα ΟΥ μᾶλλον.

SECT. XXXIII.

P. 54. l. 1. *μέγεθος, καὶ σμικρότητα.*] Vide Rhet. ii. c. 20.

Ibid. l. 2. *ἐν τοῖς πράγμασιν*] Malui *ἐν τοῖς δράμασιν. Heinsius.*

Nec dubium est hæc de Dramasi debere intelligi; sed Philosophum aliter quam in vulgatis legitur locutum fuisse non ita certum est. Vide supra, p. 18. *Οὐκ οὖν ὅπως τὰ ἤθη μιμήσωνται, πράττουσιν.* Ut illic τὸ ΠΡΑΤΤΟΥΣΙΝ significat *imitari agentes*, sic *ἐν τοῖς πράγμασιν* ponitur pro —*in actionum imitationibus.*

Ibid. l. 7. *εἰ φανοῖτο ἡδέα*] Hæc Dacierus et alii interpretari conati sunt, sed frustra. Heinsius post Madium, pro *ἡδέα*, scribit *ἡ ἰδέα*, quod non intelligo; melius Castelvetrus, *ἤδη*. Malim *ἃ δεῖ*, vel forte *ἤδη ἃ δεῖ.*

SECT. XXXIV.

P. 55. l. 8. *λόγος.*] In hoc loco vox *λόγος* dialectice magis quam grammatice accipienda est, pro brevissima vocum significativarum complexione. Huc autem respexit Ammonius, *εἰς τὸ π. Ἑρμ.* fol. 12. conjunctiones, et articulos, et præpositiones, et adverbia *λόγου* partes esse negans. *Λόγου μὲν οὖν ταῦτα οὐ μέρη, λέξεως δὲ μέρη· ἧς καὶ ὁ λόγος αὐτὸς μέρος, καθάπερ ἐν τοῖς περὶ Ποιητικῆς εἴρηται· καὶ εἰσὶ χρήσιμα πρὸς τὴν παρ' ἄλληλα ποιὰν σύνθεσίν τε καὶ σύνταξιν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὥσπερ καὶ ὁ δεσμὸς πρὸς τὴν ἐπίκτητον ἕνωσιν τῶν δεδεμένων, καὶ ἡ κόλλα τῶν δι' αὐτῆς συνεχομένων· ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνα μέρη τῶν δεδεμένων ἢ κεκολλημένων, οὔτε σύνδεσμοι, ἢ ἄρθρα, ἢ προθέσεις, ἢ ἐπιῤῥήματα, τοῦ λόγου μόρια.* Doctrinæ hujus initia vide sis apud Platonem, Sophist. p. 183. quæ fusius exponit Plutarchus in Quæstion. Platon. p. 1856. Brevissima vocum significativarum complexio, et quam solam Orationem appellat Plato, est illa per Nomen et Verbum simplex enunciatio, quæ a Dialecticis *λόγος* dicitur *ἀποφαντικός*. Sed Noster paulo infra Orationem sine Verbo existere posse supponit.

P. 56. l. 8. *καὶ γὰρ τὸ γρ*] Hæc obscurissima sunt. Quis

enim τὸ γϱ syllabam dixerit? De ea syllabarum differentia loqui videtur Philosophus, quam fusius exponit Dionysius Hal. Π. Συνθ. p. 24. Μήκους δὲ καὶ βϱαχύτητος συλλαβῶν οὐ μία φύσις, ἀλλὰ καὶ μακϱότεραί τινές εἰσι τῶν μακϱῶν, καὶ βραχύτεραι τῶν βραχειῶν. Hoc autem fieri docet per additionem vel detractionem consonantium. Fortasse igitur hic scribere debemus: καὶ γὰϱ τὸ ΓΑ ἄνευ τοῦ Ρ συλλαβὴ, καὶ μετὰ τοῦ Ρ· οἷον τὸ γρα.

P. 56. l. 13. καὶ ἐπὶ τῶν ἄκρων, καὶ ἐπὶ τοῦ μέσου,] Si hæc intelligenda sunt de Orationis extremitatibus et medio, nescio qua ratione statim dicitur Conjunctionem in Orationis principio non convenienter poni. Una certe extremitatum est principium. Eadem autem verba infra usurpantur in definitione secunda Articuli, qui, ut videtur, Orationis fini non melius convenit quam principio ejus Conjunctio. Hæc igitur in medio relinquo. Tantum moneo voces τὰ ἄκρα et τὸ μέσον ab Aristotele technice ut plurimum usurpari de terminis tribus Syllogismi. Vide Analyt. Prior. i. c. 2. et alibi passim.

Ibid. l. 14. καθ' αὑτόν· οἷον, μὲν, ἤτοι, δή·] Syntaxis poscere videtur καθ' 'ΑΥΤΗΝ. In sequentibus etiam malim —οἷον, μὲν, ΤΟΙ, ΔΕ. Manifestum est enim ἤτοι apud Homerum non raro inchoare sententiam. Δὲ pro vulgato δὴ exhibet Cod. Morel. quanquam ipsum δὴ, ætate Aristotelis, sententiam inchoare solitum esse non liquet. Vide Eustath. in Il. E. 136. Ὅρα δὲ καὶ τὸ ΔΗ ΤΟΤΕ· πολλαχοῦ γὰρ ΚΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΝ ὁ Ποιητὴς τὸ ΔΗ τίθησιν ἐν καταρχῇ ἐννοιῶν, ὃ τοῖς πεζολογοῦσιν ἀσύνηθές ἐστιν.

Ibid. l. 14. ἡ φωνὴ ἄσημος, ἐκ] Secutus sum edit. Morel. qui hunc locum ita fere repræsentat, ut eum legendum vidit Philosophiæ Aristotelicæ interpres eruditissimus, Jacobus Harris, Hermes, L. ii. c. 2. n. *a*.

P. 57. l. 2. ἢ λόγου ἀϱχὴν, ἢ τέλος, ἢ διοϱισμὸν δηλοῖ·] Articulum ad distinctiones aptum esse nemo dubitet; sed quomodo principium Orationis monstrare dicatur non video, cum sæpissime in Orationis medio inveniatur; multo etiam minus, quomodo finem; cum Orationes ab

articulo terminatæ rarissime (si unquam) occurrant. Tum vero qualia sunt ista quæ sequuntur, Articulorum scilicet, exempla? τὸ φημὶ, καὶ τὸ περὶ—vel, ut in MSS. pluribus scribuntur, τὸ φ. μ. ι. καὶ τὸ π. ε. ρ. ι.——Hæc ultima aliquando refingi posse cogitabam scribendo—οἷον, τὸ ὁ, φημὶ, καὶ τὸ ἡ, καὶ τὰ ἄλλα. Sed in tantis tenebris tutius, credo, quiescere.

P. 58. l. 3. ἡ μὲν τὸ κατὰ ΤΟ, τούτου] Secundum ΤΟ inserui ex Edit. Robortelli, et recte, ut puto. Sic enim mox, ἡ δὲ τὸ κατὰ τὸ, ἐνί.

Ibid. l. 6. ὑποκριτικὰ,] Sic Edit. Morel. et MSS. Med. omnes. Vulgo ὑποκριτὰ, nullo sensu. Post ἐβάδιζεν autem notam interrogationis addidi, cum exemplum sit casus verbi κατ' ἐρώτησιν enuntiati.

Ibid. l. 12. οἷον, ἐν τῷ, βαδίζει Κλέων, ὁ Κλέων.] Expectandum erat, ut subjiceretur exemplum Orationis quæ, verbo licet destituta, partem tamen sui aliquam significativam haberet. Quæ vero hic subjicitur Oratio est formæ usitatissimæ, ex nomine et verbo constans, adeoque nihil faciens ad Aristotelis propositum. Neque sane ulla ratio est, juxta ipsius doctrinam superius traditam, cur Κλέων in hac enuntiatione magis quam βαδίζει significare dicatur. Quare hanc clausulam aut spuriam aut gravissime corruptam judico.

P. 59. l. 1. ἡ ὁ ἐκ πλειόνων συνδέσμῳ·] Sic Camot. et Morel. Vulgo συνδέσμων. Male. Vide Nostrum περὶ Ἑρμηνείας, p. 60. et Ἀναλ. Ὑστ. ii. p. 251, 254, quæ loca cum hoc omnino conferenda sunt. Si plura vis, adi Ammonium εἰς τὸ περὶ Ἑρμ. fol. 58. et ad Ἀναλ. Ὑστ. Eustratium, fol. 25. 32. Jo. Gramm. fol. 82. 84. b.

Sect. XXXV.

Ibid. l. 7. οἷον, τὰ πολλὰ τῶν Μεγαλιωτῶν,] Hæc corrupta esse omnes viderunt. Dacierus reponit μεγαριζόντων, quod ex Hesychio μεγάλα λεγόντων explicat, et de poetis Dithyrambicis intelligit. Hesychius, Μεγαρίζοντες, λιμώττοντες, μεγάλα λέγοντες. Sed Megarenses ampullato dicendi ge-

nere usos fuisse nemo alius, opinor, tradidit; et si hunc locum Hesychii cum Suida in v. Μεγάρισαι, et Scholiaste Aristophanis ad Acharn. 822. (quem uterque respexit) conferas, verisimile videbitur pro μεγάλα scribendum esse Μεγαρικὰ, vel Μεγαρικῶς, vel aliquid simile. Sic enim ille. Κλάων μεγαρικῶς] Ἐπειδὴ τῇ Μεγαρέων ἐχρῆτο φωνῇ· ἀντὶ τοῦ ΑΙΜΩΞΕΙΣ· ἢ εἰς Μέγαρα ἀπελεύσῃ· ἢ τὰ Μεγαρέων φρονήσας· ἢ ΤΗΙ ΜΕΓΑΡΕΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΙ ΧΡΗΣΗΙ. Non male fortasse legere possemus: οἷον, τὰ πολλὰ τῶν ΜΕΓΑΛΕΙΩΝ, Ὡς Ἑρμοκαϊκόξανθος. Vide Xenophon. Ἀπομν. L. ii. c. 1. Ἐκόσμησε μέν τοι τὰς γνώμας ἔτι ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΕΡΟΙΣ ῥήμασιν ἢ ἐγὼ νῦν.

P. 59. l. 10. ἢ ὑφηρημένον] Pro ὑφηρημένον infra legitur bis ἀφηρημένον. *Sylburgius.*

Ibid. l. 14. Σίγυνον] Sagitta, ex ferro tota. Hesychius, σίγγυνοι, cum duplici γ, τὰ ξυστὰ δόρατα, ἢ τοὺς ὁλοσιδήρους ἄκοντας. Sed lis est, cujus gentis hæc vox sit propria. Cypriis Apollonii Scholiastes, Suidas Macedonibus, Bœotis Eustathius assignat. *Dacierus.*

Σιγύνην appellat Oppianus, Κυνηγ. i. 152.

Αἰχμὴν τριγλώχινα, σιγύνην εὐρυκάρηνον.

P. 60. l. 5. Νηῦς δέ μοι] Versus desumptus ex Odyss. Ω. ver. 310. ut adnotant Hartungus et Victorius. *Sylburgius.* Occurrit etiam in primo Odyss. 185.

Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἕστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος. *Upton.*

Ibid. l. 8. Ἦ δὴ μυρί'] Il. B. 272.

Ibid. l. 11. Χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἀρύσας.—] Ita scripsi librorum MSS. auctoritatem secutus, cum alioqui parum intersit, sive ἀρύσας ab ἀρύω, vel ἀρύτω, *haurio*, sive ἐρύσας ab ἐρύω, *traho*, legamus. Conjunctionem καὶ ex uno MS. Med. 21. adsciscere non dubitavi, cum plures alii ejusdem scripturæ vestigia præferant addendo ΚΕ post ἀρύσας, et manifestum sit exempla duo hic ab Aristotele proposita fuisse. Ἀτειρέϊ etiam ex edit. Morel. et MSS. Med. tribus reposui pro ἀτηρέϊ, quæ vox nihili est. Exemplorum

autem horum proprietas evidentior, opinor, foret, si extaret auctor ex quo deprompta sunt. In Homeri poematis hodie saltem non leguntur.

P. 61. l. 7. τὴν ἀσπίδα φιάλην Ἄρεως,] Metaphoram hanc iterum laudavit Aristoteles, et quidem pluries, in Rhet. iii. c. 4. et 11. Ex loco quodam Athenæi, L. x. p. 433. D. conjicere licet primum ejus auctorem fuisse Timotheum, eamque non omnibus æque ac Nostro se probavisse. De Nestoris poculo inquit Athenæus, οὐκ ἂν ἁμάρτοι δέ τις καὶ τὸ ποτήριον αὐτοῦ λέγων φιάλην Ἄρεως, κατὰ τὸ Ἀντιφάνους Καινέα, ἐν ᾧ λέγεται οὕτως· εἰ τῇ δῆλος φιάλην τὸ ὅπλον Ἄρεως κατὰ Τιμόθεον ξυστόν τε βέλος. Verba Antiphanis, quæ certè corrupta sunt, sic fortasse restitui et in metra Anapæstica digeri debent:

——ἤτει δ' ἥρως θ' ὅπλον
(Φιάλην Ἄρεως, κατὰ Τιμόθεον)
Ξυστόν τε βέλος.——

Sed quodcunque de conjectura hac feratur judicium, satis manifestum est, opinor, Antiphanem in hoc loco phrasin illam, φιάλην Ἄρεως, quasi Timothei, comice perstrinxisse.

Ibid. l. 10. τὸ γῆρας, ἑσπέραν βίου·] Ita fere locutus est Alexis ap. Stobæum, tit. cxv.

Ἤδη γὰρ ὁ βίος οὑμὸς ἑσπέραν ἄγει.

Sed hic ab Aristotele respici non potuit. Altera illa, quæ deinde laudatur, translatione, post Empedoclem usus est Plato, de Leg. L. vi. p. 867. C. ἡμεῖς δ' ἐν δυσμαῖς τοῦ βίου.

P. 62. l. 7. μὴ Ἄρεως, ἀλλ' ἄοινον.] Ita pro vulgato ἀλλὰ οἴνου restituit Victorius, conjectura verissima, ut patet ex iis quæ de hoc metaphorarum genere alibi scripsit Philosophus, Rhet. L. iii. c. 6. ὅθεν καὶ τὰ ὀνόματα οἱ ποιηταὶ φέρουσι, τὸ ἄχορδον καὶ τὸ ἄλυρον μέλος· ἐκ τῶν στερήσεων γὰρ ἐπιφέρουσι· εὐδοκιμεῖ γὰρ τοῦτο ἐν ταῖς μεταφοραῖς λεγόμενον ταῖς ἀνάλογον, οἷον τὸ φάναι τὴν σάλπιγγα εἶναι μέλος ἄλυρον. Ubi notandum est τὸ ΣΑΛΠΙΓΞ pro Σάλπισμα usurpari.

P. 62. l. 10. τὰ κέρατα Ἐρνύτας,] Ἐρνύτας apud Hesychium exponitur, ἔρνη, βλαστήματα, κλάδοι, quæ sane voces de cornibus omnes *translate* usurpari possunt; sed Aristoteles loqui videtur de poeta aliquo qui cornua ἐρνύτας *proprie* appellaverat: sicut etiam in exemplo, quod sequitur, ex Homero, Il. A. 11. ἀρητὴρ pro sacerdote *proprie* ponitur.

Ibid. l. 12. ᾖ τοῦ οἰκείου] Sic Mor. et V. Vulgo ἢ τῷ οἰκείῳ.

Ibid. l. 13. ἂν ἀφῃρημένον τι ᾖ αὐτοῦ·] Sic Morel. Plures Editt. habent ἂν ἀφῃρημένον ᾖ τι, ἢ αὐτοῦ, ἢ ἐμβεβλημένου. Voces duæ posteriores ἢ ἐμβεβλημένου in MS. Morel. et aliis desunt, et quidem eas hic locum habere non posse manifestum est. Commodius fortasse in sequentibus ponerentur, si scriberetur—'Επεκτεταμένον μὲν, Η ΕΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ· οἷον—Sed recte satis absunt.

P. 63. l. 3. ὄψ] Basil. et Camot. Editt. pro ὄψ, quod e Victoriana Editione restitui, habent, ἑῆς, ἧς: et Basil. in margine ὅϊς, οἷς. Nihil ad rem. Nec enim vel ad sententiam quidquam conferunt, vel *aphæresin* habent; sed potius aut epectasin habent, aut craseωs diæresin; qualis etiam est in poetico verbo ἑωσι pro ὦσι, aliisque sexcentis. Recte autem a Victorio repositum esse ὄψ, perspicuum est ex Strab. lib. viii. p. 364. ubi non tantum hoc Empedoclis hemistichium citat, sed etiam alium Antimachi versum consimilem,

Δήμητρός τοι Ἐλευσινίης ἱερὴ ὄψ.

Affert ibidem etiam alia poeticæ apocopes exempla, ut sunt βρῖ, et κρῖ, pro βριαρὸν, et κρῖμνον. Sic λῖ, et ῥᾶ, pro λίαν et ῥᾴδιον: item ἄλφι, et ἔρι, pro ἄλφιτον, et ἔριον. His addit alia consimilia, tum appellativa tum propria. *Sylburgius.*

Sect. XXXVI.

Ibid. l. 9. ἄῤῥενα μὲν, ὅσα τελευτᾷ εἰς τὸ ν καὶ ρ,] Morelius adjiciendum vidit καὶ σ. Proxima etiam ex MSto sic de-

dit: Καὶ ὅσα ἐκ τούτου σύγκειται. Unde totus locus sic fortasse non male constituatur: Ἄῤῥενα μὲν, ὅσα τελευτᾷ εἰς τὸ ν, καὶ ρ, ΚΑΙ Σ, καὶ ὅσα ἐκ τούτου ΚΑΙ τῶν ἀφώνων σύγκειται· ταῦτα δέ ἐστι δύο, τὸ ψ καὶ ξ. Ita enim Herodianus masculinorum terminationes definivit: Πέντε εἰσὶ στοιχεῖα τελικὰ τῶν ἀρσενικῶν ὀνομάτων, ν. ξ. ρ. σ. ψ. Epitome τῶν ὀνομάτων κανόνων ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ. MS. Harl. 5656.

P. 64. l. 1. τὸ γὰρ ψ καὶ τὸ ξ ταὐτά ἐστιν.] In margine exemplaris cujusdam Edit. Morel. calamo notatum vidi "fortasse etiam addendum est τῷ σ." Et profecto tale aliquid requiritur, ut Aristoteles sibi constet. Sed neque sic expedita erunt quæ hic traduntur. Nam fœmininorum terminationes multo plures esse notissimum est. Octo recenset Herodianus, ubi supra: τελικὰ τῶν θηλυκῶν ὀκτὼ, α. η. ω. ν. ξ. ϱ. σ. ψ. Quod etiam verum esse exemplis facile demonstretur.

Ibid. l. 5. Τὰ δὲ μεταξὺ εἰς ταῦτα, καὶ ν καὶ σ.] Legendum vidit Morelius, τὰ δὲ μεταξὺ εἰς ταῦτα (nimirum ι et υ) καὶ α, καὶ ν, καὶ ρ, καὶ σ. Sic etiam Herodianus, ubi supra: τελικὰ οὐδετέρων ἓξ, α. ι. ν. ρ. σ. υ. Exempla nominum quinque in υ desinentium desunt in MS. Mor. V. et aliis.

Sect. XXXVII.

Ibid. l. 8. ἡ Κλεοφῶντος ποίησις, καὶ ἡ Σθενέλου·] De Cleophonte vide, si tanti est, notam ad p. 5. Sthenelus, tragicus poeta, (secundum Harpocrationem in v.) ferebatur ἐν ταῖς Διδασκαλίαις· ἐκωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν ὁ τοὺς Πλάτωνος Λάκωνας γράψας, ὡς τἀλλότρια ἐπισφετεριζόμενον. Idem, nisi fallor, ab Aristophane irrisus est, ut insulsus. Vide Athenæum, L. ix. p. 367. B.

Καὶ πῶς ἐγὼ Σθενέλου φάγοιμ' ἂν ῥῆμά τι
Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενον ἢ λευκοὺς ἅλας;

Posterior versus apud Pollucem, L. vi. 65. sic legitur:

Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λεπτοὺς ἅλας·

quod, opinor, verum est; ita ut duo versus duobus interlocutoribus tribuantur, quorum primus interrogat, *Et*

quomodo ego edere possim verbum aliquod Stheneli? Alter respondet, *Si prius in acetum et sales minutos immergas;* quo scilicet ei sapor non suus indatur. De hoc eodem Sthenelo loqui potuit Aristoteles.

P. 65. l. 5. Ἀνδρ' εἶδον] Hæc uberius declarantur a Nostro in Rhet. iii. c. 2. Ἔτι δὲ οὐ πόῤῥωθεν δεῖ, ἀλλ' ἐκ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν ὁμοειδῶν μεταφέρειν τὰ ἀνώνυμα ὠνομασμένως, ὃ λεχθὲν δῆλόν ἐστιν ὅτι συγγενές· οἷον ἐν τῷ αἰνίγματι τῷ εὐδοκιμοῦντι,

Ἀνδρ' εἶδον πυρὶ χαλκὸν ἐπ' ἀνέρι κολλήσαντα·

ἀνώνυμον γὰρ τὸ πάθος· ἔστι δ' ἄμφω πρόσθεσίς τις· κόλλησιν τοίνυν εἶπε τὴν τῆς σικύας προσβολήν. Hexametro autem huic pentameter etiam additur ap. Athenæum, L. x. p. 452. C.

Οὕτω συγκόλλως ὥστε σύναιμα ποιεῖν·

ut *Sylburgius* monuit.

Ibid. l. 7. δι' ὃ ἀνακέκραταί πως τούτοις.] Hæc alii aliter emendant; Morel. δεῖ ἄρα κεκρίσθαι. Madius κεκρᾶσθαι. Victor. κεχρῆσθαι. Mihi potius vox postrema mutanda videtur, ut legamus, δι' ὃ ἀνακέκραταί πως ΤΑΥΤΑΙΣ (ταῖς γλώτταις sc.) *Quamobrem admiscetur quodammodo illis.* Barbarismus enim proprie est Glossema, ex lingua Barbara, i. e. non Græca, sumptum. Latiore autem sensu a recentioribus Grammaticis definitur λέξις ἡμαρτημένη παρὰ τὴν τῶν Ἑλληνιζόντων συνήθειαν. Vid. Anonymum περὶ βαρβαρισμοῦ cum Ammonio a Valckenario edit. p. 194. et quæ ibi congessit eruditissimus editor. In prima notione Barbarismus est species Glossematis, in posteriore Glossema est species Barbarismi; in utravis hic illi *admisceri* recte satis dicatur. Lucian. de Hist. scrib. p. 64. Ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ δευτέρῳ, μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν καὶ ΑΝΑΚΕΚΡΑΣΘΑΙ κατὰ τὰ ἄκρα. Longin. de Subl. Sect. 5. Δι' ὅτου τρόπου τὰς ΑΝΑΚΕΚΡΑΜΕΝΑΣ κακίας τοῖς ὑψηλοῖς ἐκφεύγειν ἂν δυναίμεθα.

Ibid. l. 9. καὶ ὁ κόσμος,] Etiam supra, p. 59. recensetur

ὁ κόσμος inter Nominis species, sed appellationis ejus declaratio, in Segm. eodem, ubi cæteræ omnes nominis appellationes ordine declarantur, vel ab Aristotele prætermissa est, vel, ut opinor, casu intercidit. Cum igitur vocabulum hoc apud nullum alium scriptorem (quod sciam) occurrat, in sensu scilicet qui huic loco conveniat, significatio ejus ex hoc ipso loco et altero hujus Segmenti, qui mox proferetur, omnino determinanda est. Ex hoc itaque loco discimus τὸν κόσμον esse ex nominibus non propriis; ex altero autem esse aliquam nominum non propriorum speciem quæ iambicæ poesi conveniat, et quæ etiam in orationibus locum habeat: ἐν δὲ τοῖς ἰαμβείοις, διὰ τὸ ὅτι μάλιστα λέξιν μιμεῖσθαι, ταῦτα ἁρμόττει τῶν ὀνομάτων, ὅσοις καὶ ἐν λόγοις τις χρήσαιτο. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα, τὸ κύριον, καὶ μεταφορὰ, καὶ κόσμος. Unde patet τοῦ κόσμου appellatione nomina illa designari, quæ vulgo ἐπίθετα vocantur. Οἰκεῖα etiam vocat Noster in Rhet. iii. c. 2. Τὸ δὲ κύριον, καὶ τὸ οἰκεῖον, καὶ μεταφοραὶ μόναι χρήσιμοι πρὸς τὴν τῶν ψιλῶν λόγων λέξιν· σημεῖον δὲ, ὅτι τούτοις μόνοις πάντες χρῶνται· πάντες γὰρ μεταφοραῖς διαλέγονται, καὶ τοῖς οἰκείοις, καὶ τοῖς κυρίοις. Quæ autem hic οἰκεῖα vocavit, in sequente de iis tractatione fere ubique ἐπίθετα appellat. In uno denique loco vocem κόσμον pro *epitheto* clare ponit: c. 7. μήτ' ἐπὶ τῷ εὐτελεῖ ὀνόματι ἐπῇ ΚΟΣΜΟΣ· εἰ δὲ μὴ, κωμῳδία φαίνεται· οἷον ποιεῖ Κλεοφῶν· ὁμοίως γὰρ ἔνια ἔλεγε, καὶ εἰ εἴπειεν ἄν, πότνια συκῆ.

P. 66. l. 9. Ἠτίχαριν] De hoc loco, si quis alius, obscuro et depravato, nec nihil neque nimis dicere fortasse convenit. In primis autem dispiciendum est de voce ἰαμβοποιήσας, quæ hic non significat *iambicos-versus-facere*, ut sæpe alias, sed simpliciter *convitia-facere*, secundum primariam τοῦ ἰάμβου notionem. Non enim ὁ ἴαμβος (convitium sc.) a pede vel versu iambico, sed hi ab illo nomen traxerunt. Vide supra, p. 10. ἰαμβεῖον καλεῖται—ὅτι ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ ἰάμβιζον ἀλλήλους. Et Noster in Rhet. L. iii. c. 17. Archilochum citat ἐν τῷ ἰάμβῳ·

Χρημάτων δ' ἄελπτον οὐδέν ἐστιν, οὐδ' ἀπώμοτον·

qui versus trochaicus est, quales etiam octo sequentes repræsentat Stobæus, p. 580. ut verisimile sit totum carmen eo metro conditum fuisse. Asopodorus autem quidam Phliasius memoratur ab Athenæo, L. x. p. 445. ἐν τοῖς καταλογάδην ἰάμβοις, *in iambis*, sive *conviliis*, *prosaice scriptis*.

Ἰαμβοποιεῖν igitur hic idem valet quod Ἰαμβίζειν· λοιδορεῖν, σκώπτειν, *conviliari*, *irridere*. Et Euclides ille dicitur Homerum *irrisisse in ipso sermone;* res scilicet vulgares et sermonis quotidiani, ope licentiarum Homericarum, metrice efferendo. Hujusmodi metrorum, ut opinor, heroicorum exempla duo subjicere voluit Aristoteles; quæ tamen in omnibus libris tam varie depravata leguntur, ut de vera eorum scriptura, post tot infelices doctissimorum hominum conatus, aliquid certi statuere nemo sanus aggrediatur. Ad generalem Philosophi in hoc loco intentionem illustrandam fortasse non incommode sic scribantur:

ΗΠΙΧΑΡΗΝ εἶδον Μαραθῶνάδε ΒΑΔΔΙΖΟΝΤΑ·

Καὶ,

Οὐκ ΗΝ γευσάμενος τὸν ἐκείνου ἙΛΛΗΒΩΡΟΝ.

Γεύομαι accusativum regit apud Platonem Comicum:

—— τὸ γὰρ ἕψημά σου
Γευόμενος ἔλαθον ἐκροφήσας.

Jul. Poll. Onom. L. vi. c. 2. 17.

P. 67. l. 3. ἐπὶ τῶν ἐπῶν θεωρείσθω,] An legendum est? ἐπὶ τῶν ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ θ. Tale certe aliquid requirere videntur quæ sequuntur: καὶ ἐπὶ τῆς γλώττης κ. τ. λ. Quinetiam primum quod statim proponitur exemplum non ex epico carmine sumitur sed ex iambico.

Ibid. l. 6. τὸ αὐτὸ ποιήσαντος ἰαμβεῖον Αἰσχύλου καὶ Εὐριπίδου,] Structuram orationis durissimam vitare possumus legendo, Αἰσχύλῳ. Quam quidem lectionem, perspicuitatis gratia, in versione secutus sum, licet Nostrum sic scripsisse non affirmem.

P. 67. l. 13. ἄκικυς,] Basil. et Cam. pro ἄκικυς habent ἀειδής: cujus lectionis meminit etiam Eustathius. Sed ἄκικυς non modo in vulgaribus Homeri editionibus reperitur, verum etiam magis est poeticum. Locus est Od. I. 515. alter qui sequitur Od. Υ. 259. *Sylburgius.*

P. 68. l. 6. Ἠϊόνες] Basil. et Cam. pro ἠϊόνες habent Ἴωνες: perperam. Locus desumptus ex Il. P. 265. ut Victorius quoque adnotat. *Sylburgius.*

Ibid. l. 11. καὶ τὸ, ἐγὼ δέ νιν·] In his vocibus nihil aliud, opinor, attingere voluit Aristoteles præter τὸ, νὶν, quæ vox, licet mere Dorica, a tragicis Atticis non raro usurpata est pro αὐτὸν, αὐτὴν, &c. sicut Homerica illa σέθεν, quam modo memoravit, pro σοῦ. Exemplum autem hujus licentiæ, ad quod credibile sit respexisse Nostrum, ipsissimum reperisse mihi videor in Sophoclis Œd. Col. ver. 1040.

Ἀλλ' ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἑκόντ' ἐμὲ
Κείνην τε ταῦτα δυστομεῖν· ΕΓΩ ΔΕ ΝΙΝ
Ἄκων ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε.

P. 69. l. 5. τὸ ὅμοιον θεωρεῖν] Vide Rhet. iii. c. 11. Δεῖ δὲ μεταφέρειν, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ἀπὸ οἰκείων καὶ μὴ φανερῶν· οἷον, καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ, ΤΟ ʻΟΜΟΙΟΝ καὶ ἐν πολὺ διέχουσι ΘΕΩΡΕΙΝ εὐστόχου.

Sect. XXXVIII.

P. 70. l. 4. ὁμοίας ἱστορίαις τὰς συνθέσεις] Pulcherrimam Dacieri conjecturam in textum admittere non dubitavi. Vulgo legitur, ἱστορίας τὰς συνήθεις, nullo sensu.

P. 71. l. 9. ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας,] Libri omnes habent Κυπριακὰ vel Κυπρικὰ; iidem tamen paulo infra Κυπρίων: quare non dubitavi hic etiam rescribere Κύπρια, quem verum hujus poematis titulum fuisse ex pluribus veterum testimoniis constat. Quod autem suspicati sunt viri docti, poema hoc initia tantum belli Trojani complexum fuisse, usque ad eam partem quam Homerus ornandam sibi sumpserat, id sane luculenter demonstrat fragmentum in-

signe Procli, ἐκ τῆς χρηστομαθίας ejus, dum adhuc integra esset, ut videtur, excerptum.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ * περὶ τῶν Κυπρίων λεγομένων ποιημάτων.

Ἐπιβάλλει τούτοις τὰ λεγόμενα Κύπρια ἐν βιβλίοις φερόμενα ἕνδεκα· ὧν περὶ τῆς γραφῆς ὕστερον ἐροῦμεν, ἵνα μὴ τὸν ἑξῆς λόγον νῦν ἐμποδίζωμεν· τὰ δὲ περιέχοντά ἐστι ταῦτα. (1) Ζεὺς βουλεύεται μετὰ τῆς Θέμιδος περὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου· παραγενομένη δὲ Ἔρις εὐωχουμένων τῶν θεῶν (2) ἐν τοῖς Πηλέως γάμοις νεῖκος περὶ κάλλους ἐνίστησιν Ἀθηνᾷ, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ· αἳ πρὸς Ἀλέξανδρον (3) ἐν Ἴδῃ κατὰ Διὸς προσταγὴν ὑφ' Ἑρμοῦ πρὸς τὴν κρίσιν ἄγονται· καὶ προκρίνει τὴν Ἀφροδίτην ἐπαρθεὶς (4) τοῖς Ἑλένης γάμοις Ἀλέξανδρος. Ἔπειτα δὲ Ἀφροδίτης ὑποθεμένης ναυπηγεῖται· καὶ Ἕλενος περὶ τῶν μελλόντων αὐτοῖς προθεσπίζει· καὶ ἡ Ἀφροδίτη Αἰνείαν συμπλεῖν αὐτῷ κελεύει· καὶ Κασσάνδρα περὶ τῶν μελλόντων προδηλοῖ· ἐπιβὰς δὲ τῇ Λακεδαιμονίᾳ Ἀλέξανδρος ξενίζεται παρὰ τοῖς Τυνδαρίδαις, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Σπάρτῃ παρὰ Μενελάῳ· καὶ Ἑλένῃ παρὰ τὴν εὐωχίαν δίδωσι δῶρα ὁ Ἀλέξανδρος. Καὶ μετὰ ταῦτα Μενέλαος εἰς Κρήτην ἐκπλεῖ, κελεύσας τὴν Ἑλένην τοῖς ξένοις τὰ ἐπιτήδεια παρέχειν, ἕως ἂν ἀπαλλάγωσιν. Ἐν τούτῳ δὲ Ἀφροδίτη συνάγει τὴν Ἑλένην τῷ Ἀλεξάνδρῳ· καὶ μετὰ τὴν μίξιν τὰ πλεῖστα κτήματα ἐνθέμενοι νυκτὸς ἀποπλέουσι· χειμῶνα δὲ αὐτοῖς ἐφίστησιν Ἥρα· καὶ (5) προσενεχθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέξανδρος αἱρεῖ τὴν πόλιν, καὶ ἀποπλεύσας εἰς Ἴλιον γάμους τῆς Ἑλένης ἐπετέλεσεν. Ἐν τούτῳ δὲ (6) Κάστωρ μετὰ Πολυδεύκους τὰς Ἴδα καὶ Λυγκέως βοῦς ὑφαιρούμενοι ἐφωράθησαν· καὶ Κάστωρ μὲν ὑπὸ τοῦ Ἴδα ἀναιρεῖται, Λυγκεὺς δὲ καὶ Ἴδας ὑπὸ Πολυδεύκους· καὶ Ζεὺς αὐτοῖς ἑτερήμερον νέμει τὴν ἀθανασίαν.

* Πρόκλου. Excerpt. ἐκ τῆς Χρηστομαθίας Γραμματικῆς. Vide p. 341. l. 14. Ipsum autem fragmentum exstat ex MS. Escurialensi descriptum in "Bibliothek der alten Litteratur &c." *Gottingen*. 1786.

(1) Ζεὺς βουλεύεται] Vid. Σχ. in Il. A. 5.

(2) ἐν τοῖς Πηλέως γάμοις] Vid. Σχ. in Il. Π. 140.

(3) Venus in Monte Ida. Athen. xv. 682.

(4) De Helena, ex Nemesi nata, Athen. viii. 334. Eustath. ad Il. Ψ.

(5) προσενεχθεὶς Σιδῶνι] Herod. ii. 117. Eustath. Il. E.

(6) Κάστωρ μετὰ Πολυδεύκους] Tzetzes ad Lycoph, 512. Σχ. Pindar. N. x. 114.

Καὶ μετὰ ταῦτα Ἶρις ἀναγγέλλει τῷ Μενελάῳ τὰ γεγονότα κατὰ τὸν οἶκον· ὁ δὲ παραγενόμενος περὶ τῆς ἐπ' Ἴλιου στρατείας βουλεύεται μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ· καὶ (7) πρὸς Νέστορα παραγίνεται Μενέλαος· Νέστωρ δὲ ἐν παρεκβάσει διηγεῖται αὐτῷ, ὡς Ἐπωπεὺς φθείρας τὴν Λυκούργου θυγατέρα ἐξεπορθήθη, καὶ τὰ περὶ Οἰδίπουν καὶ τὴν Ἡρακλέους μανίαν, καὶ τὰ περὶ Θησέα καὶ Ἀριάδνην. Ἔπειτα τοὺς ἡγεμόνας ἀθροίζουσιν ἐπελθόντες τὴν Ἑλλάδα· καὶ μαίνεσθαι προσποιησάμενον τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῷ μὴ θέλειν συστρατεύεσθαι ἐφώρασαν, Παλαμήδους ὑποθεμένου, τὸν υἱὸν Τηλέμαχον ἐπὶ κόλασιν ἐξαρπάσαντες. Καὶ μετὰ ταῦτα συνελθόντες εἰς Αὐλίδα θύουσι· καὶ τὰ περὶ τὸν δράκοντα καὶ τοὺς στρουθοὺς γενόμενα δείκνυται· καὶ Κάλχας περὶ τῶν ἀποβησομένων προλέγει αὐτοῖς· ἔπειτα ἀναχθέντες Τευθρανίᾳ προσίσχουσι· καὶ ταύτην ὡς Ἴλιον ἐπόρθουν. Τήλεφος δὲ ἐκ βοηθείας Θέρσανδρόν τε τὸν Πολυνείκους κτείνει, καὶ αὐτὸς ὑπὸ Ἀχιλλέως τιτρώσκεται. Ἀποπλέουσι δὲ αὐτοῖς ἐκ τῆς Μυσίας χειμὼν ἐπιπίπτει, καὶ διασκεδάννυνται· Ἀχιλλεὺς δὲ Σκύρῳ προσχὼν γαμεῖ (8) τὴν Λυκομήδους θυγατέρα Δηϊδάμειαν· ἔπειτα Τήλεφον κατὰ μαντείαν παραγενόμενος εἰς Ἄργος ἰᾶται Ἀχιλλεύς, ὡς ἡγεμόνα γενησόμενον τοῦ ἐπ' Ἴλιον πλοῦ. Καὶ τὸ δεύτερον ἠθροισμένου τοῦ στόλου ἐν Αὐλίδι, Ἀγαμέμνων ἐπὶ θήραν βαλὼν ἔλαφον, ὑπερβάλλειν ἔφησε καὶ τὴν Ἄρτεμιν· μηνίσασα δὲ ἡ θεὸς ἐπέσχεν αὐτοὺς τοῦ πλοῦ, χειμῶνας ἐπιπέμπουσα. Κάλχαντος δὲ εἴποντος τὴν τῆς θεοῦ μῆνιν, καὶ Ἰφιγένειαν κελεύσαντος θύειν τῇ Ἀρτέμιδι, ὡς ἐπὶ γάμον αὐτὴν Ἀχιλλεῖ μεταπεμψάμενοι θύειν ἐπιχειροῦσιν· Ἄρτεμις δὲ αὐτὴν ἐξαρπάσασα εἰς Ταύρους μετακομίζει, καὶ ἀθάνατον ποιεῖ· ἔλαφον δὲ ἀντὶ τῆς κόρης παρίστησι τῷ βωμῷ. Ἔπειτα καταπλέουσιν εἰς Τένεδον, καὶ εὐωχουμένων αὐτῶν Φιλοκτήτης ὑφ' ὕδρου πληγεὶς διὰ τὴν δυσοσμίαν ἐν Λήμνῳ κατελήφθη· καὶ (9) Ἀχιλλεὺς ὕστερος κληθεὶς διαφέρεται πρὸς Ἀγαμέμνονα. Ἔπειτα ἀποβαίνοντας αὐτοὺς εἰς Ἴλιον εἴργουσιν οἱ Τρῶες, καὶ θνήσκει (10) Πρωτεσίλαος ὑφ' Ἕκτορος· ἔπειτα Ἀχιλλεὺς αὐτοὺς τρέπεται, ἀνελὼν Κύκνον τὸν Ποσειδῶνος· καὶ τοὺς νεκροὺς ἀναιροῦνται· καὶ διαπρεσβεύονται πρὸς τοὺς Τρῶας, τὴν Ἑλένην καὶ τὰ

(7) πρὸς Νέστορα παραγίνεται Μενέλαος] Suid. in v. Οἶνος. Athen. ii.

(8) τὴν Λυκομήδους θυγατέρα] Pausan. 863.

(9) Ἀχιλλεὺς ὕστερος] Aristot. Rhet. ii. 24.

(10) Πρωτεσίλαος] Pausan. 284.

κτήματα ἀπαιτοῦντες· ὡς δὲ οὐχ ὑπήκουσαν ἐκεῖνοι, ἐνταῦθα δὴ τειχομαχοῦσιν. Ἔπειτα τὴν χώραν ἐπεξελθόντες πορθοῦσι καὶ τὰς περιοίκους πόλεις· καὶ μετὰ ταῦτα Ἀχιλλεὺς Ἑλένην ἐπιθυμεῖ θεάσασθαι, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸ αὐτὸ Ἀφροδίτη καὶ Θέτις. Εἶτα ἀπονοστεῖν ὡρμημένους τοὺς Ἀχαιοὺς Ἀχιλλεὺς κατέχει, κἄπειτα ἀπελαύνει (11) τὰς Αἰνείου βόας· καὶ Λύρνησον καὶ Πήδασον πορθεῖ, καὶ συχνὰς τῶν περιοικίδων πόλεων· καὶ Τρώϊλον φονεύει· Λυκάονά τε Πάτροκλος εἰς Λῆμνον ἄγων ἀπεμπολᾷ· καὶ ἐκ τῶν λαφύρων Ἀχιλλεὺς μὲν Βρισηΐδα γέρας λαμβάνει, Χρυσηΐδα δὲ Ἀγαμέμνων. Ἔπειτά ἐστι (12) Παλαμήδους θάνατος, καὶ Διὸς βουλὴ ὅπως ἐπικουφίσῃ τοὺς Τρῶας, Ἀχιλλέα τῆς συμμαχίας τῆς Ἑλληνικῆς ἀποστήσας· καὶ κατάλογος τῶν τοῖς Τρωσὶ συμμαχησάντων.

P. 71. l. 9. *καὶ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα.*] Poematis hujus auctor a plerisque fertur Lesches Lesbius, quem ante Terpandrum vixisse ait Clemens Alex. p. 333. Ab Eusebio, Scalig. p. 121. ad annum 4. Olymp. XXX. claruisse dicitur. Frustra autem, opinor, obnititur Ryckius, Dissert. de Æn. Adv. p. 444. et ex Pausaniæ loco uno et altero non Μικρὰν Ἰλιάδα sed Ἰλίου Πέρσιν tantum a Lesche scriptam fuisse contendit. Quod enim in primo loco p. 860. a Pausania citatur *Λέσχεως ὁ Αἰσχυλήνου Πυῤῥαῖος ἐν Ἰλίου πέρσει*, id vero non de opere distincto, sed de illa *τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος* parte, in qua Trojæ excidium narrabatur, facile intelligi potest. Alter autem locus, p. 862. in quem finem a Ryckio adductus fuerit nescio, cum nihil prorsus habeat quod *τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος* auctorem a Lesche diversum ostendat. Contra vero, quæ narrat Pausanias, p. 861. e Lesche, de morte Astyanactis, omnino consentiunt cum ipsis versibus *τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος* citatis a Tzetze ad Lycophron. 1263. sicut etiam versus, qui ab eodem Scholiaste ad 345. Leschi nominatim tribuitur, a Clemente Alex. p. 321. dudum advocatus fuerat, quasi *τοῦ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα πεποιηκότος.*

(11) *τὰς Αἰνείου βόας*] Pausan. 862.
(12) *Παλαμήδους θάνατος*] Pausan. 874.

Sed missa disputatione de Scriptoris nomine, ad rem nostram magis fortasse faciat animadvertere, Iliadem hanc, quæ parva appellabatur (ad dignitatem, credo, potius quam ad molem Homerici operis respectu habito) pro argumento habuisse res ad Trojam gestas a funere Hectoris, in quo desinit Homeri Ilias, usque ad Græcorum post captam et incensam urbem discessum. Quot et quam varios illustrium personarum casus id temporis spatium complexum sit, discere licet ex poemate quod hodie exstat Quinti Calabri, qui idem fere cum Lesche curriculum, sæculo longe seriori, decurrere aggressus est. Mirum certe videatur Aristotelem tragœdiarum numerum, quarum argumenta ex Iliade parva sumpta sunt, *plusquam octo* tantum ponere, cum et ipse decem enumeret, et a solis Æschylo, Sophocle, Euripide, non pauciores alias super ejusdem periodi eventibus compositas fuisse constet. Hujusmodi sunt, ex fabulis adhuc superstitibus, Sophoclis Αἴας Μαστιγοφόρος, et Euripidis Ἑκάβη; ex deperditis vero, Æschyli Αἴας Λοκρὸς et Μέμνων, Sophoclis Ἀντηνορίδαι, Λαοκόων, Πολυξένη, Πρίαμος, Φιλοκτήτης ὁ ἐν Τροίᾳ, et nonnullæ fortasse aliæ, quæ ex titulis minus innotescunt.

P. 71. l. 12. Ὅπλων κρίσις,] Tragœdiam hoc titulo scripserat Æschylus, quæ laudatur a Schol. ad Sophoclis Ajac. 191. et alibi. Latine, ut videtur, verterunt Ennius et Pacuvius, quorum utriusque citatur *Armorum judicium.* Historiam attigit Homerus, Od. Λ. 545. quam fusius exponit Quintus Calaber, L. v.

Ibid. l. 13. Φιλοκτήτης,] Herois hujus historia, in Iliade parva narrata, duabus tragœdiis materiam præbuit. Argumentum primæ notissimum est ex Sophoclis fabula adhuc superstite; quod etiam argumentum et Æschylum et Euripidem tractavisse patet ex Dion. Chrysost. Orat. lii. Altera Sophoclis, quæ Φιλοκτήτης ὁ ἐν Τροίᾳ inscribebatur, facinus aliquod ejus ad Trojam pro argumento habuit. De historia Philoctetis, sive in Lemno, sive ad Trojam, vide Quintum, L. ix. x.

Ibid. Νεοπτόλεμος,] Hujus nominis tragœdiam scripsit

Nicomachus, incerti quoad cætera argumenti. Vide Suidam in v. Sed et Sophoclis Σκυρίους, vel Σκυρίας, de Neoptolemo, ex insula Scyro per Ulyssem et Diomedem abducto, egisse suspicor. Vide fabulæ ejus fragmenta ap. Stobæum, tit. xlix. lvii. cxxiii. et cf. Quintum, L. vii.

P. 71. l. 13. Εὐρύπυλος,] De hoc Telephi filio multa narrat Quintus, L. vi. vii. viii. præeunte Homero in Od. Λ. 518. &c. Pugnam ejus cum Neoptolemo descripserat Sophocles, an in tragœdia cognomine, nescio. Vide Plutarch. de Ira Cohib. p. 815.

Ibid. Πτωχεία,] Tragœdiæ huic argumentum fortasse præbuerit Ulysses, mendici habitu Trojam ingressus. Vide Homerum, Od. Δ. 248. Euripidis Hecub. 239. &c. In Rheso, 710. hæc Ulyssis fraus ante Rhesi ad Trojam adventum ponitur. Quod si ita fuerit, nescio quomodo in parva Iliade locum habere potuit, nisi forte in Ulyssis oratione de Armis Achillis, in qua etiam commemoratur a Quinto, L. v. 279.

Ibid. l. 14. Λάκαιναι,] Ita inscribebatur tragœdia Sophoclis. Vide Pollucem, L. ix. 49. Priscianum, L. xviii. p. 1177. Ex loco posteriore patet eam ad bellum Trojanum pertinuisse.

Ibid. Ἰλίου πέρσις—Ἀπόπλους—Σίνων—Τρῳάδες.] Tragœdiarum harum argumenta ex parva Iliade sumpta esse vel ex titulis ipsarum manifestum est. Ἰλίου πέρσιν fecerant Iophon et Nicomachus (Vide Suidam in v. v.); Σίνωνα Sophocles. Euripidis Τρῳάδες extat. Tragœdiam sub titulo Ἀπόπλους memoratam nullam invenio; sed etiam Τρῳάσιν titulus ille non male conveniret.

Sect. XL.

P. 73. l. 2. τὸ πλῆθος τῶν τραγῳδιῶν τῶν εἰς μίαν ἀκρόασιν τιθεμένων] Dixi supra, p. 117. hunc numerum mihi nondum compertum esse. Sed neque Barthelemius, Vir Cl. qui hoc argumentum nuper tractavit in Act. Reg. Inscript. Acad. T. 39. rem ad liquidum perduxit. Si, ut ille statuit, mos certandi per tetralogias ultra centum an-

nos non duravit, et proinde ante Aristotelis tempora obsolevit, certum esset Nostrum hic loqui de commissionibus, in quibus poetæ singuli singulas tragœdias in certamen miserint. Hæc autem viri eruditissimi hypothesis quo auctore vel quibus documentis firmata sit non video; et unius Theodectis historia, qui cum Aristotele licet paulo senior vixit, contrarium quiddam innuere videtur. Hunc enim poetam narrat Suidas in v. *docuisse* tragœdias quinquaginta; epigramma vero, quod conservavit Stephanus in v. Φάσηλις, testatur eum in tredecim certaminibus octies vicisse:

Ἥδε χθὼν κόλποισι Φασηλίτην Θεοδέκτην
  Κρύπτει, ὃν ηὔξησαν Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες·
Ἐν δὲ χθὼν (f. χορῶν τραγικῶν) ἱεραῖς τρισὶ καὶ δέχ' ἁμίλ-
    λαις
  Ὀκτὼ ἀγηράντους ἀμφεθέμην στεφάνους.

Quod si supponamus Suidam, more satis usitato, Satyrica dramata cum Tragicis sub uno tragœdiarum nomine recensuisse, duo autem dramata vel ejus vel librarii culpa prætermissa fuisse, numerus ab eo positus is erit, qui tredecim certaminibus per tetralogias initis plene suffecerit. Neque vero si statuamus morem certandi per tetralogias Aristotelis etiam temporibus servatum fuisse, sententia ejus in hoc loco magis explicata erit. Nam cum tres poetas (et fortasse plures) in certamen simul prodiisse constet, quis credat novem fabulas tragicas cum tribus satyricis intra unam ἀκρόασιν concludi posse? sin autem, quis nos doceat, quot fabulæ unicuique ἀκροάσει tributæ fuerint? Ne dicam, quod poema epicum ad magnitudinem tot dramatum accedens Odyssea majus esset, Iliadi prope par; cum tamen magnitudo quam Aristoteles hic præscripserit veteribus illis epopœiis haud paulo minor, ut videtur, fuisse debuerit. Hæc igitur magnitudo quæ et quanta revera fuerit, ignorare cogemur donec certi aliquid innotescet de numero tragœdiarum ad unam ἀκρόασιν poni solitarum. Quod an unquam futurum sit vereor.

Sect. XLI.

P. 74. l. 5. περιττὴ] Hæc vox non semper in malam partem accipitur; sæpe autem eam ornatus abundantiam denotat, quæ citra vitium summa est. Sic Plato dicitur τὰ ὀνόματα συνθεῖναι περιττὸς a Dionysio Hal. T. ii. p. 32. et paulo infra τὴν ὑψηλὴν καὶ περιττὴν καὶ ἐγκατάσκευον διώκειν φράσιν. Ab eodem, p. 268. Thucydidis dictio sic describitur; Ἡ ἐξηλλαγμένη, καὶ περιττὴ καὶ ἐγκατάσκευος, καὶ τοῖς ἐπιθέτοις κόσμοις ἅπασι συμπεπληρωμένη λέξις, ἧς ὅρος καὶ κανὼν ὁ Θουκυδίδης. Hoc igitur sensu imitatio illa, quæ per narrationem fit, abundantiorem quam cæteræ ornatum recipere dicitur. Quod sane, si tragœdiæ tantum et comœdiæ ratio habeatur, verum est; de quibus solis in hoo loco cogitasse videtur Noster.

Sect. XLIII.

P. 75. l. 6. τὸ ἄλογον, δι' ὃ σ.] Vulgo τὸ ἀνάλογον. Διὸ σ. Sequor Victorium.

Ibid. l. 10. ὁ δὲ ἀνανεύων·] Vide Il. X. 205.

Λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς,
Οὐδ' εἴα ἔμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
Μή τις κῦδος ἄροιτο βαλών, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.

Sect. XLIV.

P. 76. l. 1. οἴονται γὰρ ἄνθρωποι,] Omnino conferendus est Noster περὶ Σοφ. Ἐλ. p. 427. Ὁ δὲ παρὰ τὸ ἑπόμενον ἔλεγχος, διὰ τὸ οἴεσθαι ἀντιστρέφειν τὴν ἀκολούθησιν· ὅταν γὰρ τουδὶ ὄντος ἐξ ἀνάγκης τόδε ᾖ, καὶ τοῦδε ὄντος οἴονται καὶ θάτερον εἶναι ἐξ ἀνάγκης. Atque hinc quidem Philosophi in hoc loco intentio satis patet. In iis autem quæ sequuntur explicandis frustra laborant interpretes: Διὸ δή, ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος, ἄλλου δὲ τούτου ὄντος, ἀνάγκη εἶναι ἢ γενέσθαι ἢ προσθεῖναι. Corruptissima esse non dubito; sed qua via sananda sint, non æque compertum habeo. Verti quasi scripta essent sic; Διὸ δή, ἂν τὸ πρῶτον ψεῦδος, ΑΛΛΑ, ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ·

ὄντος, ΑΝΑΓΚΗΙ εἶναι ἢ γενέσθαι ΠΙΣΤΕΥΕΤΑΙ. Quod a mente Aristotelis non longe abesse credo. De verbis nihil spondeo.

P. 77. l. 1. ὥσπερ ἐν Ἠλέκτρᾳ] Respicitur Sophoclis Electra, 683. &c. Τὸ ἄλογον notavit etiam Scholiastes ad 684. Δελφικῶν ἄθλων χάριν] Οὔπω ἦν ἐπὶ Ὀρέστου ὁ Πυθικὸς ἀγών.

Ibid. l. 2. ὁ ἄφωνος ἐκ Τεγέας] In quibusdam Editt. ὁ Ἄφωνος scribitur quasi nomen proprium; sed appellationem esse multi viderunt. Similiter loquitur Plutarchus, Vit. Cæs. p. 1309. ἐκείνου δὲ ΑΦΩΝΟΥ βαδίζοντος: *illo autem* (Catone sc.) *tacito ambulante*. Quis autem ille fuerit, qui mutus ex Tegea in Mysiam pervenit, nemo expedivit. Et Dacierus quidem id sciri posse negat, cum argumentum hujus fabulæ Mysorum prorsus ignotum sit, utpote quod ex historia Telephi non desumptum esse certo constat. Mihi contrà verisimile videtur Philosophum hic de ipso Telepho loqui, cujus *silentium* a comicis poetis plus semel notatum deprehendi. Alexis ἐν Παρασίτῳ, ap. Athenæum, L. x. p. 421.

> Δειπνεῖ δ' ΑΦΩΝΟΣ ΤΗΛΕΦΟΣ, νεύων μόνον
> (Εἰς) τοὺς ἐπερωτῶντάς τι.——

Cœnat autem, velut mutus Telephus, *nutans solum iis qui interrogant aliquid*. Amphis ἐν Πλάνῳ, ap. Athenæum, L. vi. p. 224.

> ——ἔκυψεν, ὥσπερ Τήλεφος,
> Πρῶτον σιωπῇ· καὶ δικαίως τοῦτό γε,
> Ἅπαντες ἀνδροφόνοι γάρ εἰσιν ἑνὶ λόγῳ.

Caput demisit, ut Telephus, *primum silens; et hoc quidem jure; omnes enim hi uno verbo homicidæ sunt*. Quinetiam hæc ultima, nisi fallor, quam habuit Telephus silentii causam nobis aperiunt. Hyginus, C. 244: *Qui cognatos suos occiderunt*.—"Telephus, Herculis filius, Hippothoum et Nerea, aviæ suæ filios (occidit sc.)." Avia autem Telephi erat Neæra, avus Aleus, *Tegeæ* forte princeps. Tzet-

zes in Lycoph. 206. Ὁ δὲ Τήλεφος παῖς ἦν Ἡρακλέους καὶ Αὔγης, τῆς Ἀλέου θυγατρὸς, τοῦ ΤΕΓΕΑΤΟΥ, καὶ Νεαίρας. Telephum igitur avunculos suos apud *Tegeam* occidisse fortasse finxerat poeta, et illinc *mutum* in *Mysiam* rediisse. Mos scilicet erat cædis alicujus reum *mutum* restare, donec sacris quibusdam expiatoriis lustraretur. Æsch. Eumen. 451.

> Ἄφθογγον εἶναι τὸν παλαμναῖον νόμος,
> Ἔστ' ἂν πρὸς ἀνδρὸς αἵματος καθαρσίου
> Σφαγαὶ καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ.

Sed cum hæc expiatio a quovis etiam statim peti posset, ratio certe desideratur cur Telephus tam longum iter inexpiatus, adeoque *mutus*, perficere maluit.

Fabulam autem hanc, quæ hic notatur, Æschyli fuisse verisimile est ex Stephano in v. Οἶος. ΟΙΟΣ, πολίχνιον ΤΕΓΕΑΣ· Αἰσχύλος Μυσοῖς. Vide etiam Suid. in v. Ὀργεῶνες.

P. 77. l. 5. ἐνδέχεσθαι] Hoc verbum pro mendoso habet Victorius, et ex libris MSS. reponit ἐκδέχεσθαι vel ἀποδέχεσθαι. Et quidem ἀποδέχεσθαι legitur in MS. Med. xiv. et Morel. Sed nihil mutandum censeo, cum etiam apud alios antiquos scriptores in eo sensu positum sit ἐνδέχεσθαι, in quo apud recentiores ut plurimum ἀποδέχεσθαι. Vide Eurip. Ἱκετ. 976.

> Ἀοιδαὶ, τὰς χρυσοκόμας
> Ἀπόλλων οὐκ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ.

Ἡρακλεῖδ. 550.

> Ἀλλ' εἰ μὲν ΕΝΔΕΧΕΣΘΕ, καὶ βούλεσθέ μοι
> Χρῆσθαι.——

Aristoph. Ἱπ. 629.

> Κἄγωγ', ὅτε δὴ 'γνων ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗΝ τοὺς λόγους.

Ibid. l. 6. τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν,] Ulyssis scilicet in insula Ithaca a Phæacibus, dum dormiret, expositi et relicti. Vide Od. N. ubi sane plura sunt, quorum ratio, ut mollissime dicam, quæri potest. Eorum nonnulla tetigit Plutarchus, de Aud. Poet. p. 47. Vide etiam Eustathium.

P. 77. l. 8. *ἀφανίζει ἡδύνων τὸ ἄτοπον.*] Victorius pro *ἐμφανίζει* restituendum ait *ἀφανίζει*, *delet*; magno interpretum consensu. *Sylburg.*

Et sic scripsi cum Ed. Morel. et MSS. Med. xiv. 21. Sed mihi verisimilius videtur Aristotelem scripsisse ΕΝΑΦΑΝΙΖΕΙ· quo verbo, elegantissimo sane, in re consimili postea usus est Longinus, de Subl. Sect. xvii. *Σχεδὸν γάρ, ὥσπερ καὶ τὰ ἀμυδρὰ φέγγη* ΕΝΑΦΑΝΙΖΕΤΑΙ *τῷ ἡλίῳ περιαυγούμενα, οὕτω τὰ τῆς ῥητορικῆς σοφίσματα ἐξαμαυροῖ περιχυθὲν πάντοθεν τὸ μέγεθος.* Et Demetrius, qui Phalereus dicitur, p. 30. *Πάντες γοῦν ἰδίως τῶν τε πρώτων μνημονεύομεν καὶ τῶν ὑστάτων, καὶ ὑπὸ τούτων κινούμεθα· ὑπὸ δὲ τῶν μεταξὺ, ἔλαττον, ὥσπερ ἐγκρυπτομένων ἢ* ΕΝΑΦΑΝΙΖΟΜΕΝΩΝ. Vide etiam Plut. Opp. Mor. p. 1782, 2016.

Sect. XLVI.

P. 78. l. 7. *δίδομεν γὰρ ταῦτα*] Similiter Isocrates, Εὐαγ. p. 328. *τοῖς μὲν γὰρ ποιηταῖς πολλοὶ δέδονται κόσμοι.* Et Pollux, vi. 25. *ὁ γὰρ μέθυσος, ἐπὶ ἀνδρῶν, Μενάνδρῳ δεδόσθω.*

Ibid. l. 11. *Εἰ μὲν γὰρ προείλετο*] Ita scripsi cum Victorio et MS. M. pro *ἡ μὲν*, et mox, iisdem auctoribus, *εἰ δὲ*, pro *ἡ δέ*. Sed legere etiam possumus utrobique *ᾗ*, *qua*. Totus autem locus, qui proculdubio corruptus est, sic forte ad mentem Aristotelis non male constituatur: *Εἰ μὲν γὰρ προείλετο μιμήσασθαι ἀδυναμίαν, αὐτῆς ἡ ἁμαρτία* ΤΟ ΠΡΟΕΛΕΣΘΑΙ· *εἰ δὲ μὴ ὀρθῶς, κατὰ συμβεβηκός· ἀλλὰ τὸν ἵππον ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα· ἢ τὸ καθ' ἑκάστην τέχνην ἁμάρτημα, οἷον τὸ κατὰ ἰατρικὴν ἢ ἄλλην τέχνην, εἰ ἀδύνατα πεποίηται· ταῦτ' οὖν, ὁποῖα ἂν ᾖ, οὐ καθ' ἑαυτήν.* "Si enim præelegit imitari aliquid impossibile, ipsius est peccatum præelegisse; si autem non recte (*imitata est aliquid*), per accidens (*est peccatum*) &c." *Ἀδυναμίαν* scilicet in hoc loco idem valere credo quod *τὸ ἀδύνατον*. Nos diceremus, *an impossibility*. Voces vero illas *τὸ προέλεσθαι* idcirco transposui, quia, ut vulgo ordinantur, sensum nullum faciunt; et quia ex sequentibus patet, peccatum illud, quod contra ipsam artem est, tum demum admittere poetam, non cum

impossibilia imitatur, sed cum impossibilia *imitari præeligit*, i. e. *sponte et ob nullam idoneam rationem imitatur.* Ipsius igitur artis ἡ ἁμαρτία ΤΟ ΠΡΟΕΛΕΣΘΑΙ.

P. 79. l. 1. ἄμφω τὰ δεξιὰ προβεβληκότα·] Vide Nostrum π. Ζώων Πορείας, p. 143. ubi causam reddit, cur equi et cætera ejusmodi animalia crura dextra in gradiendo non simul proferant, sed alternatim cum sinistris.

P. 80. l. 2. ἔλαφος θήλεια] Pindarus, ut et Anacreon, cervas cornutas fecerant. In Olymp. Od. 3. Χρυσοκέρων ἐλάφον θήλειαν. Sed et Callimachus, qui longe post Aristotelem vixit:

Εὗρες ἐπὶ προμολῇς ὄρεος τοῦ Παῤῥασίοιο
Σκαιρούσας ἐλάφους, μέγα τι χρέος· αἱ μὲν ἐπ' ὄχθῃς
Αἰὲν ἐβουκολέοντο μελαμψήφιδος 'Αναύρου,
Μάσσονες ἢ ταῦροι· κεράων δ' ἀπελάμπετο χρυσός.

Cornua capitibus cervarum poetas de industria affigere verisimile est: qua ratione et nescio quæ incredibilia Phœnici affinxerunt. Vide quæ annotavit Anna Fabri Filia hunc in locum Callimachi. *Upton.*

Ibid. l. 3. ἢ εἰ κακομιμήτως ἔγραψε.] Victorius adnotat quosdam scriptos libros habere, ἢ εἰ ἀμιμήτως: alios vero, ἢ καμιμήτως, i. e. κἀμιμήτως. Si ulla ex istis lectionibus vera sit, dicendum est Aristotelem usurpasse μιμητὸς, et vocabula ex eo composita, in eodem sensu, quo alii μιμητικὸς et μιμηλὸς posuerunt. Sed illud pejus, quod interpretes quos vidi omnes locum hunc sic fere vertunt: *Minus enim est* peccatum, *si ignoravit quod cerva fœmina cornua non habet*, QUAM *si male descripsit.* Posito autem, cervam non habere cornua, qui cervæ cornua tribuit, is etiam, ut mihi videtur, eam male describit. Verto igitur, VEL *si male descripsit.* Hoc enim, credo, vult. Cervæ cornua affigere, (ut Pindarus aliique fecerunt,) vel eam, ex alia quavis parte, male describere, levius est peccatum: levius scilicet illo, de quo supra egit, quod contra ipsam artem fit, πρὸς αὐτὴν τὴν τέχνην.

Ibid. l. 8. οὔτ' ἀληθῆ, ἀλλ' ἔτυχεν, ὥσπερ Ξενοφάνης· ἀλλ' οὖ

φασι τάδε.] Hæc corrupta esse nemo dubitet. Ultima emendat Victorius ex conjectura, scribendo, ἀλλ' οὐ σαφῆ τάδε, et ad emendationem firmandam quatuor Xenophanis versus adducit, qui leguntur ap. Sext. Emp. adv. Math. vii. 49. et sæpius alibi: καὶ τὸ μὲν οὖν σαφὲς οὔτις ἀνὴρ ἴδεν, κ. τ. λ. Et Victorio quidem accedunt Heinsius et Dacierus. Mihi totus locus ad mentem Aristotelis sic potius constituendus videtur: ἴσως γὰρ οὔτε βέλτιον οὕτω λέγειν, οὔτ' ἀληθῆ ΑΛΛΩΣ ἔτυχεν, ὥσπερ Ξενοφάνης (ΕΔΕΙΞΕΝ vel aliquid simile) ἀλλ' ΟΥΝ φασι τάδε. Scripserat enim Xenophanes, ut a Laertio docemur, ἰάμβους καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, ἐπικόπτων αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα. L. ix. 18. Ex hoc opere nonnulla conservavit Sextus Emp. adv. Math. ix. 193. Ἔνθεν καὶ ὁ Ξενοφάνης, διελέγχων τοὺς περὶ Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον, φησὶ,

Πάντα θεοῖς ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσίοδός τε,
Ὅσσα περ ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστὶ,
Κλέπτειν, μοιχεύειν τε, καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν.

Vide etiam adv. Math. i. 289. Ad hæc igitur alludens Philosophus Xenophanis auctoritate utitur, qua probet multa, quæ de Diis narrantur a poetis, neque πρὸς τὸ βέλτιον ficta, neque vera esse; neque οἷα δεῖ, neque οἷά εἰσιν: ipse autem tertiam illam (et quæ unica restat) excusationem subjicit, hæc scilicet esse οἷά φασι καὶ δοκεῖ, *qualia vulgo dicuntur et creduntur*. Ἀλλ' οὖν φασι τάδε, *At sane hæc vulgo dicunt.*

P. 80. l. 11. Ἔγχεα δέ σφιν] Vide Il. K. 153. ad quem locum hæc notat Eustathius. Ἰστέον δὲ ὅτι τὸ ἐπὶ σαυρωτήρων ὀρθὰ πεπηγέναι τὰ ὅπλα ἐξεκόπη χρόνοις πολλοῖς ὕστερον, ἔγχους νύκτωρ καταπεσόντος καὶ πτυρμὸν πολὺν στρατῷ τινι ἐμποιήσαντος.—Ὁ δὲ σαυρωτὴρ καλεῖται παρ' Ὁμήρῳ καὶ οὐρίαχος, ὡς εἴ τις εἴποι τὸ οὐραῖον καὶ ἄκρον τοῦ δόρατος. Vide Il. N. 443. Π. 612.

P. 81. l. 4. πρὸς ὅν, ἢ ὅτε, ἢ ὅτῳ,] Hoc ultimum corruptum esse videtur. Madius corrigit, ὅπου, *ubi*. Nec male. Possumus etiam scribere, ὅπως, *quomodo*. Eadem scilicet verba, *diverso modo* prolata, sensum diversum efficiunt.

P. 81. l. 8. Οὐρῆας μὲν πρῶτον.] Verba sunt Homeri, Il. A. 50. Quid in iis reprehensum fuerit non patet. Aristoteles in defensione sua veniam sibi sumpsisse videtur, quam etiam aliis indulget, sophistice cum sophistis disputandi. Ὥσπερ συλλογίζεσθαί φαμεν ἐνδόξως ποτὲ μᾶλλον ἢ ἀληθῶς προαιρεῖσθαι δεῖν, οὕτω καὶ λυτέον ἐνδόξως ποτὲ μᾶλλον ἢ κατὰ τἀληθές· ὅλως γὰρ πρὸς τοὺς ἐριστικοὺς μαχητέον, οὐχ ὡς ἐλέγχοντας, ἀλλ' ὡς φαινομένους ἐλέγχειν. De Soph. Elench. L. ii. p. 447. Nemo certe sanus credat οὐρῆας in loco citato significare *vigiles*, vel aliquod aliud quam *mulos*.

Ibid. l. 11. Ὅς δή τοι εἶδος] Vide Il. K. 316. et Platon. Charmid. p. 463.

Ibid. l. 14. Ζωρότερον δὲ κέραιρε,] Hunc locum, qui extat Il. I. 203. reprehenderat Zoilus, ut a Plutarcho docemur, Probl. Symp. v. 4. Neque sane absurdum est credere Aristotelem et hic et in aliis pluribus quæ ex Homero proferuntur exemplis, ad cavillationes famosi illius Homeromastigis respondere. Nam Zoilus Nostro, ut videtur, aliquanto senior fuit; ita ut fabula, quam de morte ejus sub Ptolemæo Philadelpho narrat Vitruvius, præf. ad L. vii. exiguam fidem mereri censeatur. Diversæ interpretationes, quæ voci ζωρότερον affingebantur, ad eam scilicet a culpa liberandam, legi possunt ap. Plutarchum, l. c. et inter alias hæc Nostri, sed, quod notabile est, nomine ejus non expresso.

P. 82. l. 5. ἅμα δέ φησιν·] Vulgo legitur καὶ τὸ, quod Commentatores in errorem induxit, quasi locus modo citatus ex Il. B. desumptus esset, hi autem qui sequuntur duo ex Il. K. Lectio quam restitui ex Edit. Morel. consentientibus MSS. Med. omnibus et Vall. demonstrat omnes tres locos ex uno eodemque Iliadis libro K. desumptos esse, licet ibi primus versus longe aliter hodie legatur. Versus ipsos, de quibus agitur, describam ex editione Clarkii :

Ἄλλοι μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν

Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς——
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων.

In his versibus sic scriptis nihil est, opinor, quod Lynceus ipse vel Momo carpendum perspicere possit. Sin contra primus versus legatur, ut Aristoteles eum legisse videtur,

Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ,

scrupulus statim injicitur, unde natos strepitus illos mirabatur Agamemnon,

Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων,

cumq; præter ipsum, cæteri et dii et homines per totam noctem dormirent. Credibile est igitur aut Aristotelem memoriæ vitio Homerum falso citasse, aut, quod verius puto, Homerum ipsum post ejus tempora ab aliquo correctore reformatum fuisse, cui minus satisfecerint cæteræ problematis hujus solutiones. Sed etiam aliud observandum venit, Aristotelis solutionem Homeri verbis a seipso citatis, uti hic hodie leguntur, non convenire, cum in illis vox Πάντες, in qua solutio tota vertitur, nusquam appareat. Quare mihi sane verisimile videtur Aristotelem, in versu secundo, apud suum Homerum legisse, et proinde hic scriptum reliquisse, Εὗδον ΠΑΝΤΕΣ ὉΜΟΥ, pro ΠΑΝΝΥΧΙΟΙ. Tum non male subjicere potuisset, τὸ γὰρ ΠΑΝΤΕΣ ἀντὶ τοῦ ΠΟΛΛΟΙ κατὰ μεταφορὰν κ. τ. λ.

P. 82. l. 11. Οἴη δ' ἄμμορος,] Locus ex Iliad. Σ. 489. et Od. E. 275. *Sylburg.*

Ibid. l. 14. δίδομεν δέ οἱ·] Hæc auctiora leguntur apud Nostrum de Soph. Elench. L. i. p. 425.—δίδομεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι: ubi etiam apparet ea sumpta fuisse ex Il. B. ex oratione Jovis ad Somnium, licet hodie ex loco illo prorsus evanuerint, a correctore aliquo, ut verisimile est, sublata. Vide notam præcedentem. Hanc scilicet Agamemnonis per Somnium deceptionem, ut Deo indignam, Homero objecerat Plato, de Rep. ii. p. 607. Posito enim

quod, ὁ θεὸς ἁπλοῦν καὶ ἀληθὲς ἔν τε ἔργῳ καὶ ἐν λόγῳ· καὶ οὔτε αὐτὸς μεθίσταται, οὔτε ἄλλους ἐξαπατᾷ, οὔτε κατὰ φαντασίας, οὔτε κατὰ λόγους, οὔτε κατὰ σημείων πομπὰς, οὔθ' ὕπαρ οὐδ' ὄναρ, subjicit, πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα, τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ Ἀγαμέμνονι. Objectionis autem hujus solutio, quam ab Hippia Thasio excogitatam laudat Noster, hæc fuisse videtur, ut in voce δίδομεν proferenda accentus non poneretur super primam syllabam, sed super penultimam, qua accentus mutatione id efficeretur, ut Jupiter non ipse dixerit "*damus* ei gloriam," sed tantum Somnium jusserit "*dare* ei gloriam;" quod sane quantum ad Homeri defensionem valeat non facile est videre.

Sed non inutile erit ipsa Nostri verba ex libro de Soph. Elench. l. c. ascribere, quia in illis alterius etiam, qui statim adducetur ex Il. Ψ. 328. loci Homerici defensio fusius exponitur. Παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν ἐν μὲν τοῖς ἄνευ γραφῆς διαλεκτικοῖς, οὐ ῥᾴδιον ποιῆσαι λόγον· ἐν δὲ τοῖς γεγραμμένοις καὶ ποιήμασι μᾶλλον· (quoniam scilicet accentus, Aristotelis tempore, vocabulis scriptis non appingebantur, sermone autem prolatis necessario adhærebant) οἷον καὶ τὸν Ὅμηρον ἔνιοι διορθοῦνται πρὸς τοὺς ἐλέγχοντας, ὡς ἀτόπως εἰρηκότα,

—τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·

λύουσι γὰρ αὐτὸ τῇ προσῳδίᾳ, λέγοντες τὸ ΟΥ ὀξύτερον· καὶ τὸ περὶ τὸ ἐνύπνιον τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτι οὐκ αὐτὸς ὁ Ζεὺς εἶπεν,

—δίδομεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι·

ἀλλὰ τῷ ἐνυπνίῳ ἐνετέλλετο διδόναι. De posteriore loco jam dictum est; de altero cum necessarium sit aliquid dicere, locus ipse inprimis cum contextu ante oculos ponendus est. Verba sunt Nestoris ad Antilochum,

Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
Ἕστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ' ὄργυι' ἀπὸ γαίης,
Ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ.

Deinde, cum opera aliena in his paleis eventilandis libenter utar, explicationem loci subjiciam ex Commentario Alexandri Aphrod. in librum de Soph. Elench. fol. 12. Τινὲς οὖν ἐκάκιζον τὸν Ὅμηρον περισπωμένως τὸ ΟΥ ἀναγινώσκοντες, καὶ λέγοντες ἄτοπόν τι αὐτὸν εἰρηκέναι διὰ τοῦτο, ὡς λέγοντα δῆλον ὅτι τοῦ ξύλου ἐκείνου—τὶ μὲν κατασήπεται, τὶ δὲ οὐ κατασήπεται· εἰ γὰρ μὴ καὶ τοῦτο ἐδήλωσεν ἐναργῶς, τὸ, τὶ δὲ οὐ κατασήπεται, λέγουσιν ἄντικρυς δηλοῦσθαι διὰ τοῦ εἰρημένου, τοῦ, ΟΥ τὸ μὲν καταπύθεται ὄμβρῳ· ὡς τινος μὲν ἐκ τοῦ δένδρου τῆς πεύκης σηπομένου τοῖς ὀμβρίοις ὕδασι, τινὸς δὲ μὴ σηπομένου· ἐπιδιορθοῦνται δὲ τούτους—ὡς Ἀριστοτέλης—φησὶ, Ἱππίας ὁ Θάσιος, μὴ περισπωμένως ἀναγινώσκων τὸ ΟΥ, ἀλλ' ἀποφατικῶς, ὅπερ αὐτὸς ὀξυτόνως εἴρηκεν, ἵνα ᾖ τὸ λεγόμενον, ὡς ἡ πεύκη τὸ δένδρον ΟΥ καταπύθεται ὄμβρῳ. Illud vero vellem exposuisset, aut Alexander ipse, aut aliquis ex viris doctis, qui tantum chartæ de accentibus Græcis conscribillaverunt, qua ratione vox οὐ, ἀποφατικῶς, i. e. pro particula negante usurpata, ὀξυτόνως, i. e. cum acuto accentu, proferri ab Aristotele dicatur; cum ex hodierna et diutina, credo, consuetudine, particula negans οὐ, in medio sententiæ, uti hic, posita, nullo prorsus accentu notetur. Interea certum, utcumque mirum, videtur, particulam negantem οὐ, Aristotelis tempore, cum adverbio οὗ, et circumflexo et aspirato, etiam in loquela confundi potuisse, ex alio Nostri loco de Soph. Elench. L. ii. p. 453. quem idcirco apponam, ut nequid celem, quod iis, qui hæc mysteria penitus scrutari volunt, usui esse possit. Παρὰ δὲ τὴν προσῳδίαν, λόγοι μὲν οὐκ εἰσιν, οὔτε τῶν γεγραμμένων οὔτε τῶν λεγομένων, πλὴν εἴ τινες ὀλίγοι γένοιντ' ἄν· οἷον οὗτος ὁ λόγος· Ἆρά γέ ἐστι τὸ οὗ καταλύεις οἰκία; Ναί· Οὐκοῦν τὸ οὐ καταλύεις τοῦ καταλύεις ἀπόφασις· ἔφησας δὲ εἶναι τὸ οὗ καταλύεις οἰκίαν· ἡ οἰκία ἄρα ἀπόφασις· Ὡς δὴ λυτέον, δῆλον· οὐ γὰρ ταὐτὸ σημαίνει ὀξύτερον, τὸ δὲ βαρύτερον ῥηθέν. Hic eadem, quæ supra, occurrit difficultas de significatione vocis ὀξύτερον, cum neque οὐ particula negans, nec οὗ adverbium loci accentu acuto notari hodie soleant.

P. 83. l. 3. Ζωρά τε πρὶν κέκριτο] Empedoclis ἐν τοῖς φυσι-

κοῖς locus insignis, ex quo hoc fragmentum desumptum est, exstat ap. Simplicium, in Φυσ. 'Ακ. fol. 7. b. ubi tamen hic versus sic scribitur:

Ζωρὰ δὲ τὰ πρὶν ἄκρητα, διαλλάξαντα κελεύθους.

Mihi sane Aristotelis scriptura veritati propior videtur, si modo una litera mutetur, et pro κέκριτο reponatur κέκρατο. Sicut enim in primo versu elementorum mortalium et immortalium, ita in secundo purorum et mixtorum inter se conversiones Empedoclem descripsisse verisimile est. Sed ζωρὰ et ἄκρητα nullam inter se conversionem pati possunt, cum prorsus eadem sint. Porro notabile est Theophrastum, ap. Athenæum, L. x. p. 423. F. qui eandem cum Simplicio lectionem secutus erat, ut oppositio, quam requiri vidit inter ζωρὰ et ἄκρητα quodammodo servaretur, ad novam vocis ζωρὰ confugisse interpretationem; ita ut τὸ ζωρὸν (contra Homerum et ipsum Aristotelem, Vid. supra p. 81.) non ἄκρατον sed κεκραμένον, non *purum* sed *mixtum*, significare voluerit. In quo tamen, ut videtur, sectatores non habuit; nam apud recentiores scriptores, nisi fallor, omnes τὸ ζωρὸν id quod *purum* et *non mixtum* est, sive vinum sive aliud quid, sed vinum plerumque, denotat. Vide plura Comicorum testimonia ap. Athenæum, l. c. Epig. Hedyli, ap. eund. L. xi. p. 486. B. Sic idem Hedylus Ζωροπόται pro 'Ακρατοπόται usurpavit. Ibid. p. 497. D.

P. 83. l. 5. παρῴχηκεν δὲ πλέων νύξ·] Hemistichium ex Il. K. 252. *Sylburgius.*

Ut ambiguitas appareat, subjungendus est versus sequens:

Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

In hæc Eustathius (qui lectionem πλέω videtur prætulisse) sic commentatur: 'Ο δὲ νοῦς τοῦ χωρίου ἀμφίβολός ἐστι κατὰ τριπλῆν ἔννοιαν· ἄδηλον γὰρ, εἴτε τῶν δύο μοιρῶν τὴν πλέω μοῖραν παρῴχηκεν ἡ νὺξ, ὡς λείπεσθαί τι καὶ αὐτῶν τῶν δύο μοιρῶν καὶ τὸ ὅλον τριτημόριον· ἢ αἱ δύο ὅλαι μοῖραι παρῴχοντο καὶ σὺν αὐταῖς

μέρος τι καὶ τῆς τρίτης, ὡς μὴ ὅλην αὐτὴν περιλείπεσθαι· ἢ παρῴχηκε τὰ πλέω, ἤγουν ἡ νὺξ μόνων (f. ἠνυσμένων) τῶν δύο μοιρῶν, τὸ δὲ ἔλαττον, τουτέστιν ἡ ὅλη τρίτη μερὶς, λέλειπται.

P. 83. l. 7. *τὸν κεκραμένον οἶνον*] Apposite Plutarchus, Conj. Præc. p. 244. *Ὥσπερ τὸ κρᾶμα, καί τοι ὕδατος μετέχον πλείονος, οἶνον καλοῦμεν, οὕτω κ. τ. λ.*

Ibid. l. 9. *κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο.*] Vide Il. Φ. ver. 592. Quid in hoc excusandum sit non video, nisi forte quod stannum ipsum *recens fabrefactum* dixerit, cum id verius de ocrea dici potuerit.

Ibid. l. 10. *χαλκέας,*] Sic Pollux, L. vii. Segm. 106. *Χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον· καὶ χαλκέας τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους.*

Ibid. l. 12. *Διῒ οἰνοχοεύειν,*] Vide Il. Υ. 234. Et, si tanti est, consule Eustathium ad Il. Δ. 3. Idem hæc notat ad Od. I. 374. *Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι*] *Ψωμοὶ δὲ τὰ λεπτὰ κόμματα τῶν ἀνδρομέων κρεῶν·—Χρήσιμος δὲ ἡ λέξις καὶ εἰς τὸ, Νέκταρ ἐῳνοχόει· ὡς γὰρ ἀσύνηθες τὸ οἰνοχοεῖν ἐπὶ νέκταρος, οὕτω καὶ ἐπὶ κρεάτων ὁ ψωμός· εἴληπται ὅμως καὶ ἄμφω ἐκ τῆς κοινῆς καὶ γνωριμωτάτης χρήσεως.*

P. 84. l. 3. *τῇ ῥ' ἔσχετο χάλκεον ἔγχος,*] Vide Il. Υ. v. 272. ubi voci *ἔσχετο* multæ, sed loco minus commodæ, interpretationes tribui possunt, præter veram quam Noster asserit, et quæ deinceps, ut videtur, obtinuit. Nam Eustathius, qui aliam criticorum litem de situ laminæ aureæ, qua scilicet impediebatur hasta, prolixe refert, de voce *ἔσχετο* prorsus silet.

Ibid. l. 6. *ὡς Γλαύκων λέγει.*] Glauco Rhapsodus a Platone memoratur, Ion. p. 361. et alius (an idem ?) Teius ab ipso Aristotele, Rhet. iii. c. 1. Citatur etiam Glauco *ἐν Γλώσσαις* ab Athenæo, L. xi. p. 480. F. et Tarsensis quidam a Scholiaste Homeri in Bibl. Salviat. ap. Holsten. de Vit. Porphyr. c. vii. Quis autem fuerit hic Glauco, cujus auctoritate in hoc loco usus est Aristoteles, ignorare cogimur, et, quod pejus est, quid dixerit, cum verba illa, quæ sententiam ejus, ut videtur, explicabant, omnino corrupta sint. Adnotavit Victorius in codice omnium ve-

tustissimo locum hunc non esse integrum, sed desiderari illic verbum, relicto spatio ipsius; sic enim habere: κατὰ τὴν—ὡς Γλαύκων λέγει. Equidem verba plura excidisse non dubito. Stigma post λέγει posui cum Ed. Ald. et MSS. Med. tribus. In periodi sequentis initio Ed. Ald. habet ὃ ἔνια, Victorii codex vetustissimus ὃ ἔνιοι: cæteri fere codices τι ἔνια vel τι ἔνιοι. Quod vulgo legitur ὅτι, est ex conjectura Paccii, et locum habere nequit nisi hæc cum præcedentibus connectantur. Quod nolim. Rescripsi igitur ἔτι, sensu, ut opinor, satis commodo. Ἔνιοι an ἔνια scribatur, perinde est.

P. 84. l. 8. καὶ ὡς εἰρηκότες ὅτι δοκεῖ ἐπιτιμῶσιν,] Legendum est ΕΙΡΗΚΟΤΟΣ ut alii etiam monuerunt. Vide Castelv. not. Ejusmodi ἀνακολουθίας exemplum habemus infra, p. 88. ὅπερ καὶ Καλλιππίδῃ ἐπετιμᾶτο, καὶ νῦν ἄλλοις, Ὡς οὐκ ἐλευθέρας γυναῖκας ΜΙΜΟΥΜΕΝΩΝ.

Ibid. l. 13. καὶ εἶναι Ἰκάδιον,] Ulyssis socerum *Icadium* ab ullis vocatum fuisse vix credam, cum a tot gravissimis auctoribus Icarius constanter appelletur. Quinetiam Aristotelis ratiocinatio nullam innuit controversiam de *nomine* Icarii, sed de *patria* ejus, vel potius *habitatione*, eo tempore quo Telemachus Lacedæmonem venit. Strabo, qui de rebus Icarii non indiligenter egit, L. x. p. 461. eum ex Lacedæmone olim profectum in *Acarnania* consedisse narrat, et ibi cum filiis suis hoc ipso tempore habitasse: Οὔτε γὰρ ἐν Λακεδαίμονι πιθανὸν αὐτοὺς οἰκεῖν· οὐ γὰρ ἂν ὁ Τηλέμαχος παρὰ Μενελάῳ κατήγετο, ἀφιγμένος ἐκεῖσε· οὔτ' ἄλλην οἴκησιν παρειλήφαμεν αὐτῶν. Supra autem dixerat, Acarnanas inter Cephallenas ab Homero numeratos esse, p. 452. Κεφαλλῆνας δὲ νῦν τοὺς ἐκ τῆς νήσου τῆς Κεφαλληνίας λέγουσιν· Ὅμηρος δὲ πάντας τοὺς ὑπὸ τῷ Ὀδυσσεῖ, ὧν εἰσι καὶ οἱ Ἀκαρνᾶνες. Unde, si per Codices MSS. liceret, hunc locum sic refingere non dubitarem: καὶ εἶναι Ἰκάριον ΑΚΑΡΝΑΝΑ, ἀλλ' οὐ ΛΑΚΩΝΑ. Sed hæc nimis incerta sunt. (Vide Schol. in Od. A. 52. MS. Harl.)

P. 85. l. 6. πρὸς ἅ φασι τἄλογα.] Hæc corrupta esse vidit Madius, qui sic rescribit; πρὸς ΔΟΞΑΝ ἅ φασι. Τὰ ἄλογα

δὲ——; probante Heinsio. Et distinctionem quidem ejus amplectendam censeo, cætera sic potius scribenda: Πρὸς ἅ φασι * * * *. Τὰ δ' ἄλογα, οὕτω τε, κ. τ. λ. Πρὸς ἅ φασι, scilicet, idem est ac πρὸς τὴν δόξαν supra. Reliqua autem, nec tamen multa, quibus hoc caput *de Impossibilibus* illustraverat Philosophus, excidisse puto. Sequentia enim ad caput *de Improbabilibus* plane pertinent: Τὰ δ' ἄλογα, οὕτω τε—*Improbabilia autem eodem modo* (quo Impossibilia, ἢ πρὸς τὴν ποίησιν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον, ἢ πρὸς τὴν δόξαν, δεῖ ἀνάγειν), *et etiam aliquando* respondere debemus, *quod non est improbabile,* licet ita videatur: εἰκὸς γὰρ καὶ παρὰ τὸ εἰκὸς γίνεσθαι. Vide supra, p. 52.

P. 85. l. 8. Τὰ δ' ὑπεναντία ὡς] Malim πῶς. De Elenchis vide Nostrum περὶ Σοφ. 'Ελ. p. 427.

Ibid. l. 10. ὥστε καὶ αὐτὸν] Locus conclamatus; in quo restituendo conjectura fortasse audaciore uti liceat. Lego igitur, donec aliquid melius excogitetur; ὥστ' ΕΝΑΝΤΙΟΥΣΘΑΙ ἢ πρὸς ἅ αὐτὸς λέγει, ἢ ὃ ἂν φρόνιμος ὑπόθηται. Vide Nostrum περὶ Σοφ. 'Ελ. p. 445. Ἔτι, καθάπερ ἐν τοῖς ῥητορικοῖς, καὶ ἐν τοῖς ἐλεγκτικοῖς ὁμοίως ΤΑ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΑ θεωρητέον ἢ ΠΡΟΣ τὰ ὑφ' αὐτοῦ λεγόμενα, ἢ ΠΡΟΣ οὓς ὁμολογεῖ καλῶς λέγειν ἢ πράττειν. Et Rhet. ad Alex. p. 175. Ἡ ἐξέτασίς ἐστι προαιρέσεων, ἢ πράξεων, ἢ λόγων, ΠΡΟΣ ἄλληλα ἢ ΠΡΟΣ τὸν ἄλλον βίον ΕΝΑΝΤΙΟΥΜΕΝΩΝ ἐμφάνισις. Similiter ap. Plut. de Aud. Poet. p. 34. αἱ δὲ τῶν ποιητῶν ὙΠΕΝΑΝΤΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΥΣ.

P. 86. l. 2. τῷ Αἰγεῖ, ἢ τῇ πονηρίᾳ,] Ita scribendum est; cum unus ex Codd. Victor. et duo Med. habeant τῷ Αἰγειήτῃ: alius etiam, et Cod. Mosel. τῷ Αἰγινήτῃ: Edd. Vulg. τῷ Αἰγειήτου. Exemplum scilicet proponit Philosophus rei *improbabilis, nec necessariæ,* introductionem ÆGEI in Euripidis fabula *Medea,* 663—758. morum autem *pravitatis, non necessariæ,* MENELAUM, in ejusdem poetæ *Oreste*. Vide supra, p. 42.

Ibid. l. 6. ἐκ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν] De hac locutione turbas ciet Heinsius, cum tamen sensus ejus satis perspicuus sit. Neque aliter locutus est Isocrates, Busir. p. 388.

Ἅπαντας δὲ τοὺς ΑΡΙΘΜΟΥΣ περιλαβὼν, ἐξ ὧν ἄριστ' ἄν τις τὰ κοινὰ διοικήσειεν. Plut. de Aud. p. 78. Τὸ μὲν καλὸν ἐκ πολλῶν οἷον ΑΡΙΘΜΩΝ—ἐπιτελεῖται. Dion. Hal. Τέχ. Ῥητ. p. 121. Γίνεται δὲ τοῦτο, ἐν τοῖς ΑΡΙΘΜΟΙΣ οἷς εἴπομεν τοῖς ἑπτά. Eurip. Ion. 1014.

Ὁ δεύτερος δ' ΑΡΙΘΜΟΣ, ὃν λέγεις, τί δρᾷ;

Sic etiam *numeros* usurpant Latini pro iis, *quæ numerari possunt*, sive partibus sive speciebus. Cicero de N. D. ii. 13. *Expletum omnibus suis* numeris *et partibus.*

Sect. XLVII.

P. 86. l. 12. ἂν μὴ αὐτὸς προσθῇ,] Eodem sensu dixerat supra, sect. 43. p. 75. πάντες γὰρ ΠΡΟΣΤΙΘΕΝΤΕΣ ἀπαγγέλλουσιν.

Ibid. l. 13. ἂν δίσκον δέῃ μιμεῖσθαι,] Mira sane imitationis species, qua aliquis *discum* exprimat! Facilius esset τὸν δισκεύοντα imitari, sed neque id faciunt οἱ κυλιόμενοι, i. e. *se volventes*, sive *volutantes*. Nomen proprium hic latere suspicor. Sed vide Xenoph. Sympos. Cap. ii. sect. 8. 22.

P. 87. l. 3. ὁ Μυνίσκος τὸν Καλλιππίδην] Inter celeberrimos histriones recensentur a Plutarcho, de Glor. Athen. p. 621. Τράγοι (f. Τραγικοὶ) δὲ αὐτοῖς ὑποκριταὶ, καὶ Νικόστρατοι, καὶ ΚΑΛΛΙΠΠΙΔΑΙ, καὶ ΜΗΝΙΣΚΟΙ, καὶ Θεόδωροι, καὶ Πῶλοι συνίτωσαν. Et Edit. Camot. hic habet ΜΗΝΙΣΚΟΣ. Æschyli histrionem secundum fuisse narrat vita Æsch. a Robortello edita; Ἐχρήσατο δὲ ὑποκριτῇ πρῶτον μὲν Κελάνδρῳ (f. Λεάνδρῳ. Vide Demosth. πρ. Εὐβ.) δεύτερον αὐτῷ προσῆψε Μιονίσκον τὸν Χαλκιδέα. Nostrum enim hic innui verisimile est; et etiam apud Athenæum, L. viii. p. 344. Μυνίσκος, ὁ τραγικὸς ὑποκριτὴς, κωμῳδεῖται ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Σύρφακι, ὡς ὀψοφάγος, οὕτως·

Ὁδὶ μὲν Ἀναγυράσιος ὀρφὼς ἐστὶ σοι·
Ταῦθ' ὡς (f. τούτῳ) φίλος Μυνίσκος ἔσοιθ' ὁ Χαλκιδεύς.

Hoc, sive Mynisco, seu Menisco (quam veriorem nominis

scripturam puto) paulo junior fuit Callippides, quem memorant Xenophon, Symp. p. 513. Athenæus, L. xii. p. 535. D.

P. 87. l. 4. περὶ Πινδάρου] In hoc nomine variant Codices MSS. Unde Victorius etiam Τυνδάρου legi posse opinatur, si quid de Tyndaro histrione melius compertum sit, quam de Pindaro; quem ipse, ut ait, nullibi legit. Mihi sane uterque pariter ignotus est.

Ibid. l. 10. περιεργάζεσθαι τοῖς σημείοις] i. e. τοῖς σχήμασι. Rationem cur hæ voces inter se permutentur indicat Athenæus, L. xiv. p. 628. D. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐξαρχῆς συνέταττον οἱ ποιηταὶ τοῖς ἐλευθέροις τὰς ὀρχήσεις, καὶ ἐχρῶντο τοῖς σχήμασι, σημείοις μόνον τῶν ᾀδομένων.

Ibid. l. 12. καὶ διᾴδοντα,] Vim verbi minus ceperunt interpretes, qui vertunt simpliciter *canentem*. Διᾴδειν enim est *certatim*, sive *in certamine canere*. Idem valet τὸ διὰ cum aliis verbis compositum. Plutarch. de Discr. Adul. et Am. p. 101. Ὥσπερ Κρίσσων ὁ Ἱμεραῖος ἀπελείφθη διαθέων πρὸς Ἀλέξανδρον. Hedyli Epig. ap. Athenæum, L. xi. p. 486. B.

Ἡ ΔΙΑΠΙΝΟΜΕΝΗ Καλλίστιον ἀνδράσι—.

Plura dabit Valckenar. ad Herod. L. v. c. 18.

P. 88. l. 7. καὶ γὰρ τῷ μέτρῳ ἔξεστι χρῆσθαι·] Certum est versus hexametros in tragœdiis nonnunquam insertos fuisse, sed numero sane paucos et colis brevibus plerumque intercisos. Vide Sophoclis Trachin. p. 367. Philoctet. p. 413. Euripidis Troad. ver. 590. An vero licuerit metro illo per totam tragœdiam uti, quod Aristoteles hic affirmare videtur, dubitari potest; vel potius, si iis quæ ipse supra, p. 13. nos docuit, insistendum est, dubitari non potest, quin talis versus hexametri usus, sive per totam tragœdiam, sive per magnam aliquam ejus partem, omnino contra naturam contraque artem foret. Hic igitur eam disputandi licentiam sibi sumpsisse videtur Noster, quam supra tetigi.

Ibid. l. 10. ἐν τῇ ἀναγνώσει,] Ita scripsi pro ἀναγνωρίσει,

quæ tamen lectio est Codd. MSS. fere omnium. Mendum primus, opinor, notavit et correxit Madius, ex *Codicibus aliquibus*, ut ait, *Venetiis*.

P. 89. l. 5. μύουρον] *Tenuem* et *exilem*, instar muris caudæ. Sed præstat fortasse legere cum Edit. Camot. μείουρον, *curtam*, instar canum et equorum, quibus pars extrema caudæ amputata est.

Ibid. l. 6. ὑδαρῆ·] Metaphora a vino aqua nimia diluto ducta. De orationibus usurpavit Dionysius Hal. T. ii. p. 188. Ὑδαρής τε γὰρ, καὶ ἀσθενὴς, καὶ ψυχρός ἐστιν: et iterum p. ead. ὑδαρὴς γὰρ, καὶ κεχυμένος, καὶ ψυχρός.

Ibid. l. 12. τῷ τῆς τέχνης ἔργῳ·] Quid sit hoc opus secundum Aristotelem, patet ex ipsa Tragœdiæ definitione, in qua dicitur esse μίμησις—δι' ἐλέου καὶ φόβου περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων κάθαρσιν: supra, p. 15. ad quem locum vide sis notam. Huic autem hypothesi accommodata sunt, quæ sequuntur, sect. 15. ubi τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον ex fabula pæne unice pendere dicitur. Cf. etiam, p. 31. Ἡ γὰρ τοιαύτη ἀναγνώρισις καὶ περιπέτεια ἢ ἔλεον ἕξει, ἢ φόβον· οἵων πράξεων ἡ τραγῳδία μίμησις ὑπόκειται. Sic etiam sect. 25. in quo traditurus est πόθεν ἔσται τὸ τῆς τραγῳδίας ἔργον, primum ponit τὴν σύνθεσιν τῆς καλλίστης τραγῳδίας oportere φοβερῶν καὶ ἐλεεινῶν εἶναι μιμητικήν· τοῦτο γὰρ ἴδιον τῆς τοιαύτης μιμήσεώς ἐστι· deinde sect. 26. colligit fabulam in infelicitatem desinere debere, et voluptatem, quæ ex rerum in felicitatem conversione oritur, a tragœdia alienam esse. Denique sect. 27. p. 37. statuit poetæ tragici officium esse τὴν ἀπὸ ἐλέου καὶ φόβου διὰ μιμήσεως ἡδονὴν παρασκευάζειν. Ex quibus locis, opinor, satis manifestum est, Tragœdiæ opus, secundum Aristotelem, si non unicum, at certe maximum esse, per misericordiam et metum istorum affectuum purgationem efficere; et præcepta ejus omnia ad id solum opus poetas manuducere. Epopœiæ opus quid sit, nusquam aperte dixit; sed ex hoc ipso loco colligere licet id, ex ejus sententia, non diversum esse ab opere Tragœdiæ; nam, de utraque simul loquens, ait eas oportere non fortuitam quamlibet voluptatem efficere, sed

illam quæ præfinita est: δεῖ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἡδονὴν ποιεῖν ΑΥΤΑΣ, ἀλλὰ τὴν εἰρημένην. Nullam autem aliam præfiniverat voluptatem præter illam, quæ ex misericordia et metu per imitationem apparatur. Vide locum p. 37. paulo ante citatum. Quinetiam male concluderet Tragœdiam Epopœia præstantiorem esse, quia scilicet finem suum magis consequatur, nisi idem finis utrique propositus esset. Quod si concedatur Tragœdiam et Epopœiam eundem finem habere; finemque eum obtinendum esse per vehementes affectuum misericordiæ et metus commotiones; non levia sane sunt argumenta, quibus evincit Noster, Tragœdiam ad hunc finem consequendum altera potentiorem esse. Sin harum assumptionum alterutra convellatur, vereor ne judicium ejus simul corruat. Sed de hoc viderint poetæ Epici, si qui futuri sunt, et Tragici.

P. 90. l. 3. Περὶ μὲν οὖν τραγῳδίας,] Si hæc clausula cum hujus libelli exordio comparetur, patebit, opinor, eam non esse operis perfecti epilogum, sed formulam tantum qua libenter utitur Noster, in transitu ab una parte subjecti ad aliam. Vide supra, sect. 38. Quinetiam in sect. 13. de Tragœdia tractaturus pollicitus est se deinceps de Epopœia et *Comœdia* dicturum; et in Rhetorica, duobus in locis, testatus est se *in libris de Poetica* specialiter egisse de *Ridiculis;* quæ Comœdiæ materiem quasi propriam constituunt. Vide Rhet. i. c. 11. iii. c. 18. quæ loca superius citata sunt in nota ad sect. 11. Præterea definitionem Nominum synonymorum, diversam ab illa quæ in Categoriis legitur, in hoc libro posuisse Aristotelem testatur Simplicius εἰς τὰς Κατηγ. fol. 8. b. Ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ Ποιητικῆς συνώνυμα εἶπεν εἶναι, ὧν πλείω μὲν τὰ ὀνόματα, λόγος δὲ ὁ αὐτός. Hanc autem definitionem locum habuisse in tractatione de Comœdia non absurde fortasse suspicaremur, nisi verisimilius esset, ex iis quæ sequuntur apud Simplicium fol. 9. cum Nostri Rhet. iii. c. 2. collatis, eam excidisse e Sectione libri hujus 35. in qua de variis Nominum speciebus actum est. Ea porro quæ de

Affectuum purgatione se in hoc opere accuratius traditurum promiserat Noster, Polit. L. viii. c. 7. hodie desiderari supra notatum est ad Sect. 13. Sed et Johannes Philop. εἰς τὸ π. Ψυχῆς Sig. H. p. 12. Aristotelis quiddam *de duplici fine,* quasi ἐν τῇ Ποιητικῇ dictum respicit, quod in hoc libello nusquam comparet. Ex quibus omnibus cum manifestum sit tractatum hunc olim multo auctiorem lectum fuisse, probabile satis efficitur eum esse ipsum illud opus, quod Aristoteli adscribitur a Diogene Laert. L. v. Sect. 24. sub titulo, Πραγματείαν Τέχνης Ποιητικῆς, α', β'. quorum scilicet duorum librorum posterior jam diu interciderit.

ELENCHUS EDITIONUM

JUXTA QUAS CITANTUR IN ANIMADVERSIONIBUS PRÆCEDENTIBUS AUCTORES INFRA NOMINATI.

ACHILLES Tatius. *Lugd. Bat.* 1640.
Ammonius Hermeas in Aristotelem περὶ Ἑρμηνείας. *Venet.* 1545.
Aristides Quintilianus. Meibomii. *Amst.* 1652.
Aristotelis Opera. Sylburgii. *Francof.* 1584, &c.
Athenæus. Casauboni. *Lugd.* 1657.
Cebetis Tabula. Gronovii. *Amst.* 1689.
Clemens Alexandrinus. Potter. *Oxon.* 1715.—Citantur autem paginæ quarum notatio margini apponitur.
Demetrius Phalereus, apud Rhet. Select. *Oxon.* 1676.
Demosthenes. Taylor. *Cantab.* 1748.
In Demosthenem Scholia, ex Edit. Benenati. *Paris.* 1570.
Diogenes Laertius. Meibomii. *Amst.* 1692.
Dio. Chrysostom. Orat. *Paris.* 1604.
Dionysii Hal. Opera. Hudson. *Oxon.* 1704.
Eustratius in Aristotelis Ἀναλ. Ὑστ. *Venet.* 1534.
Gregorii Nazianzen. Opera. *Paris.* 1630.
Hephæstionis Enchiridion. Turnebi. *Paris.* 1553.
Hippocratis Opera. Charterii. *Paris.* 1679.
Isocrates. *Paris.* apud Libertum. 1621.
Joannes Grammaticus in Aristotelis Ἀναλ. Ὑστ. *Venet.* 1534.
Juliani Opera. Spanheimii. *Lipsiæ.* 1696.
Luciani Opera. Reitzii. *Amst.* 1743.
Pausanias. Kuhnii. *Lipsiæ.* 1696.
Philostratus. Olearii. *Lipsiæ.* 1709.
Jul. Pollux. Hemsterhusii. *Amst.* 1706.
Platonis Opera. Ficini. *Franc.* 1602.
Priscianus. / Terentianus Maurus. / Marius Victorinus. } apud Grammaticos Vett. Latinos Putschii. *Hanov.* 1605.
Procli Chrestomathia, ad calcem Apollonii Alex. de Syntaxi. *Franc.* 1590.

Plutarchi Opera. H. Steph. *Paris*. 1572.
Sextus Empiricus. Fabricii. *Lipsiæ*. 1718.
Sophocles. H. Steph. 1568.—Versuum autem series numeratur juxta Edit. P. Steph. 1603.
Stobæus. *Aur. Allob*. 1609.
Strabo. Casauboni. *Amst*. 1707.—Citantur autem plerumque paginæ prior. Edit. quarum notatio margine apponitur.
Synesii Opera. Petavii. *Lut. Par*. 1633.
Themistii Orationes. *Paris*. 1684.
Xenophontis Opera. H. Steph. 1581.

INDICES

I. VERBORUM ET LOCUTIONUM IN LIBRO DE POETICA NOTATU DIGNIORUM.

II. AUCTORUM AB ARISTOTELE CITATORUM.

III. VERBORUM ET RERUM IN ANIMADVERSIONIBUS MEMORABILIUM.

INDEX

'ERBORUM ET LOCUTIONUM

IN LIBRO DE POETICA

NOTATU DIGNIORUM.

INDEX

NOMINUM PROPRIORUM

PRÆCIPUE

AUCTORUM

AB ARISTOTELE CITATORUM.

Quæ sequuntur sine Auctoris nomine ab Aristotele citantur.

INDEX

RERUM ET VERBORUM

IN

ANIMADVERSIONIBUS MEMORABILIUM.

ERRATUM.

P. 15. l. 11. pro ἐχούσης· lege ἐχούσης,
Sed aliter in animadversionibus hunc locum de Trago definitione interpunxit Tyrwhittus.

P. 20. l. 5. ἐν οἷς οὐκ ἔστι δῆλον, ὅ, τι προαιρεῖται, ἢ φεύγει ὁ λέγων.
Dubium utrum in corrigenda hac clausula scripserit T whittus, ὅ τι an ὅτι.

